ANUL IX — Nr. 43

Ctitor: MIHAIL POLIHRONIADE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd. Carol I Nr. 4

TELEFOANE

Direcția:	3.31.12	Administ.	3.31.09
Secret.	3.31.10	Publicitate și abonamente	3.31.09
Redacția	3.31.14	Depozitari	3.31.24
Sport	3.31.14	Tipografia	4.84.48
Provincia	3.31.10		

Director: PAVEL COSTIN DELEANU

Prim-redactor: CRIȘU AXENTE

AXA

Număr special de Crăciun

5 lei

Miercuri 25 Decembrie 1940

ABONAMENTE:

IN ȚARA:		IN STRĂINĂTATE:
3 Luni	Lei 250	In tabel cu tariful poștal și valuta.
6 „	Lei 500	
1 an	Lei 1.000	
Instituții de stat și particulare	2.000	

Cont. cec. 1304. Căsuța poștală Nr. 35
Taxă de franc plăt. în numer. conf. aprob. Dir. gr. P. T. Nr. 3101/604 din 1940.

ZIAR DE LUPTA POLITICA, DOCTRINA LEGIONARA, INFORMAȚIE ȘI REPORTAJ

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii

Zugrăvită de Gheorghe Vânătoru

CULTURA

Calendar legionar

23 Decemvrie

1927: Procesul celor 9 studenți implicați în manifestațiile dela Oradea. Senatul universitar sub președinția prof. Pangrati hotărăște să elimine pe cei 289 studenți aflați sub cercetări la Consiliul de răsboiu.

1933: Sentința în procesul celor 43 legionari din Iași. Opt legionari sunt achitați.

1939: Eliberarea primului lot de legionari din lagărele Ciuc și Vaslui după asasinarea odiosului prim ministru Călinescu.

24 Decemvrie

1924: Mișcările studențești în toată țara în plină activitate. Studențimea este bruscată groaznic de jandarmi din ordinul agentului liberal dela Universitate, rectorul Emil Pangrati. Sunt asvârliți, în plină viforniță, afară din cămine și cantine sute de studenți, care sunt găzduiți și hrăniți de lume. Studentele sunt pălmuite de polițiști, târîte în pumni, aruncate în stradă.

Masonii din Universitate fac jocul jidanilor, cari triumfă, fără să presimtă sfârșitul lor tragic în scurtă vreme.

25 Decemvrie

1924: Studențimea din Iași grav maltratată.

1927: Cei nouă studenți sunt condamnați la închisoare pentru că au fost învinuiți de dezordinele dela Oradea Mare. Emil Pangrati ia măsuri polițienești drastice contra studențimii în legătură cu Oradea Mare.

1928: Moartea legionarului Lascăr Olimpiu.

26 Decemvrie

1937: D. prof. Găvănescul răspunde atacului mișelesc a lui Istrate Micescu, care după ce profanase memoria sfântă a lui Moța și Marin, a insultat în chip grosolan Mișcarea Legionară, și apoi s'a năpustit asupra bătrânului și veneratului dascăl ieșean.

—xoxoxoxo✶oxoxoxox—

Cântece de stea din Cumbair

Auziți acestea toate

Auziți acestea toate,
Neamuri, noroade și gloate,
Să-mi trimeată cu cuvântul,
Omul după tot pământul.

Când lumea'n veci se sfârșește
Și județul înfărește,
Tatăl pre fiu vor mâna,
In lume vor judeca

La județi că se vor strânge
Răii păcătoșii vor plânge,
Iisus Hristos le va zice,
Cu cuvinte de ferice:

„Duceți-vă dela mine
Că n'ați făcut nici un bine
In muncile de vecie,
Cu deavolu de soție".

Plânge-vor cerul atuncea
Văzând iadul cum îi strânge,
Că din haină luminoasă
Intru'n groapă întunecoasă
Și din câmp frumos și verde,
Intru'n iad și nu mă vede.

Unii zic de voiu muri,
Am feciori m'or pomeni,
Vor da milă pentru mine,
Ca să merg la rai cu bine.

Numa atâta se silesc,
Pân' la groapă te pornesc
Și te pune în mormânt
Și te-astupă cu pământ.

Mormântul vor presăra,
Rudele te vor uita,
Sama la județ vor da,

Maria se preumbla

Maria se preumbla,
Frun lăcaș își căuta
La Moș Crăciun să ducea
Grăia Maria cea bună:
„Bună ziua Moș Crăciune
Lasă-mă în palatul tău
C'am să nasc un Dumnezeu".
Moș Crăciun astfel grăia:
„Palatul meu nu-ți voiu da
N'am Mărie eu ce-ți face

Mi-te las să naști în pace,
Du-te în iezlea boilor
Sau în grajdul cailor".
Maria zicând ieșind,
Și de aci încolo pornind,
Ici colea și alergând,
O peșteră că aflând
Și intră'ntrânsa plângând.
In grajdul cailor mergând.
Dar caii dac'o vedea
Ei începea a tropăia,
Maria le cuvânta:
„Stați cai de nu tropăiți,
Că durerea mi-o măriți".
Dar caii n'o asculta
Și mai tare tropăia.
Dar Maria îi blestema:
„Fire-ați voi cai blestemați
Să n'aveți nici când a sat,
Ori și cu câtă mâncare
Să n'aveți îndestulare".
Maria de aci ieșind
Din grajd în cale pornind
In iezlea boilor mergând.
Dar boii dac'o vedea
Ei începea a rumega.
Maria le cuvânta:
„Stați boi de nu rumegați,
Că liniștea turburați".
Și boii o asculta,
Și grăbea de ajuta.
Iar Maria îi fericea:
„Firea-ți voi boi fericiți,
Și de oameni mult iubiți,
De mine, de Dumnezeu,
Și de sfântul, Fiul meu,
Că până la miezi de noapte
Trecură durerile toate
Și s'a născut Fiul Sfânt
Dumnezeu pe acest pământ
De când Iisus s'a născut
Iezlea 'n rai s'a prefăcut
Și peștera un palat
De unui mare Impărat.
Mii de mii de luminele,
Strălucea ca niște stele.
Mii de mii de lumioare,
Strălucea ca sfântul soare.
Maria de-aci ieșea
Pruncu 'n brațe cuprindea
Și la Vitleem pleca.

Auzite în Cumbair-Timoc
de Gh. Atanasiu

—xoxoxoxo✶oxoxoxox—

G. Rocoveanu: Gravură în lemn la mânăstirea Neamțul

Gravurile originale ale tuturor epocilor de strălucire ale acestei arte plastice la Români se păstrează în vechile noastre tipărituri.

D. G. Racoveanu s'a oprit asupra activității călugărilor dela Neamț pentru motivul că în planșele lucrării d-sale a vrut să înfățișeze gravuri originale, și astăzi numai mânăstirea Neamțul mai păstrează un bogat depozit de vechi clișee utilizabile.

Adevărat album de artă religioasă, cartea d-lui G. Racoveanu este menită să îndeplinească un rol hotăritor întru mai buna cunoaștere a gravurei românești.

Umanismul cel nou

de D. BARBILIAN

Democrațiile au înălțat pe literator și pe ideolog în așa măsură, încât Franța iacobină devenise o republică de avocați și scriitori. Intr'adevăr, cu anul 89 triumfă în Franța un umanism incomplect, făcut din cultul valorilor laice, raționaliste ale unei Grecii post-euripidiene. Lipsit de luminile criticei filologice, secolul al 18-lea n'a putut cunoaște mare lucru despre rădăcinile orfice ale civilizației pe care o admira. Eschile, peanul, misterele lui Dionisos-Zagreus au cunoscut în democrații abia un succes de stimă. Toate aceste prețuri: sacre sau mitice, au fost repede urcate într'un oarecare pod al resturilor ermetice ori neliniștitoare.

Virtuțile republicane, despuiate de cearcănul lor de mister erau slăvite și impuse de iacobin, al cărui cap nu putea pricepe că nu se comandă decât în numele unui principiu incontrolabil, că raționalismul și laicicismul cuprind în putere desfrâul liberului plac.

Așadar acea Franță care și-a dat sufletul ieri cum și toate civilizațiile de structură masonică, cunoscură un umanism clasic trunchiat și fără măreție, pe măsura sans-culotte-ului: umanismul superficial, dar tineresc, al Renașterii, corupt de acea tristețe jansenistă, din care sufletul francez nu s'a mai ridicat.

★

Grecii ne-au lăsat însă un alt sistem complect de cunoștiințe, proprii a forma omul: Matematica. S'a spus că Elementele lui Euclid sau Conicele lui Apolonius sunt chei ale elenismului, tot așa de sigure ca Iliada sau Odiseea. Ba, poate, spiritul grec e prins în acțiunea lui veritabilă mai de grabă pe teoremă, decât asupra unei alegorii.

Ce-a devenit în era iacobină acest al doilea umanism?

Fără îndoială, știința a fost cultivată în societățile democrate. Rezultatele obținute sunt considerabile prin număr și aplicații. Dar spiritul care le animă trebue socotit căzut de pe înaltele lui trepte.

Intr'adevăr, marile cuceriri ale geometrilor greci sunt ieșite din nevoia de a da răspunsuri unor întrebări religioase, metafizice sau musicale. Astfel, problema trisecțiunii unghiului se pune cu prilejul duplicării unui altar. Problema isoperimetrelor, urcă până la Dido din Cartagena și are de asemenea obârșie religioasă. Teoria numărului irațional, schițată imperfect de greci, e fața positivă a teoriei ideilor lui Platon. Raportul armonic, media și extrema rație stau în legătură cu probleme musicale sau arhitectonice. Iar întreaga aritmetică pitagoreică este ieșită din dorința de a întemeia un fel de cosmologie criptică.

Singur Archimede, acest modern rătăcit în Antichitate, rupe tradiția esoterică a geometriei grecești și lasă materiei obscure și technicei grija de a pune întrebări. Archimede (și Diofante) sunt învățații greci care suferă hotărite influențe semite inasimilabile, rup cu tradiția matematică greacă și devin astfel germenii promptei decadențe.

Pascal și Newton în opera lor geometrică prelungesc în evul modern preocupările calitative, stilul axiomatic, al Grecilor. Curând însă, odată cu Politechnicienii, fiii autentici ai revoluției franceze: Monge, Poinset, Ampère, spiritul archimedic, cantitativ, triumfă. Matematicele pure lasă în seama matematicelor aplicate alegerea și punerea problemelor.

Acest fetișism al materiei a determinat o grabnică lunecare a matematicelor franceze, dacă ele nu s'ar fi învrednicit de două mari apariții.

Jean Victor Poncelet și Evariste Galois, spirite reflectate asupra lor însele, au tras din „stofa visurilor proprii" cele două mari noțiuni, care stăpânesc întreaga știință a veacului trecut: grupul de transformări și grupul de permutări, reductibile de altfel una, la alta, prin mijlocirea noțiunei mai cuprinzătoare de grup abstract. Dela aceste două culmi, până la Henri Poincaré și d. Elie Cartan, matematicele franceze nu mai fac progrese veritabile, înaintări în spirit, ci doboară o sumă de probleme technice, de a doua importanță.

Primatul matematicelor trece, cu Gauss și Abel, apoi, definitiv, cu Riemann și Sophus-Lie, în mâinile germanilor și nordicilor. Chiar Poincaré, până la fecundarea lui de ideile lui Riemann, ne arată lupta patetică a unui geniu cu conceptele rudimentare ale conaționalilor săi.

Incât, secolul al XIX-lea, în cea de a doua jumătate a lui, stă matematicește, sub autoritatea germanicilor.

Dar matematicele începutului nostru de secol, în cea mai mare parte, încap pe mâna evreilor. Spiritul lor măcinător și fals duce la o tenuisare a conceptelor, la o sărăcire a temelor, care împrumută totuș matematicelor mânuite de ei o curioasă stilizare: aceea a unei Sirii de pulberi.

Mă grăbesc însă să declar exceptate dela această judecată, câteva spirite înalte care, prin înzestrarea lor deosebită își întrec condiția rassială pentru a exista numai ca matematicieni: un Minkowsky, un Hermann Weyl, o Emmy Noether. In judecata micșorătoare de mai sus cuprind în schimb pe acele multe statemajore de docenți evrei, dispuși în straturi isolatoare în jurul matematicienilor arieni eminenți, din marile și micile orașe universitare germane; apoi, valorile de al doilea ordin ca E. Landau sau R. Courant, exaltate de reclama necumpătată iudaică, până la rangul de astre ale empireului științific.

Nu mai poate fi vorbă de un umanism matematic în vremea acestor mărunți dictatori ai spiritului: iudei și iacobini. Un duh strâmt de școală, care premerge decadenței, domină matematicele continentale între 1919 și 1934. Liniile mari ale nobilului eclectism kleinian, așa numitul Program dela Erlangen, dispar în sumedenia lucrărilor minore, a căror monotonie ori încăpățânare trece drept adâncime. O exagerată preocupare de „cazuri patologice", care aduce cu supărare aminte de excesele, în domeniul moral, ale freudienilor, e o altă tară a matematicelor iudaice, principala rămânând: lipsa de țintire înaltă. Ei nu înțeleg că excepția poate face obiect de studiu numai în măsura în care luminează norma. O doctrină a excepției, pentru ea însăș, mărturisește de o grea pervertire a gustului.

★

Domnul Ludwig Bieberbach, învățatul analist berlinez, cu a cărui prietenie mă onorez, e acela care, în așa numitul manifest arian (cu titlul veritabil: Stilarten mathematischen Schaffens, Preussische Akademie von Wissenschaften, Phys, — math. Klasse, 1934), oprește această lunecare a matematicelor, denunță infirmitățile spiritului științific semit și iacobin, și încearcă să readucă matematicele la un adevăr mai desăvârșit decât cel logic: la un adevăr sufletesc total, propriu geniului arian.

Teza d-lui Bieberbach nu se poate lumina decât cu exemple aride, ce pot fi urmărite numai de specialiști. Lagărul său matematic anual pe care-l prezidează cu dubla sa autoritate de mare matematician și decan al Facultății de Științe din Berlin, precum și revista „Deutsche Mathematik", sunt mijloacele de acțiune ale acestei foarte însemnate încercări de restaurare a matematicelor ca nou umanism.

★

Ce poziție ocupă tânăra noastră cultură legionară față de umanismul clasic și acest neo-umanism științific?

In măsura în care noul stat legionar înseamnă rigoare și economie a sforțărilor, mi se pare că literatura beletristică, vegetativă pe vechiul umanism, trebue delăsată.

Pentru a practica și înțelege adâncile cercetări prosodice, rafinările asupra versului și cuvântului, ar trebui un literator cu dublă inteligență filologică și științifică, și nu-l văd în jur. Altfel totul sfârșește în plin echivoc, preocupările de formulare canonică putând apare contimporanilor adevărate sălbăticii criptice. Aceste experiențe trebuesc amânate. Ele se așează mai de grabă la sfârșitul, decât la începutul unei culturi, în vreun veac alexandrin.

Iarăș, cultivarea unui umanism clasic mi se pare astăzi lucru sterp. Nu știu care confrate punea de curând în principiu imitarea respectuoasă a maeștrilor, ca normă a culturii românești. Nimic mai departe de autenticitatea legionară, decât această abdicare a spiritului dela intrepiditatea sa.

Tot așa de primejdios ar fi ca tinerele culturi să afirme libertatea căutării literare. Avem nevoie de valori verificabile mult mai riguros, decât cu ajutorul canoanelor gustului incert.

Vremurile noastre legionare sunt omoloage cu vremurile primilor părinți ai Bisericii. O literatură apologetică și predicatoare e natural și trebue să nască. Folklorul cu adâncile lui deschideri spre fundurile istoriei și sufletului românesc, poate ține mult timp, și cu folos, locul literaturii delectabile.

— Căci, într'adevăr, cu ce fel de interes mai putem lua astăzi parte la micile lirisme individuale sau la arbitrarele construcții ideologice ale cutăruia? Viețile Decemvirilor și Nicadorilor ar fi însă un început de hagiografie legionară, pe care toți o așteptăm cu nesaț. Astfel de lecturi întăresc sufletele și pun în libertate eroismele.

★

Neo-umanismului științific, însă, trebue să i se asigure cea mai deplină înflorire în statul legionar. Prigonit sub regimul masonic, în care Fundațiile de Literatură luaseră avântul cunoscut, în vreme ce Fundațiile de Știință erau sau amânate sau date pe mâna unui savant îndoielnic, destinul nostru științific așteaptă totul dela noul Ev.

Știința e aliata ordinei legionare. Literatura neapologetică și neeeroică, mai puțin.

Mai ales matematicele, prin eliminarea improvizatului, prin veghia de fiecare clipă la care constrânge spiritul, prin grava religiozitate în care cufundă sufletul atunci când e practicată întreg și nu pe jumătate, e chiemată să formeze mințile nouilor elite legionare. E adevărat că matematicele dela un grad, înainte, devin mai greu comunicabile maselor. Incadrate însă în formele generale ale unui umanism sui-generis, așa cum vrea d. Bieberbach, nădăjduim că vor sta la îndemâna mai multora.

Dar, încăodată: pentru a fi încorporată în sistemul omului nou, știința va trebui să-și reformeze idealul.

Idealul matematic antic a fost contemplativ. Existența a 5 și numai a 5 corpuri platonice umplea sufletul grec de o încântare greu înțeleasă de moderni: o adevărată manifestare a acelui teleos, în care finitul și excelentul se topesc împreună.

Știința erei iacobine a fost mânată de un ideal pasiv de cunoaștere: o simplă notare de uscaturi, de capuri și insule pe harta cercetării

Felix Klein, cel dintâiu, prescrie Științei un ideal activ: a ști înseamnă mai mult a stăpâni decât a cunoaște. Aceasta înseamnă obligația, pentru Știință, de a câștiga puncte foarte generale de vedere (fundarea grupal-teoretică a geometriilor) din care echivalarea doctrinelor diverse, și deci stăpânirea lor, să rezulte.

★

Ținând seamă de înclinările naturei românești, cred că stilul matematicelor noastre va ieși din poziția mijlocie între idealul grec și idealul german de știință. Un ideal de putere, corectat de o anumită preocupare de forma pură, obiect de contemplație.

La acestea, asprimea duhului legionar va aduce reabilitarea dificultății învinse. Temele matematice trebuesc reierarhizate, în considerarea veritabilei lor dificultăți interne iar nu, ca până acum, după felul mai slab sau mai tare, în care se alăturau modei curente.

Lăsând mai departe științele aplicate să întrebe natura, matematicele pure vor trebui să reia tradiția antică de a-și recruta întrebările și din științele morale. Astfel, calculul probabilităților, pe care Edgar Poe îl vedea ursit să prindă în formulările lui chiar „umbra spiritualității", va trebui să dea răspunsul și la anumite chestiuni obscure ale mecanismului sufletesc: speranța în eveniment, în continuitatea procesului causal, cum și anume aspecte ale gândirei asociative.

Pe de altă parte, Axiomatica, acest repertoriu de forme stricte ale gândirii matematice și vastă *întreprindere de clasificare a doctrinelor, va trebui să recurgă* la luminele psihologiei, în elucidarea problemei a 5-a axiomatice (puse de fenomenologul Moritz Geiger): conținutul representativ al axiomelor. De asemenea a 4-a problemă axiomatică, aceea a producerii modelului canonic, e în realitate o problemă de estetică: problema condițiilor psihologice a frumosului matematic.

Metoda algoritmică (a calculului) se cuvine să cedeze pasul tot mai mult metodei axiomatice (dialectice). In felul acesta, limbagiul va putea fi subțiat și precizat pe duritățile absolute ale ideilor matematice. Să nu uităm că minunatul instrument al prozei franțuzești, așa de puțin materială, așa de concisă, încât aproape coincide cu actul de gândire, e o creeație a geometrilor secolului al 17-lea, a lui Pascal și Descartes în deosebi.

In veacul legionar, singurul umanism nesubversiv care, prin ideile ce le agită nu pune în primejdie temeliile acelei Biserici arătată de Căpitan ca marginea de sus a mersului asimptotic al Legiunii și care poate trezi și interesul oamenilor de acțiune prin puterea aplicativă a creeațiilor sale, — efect al unei misterioase armonii prestabilite, între spirit și lume, — e umanismul cel nou al științei.

Valorile sale sunt, prin conținut, general valabile: nu cunosc granițe. Să sperăm că ne vor aduce mai multă cinstire din partea popoarelor mari, aliații și colaboratorii noștri de azi, decât valorile discutabile ale unui umanism eufemistic.

Gravură de Cristea Grosu

Ortodoxia noastră

de ANTON BALOTA

Sufletește viața satelor noastre a trăit din toideauna sub semnele unui creștinism ce s'a închegat într'atât sufletului popular încât omul bun și drept în anonimatul persoanei sale, în ignorarea absolută a neamului sau credinței sale, a prins să fie numit „creștin". Creștinism ce își avea, fără îndoială, semnele caracteristice ale ortodoxiei sale, în aceea că popular nu s'a pus niciodată în slujba unor idei politice străine de aspirațiile strict etnice; creștinism ce s'a simțit întotdeauna străin de catolicismul vecinilor ce veneau în numele Romei: latini falsi, ce au făcut ca acest nobil cuvânt să devie acel „letin" ce arată lămurit că țăranul nostru a simțit întotdeauna sub zeaua de cruciat a păgânului din pustă, lipsa de Dumnezeu a celor ce luau numele său în deșert.

Dar ortodoxia noastră ca și catolicismul, și spre deosebire de ortodoxia slavo-greacă, fenomen mistic, e o creațiune a spiritului popular, numai că spre deosebire de biserica română care a tins prin amintirile imperiale ale Romei spre o formă imperialistă-universală, ortodoxia noastră populară s'a legat de modestia vieții rurale, a perpetuat în forme noi vechile valori spirituale, s'a adaptat catolicismului trac. Să nu uităm mai ales că cele dintâi forme de organizare superioară bisericească, vor trebui să aștepte apariția statului, care le va creia ca armă de apărare în contra regilor Ungariei, cari venind în numele catolicismului impuneau episcopatele Romei. Să nu uităm deasemenea că cea dintâi eflorescență a bisericii oficiale se va naște la noi de abia după trecerea spre nord sub presiunea turcească a ortodoxiei balcanice.

Adevărata ortodoxie românească, nu este forma oficială care prin slavonism și apoi prin grecism nu a putut da naștere la valori etnice, ținând din contră în loc prin străinismul său inferior, posibilitățile de manifestare ale spiritualității naționale: nu este acea ortodoxie de larg suflu răsăritean, pe care unii greșiți înțelegători ai trecutului nostru vor s'o facă fenomenul motor, în vremuri în care ea nici nu exista ca realitate, a faptelor lui Mircea sau Ștefan; nu este acea ortodoxie de import din care orgolul unor stăpânitori ce plăteau totuși tributul de sânge necredincioșilor, a făcut cauza înstrăinării a mai bine de jumătate din patrimoniul național; ci acea a vieții populare, care, unind peste hotare sufletul neamului, a perpetuat din generație în generație specificul etnic.

Ortodoxia noastră a fost crucea fără de care rumânul nu începe nimic, fapta bună, singura mândrie a omului pe plaiurile noastre; a fost lupta pentru apărarea pământului pe care ne-a așezat Domnul, luptă după care Ștefan zidea câte o biserică și postea patruzeci de zile; a fost munca ce înfrățea odinioară ca și lupta, pe rumân cu slujitorul Domnului, în toate zilele muncilor și el, în caz de atac dușman luptător și el, niciodată funcționar al Statului ca azi, au fost mormintele ce străjuind locașul Domnului aminteau creștinului credința lumei celei adevărate, ce va să vie, credință mai veche pe aceste pământuri decât creștinismul; a fost înfăptuit locașul Domnului, modest și el ca și sărăcia vieții noastre; au fost apoi icoanele în jurul cărora au prins să se sintetizeze toate dibuirile artei populare către realizarea plastică a frumosului; a fost cântecul sfânt ce dela o vreme s'a deosebit de hieraticul cântărilor bizantine spre a înflori în cântecul de toate zilele; au fost sărbătorile în jurul cărora s'au înfiripat nedeile și alături de care au înflorit cele mai frumoase gânduri în colinde și vicleime: a fost și teama de forțele superioare ce determină viața omenească, forțe personalizate încă de mitologia populară precreștină; și au mai fost încă și sfinții protectori ai rumânilor în toate rosturile vieții lor, sfinți între cari s'au strecurat atâtea amintiri ale vieții spirituale precreștine, amintiri pe care biserica populară izvorând din sufletul maselor nu le-au înlăturat, ci încorporându-le, le-a sancționat ca și pe sfinții cei adevărați, cu rugăciunile sale spre a nu rupe unitatea spiritului popular, unitate singură ca creatoare de valori morale.

Ortodoxia noastră populară a fost o unitate pe care de timpuriu a trebuit s'o cunoască atâți pribegi, boeri sau stăpânitori dintr'o țară în alta; a fost o unitate care s'a manifestat conștient chiar atunci când probleme etnice nici nu se puteau imagina. Domni și boeri munteni vor ridica în această conștiință biserici și mânăstiri în sudul Ardealului; Ștefan care cucerește de trei ori Țara Românească, fără să se poată gândi la așezarea stăpânirii sale aci, va creia pe plaiurile Ardealului Episcopia Vadului dependentă de Suceava; negustorii sași ai Brașovului nu vor pregeta să puie bani și muncă în cărțile sfinte românești, în momente în care slavonismul oficial stăpânea biserica Moldovei și a Țării Românești, numai pentrucă ei cunoșteau unitatea românească a bisericii populare din cele trei țări.

Biserica în care slujba oficială din cauza limbii străine nu putea fi creatoare de valori morale, a fost totuși izvor de energii etnice prin legăturile sale cu viața populară; menținând prin textele slujbei sfinte numai o iluzorie și formală legătură panortodoxă, a fost din contră centrul unei mari unități naționale. Biserica împiedicată de a deveni în forma sa oficială, ca la alte popoare, izvorul forțelor culturale, și-a concentrat în adâncul etnicului toată viața sufletească, constituind astfel marele rezervor de energii spirituale ale acestui neam. Căci să nu uităm că arta românească în tot ceea ce are ca mai nobil, mai represntativ, în tot ce dă ca notă specifică culturii umane, chiar azi, pornește numai din acel tezaur acumulat în vremuri trecute de biserica populară. Să nu uităm că muzica românească, în cele dintâi valori ce reprezintă o notă națională integrată ritmului european, s'a născut în opera lui Sabin Drăgoi din cromatica colindelor sfinte. Să nu uităm că pictura lui Grigorescu, cea dintâi victorie plastică a neamului nostru, s'a născut dintr'un iconar.

CRACIUN 1940

AXA

S'a întrupat!

Sărbătoarea întrupării lui Hristos în neam și în neamuri — nu în lume și nici în umanitate — este sărbătoarea principală a creștinătății din Răsărit.

Așa m'a învățat profesorul meu, Nae Ionescu, profesorul nostru al tuturora, cel care a deschis în sufletele noastre calea adâncimilor metafizice, desvăluind pentru mințile întrebătoare înțelesurile tainice. (De altfel tot el ne-a învățat și ne-a lăsat să scrim în gazetă de ziua și la locul acesta despre realitățile absolute ale tradiției noastre. Și-mi amintesc bine învățătura aceasta fiindcă întâmplător n'o urmărisem în scrisul zilnic al profesorului și mi-a atras el însuși atenția asupra ei).

Spre deosebire de Răsărit, Apusul consideră și trăiește drept sărbatoarea centrală a creștinătății lui Paștele, Invierea din morți.

Da, zicem noi, Paștele sunt triumful spiritualității creștine, dar fără întrupare ele n'ar fi fost, condiția originară a Invierii fiind Intruparea.

Și aici începe adâncimea învățăturii. Insemnătatea pentru noi centrală a Intrupării, a originei, a începutului, trăirea atât de puternică a Crăciunului, însemnează o mai organică formă de creștinism decât o reprezintă mediul occidental, care sărbătorește central Paștele.

In Apus, începând cu Italia de pildă, leagăn de biserică, Crăciunul trece aproape nebăgat în seamă, în timp ce la noi este sărbătoarea bucuriei depline a celor de jos pentru împlinirea absolută a existenței noastre. Pentrucă în vreme ce Apusul trăiește creștinismul psihologic, dramatic, noi îl trăim pur și simplu cosmic.

Și când zicem creștinism organic, de caracter cosmic, îndepărtăm de noi orice bănuială de supralicitare confesională, de confesionalism în genere. Nu, noi Renașterea creștină a lumii nu suntem confesie, confesii, bisericuță, ci religie, și creștinătate.

Dar îndepărtăm totodată și cealaltă bănuială dintre noi, a ne jigni grija tradiția noastră vie de taine și învățătură. Nici gând.

Ci linia noastră istorică de evoluție este intrarea către izvoarele spirituale dintâi, către viața originară, prin salt existențial și trăire proprie, dar pe urmele tradiției locului și a neamului.

Numai așa pe linii interioare putem lucra în direcția acelei unități spirituale a omului, sfărâmată de o mie de ani.

Iar acestea nu sunt năzuințe, veleități, idei sau doctrină, ci constatări. Mișcarea Legionară a Revoluției românești ca și Falanga tradiționalistă a Spaniei Noui, amândouă mișcări de renaștere a spiritualității creștine, nu sunt confesionaliste, ci pur și simplu creștine. Nu sunt creații ale bisericilor respective, ci renașteri, din sânul popoarelor, din adâncimea sufletească a neamurilor, a creștinismului originar.

Ceiace va însemna, peste orice socoteală măruntă, de castă, de organizație și cadre, în primul rând nu renaștere a bisericilor, ci a Bisericii. Care însă este mai întâi în ir[...]a neamurilor și în absolutul însuși, dar totdeauna mai puțin în organizații istorice propriu-zise.

Astfel, pentru Hristos și crucea Lui, pentru „așezarea creștină a lumii" noi ne-am bătut și ne-am jertfit prin Moța și Marin în Spania. Am făcut-o însă nu pentru catolicism, ci pentru creștinism.

Numai așa în aceste chemări adânci, a reapărut în istorie, de sub aluviuni și sedimentări sociale sterile, „sufletul de stâncă" al neamului.

Deosebirile de trăire a realităților transcendente își au însă însemnătatea lor. Ea se mărește însă în perspectiva actuală a istoriei, tocmai în măsura în care lucra Renașterea continentală, care biruie și prin noi, reprezintă o sinteză a unor izbucniri istoricește subiective: național subiective, totalitar subiective, bine înțeles, dar subiective. Fiecare centru revoluționar venind cu importanța și rosturile proprii, cu valorile și misiunea lui specifică.

In direcția creștinătății noastre, a realităților și valorilor noastre absolute, reprezentând structura creștină cea mai organică, renăscută originar prin Mișcarea Legionară, noua ne revine, după atâtea adulterări și compromisuri istorice a creștinismului, reducerea lui în lume.

In acest sens prin noi, prin neamul care n'a făcut niciodată, ca neam, profesiune de credință creștină, începe a trăi o nouă vârstă a creștinismului, vârsta bărbăției lui.

Creștinismul bărbăției este însă creștinismul continental al Evului Mediu dintre 800 și 1000. Iată de ce, neam continental fiind noi, direcția neomedievală a istoriei ne este cea mai prielnică desfășurării noastre majore.

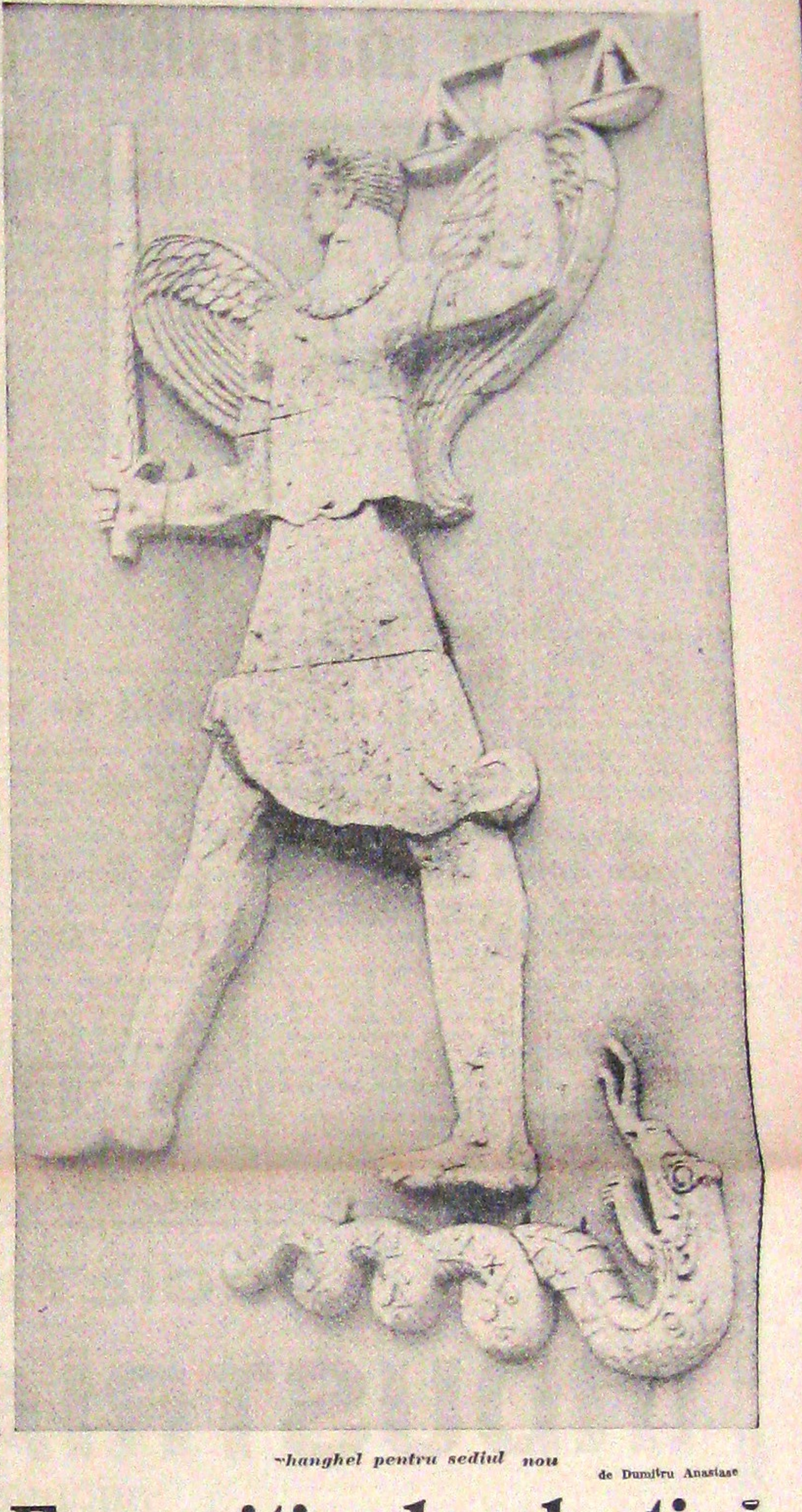
Inceputul noului curs al istoriei românești, care se identifică desăvârșit cu începutul Mișcării Legionare, cade înaintea Crăciunului, ca o ieșire a Neamului înaintea Dumnezeului său, anticipându-l.

După două mii de ani, între care ultima de îndepărtare, în care Dumnezeu se întrupa și omul se îndepărta, ridicându-ne, dela de jos în sus, premergem anuala întrupare a lui Hristos în Neam printr'o reușită sforțare de reintrupare a Neamului în Hristos.

Dar sforțarea oricât de mare ar fi n'ar avea putere, nici sens, dacă Hristos nu s'ar întrupa El Neamului românesc.

După cum Invierea istorică și veșnică a neamului și a neamurilor în Hristos nu poate fi fără mai înaintea Lui Intrupare.

Pavel Costin Deleanu

…hanghel pentru sediul nou de Dumitru Anastase

Cartea neamului Lui Iisus Hristos

„Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avram.

Avram a avut de fiu pe Isaac; Isaac a avut de fiu pe Iacov; Iacov a avut de fiu pe Iuda și pe frații lui... Matau a avut de fiu pe Iacov, Iacov a avut de fiu pe Iosif, bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus ce se zice Hristos.

Așa dar, peste tot, dela Avram până la David, neamuri patrusprezece, dela David până la strămutarea în Babilon neamuri patrusprezece și dela strămutarea în Babilon până la Hristos sunt iarăș patrusprezece neamuri.

Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost că fiind logodită Maria, mama lui, cu Iosif, mai înainte de a fi ei împreună s'a aflat având în pântece din Duhul Sfânt".

Este prima pagină cu care deschidem sfânta Evanghelie, prima pagină din sfânta Evanghelie cea după sfântul Evanghelist Matei. Și se citește pagina aceasta în toate bisericile creștine ortodoxe de răsărit în Duminica ce premerge Sărbătoarea Nașterei Domnului Nostru Hristos.

Inșirarea aceasta de nume scrise aci și rostite în auzul creștinilor adevărați în preziua nașterii Mântuitorului este cu tâlc dumnezeesc.

Fiul lui Dumnezeu primind a se întrupa dela Duhul Sfânt, de bună voe a sa, și a se face om, nu a venit ca fiu al nimănui ci a primit a se naște într'o prea smerită dar curată familie, consfințind astfel, prin venirea sa, între noi, ceiace Dumnezeu a lăsat mai curat și mai sfânt omului pe pământ, *familia*.

Sfântă familie în care s'a născut Iisus! Cine oare, te poate ajunge cu gândul în toată frumusețea și măreția simplității și sărăciei în care te-ai orânduit? Purtați numai de aripa dragostei de mamă a Fecioarei Mariei de grija părintească a bătrânului Iosif și cuprinși de ascultarea fiiască a blândului Iisus putuse înțelege ce însemnează o familie orânduită de Dumnezeu. Ea a fost prima și adevărata familie creștină din lume.

Doar proorocul se poate sumeți a-ți aduce proslăviri după cuviință: „Toiag din rădăcina lui Zeseu și floare dintr'însul Hristos, cel lăudat din muntele cel cu umbra deasă"...

Dar tâlcul celor ce s'au scris de sfântul Evanghelist Matei în prima pagină a Evangheliei sale nu se oprește numai aci.

Rând pe rând deapănă el firul istoriei vieții Mântuitorului cea după trup împletind'o fericit cu cele prezise de prooroci cu mult înainte de venirea lui în lume. Neam după neam înșiră el, strămos cu strămoș pentru ca să arate lămurit că în el s'a plinit toată economia de Dumnezeu poporului celui ales. Mărgăritar cu mărgăritar isvodește el din cuprinsul vechiului Așezământ pentru ca să lămurească deplin că acesta este Mesia cel așteptat: „Iată fecioara va avea în pântece și va naște fiu, și vor chema numele lui Emanuel, care se tâlmăcește: cu noi este Dumnezeu", vestise Isaia proorocul în auzul poporului ales.

„Și tu Betleeme, pământul Iudei, nu ești de loc cel mai mic dintre căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși povățuitorul care va paște pe poporul meu Israil" — stătea scris, mărturia sfântă, în cartea proorocului Miheia. Și cum ar fi putut înțelege decât poporul Iudeu, tâlcul acestor prooroci și cine ar fi putut tâlcui mai bine poporului cuvintele proorocilor și scripturilor decât fariseii și cărturarii.

Dacă ura și zavistia nu ar fi întunecat mintea lor, dacă nu s'ar fi făcut pe ei povățuitori orbi. Dacă pentru meschinele lor socoteli pământești nu ar fi uitat dumnezeiasca orânduială. Deaceia, prima pagină din Evanghelia lui Matei este pentru ei ca un blestem. Calea lor este fără întoarcere.

Iar pentru noi creștinii din prima pagină a Evangheliei ni se orândueşte întreaga economie a mântuirii omului. Căci după descoperirea cea dumnezeiască a sfântului Evanghelist Matei prin înșirarea aceasta de nume ce pornește dela Avram, ni se vădește că Hristos a fost om adevărat asemenea nouă născut din femee, fără de păcat venit în lume ca să ne isbăvească de păcat.

Cât de lămurit împletește el firea cea omenească a Mântuitorului urmărită pe calea filiației din strămoș în strămoș așa cum se găsește în istoria vechiului Așezământ cu firea cea dumnezeiască vădită prin puterea învățăturei sale și a minunilor sale celor suprafirești, despre care Evanghelia spunea: pe care niciodată ochiul nu a văzut și urechea nu a auzit. Infățișarea aceasta a Mântuitorului având fire omenească asemenea nouă dar fără de păcat, și fire dumnezeiască nu se poate vădi decât dacă păstrăm neștirbită legătura între Vechiul Așezământ și Noul Așezământ așa după cum a păstrat-o Sfântul Evanghelist Matei și toată orânduiala sfintei noastre Biserici

Citindu-se în Dumineca ce premerge sărbătoarei Nașterii Domnului prima pagină din sfânta Evanghelie să fie aceasta pentru noi, creștinii cei adevărați o vestire și o povățuire

O vestire că s'a născut în lume Iisus Hristos fiul lui Dumnezeu, cel ce a venit să mântuiască pe om de păcat; o povățuire și o mustrare pentru cei ce, pentru meschine și nesocotite planuri omenești, ar îndrăsni să aducă o cât de mică știrbire acestei economii dumnezeiești. Nesocotirea Iudeilor i-a acoperit de blestem, nesocotința noastră de a ne abate dela dreapta învățătură a bisericii ne poate acoperi de păcat.

Preot Alex. Popescu

Moștenirea jertfelor

S'a făcut caz și asta cu drept cuvânt, de sângele vărsat de oștirile românești, în afară de granițele României. La 20 Iulie 1402 muntenii s'au luptat împotriva lui Timur la Angora, capitala Turciei de azi. „Nu mai rămăsese decât oastea munteană, care era alcătuită din necredincioși", spune hronicul păgân. „Aceia s'au luptat". Dar în afară de sângele vărsat, nu trebue să uităm carna și credința țăranului, care a lucrat pentru menținerea focarelor ortodoxiei răsăritene.

Căci dela descălecare înainte, imediat ce dispuneau de o cât de mică umbră de suveranitate, principatele au început să dăruiască cu inimă largă mânăstirilor din afara hotarelor țării. Alexandru cel Bun va dărui mânăstirei Zografos 3000 de aspri, Ștefan cel Mare, care reface multe clădiri pe sfântul Munte, contribue în măsură mai mică; găsim astfel o sumă de 100 de galbeni pentru aceeași mânăstire (1466) și cinci ani mai târziu 500 de aspri. Vlad Călugărul vine în ajutorul mânăstirei Filoteia tot de pe Athos, cu 4300 de aspri, în ajutorul mânăstirei Rusci chiar cu 6000 de aspri anual.

Xenopol menționează dania Părvuleștilor către mânăstirea Părvul de pe Sf. Munte (3600 aspri anual) și suma de 3000 de aspri făcută danie aceleiași mânăstiri în 1540 de Radu Paisie. Neagoe Basarab era cunoscut pentru daniile lui mult mai mari.

Lavra sf. Atanasie va primi 1000 de aspri dela Vlad Vintilă (1533) și o sumă egală primește mânăstirea Chilandrului. Soția lui Alexandru Lăpușneanu va dărui mânăstirei Zografos 50.000 de aspri. Petru Schiopul dăruește 15.000 de aspri pentru Zografos și Lavra, Alexandru al doilea reînoește Xeropotamul și Dohiarul și Ieremia Movilă cheltuește, tot pentru Sfânta Lavra, 15.000 de aspri.

Vasile Lupu a fost mai generos decât predecesorii săi.

Constantin Șerban împodobește cu pietre prețioase sicriul moaștelor Sfântului Pavel și Șerban Cantacuzino va îngriji de bunăstarea mânăstirilor Iverului și Lavrei Stavronichiti, construind un apeduct pentru aceste ctitorii.

Patriarhii Constantinopolului Ioachim (1513) și Pachomie (1516) implorà mila domnitorilor români. Uneori mânăstirile românești vor fi închinate celor răsăritene, precum Stăneștii dela 1577 se afiliază Alexandriei, precum Bucovățul este în funcție de Sf. Varlaam (1588) și mânăstirea Mihai Vodă va fi afectată de marele Voevod în 1599 mânăstirii Simon Petra de pe Sfântul Munte.

Mânăstirea Secu va fi închinată în 1599 mânăstirilor Xeropotam din Sinai. Mânăstirea Golia va fi în funcție de mânăstirea Vatopedului de pe Sfântul Munte (1606). Galata lui Petru Schiopul e închinată în 1618 Sfântului Mormânt.

Cu drept cuvânt, Xenopol a constatat, că grecizarea și fanariotismul nu au condiționat aceste danii, ci invers, daniile au fost cauza pentru infiltrarea grecilor. Ar fi inutil, să completăm această listă, care ar fi prea lungă. Ceeace interesează azi, este valorificarea sacrificiilor făcute de Românii de odinioară. Urmând teza liberalistă, după care aceste sume cheltuite ar fi bani pierduți, am face un prost serviciu amintirei strămoșilor evlavioși, ca și viitorului poporului românesc. Nici un „aspru" nu trebue să fie pierdut. Asta nu înseamnă, că noi trebue acum să exploatăm pe urmașii foștilor exploatatori, ci dimpotrivă, să tindem către înălțarea și dematerializarea ortodoxiei universale, pentru a cărei protejare sacrificiile seculare ale strămoșilor noștri ne dau un drept incomparabil mai mare decât acela pe care și l-au uzurpat țării veacului al XVIII-lea și al XIX-lea.

Alexandru Randa

Trei crai dela Răsărit

Trei crai dela răsărit,
Cu steaua au călătorit,
Și-a mers după cum citim
Până la Ierusalim
Și-au mers până au stătut
Unde ierea prunc născut.
Și cu toți s'au bucurat
Pe Hristos dacă au aflat
Cu daruri s'au închinat
Ca la un mare Impărat
Iară Irod Impărat,
Văzându-se înșelat
Foarte rău s'au mâniat
Sabia în mână au luat
Și 'n Vitleem au intrat

Mulți coconi mici au tăiat
Patrusprezece de mii
Tot prunculeți mititei
Din doi ani și 'ncă mai jos
Ca să taie pe Hristos;
Pe Hristos nu l-au tăiat,
Tatăl sfânt l-au apărat.
Of, tiranul crud Irod
Muri în blestem de norod
Ne fiind el și bucuros
De nașterea lui Hristos
De mândră și așa domnie
Că ne-au luat dela robie
Și ne-au dat la împărăție.

Expoziția de plastică Munca Legionară

Așa dar noi luptăm, noi cădem aici pentru apărarea legii noastre strămoșești pentru fericirea neamului românesc, pentru învierea lui prin lupta Legiunii, pentru noua zidire pe care i-o aduce Căpitanul. Fapta noastră e o piatră de unghiu a acestei noui zidiri legionare românești, zidire care — urmând voința sorții care așa a fost încă de pe vremurile de legendă ale Meșterului Manole — a cerut îngroparea noastră în temeliile pe care, de acum veacurile nu le vor mai putea dărâma.

MOȚA

Voim să construim, dela un pod rupt, până la o șosea și până la captarea unei căderi de apă și transformarea ei în forță motrică, dela construcția unei gospodării țărănești noui, până la aceea a unui **sat românesc nou, a unui oraș, a unui stat românesc nou.**

Aceasta este chemarea istorică a generației noastre: pe ruinele de astăzi să clădim o țară nouă, o țară mândră.

CĂPITANUL

Expoziția de arte plastice deschisă în cadrele MUNCII LEGIONARE, Duminică 22 Decembrie 1940 la Fundația Dalles din Capitală, nu este o prezentare adhoc, dar nici o manifestare mai mult, în linia celor încă curente.

Grupul de artiști de aici, — Ideea Românească-Luchian — este în sâmbure acelaș care a publicat în 1937 manifestul: REVOLUȚIA AȘEZARII ROMANEȘTI. El reprezintă de atunci nucleul Marilor Arte Frumoase al MIȘCARII LEGIONARE: cuib, familie, grupare plastică și echipă la lucru în acelaș timp. Ca tot ce se dezvoltă în linia Mișcării, are o triplă încadrare: politică, spirituală și creatoare. Politic însemnează încadrare totalitară; spiritual, ecumenicitate național-revoluționară; creator, viziune cosmic-organică a lumii și spirit de strânsă colaborare între ele a artelor înmănunchiate. Mai mult, alături de urbaniști, arhitecți, sculptori, pictori, gravori, se găsesc gânditori și poeți. Este o nouă școală plastică. Părăsind individualismul burghez disociant până la atomizare, producția pânzelor de chevalet, statuetelor de interior sau de bisericuță politică, spiritul construcțiilor particulare, chiar dacă blocate, se abordează în spirit de echipă obiective generale de Mișcare, de interes public sau ale întregii comunități naționale.

Operele, proectele, sau numai schițele de față au gestat neîntrerupt dealungul marei prigoane, între lagăre, suferințe, lovituri date și primite, moarte și înviere. Lucrul a fost cu putință numai datorită continuității credinței, puterii și voinței de a crea din început o țară care se prăbușia peste noi.

Astăzi, când pe urma faptelor ei, s'a sfărâmat țara și s'a prăbușit statul vechii lumi, când și pământul s'a cutremurat dărâmându-i așezările, când simularea creației unei lumi sterpe nu mai e cu putință, nu mai poate fi decât vremea MUNCII LEGIONARE, căreia în sfârșit nimeni nu-i mai disputã terenul.

E câmpul liber pentru o NOUA AȘEZARE NAȚIONALA pe care numai întreaga putere originar-creatoare a MIȘCARII o poate întreprinde

Susținuți de aceeași perspectivă revoluționar-istorică, pentru expoziția de azi putem vorbi cel ce am scris acum patru ani. Având acelaș motto, de mai sus. Revoluția Așezării Românești începe așa: „Gândul ce ne animă aici nu se înțelege expresia unei „revoluții artistice", a uneia din acele nenumărate analize-sinteze de laborator cultural, specifice primelor trei decenii ale veacului XX. Vremea lor a trecut.

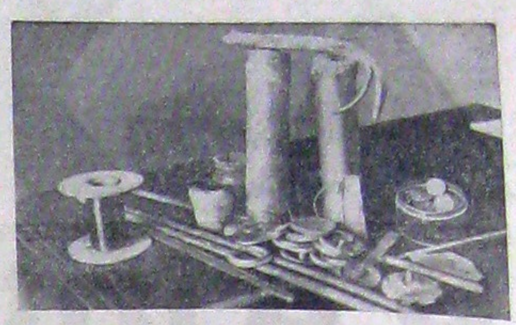
„In pragul unei noui epoci, larg deschisă pe acest „pământ de cumpănă", — între precaritatea condițiilor de ieri și poate a celor de mâine, — ascultăm totuși chemarea de a gândi așezarea românească. Conștienți de faptul de a nu ne afla doar în ceiace se numește moment cultural creator, ci într'un mare, hotărîtor moment istoric, căutăm de astădată nu diferențierea, ci permanența.

„Astfel însă, acțiunea celor ce se simt chemați la lucru nu va avea să se desfășoare într'o clipă de „liniște creatoare", ci într'o durată de mare frământare a lumii. Intr'o vreme când se pregătesc apocaliptice distrugeri, din acest punct de vedere — dar numai din acesta! — apare un destin paradoxal să începem.

„...nu este formularea unor sugestii, mai puțin încă a unor teorii, ci plecând dela condiția istorică românească — situație și necesități — mărturisește o originară intuiție a clipei și hotărîrea neclintită de a răspunde afirmativ împrejurărilor: definirea poziției și atitudinei. Aflându-ne, voim să exprimăm esențial ceiace trăiește neamul întreg, printr'o aplecare lăuntrică asupra noastră, a realităților noastre istorice, dar și printr'o iminentă, poruncitoare nevoie și voie de realizare. Suntem astfel mai mult ca oricând în linia destinului românesc, în zona înaltă a desfășurării sale: a creea din început, a creea începutul cristalizării noastre majore".

Bătălia materiilor prime în plină desfășurare

România este o țară bogată dela Dumnezeu. Dar lipsa de educație economică o face ca în realitate să fie o țară săracă. Standard-ul de viață al poporului este, deaceea, foarte redus.

Românul nostru nu prețuește timpul și atunci când îl folosește o face dezordonat fără un randament continuu și progresiv. Lipsa educației economice ca și irosirea fără folos a timpului explică lesne gradul de sărăcie a colectivității noastre.

Un călător ne dă drept pildă de ce va să zică educație economică în Elveția, următorul exemplu:

Vizitatorii întâlnesc adeseori pe șosele și pe potecile munților câte o bătrânică care se ocupă cu întoarcerea bălegarului de vite pentru ca să se usuce la soare și pe partea cealaltă.

După uscarea completă, aceiași bătrână le adună și le depozitează undeva. Ea este funcționară publică.

Cea mai săracă țară din Europa sub raportul solului și subsolului, fiind toată plină de munți și stânci Elveția, este, în realitate, una dintre cele mai bogate din lume, datorită numai excepționalei educații economice a poporului său.

Cel mai mare capital de care poate dispune o nație este timpul. Bogății materiale stau la îndemâna oamenilor nu numai pe un sol fertil, într'un subsol bogat în zăcăminte, în apele pline de pești, dar chiar și în aer se pot găsi asemenea bogății și chiar în deșerturile nisipoase. Depinde numai de poporul situat într'un asemenea spațiu economic pentru ca el să fie bogat chiar în condițiuni naturale vitrege sau lipit pământului în cele mai darnice condițiuni naturale.

Bogăția rezultă din gradul de educație a unui popor în sensul muncii, în ordine și în sensul unei raționale utilizări economice a întregului mediu natural.

Acesta este principiul dela care pornește Mișcarea Legionară când organizează bătălia materiilor prime. Este vorba de o operă de educație națională, spirituală și economică.

Un scurt istoric

Noua unitate de luptă, care este Comandamentul materiilor prime, pornește și se integrează în concepția Căpitanului asupra economiei românești. Constituind primul „Batalion al comerțului legionar", Căpitanul definea, astfel, obiectivul acestui corp legionar:

„El va avea misiunea de a recuceri, metru cu metru, pozițiile economice pe care Neamul nostru le-a pierdut. Denumirea lui sună a război, nu a afacere.

„Lupta noastră este istorică. Ea va fi înscrisă în Cartea Neamului. Pentrucă vom merge cu cea mai mare siguranță din biruință în biruință, înfrângând resistențe și vrăjmășii și spărgând zidurile mentalității defensive și descurajatoare de azi și de ieri.

Vom răsturna păreri și argumente înfipte de decenii în gândul învins, deprimat și umilit al Neamului, dovedind că totuși din sângele nostru românesc se pot naște negustori în toate domeniile, care să țină piept oricui și să scoată din luptă pe orice rival".

Continuând bătălia inițiată de Căpitan, pentru românizarea vieții noastre economice și ridicarea potențialului nostru industrial, d. Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare, a hotărât înființarea și organizarea unui Comandament legionar al materiilor prime.

Noua unitate de luptă legionară, care a luat ființă la 1 Noembrie 1940 a fost pusă sub comanda comandantului legionar Mihail Jorjoaia.

Obiectivul nouei unități de luptă

Noua unitate de luptă și-a propus:

1. Strângerea tuturor materialelor folosite, vechi și inutile deținătorilor.
2. Prelucrarea și punerea în stare de folosință a materialelor și instalațiilor vechi.
3. Comercializarea materiilor prime rezultate din prelucrarea materialelor strânse.
4. Exploatarea și valorificarea materiilor prime neîntrebuințate sau prea puțin întrebuințate astăzi în economia românească.
5. Punerea la dispoziția industriei naționale a diverselor materii prime cari astăzi lipsesc sau sunt aduse cu mari sacrificii din străinătate.
6. Pregătirea pe teren a legionarilor cari se vor dedica bătăliei economice a Mișcării, pentru acest sector de activitate, prin trăire în educație aspră și în spiritul legionar al muncii pentru Țară și Legiune.

Se urmărește strângerea materialelor vechi ca: fier, metale, lână, bumbac, in, cânepă, cauciucuri, hârtie și preparate de celuloză, sticlărie și altele.

O mare parte din aceste materiale sunt considerate de deținători ca fără valoare. Dar unele din ele au devenit foarte prețioase ca: fonta, oțelurile, plumbul, cositorul, arama și cauciucul. Deaceea, trebue dată o mare bătălie pentru strângerea tuturor materiilor prime vechi și uzate, cari zac neîntrebuințate prin curțile fabricilor, pe maidane și prin gospodării. Sunt deasemenea multe articole uzate în gospodării, la fabrici, la comercianți și la întreprinderi de stat și particulare cari sunt depozitate fără folos, ocupând un spațiu prețios și încărcând inutil depozitele și magaziile.

Organizarea bătăliei materiilor prime

Comandamentul Materiilor prime conduce întreaga acțiune, o pregătește și controlează execuția prin Statul Major M. P.

Colectarea materiilor prime se face prin centrele de colectare județene, iar centrele se ramifică pe tot cuprinsul județelor respective prin secțiile orășene, de plasă sau locale.

Prelucrarea materiilor prime colectate și a acelora provenite direct din exploatări proprii, se face prin Centrele de prelucrare, creiate nu după criterii geografice ci economice. Semifabricatele și fabricatele se dirijează spre centrele de comercializare.

Principiile și ordinele de organizare și de executare le dă Comandamentul materiilor prime.

Pregătirea și execuția o face Statul Major care cuprinde următoarele secții:

Organizarea și studii tehnice; Organizarea și studii economice-financiare; Depozite și transporturi; Bătălia fierului și metalelor; Bătălia textilelor; Bătălia oleaginoaselor; Diferite alte materii prime; Secția de coordonare generală și secretariatul; Propaganda și Administrația.

Bogății de milioane în gropile de gunoi

Se poate susține, fără posibilitate de contrazicere, că avem cantități de materii prime enorme în țară care se irosesc fără nici un folos.

De pildă, gropile de gunoi conțin cantități enorme de materii prime. Sunt bogății mari aruncate la gunoi. La toate aceste bogății nu s'au gândit practic sub regimurile democratice decât câți-va jidani care, făcând din țigani uneltele lor strângeau ici și colo și din întâmplare.

Astăzi, sunt exploatate toate gropile de gunoaie din București și anume: din Tei, Pantelimon, Valea Plângerii, Bandi, Fabrica de cărămidă U.C.B. și Tamara.

In 10 zile de când s'a început exploatarea, s'a realizat: un vagon cârpe (postav, lână și cârpă obișnuită), două vagoane sticlă, două vagoane oase și patru vagoane fier vechiu.

Iată bogății pe care lumea le aruncă fără să se gândească că ele pot contribui, într'o largă măsură, la ridicarea economiei noastre naționale.

Fierul se trimite la Reșița. Cârpele se selecționează, asortează și se trimit la fabrici pentru fabricarea vatelinei sau chiar a stofelor.

Dintre centrele de colectare județene merită a fi menționate pentru activitatea desfășurată: *Aradul*, condus de camarazii prof. *Morariu Roman* și *Hodoiu Ioan*, care a colectat șase vagoane fier vechiu; *Brașovul*, *Neamț*, *Rădăuți* și *Fălciu*.

Noui inițiative

De curând, Comandamentul Materiilor Prime a luat inițiativa de a se colecta și părul de porc. In acest sens s'au trimis circulare către toate centrele de colectare din țară.

Ministerul Economiei Naționale și Ministerul de agricultură și domenii și-au oferit prețiosul lor concurs, trimițând ordine în acest sens organelor în subordine.

In scurt timp, Comandamentul M. P. va organiza colectarea materiilor feroase și neferoase din gropile de gunoaie și din celelalte municipii și orașe mari ale țării.

Prin bătălia susținută de Comandamentul Materiilor Prime se face educația economică a întregului popor românesc, se ajută industria noastră, în special cea de armament și unelte agricole ca să învingă dificultățile de a-și procura materii feroase și neferoase, se realizează un capital național prin valorificarea acestor materii prime, capital care până mai ieri se irosea, zvârlit pe maidane, străzi, etc.

Ca să ne dăm seama cât este de importantă bătălia deschisă de Mișcarea Legionară în această direcție este suficient să menționăm că pagubele pe care le suportă economia națională prin nevalorificarea gunoaielor numai din Capitală, ar fi de circa 15 milioane lei anual.

Dar bătălia materiilor prime, care va avea un caracter permanent și sistematic, spre deosebire de trecutul apropiat când se făcea sporadic și numai de câțiva țigani, este abia la începutul ei, în fază de organizare.

Rezultatele pe care le-am menționat mai sus, ne fac să privim cu încredere viitorul economiei românești și efectiva desrobire de capitalul internațional și jidovesc.

Ion Muche

Cum am aflat la Jilava vestea asasinării Căpitanului

In zorii zilei de 30 Noembrie 1938 — zi în care creştinii sărbătoresc pe Sf. Ap. Andrei — zăvorul cade cu brutalitate şi uşa groaselor ziduri de închisoare se deschide larg: este ora raportului.

Legionarii, aşezaţi pe două rânduri, de-alungul mesei, lungi cât celula, în poziţie de drepţi, fac numărătoarea iar şeful „dormitorului" dă raportul ofiţerilor de serviciu.

In acea mohorâtă dimineaţă de toamnă târzie, nimic nu ne făcea să bănuim uluitoarea tragedie despre care trebuia să aflăm peste câteva ore. E drept că ora deschiderii pentru plimbarea de dimineaţă era ceva mai devreme ca de obiceiu, dar acest fapt nu ni se părea deocamdată câtuşi de puţin suspect.

Eram obişnuiţi cu tot felul de „inspecţii", de şicane, aşa încât scularea ceva mai de vreme ne părea, în acele împrejurări, ca ceva foarte firesc.

Nici măcar mutrele ceva mai încruntate şi mai misterioase ale militarilor de serviciu nu erau la început pentru noi, vre-un motiv de îngrijorare.

Ieşind din dormitoare, sutele de legionari din acea vreme se întâlneau cu toţii într'un gang, întunecos şi umed, — el însuşi un focar de infecţie şi un instrument de tortură — care duce afară în spre cele două curţi: în faţa închisorii, spre ieşire şi în interiorul închisorii, în aşa numitul „Reduit"...

Semne...

Contrariu obiceiului, în acea dimineaţă ni s'a dat dispoziţie să nu mai mergem în curtea din faţa închisorii ci în cealaltă din mijlocul ei, înconjurată de ziduri înalte de 5—6 metri.

Abia când am fost orientaţi în această direcţiune, am început în mod firesc să ne întrebăm care este motivul. Impuşcăturile pe cari le auzisem către revărsatul zorilor ne dădeau motive serioase de îngrijorare.

Totuşi, nici pe departe, cel puţin în ceiace mă priveşte, nu mi-ar fi trecut prin minte că ar fi vorba de o crimă atât de odioasă ca aceia care, din nenorocire, se întâmplase.

Ingrijorarea noastră sporea şi prin faptul că între curtea din faţa închisorii şi acest Reduit care ne adăpostea în mod cu totul misterios, era o deosebire ca dela cer la pământ. Curtea din faţa închisorii este largă, are orizont şi unele amenajări care o face oarecum prietenoasă şi suportabilă. Nu acelaş lucru se petrece însă cu acest Reduit care îţi dă impresia unei prăpastii cu ziduri înalte şi unde te simţi mereu apăsat de greutatea lor.

In închisoare, mai mult decât în libertate, amănuntele prezintă un deosebit interes.

Sensibilitatea se ascute astfel încât moralul şi psihologia celui privat de binefacerile libertăţii se deosebesc enorm faţă de acelea ale omului care trăeşte în condiţiuni normale. De-aceia, susceptibiltatea deţinutului ia o desvoltare excepţională şi curiozitatea lui devine aproape un fenomen patologic.

Evident că şi în aceste împrejurări emotivitatea joacă un rol principal, încât manifestările deţinuţilor sunt diferite după om şi după temperament, în genere, însă, orice om odată intrat în închisoare, suferă o deformare sufletească, mai mare sau mai mică, — după conformaţia sa psihică, procesul de conştiinţă, motivul privirii de libertate, educaţie, etc., etc.

Am făcut această paranteză pentru a face să fie mai uşor înţeleasă grija şi teama noastră din acel moment.

Era un freamăt, o rumoare care ne coprinsese pe toţi. Era un fel de presimţire nu a odiosului fapt care era deja consumat la acea oră ci a ceva ce trebuia sau ce a trebuit să se întâmple.

Durata neobişnuită a reţinerii noastre în acest Reduit — cam 3 jum. — 4 ore — începuse să ne dea motiv serios de îngrijorare. Şi această îngrijorare era cu atât mai ciudată cu cât—deşi cu toţii ne întrebam — niciunul dintre noi nu putea să dea cea mai mică explicaţiune.

Sguduitoarea veste pătrunde în Reduit

In sfârşit, vine ora închiderii. Pătrundem în celule.

In mod obişnuit închiderea cu zăvoru şi lacăt nu se făcea imediat. Până ce militarii dădeau târcoale pentru inspecţii prin toată închisoarea, se scurgea uneori o bună bucată de vreme. In acest răstimp, să fi fost ora 9—9 jum. dimineaţa, ne pomenim în celula No. 8, unde mi-am petrecut cele 5 luni la Jilava, cu un camarad (comand. aj. Costea), care, cu o revoltă abia sustinută şi cu sufletul pe buze, ne împărtăşeşte, într'o linişte de moarte, îngrozitoarea veste a asasinării Căpitanului, a Nicadorilor şi Decemvirilor.

Aflase această veste probabil dela informatorii noştri militari sau civili, dar ne-o transmisese aşa cum a fost confirmată a doua zi de ziare prin comunicatul comandamentului c. II armată.

Motivul că, reculeşi îndată după enunţarea acestei zguduitoare veşti, nici unul dintre noi nu puteau să creadă cele spuse de camaradul nostru, Costea.

De-altfel, camaradul Costea însuşi a căutat să ne îmbărbăteze, afirmând că asasinarea Căpitanului este o imposibilitate şi, în orice caz noi, în raporturile cu personalul închisorii, trebuie să ne arătăm cât se poate de rezervaţi şi de demni.

Camaradul nostru, a părăsit celula îndată fiindcă trebuia ca această veste s'o ducă în toate celulele din Jilava, locuite de legionari.

Am rămas singuri. Am rămas amuţi. Consternaţi. Vestea n'o puteam crede, aveam o repulsie organică, violentă, faţă de această ştire monstruoasă, dar sămânţa îndoielii fusese svârlită în terenul cel mai bun. Această sămânţă a încolţit, ba chiar a răsărit şi s'a desvoltat tot timpul cât am stat sub zidurile reci şi întunecoase ale negrei închisori.

Erau, după aceia, clipe de indescriptibilă şi totală depresiune sufletească. In colectivitate, depresiunea sufletească sporeşte enorm, ea este molipsitoare aşa cum este bucuria şi râsul.

Cine şi câţi dintre cei cari erau atunci şi cari sunt şi azi în afară de închisori îşi pot închipui măcar această topire sufletească, aceste clipe de groază şi de amară tristeţe care ne coprindea de-odată pe toţi laolaltă?

Sunt momente de suferinţă şi de fior al durerii atât de puternice când omul devine într'adevăr o trăsătură de unire, un contact între pământ şi cer. Cine nu simte măcar o singură dată în viaţă acest fior al înălţării, trăieşte zadarnic.

Nimic în viaţă nu e mai sublim şi mai dumnezeiesc decât durerea purificatoare.

. . . .

Căpitanul mort?!

Priveam deseori spre vâlceaua de salcâmi unde ni se indicase a fi mormântul celor 14 martiri. Ardea acolo şi o candelă şi era chiar o cruce care străjuia moaştele sfinţilor de sub lespede.

In această licărire de candelă noi vedeam figura luminoasă a Căpitanului, figura lui vie şi existenţa lui integră în ciuda oricărui mormânt şi a oricărei morţi.

Serile lungi ale iernii de închisoare ne găseau aproape regulat în controversa veşnică: trăieşte Căpitanul? este mort Căpitanul? Opiniile erau separate şi disputele interminabile. Se aduceau tot felul de argumente, unele cu accentuată coloratură mistică, altele pur politice, alte de o perfectă logică. Se făceau tot felul de supoziţii dacă mai trăieşte sau nu Căpitanul.

Târziu de tot, când miezul nopţii, oboseala şi tăcerea misterioasă a Jilavei ne coprindea pe toţi, gândeam aşa cum gândesc şi azi: este posibil să fie mort cineva despre care se vorbeşte atâta? Pentru care se revarsă atâta suflet şi atâta jertfă?

Căpitanul la Predeal

Iată pentru ce legea morţii fizice a fost pentru Căpitan legea nemuririi.

Iar ziua de 30 Noemvrie 1938 este şi rămâne ziua cea mai patetică din întreaga istorie a neamului românesc.

George Cumpănaşu

Pe muntele Susai unde braţele legionare au ridi cat mausoleul eroilor căzuţi în război, Căpitanul se interesează de mersul lucrărilor

Neam Nou

Il simţim cu toţii.

Il auzim cum creşte din adâncuri.

Din negura trecutului.

Cum rupe păcatele noastre ale tuturora, păcatele ce l-au ferecat atâta amar de vreme.

Şi-i pipăim contururile.

Şi-i presimţim făptura.

Cum naşte în noi. In cei tineri. In cei ce nădăjduesc. In cei ce cred.

Neam nou!

Pentru el fiinţăm.

Pentru el suferim.

Lui îi dăruim tot ce avem noi mai curat, mai bun.

Sub semnul tinereţii noastre stă naşterea sa.

Iar neamul cel vechi, cel ros de păcate şi necredinţă, îl vedeam cum piere. Cum se usucă şi moare.

Să ştie toţi aşa dar, că neam nou naşte azi.

Neam tânăr legionar.

De viţă împărătească.

Să ştie toţi, că nemernicii şi mişeii nu mai au ce căuta printre noi. Că trebue să se retragă, covârşiţi de păcate şi pătaţi de sânge tânăr, acolo unde nu-i va mai ajunge lumina soarelui ce nu-s demni s'o mai primească. Ce nu sunt demni să o răsfrângă în ochii lor care nu au ştiut să vadă, în chipurile lor care nu au simţit dogoarea făpturii de istorie românească, pe care s'au silit s'o înfrunte luciferic.

Istorie ce în pofida tuturor puterilor iadului — mobilizate înadins pe meleagurile noastre — a învins totuşi.

Istorie a neamului regăsit.

Adevărata sa istorie. A sa şi numai a sa.

Dar nu numai sufleteşte, dar şi trupeşte răsare un alt popor.

Nu observaţi cum arată elita noastră?

Sunt oameni pe care i-aţi mai întâlnit desigur, cândva, dar pe care i-aţi uitat, pe care conducătorii ultimelor generaţii i-au dat înadins uitării.

Pentrucă îi incomodau.

Pentrucă le erau, hotărît, duşmani.

Pe oamenii cei noui i-aţi mai văzut. Nu pe străzile oraşelor însă. Ci în munţi. In munţii neatârnării noastre trupeşti şi sufleteşti. In plaiurile înalte ale Ardealului, în Vrancea, în Bucovina şi în codrii Tigheciului. Căci elita cea nouă e fără îndoială şi o rasă — nouă pentru venetici — dar veche totuşi. Cea mai veche. Aceea care a format coloana vertebrală a neamului, a neamului ce nu s'a aplecat sub vremi. Ci a stat dârz, acolo în munţi, spre a-şi relua locul de reală strălucire în conducerea ţării, coborând şi înfruntând cu preţul unor nesfârşite jertfe pătura înstrăinată a uzurpatorilor neamului.

Nu vedeţi că în vorbă chiar, altfel se înfăţişează omul cel nou.

Vorbeşte mai greu, mai apăsat, mai liniştit, ca unul ce poartă gând şi simţire masivă, plină şi grea de sens. Ca unul ce vine din adâncurile trecutului. De unde şi siguranţa şi liniştea rodnică ce iradiază din fiinţa sa.

Este în toate acestea şi un semn al unei masive schimbări a centrului de gravitate istorică înspre Ardeal.

Este momentul ardelean. Greu, masiv, adânc creator şi rodnic.

Aşa cum nu a fost încă vreunul.

Este împlinirea pe planul major al istoriei de astă dată, a acelor strălucite latenţe care nu s'au putut ridica mai presus de o străfulgerare efemeră.

Iar neamul acesta eroic e nou faţă de un trecut bicisnic şi neputincios. E nou pentrucă înseamnă o tinerească isbucnire de viaţă. Dar în acelaş timp înseamnă legătura cu fondul primar ce de milenii dăinueşte aici.

E nou şi totuşi vechi neamul acesta legionar.

Căci şi revoluţia noastră este tradiţională.

Poate că termenul mai potrivit n'ar fi acela de revoluţie — care s'ar raporta la stările anormale din trecutul apropiat — ci acela de revenire la fire, de reintegrare în trecutul de demult al unei rase eroice.

Omul cel nou e şi cel mai vechiu totdeodată. Este omul din toate timpurile, este eroul veşnic ce veşnic a dăinuit sub cenuşa străinismului cotropitor şi care azi asemeni unui strigoiu din lumea de odinioară se înalţă dârz în chip de legionar să nimicească stăpânirea degenerată a veneticilor.

Venetici de sânge, de suflet, de credinţă.

Prin omul cel nou vorbeşte aşa dar trecutul. El e şi arătare din lumea cealaltă.

„Se apropie stăpânirea strigoilor cumplită!" — spunea Ionel Moţa.

Ea a venit.

Aşa cum trebuia să vină.

Ca să mărturisească pentru neamul cel nou. Cucernic dar năvalnic.

De aceea, ţie tot gândul, ţie toată fiinţa noastră ţi-o închinăm azi şi de-a pururi,

Neam nou!

Mircea I. Goruneanu

20.000 grădini de copii

In Germania existau încă din anul 1938, în afară de cele 8.300 grădini de copii de stat şi comunale, peste 10.000 grădini-NSV (organizaţia naţional-socialistă de binefacere) inclusiv aşa numitele „grădini de copii pe timpul culesului", pentru uşurarea sarcinei sătenilor în timpul strângerii recoltelor. Astăzi, numărul acesta s'a ridicat la 20.000.

Romanţa celor căzuţi pe câmpul de luptă

JOSE MARIA PEMAN

Vai, cei căzuţi în luptă — fără marmoră şi cruci
Vai, cei căzuţi în luptă — cu epitaful lor de vânt
Şi de nouri!

Soarele acestei toamne — cum străluceşte în Spania!
Nisipul este perna, văile sunt sicrie.
Nici procesiuni de trăsuri, nici lente marşuri funebre,
Nici tovărăşia vechilor seniori.
Ci numai iarba din vale, cu mâini suave de mireasă
Ii înfăşoară în moarte, cu drag.
Ce stranii sunt morţii aceştia, pitiţi sub trifoiul verde
Şi înalţi doar de o palmă.
Florile sunt mai înalte decât ei, iar ei mai înalţi decât culmile munţilor.

Paturile unde visează, par leagăne, nu cripte
Unde se încuibă seminţele de mâine.

Ce stranie e moartea, ce dă atâta viaţă.
Ies gâze, mişunând din liniştea profundă,
O gură scuipă mărgărite albe ca spuma,
Ochii fără lumină sunt vase pentru roze.

Ce stranie e lupta — sânge care va naşte
Mărirea viitoare!
Ce stranie e lupta: dulcea şi infinita
Reîncarnare a noastră, se va naşte din moarte.
Moartea va naşte viaţa — ceaţa ascunde stele...
Ca muntele din marea zi de Vineri,
Şi trei cruci peste munţi!

Câmpii nesfârşite din Spania — drumuri în toamna aceea...
Se simţea cum se naşte Istoria — cum se desprinde din putregaiul morţii

Şi eroii căzuţi — ce umili zăceau printre ierburi!
Ce suavi erau printre flori!
Ce mici păreau între cer şi întinsa câmpie!
Cum nivelează moartea pe roşii şi albaştri,
Cum îi desmeardă soarele şi ce pace îi uneşte!

Nimeni nu e nimic. Cu toţii sunt silabe
Intr'un cântec mare — uitarea nu pune cruci
Viteazul e ascuns — căpitanul e mort...
Şi amazoana aceea — cu ochii mari şi dulci,
Cu puşca între braţe a murit cu capul în ierburi...
Sub moviliţa cu clopoţei albaştri.

Dar Domnul cunoaşte numele tuturor şi îi separă printre nouri.

Tradus de Olga Caba

Eroii legionari Moţa şi Marin, căzuţi pe frontul din Spania

Gravură de Alex. Bassarab

Cultul nouilor născuţi

V'aţi întrebat vreodată de ce îi spune lui Crist noul născut? Fiindcă i se spune aceasta mereu, chiar azi. Cum rămâne El continuu un nou născut? E lesne de văzut că semnificaţia este cu totul alta decât cea pur biologică.

Crist e nou născut, într'un prim înţeles, ca fiind numai o nouă înfăţişare ce o luase existenţa Lui acum 1940 de ani, dat fiind că El fiinţează dincolo de secole, în virtutea originei Lui divine.

Dar mai poate fi înţeles acest fenomen şi în sensul că El ne-a relevat lumea transcendentă, a iubirii, lumea divină.

Noutatea aceasta e atât de mare şi de valabilă, încât rămâne mereu prezentă pentru noi, iar revelatorul ei un permanent nou născut.

Care este mobilul acestei „noi naşteri"? E simplu de tot. Crist s'a născut din dragostea lui Dumnezeu faţă de noi oamenii, iar asta înseamnă răscumpărarea noastră, izbăvirea noastră, de păcat.

Căci să nu se uite, dragostea are un singur ţel, precis de tot, acel al izbăvirii de păcat al aproapelui. Pentru acest ţel, purtătorul dragostei nu cunoaşte nicio rezervă, biruind totul, dată fiind capacitatea nelimitată de a se jertfi, ajungând astfel la înviere, concluzia firească a celui ce iubeşte. Cel care s'a bucurat de dragostea celui ce-a înviat ajunge la mântuire. Aceasta a şi vrut Crist: să ne mântuiască de păcate, adică de greşeli, cari sunt un rău îndreptabil.

Cel mântuit e şi el un nou născut.

Nou născut este deci oricine îşi trăeşte viaţa în dragoste. Dragostea de tip creştin, adică de esenţă transnaturală, divină.

Crăciunul îşi are astfel o poziţie bine definită în viaţa noastră. Este început de viaţă nouă, viaţa din dragoste, cum Paştele sunt triumful acestei noui vieţi, şi ca atare mântuirea deplină. Două sărbători perfect corelate. Inceput, prima; culme, biruinţa deplină, a doua.

Nu observaţi că Legiunea însăş este acum la început, la prima treaptă spre scopul suprem? E chiar în faza „Crăciunului".

Ce trebue să facem în această fază? Să propagăm mai mult cultul noilor născuţi, adică să dăm oamenilor posibilitatea să apuce calea îndreptării. Asta echivalează cu a-i ajuta să-şi ducă viaţa în dragoste, altă cale de mântuire neexistând.

De data asta mă adresez ţie, camarade, pentru motivul că am credinţa că tu ai trăit de mult clipele noului născut. Tu eşti un om nou. Ba încă eşti în curs să atingi şi piscurile cele mai înalte, cele ale învierii şi deci eşti indicat să ajuţi şi pe alţii să apuce calea ta cea dreaptă.

Să nu uităm o clipă. Căpitanul a spus: „Scopul nu este viaţa, ci învierea" Adică Paştele. Dar pentru asta trebue să treci prin Crăciun.

Pe cari oameni îi vom ajuta noi în această sărbătoare a Crăciunului? Pe toţi, absolut pe toţi cei ce au păcătuit. Noi vrem îndreptarea lor. Cum îi cunoaştem pe aceştia? După faptul dacă sunt de bună credinţă. Atunci staţi cu ei de vorbă şi nu precupeţiţi nimic. Să dăm ceva din sufletul nostru, să le dăm cât mai mult, tot ce putem, pentru a le da posibilitatea să se mântuiască, treptat.

Dacă vom găsi şi oameni de rea credinţă, să fim aspri cu ei, aspri până reuşim să-i chemăm la realitate.

Dacă şi această chemare îi lasă indiferenţi, ei trebue puşi în imposibilitate de a se manifesta. In cele din urmă, aceştia vor cădea sdrobiţi de măreţia faptei legionare.

Noi născuţi, avem nevoie de câţi mai mulţi. Pentru noi? De loc. Pentru binele lor, să se mântuiască de păcat.

Aşa suntem noi, greu de înţeles, şi e firesc, căci toată goana noastră este pentru cei rătăciţi, pentru aducerea lor la calea cea dreaptă.

Aşa înţelegem noi viaţa, păşind pe urmele Căpitanului, care a făcut din înviere scopul suprem.

Să ne pregătim de Inviere. Cât mai mult şi câţi mai mulţi.

Ion Botaş

COLINDE...

In melancolia marilor nopți de iarnă, în mijlocul spațiului fermecat de lenevia zăpezii, cerurile se lasă tot mai jos, albul se instalează pe câmpii, peste sate, peste munți, ca decor al unei mari drame cerești, și atunci — în liniștea fabuloasă a nopții, — încep să prindă consistență colindele.

Colindele, colindele în cari se topesc străvechi reminiscențe romane, cântecele de bune urări cari însoțeau venirea anului nou, calendae, festum calendarium au devenit, probabil, în somptuositatea iernelor noastre, în ajunul mândrei sărbători a Nașterii, refugiul melodios al celor mai vechi și mai ilustre teme ale poesiei noastre populare.

Ca o imensă lume adormită, spațiul prodigios al colindelor se deșteaptă în apropierea noului an, își înalță eroii, își desfășoară drama.

Sub lumina rece, sterilizatoare a existenții din zilele noastre, a ceeace abecedarele lumii numesc civilizație, — cuvânt în fața căruia prostimea emoționată se ridică în picioare și care n'a însemnat niciodată altceva decât un concept apusean de dominație a ideilor blestemate ale reformei și ale renașterii — sub lumina acestei existențe brutale, desamăgite, despuiate de farmec, tezaurul poesiei noastre populare — al celui mai poetic dintre popoarele lumii — scapătă. Asistăm la degradarea cumplită a doinei, a cântecului bătrânesc.

Rațiunea omului modern care până la urmă a invadat și satele, respinge așa dar, un cântec pe care nu-l mai înțelege, un cântec care cuprinde în el un rit misterios, o întâmplare fabuloasă.

Cântecul acela își află refugiul în magica noapte de ajun. Pretextul lui e preluat de colindă. Ritul pe care-l evocă se înfiripă sub sceptrul lui Moș Ajun. Nimeni nu mai pricepe înțelesului, dar magia zăpezii, steaua binecuvântată a nașterii Domnului, îl fac posibil.

Colinda este cântecul tradițiilor noastre, în ea o minte de o intepriune și de o știință extremă ar putea distinge, probabil, cântecul începuturilor, legea primitivă a poporului românesc, legea al cărei straniu echo răsună în Herodot, în poesia hellenică — de tradiție thracică, în cea mai mare parte, — în arheologia acestui mare și încristat pământ.

Ca o inscripție ruinată de timpuri, ca o statue desgropată, cântecul colindei ar deschide cuiva perspective infinite în ceața nedesiegată a lumii.

Din câteva motive de colindă — motive a căror singularitate miră — Nicolae Densușeanu a reconstruit, într'o carte uitată și batjocorită de savanți — „Dacia Preistorică" — universul mithic al originelor.

El a descris în pagini magistrale riturile mistice ale Mănăstirii de peste mare în care a văzut figura orpheică a templului din Leuke. El a explicat semnificația lui Ion Sânt Ion din colindele populare în care a văzut deșteptarea străvechiului IANUS latin, și a distins în chipul tradiționalului Crăciun imaginea divină a lui SATURN.

Nu mă încumet să calc pe urmele acestei stranii și geniale interpretări — în astă seară — dar vreau să relev în EDENUL nedeslegat al colindei, perspectivele cele mai facile.

Se agită înainte-mi înfiorate tulpinele merilor mistici. Hesperidele au fost inventate de mithologia thracică daco-românească. Grecii așezau grădina lor edenică în Thracia, pe malurile mării:

Icea'n prund în Marea Neagră
Născut-au, Doamne, născut
Crescut-au, Doamne, crescut
Doi meri nalți și minunați.

Merii măeștri, Domnița bălăloară, prundurile mării, toate acestea descind, probabil, din cerul disfan al Hesperidelor.

Prezența prodigioasă a mării atestă vechimea acestui colind. Colindele au marea ca scenariu, refrenul lor repetă, ades, ca și aceasta murmurul nostalgic al apelor calme.

Pământul Thraciei antice era țărmurit de trei mări: Marea Neagră, Adriatica, Egeia.

In apele lor s'a oglindit continuu acest popor românesc. Azi țărmurile aceste sunt invadate de străini. Pentru plinirea marelui nostru destin pe care visul nostru îl făurește României, — căci destinul popoarelor se făurește din visurile lor, — întinderea până la îmbrățișarea acestor ape e o necesitate. Intoarcerea noastră pe toate pământurile noastre din vechi...

Trufia — anticul hybris, generatorul conflictului la tragicii greci, principiul de revoltă, ostil armoniei, începutul desagregării — intervine în colinda ce s'a rostit:

Căci marea se lăuda
Și din gură tot zicea:
Cine'n lume n'o afla,
S'o afla și-adevăra
Merii de mi-o săgeta?

Trufia pe urmele căreia se abate dezastrul, își află o altă victimă, în acelaș fantastic domeniu, în cerbul din colinda Cerbului. Principiul tragic se relevă în magnifica lui simplicitate, în modul lui patetic, preeschylian:

Cerbul, cerbul, printre flori,
Cerbul mi s'a lăudat...

Cântecele acestea cari, decern animalelor graiuri măestre, un suflet agitat de pasiuni înalte, cântecele acestea ne întorc la isvoarele orpheice ale poesiei. Cerbii, oile, caii, porumbii, animalele pământului și ale cerului, participă în această dramă, la opera divină a Mântuirii. Florile, arborii încă au un suflet... E marea duioșie a naturii, e oara în care, cutremurată de fior, lumea până în mineralele și vegetalele sale, palpită:

De când Domnul s'a născut
De când Domnul s'a născut
Lumea de dor s'a umplut,
Lumea de dor s'a umplut,

In acest univers ultrasensibil, în această lume în continuă cuminecare, Dumnezeu e posibil oriunde. Colinda ni-l descrie într'adevăr pe El Dumnezeul unui popor pastoral, în mijlocul oilor:

Pe câmpul cu florile
Dumnezeu cu oile

Imaginea divină a lui Apollon, păstorind oile regelui thessalian Admetos, vine probabil și ea, din fundul mithologiei thracice.

Poporul românesc pastoral a conceput în această imagine a Dumnezeului prieten respirația marilor sale câmpii, suflul natal al gliei încărcate de flori.

El a putut concepe în colindele sale un Dumnezeu atât de apropiat, încât l-a zugrăvit dormind printre flori:

Sus, Doamne, la răsărit
La măr roșu înflorit
Greu e Domnul adormit:
Florile l-au năpădit
Mai pe față, mai pe brațe,
Mai pe dalba-i de peliță.

Egloga aceasta divină. Dumnezeu adânc implântat în somnul naturii, făptura divină invadată de flori, iată o imagine a naturii vibrante, pantheice, concepute de thraci.

In decorul acesta de natură românească, printre florile noastre de câmp, sau în staulul vitelor țării se produce și Nașterea prodigioasă a Domnului:

Dar aseară pe 'nserat
Intr'un grajd s'a așezat
Și-a născut pe fân uscat
Prunc frumos și luminat.
Frumos nume ce i-a dat:
„Isus Christos, Impărat".
Frumos nume ce i-a pus:
„Iisus Christos, Iisus".

In marea ei simplicitate, colinda decerne Noului Născut atributele împărătești. In litera colindei, împăratul e, ca și acela al mândrelor noastre legende, singura formă harică de putere pe lume.

Impăratul își întinde imperiul în limitele lumii românești. Dincolo de ele începe noaptea barbară a tuturor roiurilor lumii.

Dan Botta

11 Decemvrie 1940.

CRACIUNUL NOSTRU

Seară de ajun.

Seară înfiorată de cântecele cari vestesc nașterea Mesiei, aducând la fiecare casă un un cuvânt bun și alungând pentru câteva zile nourii grijilor lumești, făcând loc în suflete, bucuriei creștine.

La casa cu fată de măritat s'au oprit acum colindătorii. In fața mesei cu daruri — colac de grâu curat, împodobit cu mere roșii, cu nuci aurite, și ederă verde, flăcăii s'au împărțit în două cete și colinda lor pare oficiere în fața altarului. Povestea minunată se țese din cuvinte simple cu sens adânc.

Daliană fată dalbă...

Vine marea turburată sfărmându-și valurile de țărmuri stâncoase. In unde:

Duce lini, duce mălini
Și brazii din rădăcini,

printre ei înoată un bour sur cu coanele aurite, purtând în ele

Leagăn verde mătase
Impletit în vițe șase.

Dar în leagăn cine șade?

E fata colindată ce coase și chindesește.

La prapori bisericești
La năfrămi împărătești,
La batiste voinicești.

Bourul înoată spre mal și cântecul fetei răsună duios departe, întrecându-se cu sbuciumul mării. A auzit împărăteasa cântecul, ce nu e mojicesc ci e cântec împărătesc și-și trimite surorile cu mănunchiuri de flori, să roage pe fată să nu mai cânte, că împăratul e dus la vânătoare și e timpul să se întoarcă. Desigur auzindu-i cântecul, va îndrăgi-o și de împărăteasă va uita...

Drept răspuns fata-i trimite vorbă că nu cântă pentru împărat, ci cântă de dorul inimei, pe care vrea să-l stâmpere. E logodită și azi, mâne, nunta vine, să o ducă:

Peste văi și peste munți
La părinți necunoscuți!...

A amuțit glasul colindătorilor.

S'a ridicat în oftat prelung ția înflorită cu pui, pe pieptul fecioreînc al fetei colindate. Și încă mult timp va fi urmărită de ecoul refrenului:

Daliană fată dalbă...

★

Zăpada scârțâe sub pașii grei.

Colindătorii s'au apropiat de casa păcurarului.

Ler flori dalbe, flori de măr...
Ferice de el, că are oi multe,
Câte flori pe munte,
Și-are miorele
Câte brândușele.
Și mai are doi berbeci
Cu lâna de argint.

S'a lăudat ciobanul, că-și va ierna oile în fundul mării. Marea s'a supărat și i-a răspuns că va veni:

Turbure, turbată
Mare 'nveninată,

și-a va îneca oile.

Ciobanul nu se teme, pentru cei doi berbeci lăi:

In coarne s'or plemi
Marea-or împărți
Oile-or eși
Pe picior de munte
Unde iarba-mi crește
'N patru se'mpletește,

Iată-i intrând în casa unui tânăr:

Junelui bun,..

De când tânărul a plecat, a venit leul în curte și a făcut mari pagube. Junele supărat, încalecă murgul și saltă în vârful munților la poalele brazilor, unde

Găsește leu adormit
Sub un fag mare 'nfrunzit.

Leul se trezește și-l întreabă de i s'a urît cu viața, dar tânărul îi spune că vrea să se lupte. Și se luptă:

Zi de vară
Până 'n seară,

când junele învinge și-l leagă, aducându-l jos la câmpie.

Câți îl văd îl fericesc și fericesc pe mama ce l-a înfășat, că a crescut voinic,

Ce aduce leu legat,
Leu legat, nevătămat.

★

Colindătorii se apropie de casa unei bătrâne. Versul de mioriță curge sprinten și maica bătrână cu brâul de lână, devine în colindă, Maica Domnului, ce-și caută fiul sfânt, întrebând:

Juni colindători,
Pe unde-ați umblat
Și mi-ați colindat,
Nu mi-ați voi văzut
Drag fiuțul meu?

Si când aceștia răspund că nu l-au cunoscut chiar de l-au și întâlnit, ea îl descrie tot în vers de mioriță:

Lesne-i de-a-l cunoaște
Căci călușul lui,
Negru-i, pintenog
Și șeluța lui
Floarea cerului.

Colindătorii își amintesc că l-au văzut la Ierusalim răstignit, ori

Greu războì purtând
Cu câinii de jidovi

. . . .

Târziu...

Spre răsărit cerul se înroșește. Colindătorii sunt la capătul satului. Au intrat într'o căsuță sărăcăcioasă, și colinda lor pare mai liniștită, mai solemnă.

Dumnezeu cu Sfântul Petru, în chip de moșnegi, umblă prin sat să cunoască pe oameni. Cer sălaș

La casa bogatului,
In mijlocul satului,

dar bogatul le răspunde că n'are loc pentru ei. Și scârbiți se 'ndreaptă

La marginea satului
La casa săracului;
La fereastr'au colindat:
Gata-i cina, om sărac?...

Și acesta le spune că e gata, dar e puțină. Dumnezeu binecuvântă masa. La plecarea din sat, Sfântul Petru privește peste umărul stâng al Domnului și se 'ngrozește văzând casa bogatului mistuită de văpaia focului din iad. Privind peste umărul drept, vede în mijloc de rai, casa săracului, între flori și luminată de razele soarelui. Și colinda se încheie cu urarea, să le fie:

Casa plină de bucate,
Ocolul de vaci cu lapte;
Să fie gazdă vesel, bun
Cum e ziua lui Crăciun.

★

Deasupra satului, în vârf de deal, clopotele cheamă pe creștini la sfânta slujbă. Colindătorii se duc și ei, cântând colinde prin care vestesc

Că s'a născut Domn frumos,
Numele lui e Hristos!

Zorile alungă ultimele stele de pe cer și zăpada pare purpură. Se luminează fețele credincioșilor de o lumină cerească și se salută voioși, îndreptându-se spre casa Domnului.

Acesta e Crăciunul nostru. El nu vine cu pom încărcat cu jucării și luminat de lumânărele! Va străluci desigur Pomul de Crăciun, la ferestrele caselor boerești, în necazul copilașilor săraci, înghețați de frig, ce ridică la fereastră steaua modestă — opera lor — și urează:

La mulți ani cu sănătate,
Că-i mai bună decât toate.

Glasurile lor sgribulite ca și ei, nu vor putea fi auzite căci acolo se cântă

O brad frumos, o brad frumos,
Cu cetina tot verde!

inexpresiv și departe de tot ce dorește sufletul românesc în apropierea Sfintelor Sărbători.

Crăciunul bate la ușe, gârbovit de ani, și aduce pentru bogați, în traista lui, tot ce e frumos și bun; aduce cal de călărit, soldați de plumb, bonboane și fructe rare, ce vor atârna în pomul frumos împodobit. Dar nu e acesta Crăciunul nostru, ci acel căruia Maica sfântă i se adresează, simplu, românește, ca unui om avut:

Măi Crăciune, măi bătrâne,
Fă-mi sălaș lângă cuptor!

ca el să o trimită în grajdul cailor.

Caii rod, fac tropot mare
Și odihnă Maica n'are,

plecând dela ieslea boilor, unde

Pe la cântători, târziu,
Prea Slăvita, naște fiu...

Și când Crăciun trimite slugile să dea la boi de mâncare, nu se pot apropia

De duhul tămâilor,
De mirosul florilor,
De svonul albinelor...

Crăciunul acesta nu vine încărcat de bunătăți pentru țărani! El aduce doar copiilor haine curate și pentru toți întărirea credinței în misterul nașterii Celui ce mai târziu a suferit răstignirea, pentru ca să ne mântuiască pe noi!

Ilarion Cocișiu

Crăciunul în Timoc

In Timoc și dreapta Dunării se practică, de Crăciun obiceiurile pe care le întâlnim și în țară, fiind necunoscute la Bulgari. Se observă însă că unele obiceiuri au o întindere mai mare, altele mai mică.

In rândurile ce vor urma vom expune două obiceiuri, în două comune învecinate, precum și practicele legate de sărbătorile Crăciunului.

Comuna Țâbru, plasa Lom

In ziua de Ignat, spre ajun, se strâng toți ai casei pe lângă masă la o „turtă asmă" [1]*. In strachina comună să pune fasole de post; în fasole s'a pus mai dinainte boabe de grâu și boabe de porumb. Cel mai bătrân din casă tămâie, cu tămâia pusă într'un ciob de tămâie, se închină iar ceilalți repetă închinăciunea. Bătrânul se așează la masă, după el toți ceilalți. Atunci zice: „Domnul mic și Maicaprecista să ne ajute anul ăsta să ne aducă berechet* [2] *la câmp, la vite, oi, mieluței, călușei... și sănătate dușmanilor și nouă la toți din casă. Amin" Repetă „Amin" toți cei mai în vârstă. Pe masă se aduc acum și alte mâncări de post: „magion" compot de pere sau prune uscate și o strachină cu „morături". Inainte de a începe dela masă cel bătrân ridică urciorul cu rachiu zicând: „Hai să ne fie de bine și Dumnezeu să ne ajute". Ceilalți răspund: „Să audă Dumnezeu".*

In tot timpul mesei arde focul în vatră. (Masa este așezată lângă vatră). O lumânare stă aprinsă pe policioara din „unghete" [3]*. Pe foc, se fierbe, pentru copii într'o oală: secară, porumb, grâu, și alte bucate. Astea se vor da copiilor, ca să nu să mai îmbolnăvească de limbrici, „iar dacă sânt bolnavi, să se lecuiască". In această seară cei bătrâni poartă de grije ca cei tineri să pună „notreț" la vite, la oi, și să hrănească bine porcii și găinile:, „Să fie și „ieale" sătule".*

După masă mama își culcă copiii cu vorbele: „Astă noapte visează porcă că-i taie". In ziua Ajunului la 5 dimineața, se deșteaptă toată lumea în coicăitul [4] *porcilor. De obiceiu vecinii se ajută între ei la tăiat. Ajunul este ziua când și bărbații și femeile sunt ocupați cu „curățirea porcilor".*

Tot în ziua de ajun umblă popa cu crucea. Popa primește carne de porc.

Noaptea spre Crăciun băeții, de la 12—18 ani se strâng în cete de câte 5—6 și se pregătesc să meargă cu colindețul. Conducătorul este consimțit: cel mai ager. Fiecare își procură câte 1 „ciumag"; merg toți la un băiat din ceată și petrec, în cântece și basme, până la „n'ezul" nopții. Acum se culcă toți sub o singură pătură. Dimineața se scoală cu noaptea 'n cap, și merg, în ceată la șira cu pae, iau câte o mână de pae („iau pui" după expresia lor), se întorc sub prispa casei și strigă de două ori: „Pui! Pui!" Și continuă: „Călușei, mielușei, purceluși, bobocei, rățișoare, puișori"; iar se repetă: „Pui! Pui!" Așa spun de mai multe ori până stăpâna le deschide ușa. După ce pun paele pe vatră, iar stăpâna le aprinde. In timp ce paiele ard stăpâna le aduce, pe baniță, câte un colac [5] *de fiecare. Li se mai dă bani pe cari îi strânge „cămerul", deasemenea primesc mere, nuci sau grunjuri de zahăr.*

COLIND PRIN SAT

Acum pleacă prin sat. La toate casele se repetă cele arătate. Dacă însă cineva îi refuză, ei încept așa:

„Pui! Pui! măgăruși, cățeluși, pisicei, șoricei, gândăcei, purcei, păduchiu și Pui! Pui!"

Iar după ce au ieșit pe poartă:

„Câți mârtaci pe casă
La nea cutare, atâta draci în casă"

După ce s'a luminat își împart banii. Se vorbesc cât să dea fiecare pentru ca să cumpere rachiu; merg acasă la unul din ei, fierb rachiul și-l beau împreună (numai ceata). Zahărul strâns îl pun în rachiul încălzit. Așa se termină colindețul.

De dimineață toți cei din casă cari au postit, rar se întâmplă ca cineva să mănânce de dulce, merg la biserică. Bătrânii duc o sticlă cu rachiu pe care o cetește preotul.

Celor bolnavi și bătrâni li se aduce „nafură" acasă.

După biserică femeile împart: colaci, mațe umpiute (cartaboș), câte o strachină de carne gătită, carne crudă, șorici, carne de pasăre sălbatecă sau epure sau de păsărel (vrabie). Păsărelii sunt prinși cu plasa seara, deobiceiu, când se culcă în pae sau acoperișuri; după ce au fost jumuliți și pârliți, sunt puși la bătaia fumului; aceasta cu o zi două și chiar 15 zile înainte de Crăciun. Pe lângă carne se împart și nuci, prune, pere, „troșie de Struguri" [6] *și vin. După împărțit, stăpâna pune masa, iar pe masă: sarmale cu carne de porc, pocrăciun, friptură de porc, pâine proaspătă și o sticlă cu vin. Se tămâie de către cel bătrân după cum am descris tămâiatul în seara de Ajun; Bătrânul închină cu vin, spunând: „Sfântul Crăciun să ne fie de ajutor și la mulți ani". După ce toți au gustat din vin, ia fiecare câte o bucățică de vrabie, epure, rață ca să „fie ușor la lucru".*

In timpul zilei de Crăciun se merge la rude. Nu se duce nimeni la rude fără colaci, carne de porc, vin etc.

★

Practicele în legătură cu Crăciunul aproape că nu se deosebesc de acelea din Țâbru. Ceata se compune din maximum 3 băeți; ei se adună înainte de Crăciun o săptămână sau două. Iși împodobesc steaua veche cu panglice noi, sau își fac alta nouă. Repetă sau învață cântecul stelei. In ziua de Ajun, când se tae porci, ei pornesc prin sat, din casă în casă. Se opresc de obicei la ușa casei și încep așa:

Steaua Impăratului s'a ivit,
„Steaua din spre răsărit
Steaua rază strălucește
Sfânta naștere mărturisește
Trei crai dela răsărit
In spre stea au pornit.
Către stea să'ncălătoriră:
Lui Hristos cu daruri să 'nchinară,
Aur smirnă și tămâie
Și o mare bucurie!"

Stăpâna casei iese cu carne sau bani, le dă și ei pleacă. Carnea • strânge unul în traistă, iar banii altul.

Steaua are șase cornuri cari sunt legate între ei cu zale de hârtie colorată. In față poartă chipul Fecioarei Maria cu pruncul în brațe. Câte odată se întâmplă ca icoana să fie pictată de ei sau de un frate al lor mai mare.

Pe la „prânzul al mare" colindatul cu steaua încetează. Acum se duc la unul casă sau la crâșmă. Aici împart banii și carnea. De obicei vând și carnea, ca să scoată bani, căci bani le trebue băeților, acasă având porc tăiat.

Se obișnuește ca băeții cari au colindat împreună la Crăciun să colinde tot împreună și la Sf. Vasile.

Gh. Rațiu

1) turtă asmă = pâine nedospită
2) berechet = belșug
3) unghete = colțul de lângă vatră.
4) Coicăit = strigătul specific al porcului la tăiere.
5) Covrig.
6) Struguri conservați.

Colindă din Șanț - Nasaud

De mult a venit de Sus
Păstorul nostru Isus
Și prin lume a umblat
Oi pierdute a căutat
Să le ducă la izvoară
Ca de sete să nu moară
Oile n'au ascultat
Cu capul s'au ridicat
Cu coarnele l-au împuns
Apă și sânge a curs.
Păstorul nostru cel bun
S'a dus în ceruri de-atunci
Și poruncă ne-a lăsat
Oilor ce-au mai rămas
Laolaltă să se adune,
Cu toate să se 'mpreune,
Că peste puținică vreme
Va veni ca să le cearnă
Să le-adune într'o grădină
Ca să-și afle hodină.

Lupul să nu le mănânce
Tâlharul să nu le strice
Și Domnul sfânt le va păzi
Și nimica n'or păți
Și va fi în viitor
Numai o turmă și-un păstor.

După care se urează:

Să trăiți, să 'mbătrâniți
Ioșagul (averea) să-l stăpâniți
Să 'nsurați, să măritați
De toți să vă bucurați.
Fini, fine să cuprindeți,
Strănepoții să-i vedeți.
S'ajungeți cu bucurie
Anul care va să vie
An bun din bătrâni
Noroc la plug
Roade 'n belșug

(Culeasă de C. D. Gib)

COLINDE...

Din cântările Bisericii la Naşterea Domnului

Cu suflete curate şi cu buze nespurcate, veniţi să slăvim pre cea neîntinată şi prea curată Maica lui Emanuel, printr'aceasta aducând rugăciuni celui ce s'a născut dintru dânsa. Milostiveşte-te spre sufletele noastre Hristoase Dumnezeule, şi ne mântueşte pe noi.

★

Cela ce pleacă cerurile şi în Fecioară s'a sălăşluit mai 'nainte, vine în peştera Vicleemului să se nască cu trup precum este scris; şi să se vază prunc cel ce înviază pruncii în pântece. Pre aceasta bucurându-ne acum să-l întâmpinăm toţi cu îndreptarea inimii.

★

Cela ce şade întru slavă pe scaunul Dumnezeirei, pe nor uşor a venit Iisus cel mai pre sus de Dumnezeire, prin palmă curată, şi a mântuit pe cei ce strigă:
Slavă Hristoase puterii tale!

★

Din ospăţul stăpânului şi din masa cea nemuritoare în peştera cea săracă cu gânduri înalte, veniţi credincioşilor să ne îndulcim, cunoscând pe Cuvântul cel ce s'a întrupat negrăit; pre care le îl slăvim.

★

Ce te vom chema, o ceea ce eşti plină de Dar: Cer? că ai răsărit soarele dreptăţii; vai? Că ai odrăslit floarea nestricăciunii. Fecioară? Că ai rămas nestricată. Maică curată? că ai avut în sfintele tale braţe fiu pe D-zeul tuturor. Pre acela roagă-l să mântuiască sufletele noastre.

★

Astăzi se naşte din Fecioară, cela ce are în mână toată făptura; cu scutice ca un prunc se înfaşă Dumnezeu; cel ce din fire este nepipăit. In iesle se culcă cela ce a întărit cerul cu demult întru început; din ţâţe cu lapte se hrăneşte, cela ce a plouat în pustii mană poporului, pre maghi cheamă mirele bisericii, darurile acestea le primeşte fiul Fecioarei.

★

Hristos se naşte, slăviţi-l; Hristos din ceruri întâmpinaţi-l; Hristos pre pământ, înălţaţi-vă! Cântaţi Domnului tot pământul; şi cu veselii lăudaţi-l noroadelor, că s'a proslăvit.

★

Toiag din rădăcina lui Iesei, şi floare dintr'însul Hristoase, din Fecioară ai odrăslit cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă; venit-a-i întrupându-te din cea neispitită de bărbat cel fără de trup şi Dumnezeu. Slavă puterei tale Doamne!

★

Astăzi Hristos în Vitleem se naşte din Fecioară, astăzi cel fără început se începe, şi cuvântul se întrupează. Puterile cerurilor se bucură şi pământul cu oamenii se veseleşte; maghii aduc daruri, păstorii minunea vestesc, iară noi neîncetat strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pre pământ pace, întru oameni bună voire.

Troparul

Naşterea Ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii Lumina cunoştinţei că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, dela stea s'au învăţat, să se închine ţie Soarelui dreptăţii, şi să te cunoască pe tine Răsăritul cel de sus, Doamne Slavă ţie.

Condac

Fecioara astăzi, pre cel mai presus de fiinţă naşte; şi pământul peştera, celui neapropiat aduce. Ingerii cu păstorii slavă slovesc, şi maghii cu steaua călătoresc; că pentru noi s'a născut prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

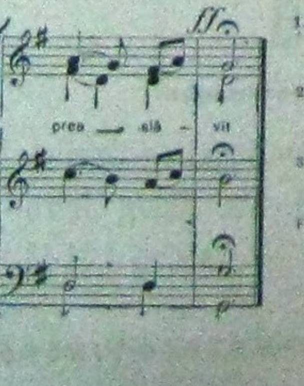
Luminânda

Cercetatu-ne-a pre noi, de sus, Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, şi cei dintru întunerec şi din umbră, am aflat adevărul; că din Fecioară s'a născut Domnul.

Isbăvirea ne-a sosit!

(Viers de Crăciun)

1. Isbăvirea ne-a sosit
Dela Domnul prea Sfânt
Nouă, poporului Său
Dela Domnul Dumnezeu.

2. Că fiul Dumnezeesc
Al Tatălui cel ceresc
S'a născut azi din Fecioară,
Voind pentru noi să moară!

3. Ca prin Sfânt sângele Lui
Să ne facă fii Lui,
Să-i cântăm cu umilinţă
Cântare de biruinţă.

Final: Unuia mărit
In Treime prea slăvit!

Târnava Mare
Cules şi armonizat de
Ilarion Cocişiu

Vicleimul

de LIVIU BRATOLOVEANU

Discuţiile asupra originii vicleimului, sau cum i se mai spune în limbaj moldovenesc: *Irozii*, sunt împărţite.

Unii cercetători de filologie comparată îl socotesc ca fiind un obiceiu pur românesc, foarte vechi, născut odată cu fenomenul creştin. De această părere sunt în deosebi Mihail Kogălniceanu şi, mai recent, Teodor T. Burada.

Alţii însă, cei mai mulţi, printre cari şi Costache Negruzzi, îi acordă filiaţiuni occidentale, dar adus pe meleagurile ţării noastre prin împrejurări rămase necunoscute, unde mai apoi, cu timpul, a luat o desvoltare proprie spiritului românesc.

Dar ceeace ne preocupă pe noi, în articolul de faţă, nu este intenţia de a stabili un adevăr plauzibil referitor la geneza Vicleimului, cât mai ales sensul lui pe plan creştin, şi motivele aspectuale cari ne determină să-l considerăm ca un precursor al teatrului nostru românesc.

Se ştie de toţi că vicleimul este o datină cu caracter religios şi creştin, practicată de tineret între sărbătorile Crăciunului şi Bobotează, şi constă dintr'o reprezentare teatrală a unei scenete în care se cuprind ideea şi tradiţia despre Naşterea Mântuitorului.

Trupa colindătorilor cu vicleimul, sau *Irozii*, este deobiceiu alcătuită din zece personagii: Irod, Ofiţerul, trei Crai, doi soldaţi romani şi păstorii.

Toţi sunt travestiţi în costume orientale, de epocă, cu tiare din carton poleit, purtate peste căciuli, înfăţişând pe Irod şi Crai, iar pentru ca personagiile principale să se deosebească de cele secundare, au adăugat în plus: Irod, o coroană strălucitoare de hârtie colorată şi o manta roşie voind să imite hermina, şi Craii: câte o togă de stofă, lungă până la călcâie, prinsă la mijloc cu un cordon de şnur împletit în patru, ale cărui capete se termină prin ciucurei de mătase. Păstorii sunt îmbrăcaţi cu lungi cojoace de oaie cu miţele întoarse în afară, pe cap cu căciuli ţuguiate în fund, deobiceiu albe, şi cu toiaguri aduse la vârf ca un semn de întrebare, înalte cam de statura unui om.

Subiectul legendei, aşa cum ni-l descrie d-na Elena Verbescu în volumul său de *Datini şi Colinde*, este următorul:

„Lui Irod i se prezice că în regatul său se va naşte un om mai puternic decât el, un Messia. Trimite deci oameni să-l caute peste tot locul şi să-l omoare. In acest timp, vin cei trei magi care povestesc că au văzut o stea ce anunţa naşterea lui Messia, însă cu condiţia să-l anunţe şi pe el:

— Deci mergeţi, cercetaţi bine
Şi vă întoarceţi iar la mine
Ca şi eu cu plecăciune
Să-i fac lui închinăciune.

Fără îndoială, piesa aceasta care este însoţită adesea de o stea, reprezintă — simbolic vorbind — forma primitivă a teatrului românesc.

Până a se ivi trupele de comedianţi ambulanţi, care delectau târgurile şi erau pe gustul jupâniţelor dornice de frumos, vicleimul era jucat, către sfârşitul secolului XVIII, de fiii boierilor, pe la curţile domneşti şi pe la casele marilor dregători.

Dăinuirea vicleimului până în timpurile noastre, a fost prin urmare condiţionată de aderenţa populară la fenomenul primelor licăriri teatrale.

Intre arta dramatică de astăzi şi jocul vicleimului există, fără îndoială, mari afinităţi de expresie, deşi ambele sunt diametral diferenţiate din punct de vedere al cadrului şi al folosirii mijloacelor tehnice.

Teatrul actual nu face decât să reia, amplificând şi tinzând spre o evoluţie de structură, tendinţele spre frumosul spectaculos pe care le-a lăsat vicleimul să se întrevadă din primele lui începuturi.

Ca atare, afirmaţia că vicleimul poate fi socotit ca un precursor al teatrului românesc contemporan, nu este deloc gratuită.

Fiindcă ori care ar fi climatul de manifestare artistică şi oricât de mari ar fi diferenţele pe plan scenic, există totuşi o comuniune uniformă în esenţa actului creator, pe care n'o poate anula nici varietatea de condiţii în care operele artistice sunt elaborate, nici stilarea în forma evoluată de astăzi a materialului brut dela care porneşte orice scriere teatrală.

Este însă dureros lucru că vicleimul nu mai corespunde stilului nostru rafinat de viaţă şi tinde a fi părăsit de lumea care, chiar în timpul sărbătorilor Crăciunului, când el ar trebui să fie încurajat, ia cu asalt sălile de cinematograf.

Pluguşorul Legionar

de ILIE ANESIA

*Aho, aho, opriţi flăcăi
plugul cel cu şase boi,
puneţi toţi genunchiul jos,
faceţi cruce 'ntru Hristos
şi cu ochii către cer
juraţi pe Garda de Fier,
să ne-audă Căpitanul,
c'am ajuns cu bine anul,
toţi legionarii Lui,
braţele Arhanghe'lui
peste ţara desrobită
de credinţa lui sfinţită,
ca un soare de frumoasă
cum e Raiul de mănoasă,
cum a vrut-o Căpitanu'
CORNELIU-ZELEA-CODREANU..*

. . . .

(o clipă de reculegere)

. . . .

*Hai cu Dumnezeu flăcăi
şi din gură ziceţi hăi:
Hăi, hăăăi!..
Seara bună scumpă gazdă,
am pus plug în verde brazdă
şi cu Dumnezeu în minte,
o pornim tot înainte,
Vom ara şi semăna,
pe deasupra vom grăpa,
iar în prag de primăvară
peste 'ntreaga noastră ţară,
grâul mândru-o să răsară
din jertfa legionară...
Grâu bogat şi auriu,
tot scăldat în sânge viu;
grâu curat şi luminos,
cum e faţa lui Hristos,
grâu ce ne va lumina,
ca şi visul lui MOŢA;
grâu cu miezul tare, plin
ca şi crezul lui MARIN,
grâu curat fără de pete
ca şi viaţa lui CIUMETE;
grâu strivit sub roata morii,
cum au fost şi NICADORII;
cum au fost şi DECEMVIRII
şi Cei NOUĂ, toţi MARTIRII
ce-au murit pentru-o credinţă,
pentru-a neamului fiinţă,
pentru CĂPITAN şi Ţară,
în LEGEA LEGIONARĂ...*

. . . .

(o clipă de reculegere)

. . . .

*Tot cu Domnul măi flăcăi,
îndemnaţi şi ziceţi hăi:
Hăi, hăăăi!..
Mândră jupâniţă gazdă,
tragem şi a doua brazdă,
pentru fraţi şi frăţiori,
(buchetele dragi de flori)
asvârliţi prin închisori,
ferecaţi după zăbrele,
să nu vadă soare, stele,
să le stoarcă năzuinţa,
tinereţea şi credinţa;
schingiuiţi şi 'nfometaţi,
de cer şi pământ uitaţi,
arşi cu fierul pân' la os;
chinuiţi cum şi Hristos,
pentru pace şi dreptate,
pentru iubirea de frate;
pentru crezul Legiunii,
cruce 'n mijlocul cununii;
pentru CAPITAN şi Ţară,
pentru-o nouă primăvară
şi o nouă conştiinţă
luminată de-o credinţă..
Tot cu Dumnezeu flăcăi,
faceţi cruce, ziceţi hăi:
Hăăăi, hăăăi!..
Noi vom semăna în brazdă,
voia lor, stăpână gazdă;
dorul lor de cer şi soare
plâns prin gratii de 'nchisoare
E urarea lor aleasă:
s'aveţi mire sau mireasă;
să vă fie casa, casă,
masa să vă fie masă,
ţara liberă de hoţi,
vatra plină de nepoţi,
orătănii prin ogradă,
pomi în floare prin livadă,
turme multe pe tăpşan
şi mai multe 'n noul an,
iar la zile sfinte, mari
tarafuri de lăutari
şi 'n pivniţă un butoi
pentru însetaţi ca noi,
care ne-am prăjit la soare,
printre gratii de 'nchisoare..
Hai legionari flăcăi,
tot cu Domnul ziceţi hăi:
Hăăăi, hăăăi!..
Vom mai semăna apoi
dorul celor bravi eroi:
să vă creşteţi toţi feciorii,
bravi cum fost-au Nicadorii,
ca să ştie pentru ţară,
pentru Căpitan să moară,
să ducă spre biruinţă,
mândra Gărzii năzuinţă
şi cu lauri să 'ncunune
fapta lor în Legiune,
cum făcură cei dintâi
de-au pus ţării căpătâi..
Să grăbim fârtaţii mei,
faceţi cruce, ziceţi hăi:
Hăăăi, hăăăi!..
Şi s'aveţi mereu în minte
toate sfintele morminte,
în cari fără cer şi soare
doarme-a Legiunii floare..
Dorm flăcăi fără de vină,
prefăcuţi de-avalma 'n tină,
dorm al lui Horia somn
şi-al lui Brâncoveanu Domn..
Dorm cu Crezu 'n Căpitan,
cu privirea 'n sfânt liman
dorm cu crezul temelie
la o nouă Românie,
ce-o clădim din astă sară,
din capăt în cap de ţară
şi de mâine 'n veşnicie
pân' va fi împărăţie..
Hai legionari flăcăi,
Tot cu Domnul, ziceţi hăi:
Hăăi, hăăăăăi!..
Şi acum, a treia brazdă
vom mai trage-o scumpă gazdă:
şi vom semăna credinţă
în a neamului fiinţă;
bob de muncă creatoare
picurat de mândrul soare,
peste plaiul românesc,
peste duhul creştinesc,
să rodească, să 'nmulţească,
ţara să ne-o 'ntinerească,
braţul să ni-l oţelească,
sufletul să ni-l călească;
întrucât avem de trântă,
căci ni-i ţara iarăşi frântă..
Şi avem de reparat
ce nebunii ne-au stricat...
Deci, cu noi, prea bună gazdă,
hai şi pune plugu'n brazdă,
să arăm în adâncime,
în întreaga românime:
dela Nistru până 'n Tisa
şi de-acolo până'n Mare:
din hotare în hotare
cu pluguri legionare,
şi vom semăna voinţă,
vom ieşi din umilinţă
şi vom semăna nădejde,
vom păşi din desnădejde
Vom tăia cale în stâncă
şi în noaptea cea adâncă..*

. . . .

*Stă de veghe Căpitanul,
va îngenunchia duşmanul;
El ne poartă şi ne duce,
ne va arăta 'n răscruce
drumul sfânt şi luminos,
arătat şi de Hristos..
Faceţi Cruce, ziceţi hăi;
hai spre El mereu flăcăi,
Hăăi, hăăăăi!.
Am mai ura, am mai ura,
dar ni-e că vom înopta
şi n'aveţi unde ne culca;
de ne-aţi opri pân' la anul,
vă vom sfărâma divanul..
Suntem deprinşi ca la 'nchisoare:
cu cărămida sub spinare
şi cu lanţuri la picioare.
Mai avem şi de umblat
camarazi mulţi de urat
şi de-aceia terminăm:
fericire vă urăm;
întru mulţi ani şi la anul
SĂ TRĂIASCĂ LEGIUNEA,
CĂPITANUL!*

Scrisoare de Crăciun de pe front

Tu eşti acum, prietene drag, din nou ca soldat în Franţa în aceste zile de Crăciun, pentrucă aşa vrea soarta germană. Te mai gândeşti tu câte-odată la prima noastră iarnă de războiu din 1914, când noi cu cei 20 de ani ai noştri am plecat şi când noi — tu, tunarul şi eu infanteristul — aproape printr'o întâmplare, ne-am întâlnit în timpul Crăciunului în poziţiile din Flandra? Astăzi, tu ca şef al bateriei tale, te-ai adunat cu oamenii tăi pe coasta, bretonă în jurul pomului de Crăciun, şi la lumina lumânărilor, gândurile noastre nu vor merge numai spre ţară la cei dragi şi la prieteni, ci tu şi unii din bravii tăi tunari vă veţi pune întrebarea: „Trebuia să fie aceasta?"

Şi după cum te cunosc pe tine şi după cum cunosc eu pe toţi soldaţii, cari au plecat acum ca următoarea generaţie, toţi vor ajunge la acelaş rezultat şi în acest Crăciun al păcii: Trebuia să fie!..

Noi am petrecut atunci ca soldaţi de front, patru sărbători ale Crăciunului şi noi am ştiut că nu putea să fie altfel. Desigur, mai bucuros am fi fost acasă, desigur, mai bucuros am fi trăit în pace şi bucurie, însă fiecare din noi a simţit şi a ştiut, că acel războiu care ne-a fost impus atunci după cum el ne este impus şi astăzi, nu fusese purtat până la sfârşit.

Şi când tu în 1918 înaintea Crăciunului ai venit spre casă peste Rhin, şi când eu m'am retras dinspre Berezina, pe şoselele înzăpezite pe cari s'a retras Napoleon şi când pe urmă ne-am întâlnit în patrie, era în noi acel sentiment şi aceea conştiinţă că acesta nu putea fi sfârşitul. Istoria lumii şi-ar fi pierdut sensul ei. Fireşte, la început aşa părea, ca şi când într'adevăr rezultatul acestei mari lupte n'ar fi fost decât absurdităţi, ca şi când prietenii noştrii mulţi cari se odihnesc în West şi Est ar fi căzut pe câmpul de luptă de dragul unei fantome. Când însă această nebunie şi-a serbat triumful în aşa zisul tratat de pace, atunci urmă şi deşteptarea cuminţeniei noastre şi de atunci înainte străduinţa noastră a tuturora a fost să împerechiăm această cuminţenie, această logică cu victoria germană. Astfel ştiurăm că războiul mondial nu fusese terminat, că el trebuia dus, într'un fel sau altul, mai departe.

Mulţi dintre ai noştrii au încercat să îndrumeze această cuminţenie pe o cale paşnică. Insuşi Fuehrerul a încercat de nenumărate ori. Noi nu ducem războiul numai de dragul de a ne războ, dar dacă el ne-a fost impus, astfel cum s'a întâmplat, atunci acest războiu devine urmarea, cu alte mijloace, a politicii cuminţeniei noastre. Cuminţenia cuprinde doar şi dreptatea, căci viaţa ar fi pierdut tot sensul ei, dacă ar fi trebuit să continuăm a trăi cu conştiinţa că nedreptatea este învingătoare. Ai îndurat patru ierni pe front în timpul războiului mondial. Anul trecut ai fost pe linia Siegfried, iar anul acesta te găseşti pe coasta mării Nordului, unde cu toate furtunile iernii lupta continuă. Nu am putut uita cum mi-ai scris de curând, despre trecerea în sbor a piloţilor noştrii cari peste capetele voastre, sburau spre Anglia. Noi nu cunoaştem falsa sentimentalitate şi nici nu trebue s'o cunoaştem în zilele de astăzi: acel care a dorit acest războiu trebue să-l simtă în toată vigoarea presiunilor armelor noastre, până când va deveni dornic de pace.

Şase ierni de războiu, aceasta este desigur, mult pentru o generaţie, adică pentru soldaţii războiului; dar tocmai această generaţie, adică noi, trebue să ne dăm seama că generaţia noastră va fi judecată după îndatoririle cari ne-au fost date, cari ne-au fost impuse de către soartă şi trebue să fim mândrii că generaţia care ne-a urmat se dovedeşte, azi, la fel de capabilă. Această campanie din Franţa în anul 1940 este fără exemplu în istorie şi nu ne putem închipui că, vre'odată, ar mai putea exista, în lume, o asemenea conducere şi astfel de soldaţi; aceasta nu este o mândrie nejustificată ci constatarea faptelor.

Gândurile noastre, ale celor de-afară şi cele ale noastre, cei de-acasă sunt împreună în aceste zile şi ore. Avem încrederea în noi, iar voi trebue să aveţi sentimentul mulţumirii ştiind că aici, acasă, se face totul pentru a uşura cât mai mult posibil, greutăţile acestui războiu, familiilor voastre.

Soldaţii germani, sunt la posturile lor în noaptea polară din Norvegia, submarine germane străbat şi acum marea Nordului, piloţi germani sboară peste Anglia şi peste tot, în West şi în Est, soldatul german îşi face cu bărbăţie datoria. Şi de acest Crăciun, a fi soldat german înseamnă a fi viteaz. Noi şi voi suntem tocmai azi mai legaţi decât oricând. Aceste zile de Crăciun, să fie pentru noi zile de redeşteptare care să ne dea putere până când marea bătălie a acestui deceniu se va termina cu victoria noastră.

Astfel vă salutăm noi şi tot astfel primim salutările voastre în această noapte de Crăciun 1940.

Walter Steding

ARHITECTURA VIITORULUI
concepută şi realizată de Fuehrerul Marelui Reich

Faţada nouei Cancelarii a Reichului

Intre multiplele calităţi ce se cer unui om de stat şi pasiunea de a creea ceva măreţ, există o legătură pentru care istoria cunoaşte o mulţime de exemple. Mulţi oameni de stat eminenţi au fost în acelaş timp şi entuziaşti constructori. Nu este totuşi cunoscut înaintea lui Adolf Hitler un singur caz, în care constructorul să fi fost şi arhitect. Hitler este un om de specialitate. Aceasta dă — din capul locului — legăturii sale cu arhitectura, un caracter deosebit, care — tocmai în secolul nostru technic — are o importanţă covârşitoare.

In populara sa carte „Mein Kampf" Adolf Hitler arată interesul său viu încă din fragedă copilărie, pentru arhitectură, artă pe care el însuşi o considera o completare a înclinării pe care o avea pentru pictură. Abia mai târziu se decise să devină arhitect. Sărăcia cumplită a împiedicat pe fiul micului funcţionar, care se ridicase şi el prin muncă dintr'un sărac copil de ţăran, să se perfecţioneze în arta arhitecturii, el trebuind să-şi câştige existenţa ca muncitor necalificat, pe la diverse şantiere. In tot acest timp, Fuehrerul de astăzi a privit atent la orice construcţie lucra şi şi-a dat seama de importanţa ei. Cu siguranţă, există foarte puţini lucrători simpli, cari se preocupă atât de mult şi atât de sistematic de problemele artistice, cum a făcut atunci, în zilele cele mai grele ale vieţii sale, viitorul om de stat.

In „Mein Kampf" vorbind despre arhitectură, Fuehrerul spune că pentru el, arhitectura este, alături de muzică, regina artelor şi că ocupându-se cu ea, aceasta nu înseamnă pentru el o muncă, ci fericirea cea mai înaltă. Astăzi, această mare pasiune pentru arhitectură, Fuehrerul a păstrat-o întreagă, găsind în ea o satisfacţie personală pe care o situează mai presus de toate, pentrucă vede în ea, o menire politică populară de cea mai mare importanţă.

„Este imposibil să dăm un sprijin interior şi mândru unui popor, dacă lucrările colectivităţii nu se ridică cu mult deasupra operelor cari îşi datoresc fiinţa şi menţinerea lor mai mult sau mai puţin intereselor capitaliste", a spus şi odată. Poporul trebue să poată fi mândru de construcţiile sau operele cari în mărimea şi formele lor nobile şi trainice, sunt expresia unei forme de stat puternică, plină de viaţă şi de sănătate.

Ajuns la conducerea Statului, Adolf Hitler şi-a realizat dorinţa şi gândul lui construind într'un mod cu totul nou, aşa cum făurise cu ani în urmă, planurile sale, impunându-le noului stil al Reichului German. Voinţa de cultură şi talentul de organizator al germanului trebuiau apreciate la justa lor valoare găsindu-şi expresia în noulle planuri de construcţie cari n'au putut fi realizate într'o Germanie care suferea de desagregarea şi adversitatea forţelor sale culturale şi economice.

Miracolul acesta a putut fi realizat numai prin reuniunea strânsă a tuturor forţelor naţionale în sistemul naţional-socialismului. Nimeni n'a înţeles mai bine ca Adolf Hitler că forţele creeatoare nu trebuesc mărginite, că nimeni altul nu trebue să intervină în opera artistului, în afară de spiritul creator pe care orice operă trainică îl reclamă. Oricât de competent este şi oricât de puternic participă la uriaşa operă de construcţie — chiar în cele mai mici amănunte — Fuehrerul respectă punctul de vedere al artistului. La vila sa ţărănească dela Berghoff pe Berchtesgaden, a dispus să se înfiinţeze un birou de arhitectură, în care maeştrii constructori ai Germaniei Noi îşi înfăţişează proectele şi schiţele lor. Construcţia noii Cancelarii a Reichului din Berlin prima dintre marile construcţii publice posedă o sală specială de modele, în care se depun machete, pe care Fuehrerul le cerecteazâ. El este marele îndrumător, marele stimulator. Respectând şi armonizând marile forţele creeatoare ale tuturor a putut să descopere într'un timp extrem de scurt, o serie întreagă de arhitecţi eminenţi. Pentru toţi aceşti oameni şi pentru marea ceată a colaboratorilor lor necunoscuţi este cea mai mare fericire să creeze în spiritul Fuehrerului. La începutul lucrărilor pentru noua sistematizare a Berlinului, Speer a declarat următoarele: „Fuehrerul, care s'a ocupat de soarta capitalei Reichului, zeci de ani, studiind toate problemele reconstrucţiei Berlinului, a trasat clar — cu prilejul întocmirii planurilor singurul drum exact".

Această operă uriaşe pentru a cărei desăvârşire au trebuit 20 de ani de muncă, este, cu toate marile planuri de construcţie, numai o mică parte din vastele planuri de reconstrucţie ale marelui Imperiu german.

Pentru a ne da seama de rolul pe care-l joacă perspectiva uriaşe a viitorului în tot ceeace construeşte Fuehrerul, găsim nu lipsită de importanţă, relatarea acestui amănunt caracteristic, de foarte puţini cunoscut: în clădirea nouei cancelarii a Reichului — construită după planurile Fuehrerului — camera de lucru pe care şi-a rezervat-o în principală aripă Conducătorul Marei Germanii, este o cameră — pentru mulţi — cu totul neobişnuită, având o lungime de 20 metri.

Lui Adolf Hitler, omul de stat, ca şi lui Adolf Hitler arhitectul, i se potriveşte această spaţioasă încăpere, cu mese de lucru, cu masa de hărţi lângă fereastra din mijloc, cu o puternică placă de marmoră şi acea „Sitzgruppe" în faţa căminului, deasupra căruia atârnă un renumit tablou al lui Bismark, de Lenbach.

Camera de lucru a Fuehrerului

Aceste construcţii şi încăperi trebuesc să fie mari pentru că şi scopul cărora ele servese, reclamă — sau va reclama într'un viitor apropiat — o întindere mare. Noua sistematizare a Berlinului nu are de scop numai să dea Reichului german o capitală demnă de el. Ea ţine seama de desvoltarea comunicaţiilor în viitor, urmărind creerea unui spaţiu vital oraşului cu cele 4 milioane de locuitori. Şi ca arhitect, Fuehrerul lucrează pentru viitor, aşa cum lucrează şi ca om de stat: cu privirea clară peste ani, cu un curaj neîntrecut pentru noua structură, şi cu o înţelegere plină de pietate pentru ceea ce este matur şi cu cea mai mare atenţie pentru amănuntul cel mai neînsemnat.

Ştefan Marinescu

OBICEIURILE DE CRACIUN
Cetele de feciori

Dacă ai avea putinţa în ajunul Crăciunului să parcurgi satele româneşti din cele mai îndepărtate colţuri, te-ar izbi o uimitoare asemănare a obiceiurilor ce se desfăşoară. Studii aprofundate îţi vor arăta desigur diferenţe, dar ele se vor pierde în cadrul mare al desfăşurării. Pe drept cuvânt o cartografie a tuturor obiceiurilor la această zi sfântă ne-ar arăta o unitate impresionantă a neamului nostru. Sărbătorile Crăciunului sunt martore ale celor mai cu fast obiceie româneşti. Dela colindat, până la **Irozi** nu este altceva decât o înscenare, după gustul şi în spiritul poporului. Indiferent de originea colindelor şi a acestui teatru popular al **Irozilor**, rămân atât de adânc legate de fiinţa neamului, încât par născute odată cu naşterea lui.

Studii până acum s'au făcut asupra acestor manifestări. Ele sunt urmărite de folklorişti, etnografi, de folkloriştii muzicali şi de sociologi. Se pare că rezultatele cele mai fructuoase revin pe seama folkloriştilor muzicali şi sociologilor. Primii îşi pot apropia metoda etnografilor, în parte şi pe a sociologilor; ai doilea, au reuşit, mai ales pentru Ardeal să ne dea o serie de constatări foarte utile, ce vor contribui în mare măsură la teoria unităţilor sociale, în urma studierii **cetelor de feciori**.

Obiceiurile de Crăciun oarecum încetează a mai fi simple fenomene regulate, care vor fi amintite doar printr'o culegere întâmplătoare; ele sunt obiectul unei atenţii deosebite pentru a ne putea orienta într'o viaţă socială românească, ale cărei unităţi ne vor ajuta la însăşi descifrarea structurii ei.

Obiceiurile de Crăciun au avut o mare putere circulatorie. Lucrul acesta ne este impus a-l crede de constatarea pe care am făcut-o în Munţii Apuseni, unde întâlneşti coexistenţa unui număr de fapte, dintre care unele, se află şi în Banat. Numai cuvintele începătoare din „Impăratu Petru",

„Eu sunt Impăratu Petru,
Ce umblu baş ca vântu" —

trădează un import de undeva, unde **baş** a înlocuit pe chiar.

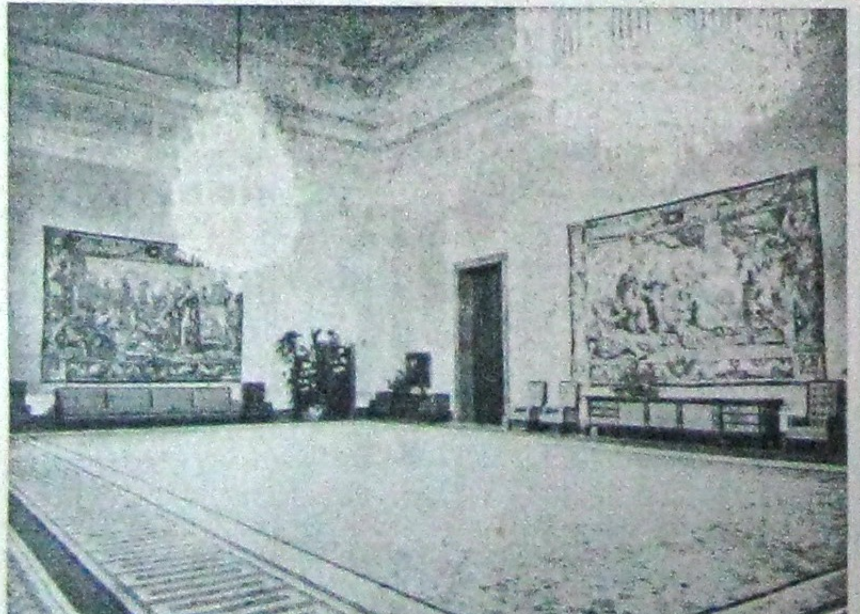
In unele regiuni — ca de pildă în Ţara Oltului — ceata cunoaşte o organizare temeinică. Flăcăii, dela 18 ani în sus, îşi aleg un vătaf mare şi unul mic. La adunarea lor, care în Drăguş are loc la Sf. Nicolae, participă primarul şi un delegat. Cu acea ocazie se aleg cei doi vătafi. Alegerea se face prin propunere şi aclamaţie, iar dacă nu se înţeleg şi sunt mai mulţi propuşi, se procedează la vot secret. Vătaful, odată ales, rămâne conducătorul tuturor manifestărilor, putând exercita autoritate în cazuri de conflict, etc.

Numai asemenea consideraţii sunt îndeajuns de convingătoare pentru a ne da seama de necesitatea studierii pe regiuni geografice a obiceiurilor noastre de Crăciun. Ele rămân, încă odată, în special pe seama sociologilor, precum şi a folkloriştilor muzicali. Unele încercări de cartografieri a melodiilor în colinde, au putut să demarce zone negative şi pozitive, aceasta însemnând existenţa locală a unora din ele şi limitarea întinderii lor spaţiale.

A studia aceste obiceiuri, presupune, pentru anii ce vin, instituirea **din timp** a echipelor ce vor colinda satele, ca Crăciunul să nu ne prindă, ca până acum, cu **îndemnul** de ceea ce ar urmat să se facă.

Florea Florescu

—xoxoxoxo✶oxoxoxox—

Hall-ul principal

Cel mai mare institut de imunizare din lume

In cursul festivităţii pentru comemorarea lui Behring la Marburg, prof. dr. Lautenschläger din Frankfurt-Main a anunţat creiarea unui institut de cercetări asupra imunizării, care va fi cel mai mare din lume. Lucrările vor începe imediat la Marburg, iar institutul va fi deschis cercetărilor din lumea întreagă.

—xoxoxoxo✶oxoxoxox—

Germania este cea mai mare ţară producătoare de vin

Regiunea viticolă a Germaniei, care măsură 153.000 ha., s'a mărit considerabil prin încorporarea la Reich a Alsaciei şi Lorenei. In urma acestui fapt Germania a devenit cea mai mare ţară producătoare de vin din lumea întreagă. Deşi în regiunea Rinului recolta a fost cantitativ mică, din cauza războiului, totuşi producţia totală a Germaniei a fost superioară celeia din 1939.

AURUL ROMANIEI

20 de ani de activitate în slujba economiei naționale

ROLUL SOCIETAȚII „MICA"

și al întreprinderilor afiliate ei, în economia națională, este de o covârșitoare însemnătate. Participarea acestei instituțiuni la rezolvarea problemelor economico-financiare, este o fericită realitate și asupra acestui fapt în deobște cunoscut, nu vom insista, înțelegem însă să evidențiem cu prilejul încheerii celor 20 de ani de activitate realizările ei excepționale, realizări ce culminează astăzi, sub oblăduirea fericită a Statului Legionar, în rezolvarea problemelor vitale ale societății românești.

Dispunând de un capital social de 500.000.000 lei, rezerva Statului fiind fixată la 85 milioane 661.663 lei; Societatea „MICA" și-a desvoltat câmpul de activitate participând total sau cu o cotă variabilă, la numeroase alte întreprinderi miniere sau industriale, dintre care menționăm:

„Aur", S. A. R. minieră, cu un capital de 80.000.000 lei.

„Societatea Franceză de mine de aur din Transilvania", cu un capital de 7.500.000 fr. fr.;

„Pyrit", S. A. R. de mine, cu un capital de 15.000.000 lei;

„Breaza Zlatna", S. A. R. minieră, cu un capital de 12.000.000 lei;

„Mines d'or de Stănija", cu un capital de 20.000.000 fr. fr.;

„Balkan Rhodope", S. A. minieră bulgară cu un capital de 3.000.000 leva;

„Petrolifera Română", S. A. R. minieră cu un capital de 40 milioane lei;

„Metrom", prima fabrică metalurgică română, Brașov, cu un capital de 120.000.000 lei;

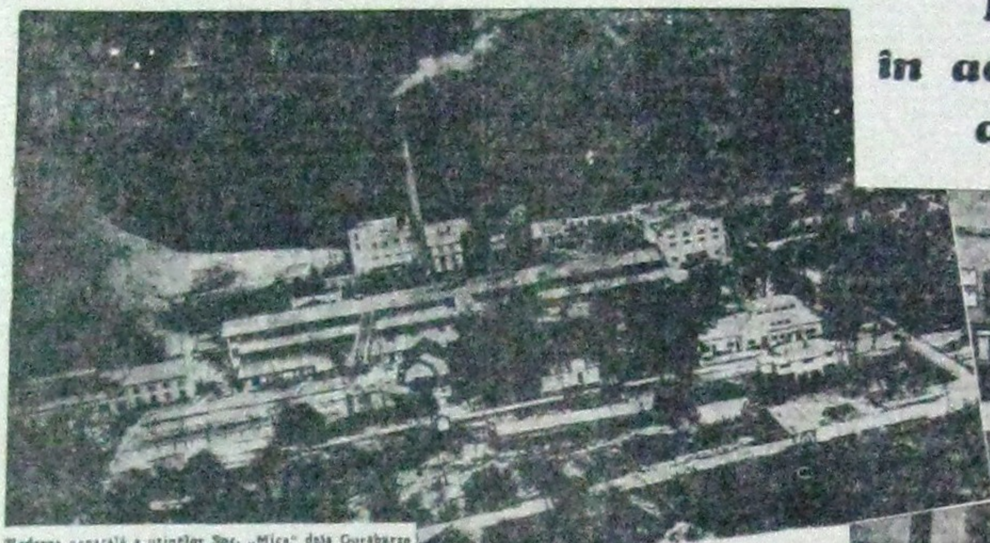
„Farola" S. A. R., Brașov, cu un capital de 50.000.000 lei;

„Nitrogen", S. A. R. pentru îngrășăminte chimice, Diciosânmartin, cu un capital de 320 milioane lei;

„Fabrica de celuloză Zărnești" cu un capital de 75.000.000 lei;

„Textila Românească", S. A. R. cu un capital de 30.000.000 lei;

„Banca Tulbur" S. A. R. cu un capital de 40.000.000 lei, etc.

Vederea generală a uzinelor Soc. „Mica" dela Gurabarza

Producția totală de aur și argint realizată de societatea noastră și de societățile afiliate ei, în anul 1939 a fost următoarea:

	Aur fin kgr.	Argint din kgr.
Producție proprie	2.351,9710	721,7810
Mine în participație și anexe . . .	238,8961	122,6493
Total . . .	2.590,8671	1.844,4303
față de . . . . în anul 1938	2.917,0817	1.878,2685

M I C A

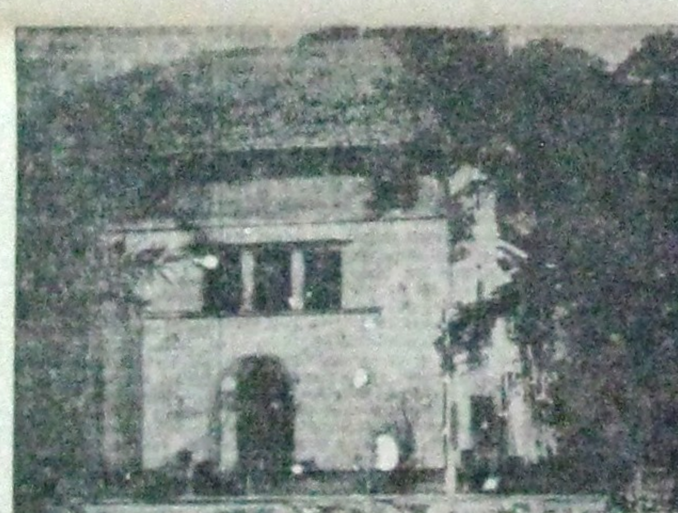
Problema socială în administrația legionară a întreprinderilor

Sala turbinelor din noua uzină termo-electrică

Instalațiile pentru prepararea acidului sulfuric și a sulfului la uzinele metalurgice dela Dicioaia
In fund: camerile de acid sulfuric
In față: o parte din instalația pentru extragerea sulfului

Ateneul „Mica" cu sala de cinematograf în care se rulează săptămânal filme culturale

Noua uzină termo-electrică dela Gurabarza a Societății Mica

Vederea generală a Fabricei de celuloză din Zărnești

Problema socială

[illegible]

Societatea „Mica" a desfășurat în [illegible] o largă activitate socială [illegible] Munților Apuseni, [illegible]

[illegible]

[illegible] „Avram Iancu" din Brad, [illegible] din Baia Mare și a Școalei Politehnice din Timișoara.

[illegible]

Cinematograful Ateneu „Mica" [illegible] săptămânal filme culturale.

[illegible] „Casa Culturală".

[illegible]

[illegible] pentru ajutorarea familiilor celor concentrați.

CASA DE PENSIUNI A FUNCȚIONARILOR

Casa de Pensiuni a Funcționarilor [illegible]

CASA DE ECONOMII ȘI IMPRUMUT A FUNCȚIONARILOR

Casa de Economii și Împrumut a Funcționarilor, fondată la 1 August 1932, înregistrează la depuneri obligatorii de 3% din salariu suma de 4.931.841 lei și la depuneri benevole suma de 17.389.240 lei. Soldul împrumuturilor acordate din aceste sume este de 4.460.652 lei.

CASA DE ECONOMII ȘI IMPRUMUT A MUNCITORILOR

Casa de Economii și Împrumut a Muncitorilor, fondată la 1 Septembrie 1931, înregistrează la depuneri obligatorii de 3% din plățile muncitorești suma de 21.241.984 lei și depuneri benevole suma de 392.545 lei. Soldul împrumuturilor acordate din aceste sume este de 11.320.70[illegible] lei.

Odată cu intervenirea administrației legionare, societatea „MICA" a intrat pe făgașul realizărilor totale și definitive.

Incepând dela 1 Noemvrie 1940 salariile muncitorilor au fost majorate considerabil, înregistrându-se sporuri de 40—100%, totalizând un spor anual la salarii, de peste 30 milioane lei, stabilindu-se totodată salariul minim funcționarilor societății, la 4.000 lei

Impărtășania

de Anton Balotă

In anul acela, 1394 dela Christos Mântuitorul, ploi reci ciuruiseră de pe la sfârşitul lui Răpciune, frunzişul codrilor depe Jii de Jos. Toamna se arăta pripită şi duşmănoasă. Pământul mustea, roghini; pădurile topiseră covorul frunzelor în negrul putregaiului. Cerul îşi deszăvorâse zăgazele; gârlele veneau umflate, şuvoaie; puhoaiele năpădiseră ţarinele. Zilele umede, prinse în măgla ce încingea focul, tăind zarea, treceau mute, neschimbate, aducând doar lumină cenuşie în locul beznei nopţilor mucede.

Totul numai apă, roghină, pâclă, ploaie, nori. Oamenii înşăşi, umbre în ceaţă, arătări izvodite din ape. Brumărel venise ăst timp cu mucezi şi putreziciune.

De câteva zile Jiul venise puhoi pământiu. Apele zbârlite aduceau răgălii smulse de prin povârnişurile munţilor. Astupaseră vadurile. Râul învolburat, ochiuri rotate, căta scăpare în cotişurile largi ce-şi croia peste luncă.

Până azi noaptea, ciurul norilor nu contenise. Dar acum vântul sdrenţuia pânza norilor, dând la iveală petece seninul când ici, când colo. Dimineaţa tăcută, goală, pustie ca şi celelalte, se arăta totuşi nouă: vântul împrăştiase fumegaia ceţei, deschisese larg zările. Strecurându-se printre salciile despuiate, rupsese şi risipise scamele aburilor vineţi ce împânziseră mlaştinile cu noroaie ghiftuite de ploi. Negre, cleioase, bălţile Jiilor se arătaseră în toată goliciunea lor. Ziua scăpătă de sub sulurile măglei albe lăptoase.

Oglinzile negre ale mocirlelor din coastele râului, una cu luciul noroaielor depe ogoare, străluciau răsfrângând cerul desvelit o clipă de vre-o pală de vânt. Jii cotiţi larg în luncă arătau pe ţărmul stâng bubele roşcate ale rosăturilor ce săpaseră râpe în mal. Dincolo de ape, pe malul drept zăvoaie nesfârşite printre rovine şi mocirle. Pădurile stau posomorâte, împotmolite în putregaiul frunzelor şi umezelei.

Aci din Jos de scaunul băniei oltene, îşi trăsese Mircea curtea şi oastea. Veniseră încă din vară veşti dela Dunăre, arătau iscoadele domniei că s'au fost ivit la hotare oaspeţi nepoftiţi. Oşti ce nu mai călcaseră peste meleagurile noastre. Şi Domnul se gătise să-i primească aşa precum se cuvenea. Aşa cum făcuse neam din neamul lui. Işi gătise oştile şi aşezase tabără aci în smârcurile Jiului, dela vale de Balta Jiteanului.

Tabăra sta aşezată pe un tăpşan spânzurat deasupra râpelor râului, ce o încingea cu apele sale murdare, spre soare răsare. De sus depe ridicătura malului, străji agere, stăpâneau întinderea cenuşie, întunecată a bălţilor; lanţ neprietenos către miază-zi şi asfinţit. Smârcurile se pierdeau dincolo de balta Jiteanului, amestecându-se în câmpia desfundată, noroaie, sau supte de vântul zăvoaielor. Dincolo de ele, spre miază-zi, cătau fără încetare privirile străjilor, pe drumul Dunării pe unde se arătaseră oaspeţii ce-şi puseseră şi ei tabără, mai de vale, spre răsărit de mlaştinile dela Balta Verde.

Tabăra, ţarc de pari nu prea înalţi, Crăci împletite, îndesate cu mărăcini, bătute cu clisă, strângeau aşezarea oastei domneşti. Corturi puţine, doar câteva, ale boierilor înstăriţi, străjuiau lângă cel domnesc. Tot acolo frunzare, ridicate în grabă de şetrari, înnegrite de atâta apă căzută. Alături căruţele căscau larg coviltirile.

In spatele taberei, spre miazănoapte pornea către târgul Craiovei drumul podarilor, încâlcit în desişurile luncii bătrâne, cotit după cotloanele râului mereu neastâmpărat. Aci furnicarii, oameni, căuuţe, cai, vite. Oastea de ţară chemată de Voevod, venise şi ea. Poposise aci aşteptând poruncile stăpânirei.

In ziua aceea, a Sfântului Apostol Iacob, 9 Octombrie, se aşezase prestol sfinţit în bătătura largă, în faţa cortului Măriei Sale. Şatra se ridica vărgată din scoarţe ţesute de mâinile iscusite ale muerilor din Segarcea. Şetrarii ridicaseră şatra domnească din velinţele, danie smerită, aduse de Dumnealui Batea ot Mociuriţe, vel paharnic al Curţii.

De cum se arătase vorba, încă din vară, de pe la sfârşitul lunei lui Cuptor, că oşti străine ne vor călca marginile, Mircea hotărînd să pue tabără aci, unde se adunau drumurile ce se aridicau din lunca Dunării spre cetatea Banilor, trimisese vorbă şi sus la Mănăstire, la Tismana, stareţului bătrân, lui Kir Nicodim. Stafetele urmaseră mereu toată vara. Numai vestea mai târzie, că păgânii, ce sfărâmaseră ţara Sfântului Sava, aruncând în ţărâna de pe câmpiile Kosovei, odată cu trupul descăpăţânat al cneazului Lazăr şi coroana Nemaniziilor, hotărî pe bătrânul schimnic să-şi lase chilia scobită sus în păretele de stâncă. Purcese la drum să ţie calea necredincioşilor cu crucea, să dea oastei strânse, tăria credinţei.

Ca totdeauna, Domnul Ţării Româneşti întâmpinase pe Kir Nicodim în mare cinste şi cu plecată şi creştinească sfinţenie. De cum sosise, după ce înfruntase, desculţ, cu cei 11 cuvioşi călugări asprimea drumului şi duşmănia toamnei, bătrânul intrase în sfatul Voevodului, vorba lui atârnând grea în toate. Si azi, poate, în ajun de moarte şi prăpăd, Voevodul Ţării se plecase cel dintâi smerit în faţa Sfântului ce împărtăşia oastei trupul, îndurarea şi tăria Domnului.

Acum, când spre ceasul nămiezii, vremea jilavă a acelei toamne oltene, lăsa să curgă dinspre dealurile roşcate ale Craiovei lumină lăptoasă, cei 11 călugări în frunte cu Kir Popa Nicodim, tocmai sfârşiau de grijit oastea domnească. Ultimele pâlcuri, moşnenii de pe Lotru, cu pieptul strâns în cojoacele gălbui ca untul proaspăt şi înflorate în arnice şi cei de pe Râul-Târgului dela Câmpul-Lung cu cioareci de bobol, trecuseră tocmai în frunte cu vătafii lor, să primească sfântul mir şi sângele cuminicăturii. Acum veneau la rând cărăuşii şi pândarii dela podvezi. Gloata, mulţimea care venise la oaste ca la muncă cu gioage, coase, furci şi ţăpoaie aştepta însă smerită rândul.

Incepuse de dimineaţă taina cu îngenunghierea cuvioasă a Voievodului şi a marilor dregători cari toţi după pilda Măriei Sale se cuminicaseră, în adâncă şi cucernică smerenie. Precedat de Jupân Dănişor, purtătorul de sabie, Domnul se arătase purtând peste plete cununiţa de aur a stăpânirii, ce-şi înălţa cele cinci ramuri bătute în nestemate. Voevodul se înfăţişase la Sf. Liturghie gata să plece Domnului a toate ţiitor, toată semeţia stăpânirii sale trecătoare.

— Să trăieşti, Măria Ta! I se plecase în faţa urărilor cuviincioase ale boierimii, strânsă în bătătură în adăstarea sfintei slujbe.

Indrăzneţ se ridică numai glasul lui Stoian Golin, boierul sârb pripăşit la curte după moartea stăpânului său. Purta sub mantaua de catifea frâncească brâu ferecat, argint tăiat firişoare, lucrat pe la Moscopolie. Ii isbucnise aleanul.

— Să dea Dumnezeu, Măria Ta, să răpui pe potrivnicii crucii. Să răsbuni pe Cneazul Lazăr!...

— S'o milostivi El, Domnul, să-i birui! Să ne scapi de năpastă. Şueră ştirb printre dinţii răriţi de ani, Stanciu Mezea dela Vânzul Gorjului, care văzuse multe.

— Indură-Te, Măria Ta, Indură-Te! Dă-ne slobozenie să sfârtecăm cetele păgânilor! — Se revărsară acuma, prinseseră curaj, argint, glasurile boierilor tineri. Se strânseseră ciorchine în jurul lui Tatomir dela Pocruia, care încinsese sabia cea juruită, dela bunul său Aliman. Le povestise cum o luase bătrânul dela un nemeş ungur în bătaia din munţii dela Posada, când biruise pe Cralul Robert, Basarab Bătrânul.

Vorbele aprinseseră sufletele, ardeau nerăbdători. Numaidecât, să taie şi ei capete păgâne.

— Aşa, aşa să faci, Măria Ta, răsunară până în fund, spre corturi, boierii toţi.

— Să trăiască Măria Sa! răsă-

riră şi de dincolo de corturi, moşnenii şi oamenii din pâlcurile boiereşti cari învârtindu-şi ţurcanele în mâini, aşteptau şi ei binecuvântarea popii Nicodim.

— Mulţămesc, boieri dumneavoastră!... Ne-o ajuta Dumnezeu... Om face cum o fi mai bine... O să vie şi asta... Căzură rând pe rând vorbele cumpănite, socotite ale Voievodului ce privea peste capetele lor în zare. Şi apoi oprindu-se asupra logofătului Pilea dela Terpeziţa, ce tocmai se apropia fluturându-şi în vânt mantaua vişinie de şarlah gros din Braşov:

— Să nu care cumva să-ţi uiţi, logofete Pilea, să aduci la sfat iscoadele ce le-ai trimis azi noapte. Să ne arăte lămurit în faţă ce au văzut?

— Măria Ta, rupse vorba Buzea dela Vârvor, boieraş de ţară ce-şi pusese peste cioarecii săi gălbui, strânşi pe vână, cămaşe de pânză topită, bătută cu şabace late, oamenii mei,... bată-i vina să-i bată, că năstruşnici mai sunt... iar s'au dus azi noapte către tabăra păgânilor. Şi-au adus iară care cu podvezi!... Şi să vezi bazaconie! Cum era besnă tare, au prins şi câteva carale turceşti. Le-au legat fedeleş... şi haida, cu ei în căruţă. Şi ce să vezi drăcie? Drăcie, nu alta!... Se grozăvea boierul, roşu la faţă şi rotund în pântec. Sufla greu, îl strângea cojocelul de piei de miel tătărăsc, ce-l găsise tot în odată şi începu iară... Şi când fu să ne uităm azi dimineaţă la ei...? Oameni erau; dar par'că, nu! Cap aveau, aveau şi nas, şi urechi, ba şi ochi, şi buze... Ei şi încă ce mai buze!... Şi picioare şi mâini... tot câte două. Oameni, de!... Da, ce oameni? Să'nţarce dracu, nu alta! ... Ce să vezi?... Arătări! Negri ca tăciunele... Draci curaţi! Noroc că erau ferecaţi! C'o rupsese la fugă rumânii.

— Negri? Necuratul... el să fi fost? se răspândi printre boieri, murmur, mirarea.

— Ei, nu, boieri!... Păi tocmai dumneata, vistiere Popşor, să-l fi uitat? Se întoarse Domnul către un boier, aşa între două vârste, ce i se tot codea prin spate. Imbrăcat numai în catifea vânătă de Luvia, ţinea în mână şapcă frâncească, pălărie ţuguiată, vânătă şi ea. Arapi, logofete, dă-i de erau cât p'aci să te taie la Kosovo!... Oameni şi ei, boieri, dar aduşi din ţări depărtate, de unde prăjeşte rău soarele.

— Măria Ta, uite ce mai grâu au adus oamenii mei, sări să aducă şi el o veste de isnoavă, Vâlcu de la Jiblea. Işi îndesase mâinile în buzunarele adâci ale hainei sale de postav sein, şi prefira acum în pumni un fel de grâu străveziu şi alb ca laptele. Orezul trecu din mână în mână spre minunarea tuturor, dar Domnul se întorsese către Stănilă, vel banul, întreba de au plecat ştafele către curtea Doamnei, ce se afla în munţi în cetatea dela Câmpulung.

Boierii nu mai conteneau cu minunăţiile. Fiecare ştia câte ceva nemai auzit. Unul, Balomir depe Topolog, povestea că au fost văzut oamenii, chiar în marginea taberii turceşti, un fel de cai înalţi, mai înalţi decât oamenii. Şi spunea că mai aveau caii şi nişte gâlme mari în spinare. Nu se dumirea el, cum ar putea încăleca peste gâlme necuraţii. Altul spunea că ar fi devale pe Jiu două tabere, nu una, şi încă mari, mai întinse ca târgul Craiovii.

Şi încă ceva, adăuga stolnicul Bratei, ar fi zărit aseară, spre înoptare, moşnenii din Căluiul Gorjului, ridicându-se drept deasupra păgânilor steagul sfântului Gheorghe!...

— Semn de biruinţă! murmurară alţii.

Noroc că tuturor le puse capăt Kir Nicodim şi călugării săi, se arătară lângă sfinţitul prestol.

Ca săgeata, vestea străbătu mulţimea până dincolo de marginele taberii, la oamenii gloatelor. Kir popa îmbrăcase odăjdiile roşii bătute cu fir de aur curat, cele cu cari făptuise minunea, biruise încercarea diavolească. Trecuse cu ele prin focul gheenei şi rămăsese nevătămat. Moşneagul sfrijit şi gârbov, bătrânelul ce-i spovedise eri zâmbind părinteşte în barba-i albă, se arăta acuma semeţ, în hainele cele sfinte şi minunate.

De îndată ce kir popa îmbrăcase bătătura larg în semnul crucii, tăcere smerită se întinsese peste toţi. Tăcuseră şi păsările cerului. Nu mai frunzele plopilor, puţine, câte mai erau, de se mai întorceau sus în vânt. Tocmai de dincolo de corturi caii ronţăiau alene. Glas nu aveau decât călugării.

Inmulţit kir Nicodim cerea binecuvântarea dumnezeiască.

De cum începuse slujba, Domnul Ţării româneşti îşi ridicase singur de peste pletele-i lungi, cununiţa şi-o aşezase alături pe perna lui jupân Dănişor.

Se ruga voivodul Domnului Dumnezeului său!

Mult se zbătuse el, când înţelesese ce încercare cumplită îi trimetea Domnul. Işi cântărise şi putinţele şi slăbiciunile. Chibzuise şi ce putere fără de seamăn sculase împotriva-i necredinciosul.

Ochii săi negri tăciune, cari ştiuseră să tae şi zările şi vremile, îi scotociseră viaţa până în măruntae.

Senin curat, sta împărăteşte în furtună, o primea. Se ruga numai, candelă îi ardea sufletul!

Rugăciunea îmblânzise privirea vulturească, liniştea celui sigur i se arătase pe faţa pe care mustăţile lungi cădeau rumâneşte pe buze. Dar nici îngenuncherea cuvioasă nu putuse să-i răpească înfăţişarea croită împărăteşte: muntean ca lumina bradului ridicat către cer, vânjos ca stejarul bătrân de deal.

In jurul lui curtea se arătase azi mândră, numai haine scumpe, ţesături măestrite, aduse de neguţătorii streini din ţări îndepărtate, şi arme care de care mai agere şi mai împodobite, luate duşmanilor în războie. Dar nici unul nu putea întrece mândreţea hainelor domneşti! Mircea îmbrăcase hainele cele strânse, ce-l înălţa mult, lumânare. Stofa, adămască roşie înflorită cu cercurele negre şi vinete i-o poruncise Măria Sa, Doamna Mara, de o aduseseră neguţătorii veneţici, tocmai de prin părţile taliene, dela Mlet, cum îi zicea dumnealui Stanciu Vranin, alt boier sârb, oraşului dogilor dintre ape. Vulturii împărăteşti, depe genunchi, îi cususe înseşi mâinile Doamnei, prea iscusită la cusături. Sabia, spadă grea, ţinută de şnururi de aur, era cea luată de bunul Măriei Sale, prea milostivul Nicolae Alexandru, când mersese de-şi întinsese ţara către părţile tătăreşti. O luase fiului hanului după ce-l tăiase în luptă dreaptă. Pe umeri pelerină stacojie din catifea de Ypru, tivită şi ea numai cu aur.

Şi se rugară mult popii, spuseră ectenii lungi, ba încă şi ectenia cea mare. Cântară rugăciuni şi de abia după sfânta Liturghie chemară la grijanie.

Muţenia tăcerii se taie acum. Incepură cu:

— „Să-Ţi fie de bine, Măria Ta".

— Să-ţi fie de bine, vel bane!

Şi-o sfârşiră în vorbă, că de, boierii se uşuraseră de griji şi le era acu din nou a sfat.

Bătrânii se strânseseră în jurul lui Nan Udobă, biv vel ban, boier bătrân şi cinstit de toţi. Fusese din tinereţe slujitor curţii, purtător de sabie bătrânului Basarab. Acu puneau şi ei ţara la cale. Tinerii cari simţiseră că Dragomir dela Segarcea fusese chemat la sfatul domnesc, ca unul ce era din partea locului şi cunoştea toate cotloanele, se ţineau scai de el.

— Măi, frate-meu, îl tot necăjea mai ales Manea Ciutacu, care venise cu oamenii săi tocmai de prin părţile Giurgiului, unde zidise cetate nouă chiar ăst an Domnul, cât afli ceva trimete-ne om şi nouă să ştim şi noi. Şi vezi chibzuiţi voi ce-o-ţi chibzui, dar hotărîţi mai repede să tăiem pe turc. Stăm degeaba, nu vezi? Şi n'am făcut ogoarele!

Mai încolo Mogoş Stâlpeanu, boier mare şi bogat încă, tânăr de ani, că tătâne-său, jupân Ivaşcu căzuse mai an la Câmpia Mierlei tăiat de ieniceri, tăinuia cu frăţâne-său de cruce, Negomir. Purta amândoi haine scumpe de camhă, stofa cea groasă de mătase, adusă de prin părţile tătăreşti: Mogoş, conabie, ca frunza nucului, Negomir.

Poznaşul de Buzea ot Vârvor, se brodise cu Cârstea Spanul, Căpitanul moşnenilor vlăşceni, şi tot spuneau amândoi la drăcii de se strânseseră ciucure în jurul lor. Acu rămaşi singuri, că boierii începuseră să se risipească pe la aşezările lor, începuseră să cleveteasca, răi de gură. Aveau ce aveau azi cu dumnealui logofătul Filos, grecul cât prăjina, ce-şi vâra peste tot, nasul cocîrjat.

— Să fi văzut vere Cârstea pe „Frige-linte", c'aşa-i ziceau. Ii mersese vorba că-i calic foarte, înfipsese mâna în anafora popii, să se sature nu alta; da banul i se lipise de mână, se încurca printre degete, nu vrea să cadă în talgerul popii şi pace!...

— Da, să-l fi văzut, vere, pe grec azi dimineaţă. Ştii că a ieşit Vodă în marginea taberii să vadă peste smârcuri. Frige-linte, hop, şi el. Doar l-o vedea Vodă... Prinsese să povestească îndepărtându-se cu boier Buzea şi căpitanul Spânu. Vorbele îi se pierdură însă printre frunzare, mergeau la carele lor să guste ceva, şi mai ales câte o gură, că adusese jupân Buzea o ţuică de pomină.

Răsucindu-şi căciula lătăreaţă, aşa cum făcuse şi'n faţa popii Serapion ce-l grijise adineauri, se'ntorna îngândurat Truţă, omul dumnealui Ceparul. Mergea către carele cu bucate unde-i era locul. Mergând făcu cu mână o mişcare, o ridică aşa ca şi cum ar fi vrut un ştergar, mustăţile groase ce-i atârnau pe gură. Gândul se opri însă răsgândit. Păcat mare să te ştergi după sfânta grijanie!

Tot mormăind şi dând din umeri se trase mai încolo lâng'o căruţă, lângă moş Soare. Sta proptit de ieuca din urmă a căruţii, clipind şiret din iscoada ochilor.

Moş Soare, strâns în cojoc, nu-şi deslega ochii dela smârcurile fără de capăt, lucru ne mai văzut prin văgăunile munţilor lui, din partea Argeşului.

— Păi dumneata nu te grijişi, moş Soare?... tărăgăni vorba Truţă, lung şi ciolănos.

— D'apoi cum, mă Truţă?...

Inaintea voastră!... Indată după vătafii podvezilor domneşti... ţâşni moşneagul jucându-şi lumina ageră a ochilor pe molăul din faţă.

— Ci-că popii, ce se milostiviră cu noi de ne dădură sfânta grijanie, n'ar fi de p'aci... ar fi venit taman de pe la munte, de sus dela o mânăstire, de pe Jii din munte... tărăgăni întrebarea Truţă. Şi-şi tot rădea alene de roată clisa noroiului ce se prinsese de opinci.

— Ei, a fi, cale de-o săptămână până acolo, de-a călare încă. E unul Pătruţ, dela podvezile domneşti, om de-al mânăstirii, de pe valea Pişătoarii, clipi moşul zâmbind pe sub mustaţa albă, el spunea că popa ăl bătrân trăieşte sus în stâncă şi că el ar fi băjenit la noi atunci când au cuprins necredincioşii ţara lui, care ar fi dincolo de Dunăre.

— *O fi! se îndoi moale Truţă.*

In drum se iviseră şi alţi cărăuşi, cu o ceată de zece cinsprezece ţurcane se tot apropiau, leorpăindu-şi opincile prin noroi.

— Măi Cătăline, grăi şugubăţ moşul, ce-şi scutura chica albă, dar stufoasă încă, către un fecior oacheş şi sprâncenat, ce-şi privea îngândurat cioarecii de aba albă strânşi pe picior. Se umpluseră de clisă. Ei! acu că te-ai grijit, pot să te taie afurisiţii, că tu tot mergi drept la rai!...

— Ba, vezi, mă Căline, sării şi moş Bucurenci, dela carele cu butoaie de apă, vezi, grăi şi el săltându-şi pe umeri sarica de slină vezi să nu-ţi tăbăcească păgânii pielea pentru darabane...

— Ba, să le-o umfle necuratul p'a lor! se încuidă de-atâta râs, flăcăul negricios.

— Tăceţi, bă, că mi s'a fleşcăit opincile de atâta apă, întoarse vorba Mitru Cârnu, slugă boierească dela conacele Terpezitei. Răsărea de sub ţurcane umflată o ţurcă de om, nu alta, smead la faţă şi nasul cât aluna.

— Amarnică vreme, hotărî şi Samoilă, ţăran tocmai din satele din jos din satele din preajma Dunării. Nu ştiu ce-om mai face de-o mai ploua şi la noapte.

— Şi-o arăta milostirea Cel de Sus! Că uite s'a mai şi înbunat cerul, s'au ridicat ceţărîile, se vârî în vorbă şi Oprea Pisăr, ce sta rezimat în bâta de corn crestată.

— Aşa... aşa e! N'ai văzut că s'a mai arătat câte-o ţâră şi sfântul soare? se amestecară cu toţii în vorbă.

— Da ce s'or fi făcut pe pustia de vreme clădirile necredincioşilor? Intărită din nou vorba moş Soare.

— I-a fi snopit ploile! De s'ar fi înfundat în noroaiele dela Balta Verde! Zău că n'ar fi fost rău!, o luă din loc Mitru Cârnu.

— Vai de ei săracii, că i-au mai smintit şi pâlcurile noastre, se îndesă în vorbă Cătălin, care ştia el, ce ştia, că fusese mai eri, cu fraţii Cârtiţă de la Dobromira, iscoadă către cele părţi. Aflase că noaptea pe potop de ploaie, căzuse preste Turci, tocmai în hârtoapele de la Dobromira, vătaful Oană, cu oamenii lui. Ii smintise rău!

— Eh! Eh!... Nu ştiţi nimic! se întoarse din drum Mitru Cârnu. de o săptămână îi tot sâcâe Vodă. Ii îmbucătăţeşte şi numai prin gioduri îi poartă. Unde e desfundătura mai adâncă, acolo îi loveşte. Vai de sufletele lor! Ştia el, ce ştia şi Mitru Cârnu, nu era degeaba slugă dumnealui jupân Pilea, logofătul, ce împărtăşea toate sfaturile Domnului.

Maricuţ, care tăcuse chitic pân' aci, trăgându-se de mustăţile lungi ţăpoale, om roşu amarnic nevoie mare, smuci ţurcana şi... buf!, cu ea în pământ!

— Na!... Că praf şi pulbere s'a alege de nelegiuiţi. Ne tărăsc pe drumuri să nu ne vedem de treburi.

Pasă-mi-te că Maricuţ, om între două vârste, român îndesat, îmbrăcat în mintean negru, mai învârtea şi câte un câştig, acolo la drumul de căruţe, ce cobora pe la el dela vama din munte, dela cetatea nemţească, dela Bran.

Ţâşnirea rumânului, iscă iarăşi iz de glumă.

— Lasă, mă mustăciosule, că muierea ţi-e la munte, n'o fura-o turcu..., o luă înainte moş Soare.

Dar moş Bucurenci, şugubăţ, nu se lăsă:

— Ba cine ştie, de nu te-o înfăşca pe tine turcu, de te-o vârî în vr'un iţar dela larg, cât traista?...

— Ba, nu, că s'or speria de mustăţile lui... lungi gluma şi Oprea Pisăr.

In târziu le taie sfatul vătaful Oană, chemând după poruncă domnească să se apropie de cortul Măriei Sale oamenii care fuseseră astă noapte iscoade. Repede se aleseră deoparte Cătălin, Oprea Pisăr şi fraţii Cârtiţă, cari după poreclă, tăcuseră pân' aci molcom. S'o porniră lipăindu-şi opincile prin noroiu.

— Iar i-o trimete prin cele mocirle, îşi dădu cu părerea moş Bucurenci şi repede îşi aduse aminte că are ceva de meşterit la o roată betegă, şi-o luă către butoaiele sale cu apă. Truţă plecă şi el greoi să dea strujeni la vite. Şi aşa toţi o luară către ale lor.

Moş Soare singur, îi petrecea pe toţi cu ochii lui, iscoade.

Da nu-i putea trece Samoilă şi pace. Tare mai rabdă şi rumânul ăsta, gândea el. I-a ajuns vestea că i-au prins turcii muierea, acolo la el la Dunăre. I-au tăiat pruncii şi i-au pârjolit bruma ce o agonisise şi el. Şi rabdă, tace, nu scoate nici vorbă. Munceşte, aleargă, ca şi cum n'ar fi fost nimic. Vai de sufletul lui sărmanul!

— Doamne, Doamne, oftă din rărunchi moşul. Ce ne-o mai ajunge şi pe noi!

Nicolae Bălcescu, vizionarul vremurilor de azi

de Constantin Răutu

Departe de mine gândul de a face o biografie a lui Nicolae Bălcescu. Mi-ar fi prea greu și nici spațiul nu mi-ar permite. Și-apoi, o viață de om nu se poate cuprinde în câteva rânduri. Aceasta o voiu face într'un volum de câteva sute de pagini, acasă, în liniște și cu deplin discernământ. Acolo voi arăta toate manifestările vieții lui **Nicolae Bălcescu**, aici însă mă mărginesc a satisface curiozitatea intelectuală a unora dintre tineri, prin aceia că neamul românesc, împotriva tuturor greutăților cu care a avut de luptat dealungul desvoltării sale firești, și-a păstrat ființa întreagă, nealterată cu nimic și de nimic, cu tot ce are el mai caracteristic: limbă strămoșească, credință, datini, dragoste de pământ, adică tot ceea ce formează expresia națională sau specificul unui popor. Căci poporul românesc pe lângă că a fost înzestrat cu o mare putere de vitalitate ce l-a ajutat să răsbată prin negura veacurilor, dar din sânul său, Dumnezeu a făcut să iasă la timpuri potrivite, reprezentanți înzestrați cu cele mai frumoase calități și cu mare dragoste pentru neamul lor. Fie cărturari ca Grigorie Ureche, Miron Costin, Neculce, Dimitrie Cantemir, Gh. Șincai, Samuil Micu Klein, Petre Maior, I. St. Heliade Rădulescu, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Ion Ghica, Mitropolitul Șaguna, Mureșanu, Bolintineanu, etc. fie luptători politici ca frații Dumitru și Ion Brătianu, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu, Horia, Cloșca și Crișan, cei trei țărani din munții Ardealului cari au coborît eternitatea asupra numelui lor, fie domnitori viteji ca Mihai Viteazul, cel dintâi Domn care a înfăptuit unirea tuturor românilor în hotarele firești ale neamului lor, — Ștefan cel Mare, eroul dela Valea Albă și dușmanul neînfricat al islamismului. Toți fanatici și desinteresați de viață, pe care și-au sacrificat-o, pentru propășirea poporului român, aceste figuri ale panteonului nostru istoric, se ridică falnice și neînfricoșate în fața conștiinței noastre, tâlcuind îndemnuri și evocând epopeia vremurilor de eroism.

Trebue să ne bucure gândul că avem o țară pentru care s'au jertfit atât de mulți, și care cere dela *fiecare dintre noi atât de puțin: să ne facem datoria. Să ne-o facem însă cu curaj și până la capăt, cinstit și demn.* Căci în noua ei structură **legionară, mai mult ca oricând, corectitudinea, munca, dreptatea și demnitatea alături de curaj și entusiasm**, stau pe acelaș fotoliu al cinstei naționale. Căci națiunile ca și indivizii, trebue să aibe în viața lor, **un destin, o dorință de afirmare, o voință de a exista.** Vai de națiunile cărora o asemenea însușire le lipsește. Ele sunt sortite unei pieiri sigure. După mine, națiunile cari nu au un destin, un ideal, trebue să și-l creieze singure și cu orice preț. Revenind la națiunea noastră, putem spune că misiunea ei istorică a fost numai în parte împlinită. O națiune plină de vitalitate ca națiunea românească și-a creiat și și-a susținut întotdeauna cu **demnitate și tărie misiunea ei istorică.** Să ne ducem cu gândul numai la miile de piedici ce i s'au pus de nenumărate ori în calea desvoltării ei firești, și este de ajuns! Ea nu s'a lăsat niciodată înfrântă pentru totdeauna, cum s'a întâmplat cu alte națiuni, căci îngenunchiată ea s'a ridicat de fiecare dată parcă mai călită, mai îndrăzneață și mai plină de avânt. Deaceia, de câteori vorbim de ea și vroim s'o cunoaștem cu adevărat, trebue să ne întoarcem neapărat pe firul vremii cu mult în urmă, acolo unde și-a format și și-a călit ea sufletul și destinul istoric: **la flacăra mistuitoare a hărniciei și vitejiei românești.** Căci nu trebue să uităm nici o clipă, că neamul românesc a avut un trecut sbuciumat dar plin în acelaș timp de fapte mărețe voevodale. Existența statului român legionar de astăzi, a fost plămădită într'un trecut plin de sânge. Vizionarii alcătuirii noastre de astăzi poartă în fruntea lor un Eminescu, un Bălcescu, un Alecu Russo, un Kogălniceanu, precum și un întreg șir de martiri și luptători pentru cauza națională. Fiecare dintre aceștia își are partea lui de merit întru desvoltarea României de astăzi; viața lor cu toate manifestările activității desfășurată de ei formează patrimoniul culturii și desvoltării noastre ca Națiune aci unde ne-am găsit, am rămas și vom trăi mai departe.

Dar, dintre toți aceștia, mai iluminat mi se pare **Mihail Eminescu**, vizionarul crezului nostru național, cristalizat în potirul scrierilor sale, moștenire fără de preț pentru un neam. Cel care a dat un adevărat sens misiunii noastre istorice aici pe pământ, el a fost, dar cel dintâi care a avut viziunea clară a întregirii în hotarele noastre firești!, a fost **Nicolae Bălcescu, istoricul și luptătorul politic care a apărut pe orizontul culturii noastre naționale ca un simbol al naționalismului adevărat.** Ideia unității naționale, pentru care și-au sacrificat viața atâtea generațiuni, voința de dinamizare a poporului român pentru idealul național, apare și stărue în întreaga lui operă. In ea „se vede mai bine concepția profetică asupra viitorului neamului românesc” cum atât de lapidar se exprimă d. prof. P. P. Panaitescu, autorul interesantei „Contribuții la o biografie a lui Nic. Bălcescu”, operă care ne dă o icoană aproape completă asupra ideilor istorice, sociale și politice ce au frământat sufletul acestuia, în scurta, prea scurta și sbuciumata lui viață.

In întreaga operă a lui Bălcescu, viața românească capătă cu adevărat un sens; căci Nicolae Bălcescu este poate singurul și cel dintâi dintre istoriografii noștri cari își întemeiază un adevărat crez naționalist din trecutul poporului, crez care duce pe făclierii lui la adevărata viață națională. Intr'adevăr, Nicolae Bălcescu, — „istoricul pasionat pentru adevărul trecutului și căutătorul de formă aleasă și cât mai românească”, după cum spunea într'un articol din **„Gândirea” d. Constantin D. Ionescu, a făcut din scrierile sale,** *ieșite din dragostea ce purta națiunii din care făcea parte,* — un mijloc pentru ridicarea ei morală și materială. Pentru noi Românii, Nicolae Bălcescu nu este numai un pasionat cercetător de documente vechi, ci un deschizător de drumuri noui pe care a mers românismul. Vizionar și profet al unor stări sociale, Bălcescu este cel dintâi luptător politic care a preconizat ridicarea materială a **țărănimii prin împroprietărirea ei și cu toate că el însuși era un mare proprietar de pământ,** liberându-și robii le-a împărțit moșia sa, dând astfel un exemplu mai mult că o țară fără locuitori liberi și înstăriți, nu poate fi demnă de respectul celorlalte națiuni. Deaceia lupta lui Bălcescu — dusă pe toate căile și prin toate mijloacele capătă o valoare cu totul semnificativă. Dorea Niculae Bălcescu o țară românească unitară și „descătușată” de asuprirea privilegiilor de clasă, pentru a putea astfel să trăiască și să se desvolte într'un regim politic bazat pe deplină dreptate. **Așa dar,** doctrina susținută temeinic de fostul membru al guvernului revoluționar din 1848, poate fi concretizată într'o **concepție politică** — prin realizarea unității naționale integrale, — și **într'una socială, prin libertatea** definitivă și înstărirea materială a țărănimii românești. Realizarea practică a acestor două concepții ne-o arată tot el, căci o asemenea înfăptuire nu poate fi posibilă fără o forță armată formată din oameni cari în viața lor de toate zilele să fie liberi. „Românii trebue să-și tragă cu sabia hotarele lor naționale”, zice Bălcescu într'una din lucrările sale istorice. Așa ne putem explica întocmirea de către el a celui dintâi proect pentru reorganizarea armatei, bazată pe serviciul militar obligatoriu. Lucrarea sa „Puterea armată și arta militară la români”, este fructul acestor năzuințe.

Națiunea română a fost cea dintâi dintre statele europene care a avut instituțiuni fundamentale bune, încă de pe timpul când aproape întreaga Europă se găsea cufundată în barbarie și întuneric, dar lipsindu-i unirea și buna stare, nu a știut să le folosească spre binele și fericirea ei.

Când scrie despre starea socială a românilor, Bălcescu, ține să facă atenți pe cei cari conduc destinele unui popor că orice măsură luată este bună atâta timp cât este **națională, morală, dreaptă și mai cu osebire pentru folosirea tuturor.**

„Jertfă până la distrugerea ultimei celule de viață, din propria-i ființă, spirit de cultură și pregătire intelectuală europeană, marele istoric și naționalist Nicolae Bălcescu a fost conștiința cea mai clar-văzătoare a idealurilor și a viitorului națiunii române. Izgonit după înfrângerea revoluției din 1848, de noua conducere a țării, este arestat și silit să ia drumul pribegiei prin Ardeal, Ungaria, Austria, Paris, Londra și în cele din urmă în Italia, ducându-și cu sine, cu greul sărăciei singura-i bogăție: **lăzile cu cărți, documente și manuscrise, care închideau în taină laolaltă sufletul lui și sufletul neamului românesc.** Nu cunoaștem, în afară de aceia a lui Avram Iancu, *o altă tinerețe și energie mai sbuciumată, mai cheltuită în întregime* pentru ideile și acțiunea națională și mai înțelegătoare a soartei țăranului muncitor” zice d. **Gabriel Drăgan** în cartea sa despre **„Forțele naționalismului creiator”.**

Dragostea de glia strămoșească este prezentă în fiecare pagină din scrierile lui Bălcescu, căci preocupat continuu de națiunea sa, și-a dat seama că fără libertate desăvârșită, fără dreptatea care a lipsit pe român de multe ori și fără apărarea hotarelor, orice străduință este inutilă din partea neamului românesc. După cum am arătat, înfăptuirea unității naționale, sub orice formă, dar având la un loc pe toți locuitorii de aceiaș limbă și nutrind aceleași sentimente românești, l-a preocupat pe Bălcescu într'o mare măsură. Dovadă nedesmințită este **„Istoria românilor sub Mihai Vodă Viteazul”**, lucrarea sa din care a făcut o adevărată biblie a românismului. Actul săvârșit pentru prima dată în viața unei națiuni, de eroul dela Călugăreni, capătă sub pana lui Bălcescu pecetea renașterii care nu va înceta să se producă. „Iubesc pe Români prea mult, și mi-ar părea rău să se stingă” spunea el într'o scrisoare adresată dela Paris la 6 Iunie 1849 prietenului său de exil și suferință **Ion Ghica**. Strădaniile sale pentru desvoltarea și descătușarea de jug strein a neamului românesc, mai cu seamă, îi fac un mare punct de onoare. Cunoscând încă de tânăr anii grei de temniță, o revoluție care dăduse greș, urmată apoi de un exil din care nu avea să se mai înapoieze, precum și o boală grea care îl rodea încet dar persistent — Nicolae Bălcescu rămâne totuși cel mai autentic exemplar al națiunii române și naționalistul sincer și prodigios, — vizionar al unor vremuri pe care le trăim. Căci actuala structură socială și politică a națiunii noastre, pe care o profetizat-o, este un frumos și pios omagiu adus memoriei sale care a cerut dela viață atât de puțin dar totuși atât de mult: **cinste — dreptate — frăție — muncă.** Muncă, mai ales munca pe care a cunoscut-o mai mult decât oricare alt contemporan al său. Sub povara exilului, jignit în ceea ce avea el mai sfânt, — naționalismul care îi ardea sufletul necontenit, **Nicolae Bălcescu** a cercetat documentele vremii, le-a descifrat sensul și și-a spus cuvântul hotărîtor asupra lor. Clara lui viziune și sănătoasa-i concepție despre organismul unui stat, nu i-au fost desmințite nici în zilele noastre. Tineretul de azi al națiunii noastre îl prețuește pentru nobila și marea lui jertfă, pe care a știut s'o dăruiască cu o totală desinteresare, numai pentru a lumina calea generațiunilor cari veneau după dânsul. Căci va veni o zi când **„ursitele ce el a visat pentru națiune, se vor îndeplini!** Și atunci mă întreb odată cu d. Gabriel Drăgan, „putem sta nepăsători și putem lăsa opera acestor premergători, în voia soartei și a satrapilor cari o jefuesc și o distrug în tot ce are ea mai vital? N'auziți horcăind plămânii exilatului martir, Nicolae Bălcescu la Palermo, scriind cu sânge istoria lui Mihai Viteazul și murmurând: ROMANIA? N'auziți pe Avram Iancu doinindu-și din fluer strigătul lui **Marșul lui Iancu**, singur, pribeag și nebun de durere, rătăcind peste dealuri și câmpii, sau trecând ca o umbră pe la stâni și pe cărări de codru?.. Nu simțiți că din zidurile închisorilor unguresti din Seghedin și Vaț se înfățișează în mijlocul zilelor noastre umbrele luptătorilor „memorandiști”, cari au gemut în umezeala celulelor, pentru Marea Sărbătoare a prăsnuirii unui neam, la capătul atâtor seculare nedreptăți ?”... Ori, acum când ziua profetizată de Nicolae Bălcescu, urmat de întreaga pleiadă de martiri, a sosit, trebue oare numai să ne bucurăm ? !...

Eu cred că nu !... Căci această zi mare a venit în vremuri destul de grele, când și cel mai providențial om n'ar putea face decât atât cât pot face actualii noștri conducători. Căci nouă nu ne este dat să ne bucurăm, pentrucă pe umerii noștri tineri fragezi aproape, apasă înspăimântător de grele răspunderi. O moștenire rea din cale afară, nenorociri trimise de Dumnezeu, toate sunt venite parcă nu **să ne descurajeze ci mai de grabă să ne întărească și mai mult.** Sângele vărsat — suprem sacrificiu al atâtora dintre noi, să ne fie un îndemn mai mult că ne vom face cu toții datoria, cu atât mai mult cu cât întâmpinăm rezistențe, — pe care sufletul nostru drept și curat va ști să le înfrângă.

In greaua muncă care ne așteaptă de acum încolo, călăuză sinceră și drum luminos să ne fie trecutul sbuciumat al lungului șir de eroi și martiri, dela 1821 până azi, cari cu „tălpile sângerânde pe drumuri primitive” și cu propria lor viață au făurit România naționalistă și legionară din zilele noastre.

N. BĂLCESCU — Gravură de AL. BASSARAB

Lupta împotriva șomajului în Norvegia

In ultimii ani, Norvegia număra în chip regulat la începutul iernii peste 100.000 de șomeri. In anul acesta, cifra de mai sus a fost cu mult redusă. La 1 Octombrie 1940 mai erau în toată Norvegia 32.875 șomeri. Pentru a reduce și acest șomaj de sezon care ar fi crescut cu apropierea iernii, autoritățile germane și norvegiene au pus în lucru după modelul german un program de lucrări în valoare de 40 milioane coroane. Se vor executa atât lucrările de interes public: întreținerea rețelelor de căi ferate, îmbunătățirea terenurilor de cultură, captarea surselor de energie electrică etc., precum și lucrări particulare în ordinea utilității. Pentru a da un impuls cât mai mare economiei norvegiene s'a hotărît ca aceste lucrări să se facă pe cât posibil cu material norvegian.

Lucruri mărunte

Săptămânile științifice dela Salzburg dedicate lui Mozart și Paracelsus

In 1941 vor avea loc la Salzburg „Săptămânile științifice”, organizate pentru prima dată în 1939 de Ministerul educației în colaborare cu Uniunea de cercetări științifice „Das Ahnenerbe”. Ele sunt dedicate renumitului savant Theophrastus Paracelsus — decedat acum 400 de ani la Salzburg — și lui Wolfgang Amadeus Mozart — născut la Salzburg în anul 1756.

La 5 Decembrie 1941 are loc a 150-a aniversare dela moartea acestui mare compozitor.

Asistența culturală a ostașului german

Organizația național-socialistă „Forța prin voie bună” (KdF) joacă un rol important în asistența culturală a soldatului german. Această asistență se întinde nu numai asupra soldaților în concediu, ci și asupra spitalelor militare, a cazărmilor și mai ales a trupelor de front.

Câteva cifre dau o idee de proporțiile acestei activități: numai în provincia München (Südbayern, KdF), s'a ocupat, între 1 August și 1 Decembrie de circa 311.000 soldați. Au avut loc 723 reprezentații de tot felul, vizitate de peste 270.000 soldați, iar 562 din aceste reprezentații au fost date pentru 41.000 răniți și bolnavi.

Cântăreți români la Scala din Milano

Celebra cântăreață română Viorica Ursulescu, bine cunoscută la Operile din Berlin, München și Viena, a fost invitată pentru două săptămâni la Scala din Milano.

7.000 cinematografe în Germania

Pe teritoriul Germaniei, inclusiv provinciile răsăritene reîncorporate se află în total 7.000 săli de cinematograf. După Statele Unite, cele mai multe cinematografe se află în Germania.

Dela pulbere de pușcă la lâna sintetică

Uzinele fostei fabrici de pulbere „Köln-Rotweil”, cari au fost preluate de IG-Farben în 1926, împlinesc în vara aceasta, 50 ani de existență. Ele și-au căpătat odinioară faima mondială prin inventarea pulberei de pușcă fără fum, care a permis introducerea puștelor cu 75% din pulbere necesară.

După răsboiul mondial, uzinele s'au transformat, în vederea fabricării mătasei artificiale, și au ajuns la o nouă faimă mondială prin fabricarea lânei sintetice „Vistra”, grație căreia Germania și-a putut căpăta independența față de importul materiilor prime textile.

Exportul de automobile germane

In Germania, cu toate condițiunile prezente, producția automobilelor de persoane continuă sistematic. Astfel se va menține complect producția pentru piețele straine, așa că toate dorințele de export să poată fi împlinite fără dificultăți. Din aceasta se poate constata nemicșorata capacitate de producție industrială a Reichului, care deși fiind în războiu, se găsește în situația de a satisface cererile străinătății.

Celuloză fabricată din produse agricole

Printr'o serie de experiențe științifice s'a reușit să se producă inepuizabile cantități de celuloză din produsele agricole. Astfel se întrebuințează paiele de grâu și secară, apoi coaja de cartofi, dovedită excelentă nu numai la fabricarea hârtiei, dar și în producția mătasei artificiale și a postavurilor de lână sintetică. Coaja de cartofi există în cantități atât de mari încât poate acoperi cu prisosință nevoile de fibre textile.

Posibilități interesante oferă și tulpina de porumb, așa numita trestie italiană, care a dat bune rezultate în experiențele germane, precum și culturile de plopi. Aci s'a reușit să se obțină o creștere ... mulțumită lipsei de pretenții a acestui arbore, așa încât producția de celuloză din lemnul de plop este de șase ori mai mare la ha. decât în cazul celorlalte specii de arbori întrebuințați până acum.

PAN
FRAGMENT
Lui Hanny

Din fundul codrului sunat-au fagii
Vestind că urșii bruni coboară
Daruri purtând precum odinioară
Venit-au din pustiuri magii.

Se naște Pan cu mugurii odată
Și ce neliniște în murmurul pădurii
Veni-vor urșii iar de dragul murii
In sihăstria ce duhuri doar mai cată s'o străbată

Foșnesc în straturi frunzișuri vechi întunecate
Când vreun pas de fiară se abate...
Din ele Pan renăscător abia răsare
Și tremură copacii înalți de'nfiorare.

Se apropie din scorburi unde hibernară
Purtându-și blana printre fagi
La soare urșii s'aștepte să răsară
Din blănile pădurii comorile de fragi.

II

In luminișul unde luna
Iși scaldă pletele albastre uneori
Și ielele vin totdeauna
Să joace hora până'n zori,

Se întâlniră urșii uriași, în două labe,
Purtând în dar de multe feluri rădăcini,
Ce strânse stau într'ale ghiarelor lungi scoabe,
Și zeul Pan, copilul cu ochii opalini,
Sunând din nai.

„Ciudat alai"

Râzând își spuse zeul tânăr
Și-apoi mirat dădu din umăr.

Văzându-l urșii se opriră
Cu ochii mici privind se miră:

'Au ele, biata stârpitură,
E zeul Pan ce mințile ne fură
Când naiul său cu trestii sunătoare
S'aude prin poeni, de sărbătoare?
„Ii văd în mâna subțirică naiul",
Un urs în șoaptă mormăi,
„E Pan, e însuși craiul
Acestei veșnice păduri".
Atunci sub coaja fagilor cei suri
Tresare inima copacilor giganți.
In jurul copilului fac urșii lanț
Prinzându-se ca'n horă.
Intâiul dintre ei, un mare urs
Cu blană groasă de rugină
S'apropie de zeu, se'nchină
Și mormăie cu glas adânc:
„Slăvit să fii prea fericite fân[...]
Și-s mulțumit că azi în luminiș
Cu primăvara-mi răsăriși.
Dormit-am lung și rece somn
In scorbura de promoroacă
Iar frații mei acuma joacă
Să se desghețe.
Inaintea prea cinstitei tale fețe
Făptura ta ne e mai scumpă
Decât chiar miezul acrișor de fragă
Și dulce în urechi ne sună
Cântarea naiului nebună.
Din Miază-Noapte coborând
Cu-acest alai
Nu ne-așteptam, așa curând
Să te 'ntâlnim cinstite crai.
E încă frig și vremea schimbătoare
Adeseori ninge cu soare
Iar tu plăpând și gol cum ești
Să nu răcești
Odată când
Un bâltăreț mai nărăvaș
O'ncepe a bate dela Sud
Năduful-i ud.
De prea mult post
Un urs mai prost
A răposat în astă iarnă
Și ne-a lăsat uscata-i blană.
Ți-o dăm în dar
Să n'ai habar
De vânt și sloată
Când vreodată
Iar s'o porni pădurea toată scuturând,
Că ne ești drag și prea plăpând.
Și alte daruri ți-am adus
Din țara urșilor de sus
Bureți de leac și rădăcini
Uscată iască și amar
Pe care ursul făurar
In scorbură l-a ciocănit
L-a bocănit și l-a călit.
Un stup cu miere am furat
(De viespi cu greu l-am apărat)
Și de răzad
Un pui de brad.
Dintr'o tulpină
Au luat rășină
Să-ți faci opaiț cu lumină.
Și-aicea uite o mătrăgună
Hapsână mumă
A pădurii.
Dormea de mult uitată, mută
Și surdă în mormânt
In cute adânci pe sub pământ.
Pe-acolo tot era pustiu
Abia un melc mai cilibiu
Se tolănise, ud, la soare
Pe-o frunză gălbejită de cicoare
Căpcăuna mătrăgună,
Babă, ciumă și crăiasă
Dă să iasă ușurel
Să sugrume cu o mână
Scorojită și bătrână
Pe firavul ghiocel
Când s'o prindem ca un gând
Se ascunse sub pământ
Toată noaptea scormoni
Răscoli, solomoni
Până când o dibui.
Uite-o, neagră 'ntunecată
Aspră la căutătură
Acră și mucegăită
Cu picioarele la gură
Eu noroc fără măsură
Poartă strălucite Crai
Ia-o Pan, de-acum a ta-i
Eu rămân plecată slugă"
La această cuvântare
Spusă cu știință mare
Pan suit pe-o buturug[ă]
Urșii gloată
Tot mai mult în juru-i roată
Le vorbi,
Mulțumesc Măria Ta
Rege-al Urșilor de Sus
Pe sub blană
De văd bine
O coroan[ă]
Nu de aur și rubine,
Se ascunde.
Iar în frunte
O stea mare arzătoare
Pâlpâie cutezătoare
Steaua Nordului îmi pare.
Singur Eu
Copilul zeu,
Pot s'o văd cu ochii mei.

III

Cu glas ales le cântă Pan:
„Și-acum când iasma nopții adormitoare
Se-apropie cu somnoroasa-i boare
Când cerul aprins presară lumânări
Peste păduri și 'ntunecate mări
Când soră-mea crăiasa lună
Peste coline, rotundă, se ridică,
E ceasul vrăjilor ce se adună.
Un cântec mă gâdilă pe buze
Și după voia neprihănitei muze
Cânta-voi la a voastră horă
Până când iarăși sfioasa auroră
Goni-va duhurile 'n scorburi".

Gravură de Antol Vulpe

Vorbind copilul Pan crescuse parcă
In degete subțiri și lungi apucă naiul
Și scuturându-și pletele ca paiul
Vrăjitele tilinci pe rând încearcă.
Echo pierdută pe cine știe unde
Ciulind urechie de iepure l'aude,
Cu glasul tremurând prin ramurile ude
Din depărtări cu teamă îi răspunde

IV

Pe cumpăna-i se'nalță Ursa Mare
Din gene umede pe raze tremurând
S'arată toate constelațiile pe rând
Din ce în ce mai sus, mai arzătoare.

Și codrul prin farmec înviază!
Venit-au ciute și iepurii s'asculte
Și toate vietățile din munte
Aprinse putregaiuri cărarea lor o luminează.

O veveriță, mai sgâtie, pe-o cracă
Cu ochi înțepători ca de iscoadă
In două labe cocoțată joacă
Tovarășe având stufoasa-i coadă.

Venit-au vidre și castorii și jderii
Și nevăstuica în haină de zăpadă
Și cerbi și linxi, alene ca boerii
Se'ntind pe trunchiuri s'audă și să vadă.

Peste coline trece rătăcitoarea lună
Mânjind poiana cu verdea ei paloare
Iar când prin crengi zefir adie aripele-i ușoare
Din mucegaiuri crește crăiasa mătrăgună.

Așa, pe nesimțite din hârca adormită
Subțirea zână crește zână albă ca o năframă
Arzând sub focul lunii în codrul de aramă
Ii cade depe umeri catrința cea coclită.

Din zeghea ursului peste ursime rege
Prin reci scântei de albă promoroacă
In ochii fiarelor e Făt-Frumos ce se desbracă.
Un mândru chip din fiară se alege.

E ea, mai albă ca zăpada mireasă nepătată,
Cu verzi lumini de raze ce'o înconjoară,
E mătrăguna, otrava florilor de primăvară,
Și mire ursul cu blana alături lepădată.

Iar Pan, el vrăjitorul, mărește ochii cu mirare
Mai aprig la gură-i joacă naiul
De-atâta frumusețe poate-și pierduse graiul.
In cântec vorba-i cu mult mai vorbitoare

Stau urșii blegi cu labele în vânt
Și limba scot ca niște mari nătângi
Iar căprioara (vai ciută ce repede te frângi)
Plângea căzându-i lacrimi ca roua pe pământ.

De mătrăgună agale s'apropie Făt-Frumos
Cu bărbătească grijă subțirea mână-i prinde
(Ca para fața zânei roșeța o aprinde)
Și i-o sărută, plecând semețul cap în cap.

In plete-i arde o rară nestimată
De craiul Miază-Noapte odată dăruită
Voinicul o desprinde cu mâna încelată
Și zânei o anină în sân pe nesimțite.

De mult ce arde urșii clipesc din ochii mici;
E steaua miezului de noapte ce sânu-i luminează.
Topită-i Mai Albă ca zăpada în orbitoarea-i rază
Un pas doar face zâna și plouă licurici

„Ce somn adânc mă 'nvăluise
In umedul și greu mormânt
In care soarele nici vise
Nu-mi aduceau mai cald cuvânt.

„Eram regina mătrăgună
Și maștera otrăvitoare
Ce ucideam în nopți cu lună
Gândacii proști și alba floare.

„Din Nordul surilor ghețari
In blana ta de vajnic urs
Prin codrii 'nalți și solitari
Lumină vieții mi-ai adus.

„Sunt primăvara ce se naște
Din somnul înghețat și greu
Când Făt-Frumos o recunoaște
In fața pruncului de zeu.

„De maică-mea, stăpâna tină
Ușoară astăzi mă desprind
Din vraja mută-i și haină
O flacără de dor m'aprind.

„Spre tine ard și mă'nfior
Când ochi-ți greu mă atintesc
Când vultur te oprești din sbor
Pe-un mare pisc împărătesc.

Astfel vorbi fermecătoare zână
Plecându-și genele de-a lui priviri aprinse.
De ea s'apropie ciuta și subțirica-i mână
Cu botul cercetând o mirosi și-o linse

Iar naiul stins abia mai suspina
Un cântec dulce smuls din rai
De aur viersul molatec se'mbina
Cu răsuflarea sălbatecului crai.

„Sunt prințul Nord, acum cobor
Cu-o mare turmă călătoare
Ce se pierdea murind de dor
După o rază abia de soare

„La noi pălind porni să moară
Tipsia galbenă de aur
Simți cum Crivăț ne'nconjoară
Suerător și lung balaur.

Din scorburile adânci de ghiață
O armie de urși s'adună
Și 'ntreaga oaste pădureață
Porni bătând cărări de brumă.

Și inima-mi lovea mai rar
In largu-mi piept cu aspră blană
Pe fruntea mea pălea'n zadar
O stemă aprinsă năsdrăvană

Strămoșii, codrii cei bătrâni
Ce dorm în veșnice zăpezi
Mă tot mânau de zor să vin
Spre sudul caldelor amiazi.

Un urs cu ghiarele de fier
In trup de fiară fereca
Un prea cucernic cavaler
Ce vine-acum a se'nchina.

Și soarelui și ție Pan
Cea mai iubită a sa făptură
Tu întru toate năzdrăvan
Ce-ai strâns în ochi a lui căldură.

Iar tu prințesă mătrăgună
Copilă blondă și bălae
Cu fața albă ca de lună
Ce-a inimii bătae îmi tae

Te-aștept de mult de sub pământ
Să crești în viață iar din moarte
La al lui Pan ceresc cuvânt
Ce duhul peste noi împarte

Momit de-al viselor balsam
Adeseori în somn adânc
La fel de albă te visară
Cum ești acum aici în crâng

Pe sub pământ din depărtări
Eu te-auzi în somn gemând
Când în mormânt de-atâtea ori
Venea vreun dor pe sub pământ

Să cânte codrul azi întreg
Pe zeul Pan și mătrăgună
Ce după voia-i o desleg
De-a morții veștedă cunună.

S'a spart al somnului mormânt
Tristețile s'au dus noian
Răsune 'n cer și pe pământ
Eternă slavă ție Pan.

V

'Acum toate ca în vis
In somnul codrului se par
Dar visul porțile și-a închis
Și se topește-al nopții har

Când vălurile de mătase
Spre miază-zi apun lumini
Tăcute fiarele și somnoroase
Se trag încet spre vizuini

Rotunda cupă se revarsă
A lunii, pale, peste munți
Sub zorile ce prind în plasă
Pierduții aștri mai mărunți.

In alburia dimineață
Pădurea nu e trează toată
Când roua rece o răsfață
De vise lungi e încă beată.

Dar umbrele mai mici se fac
Din purpură arzând răsare
Când toate ale lumii tac
Peste pământ stăpânul Soare

In crâng e somn acum și pace
Frunzișuri, cioturi și bureți
Un melc de gumă din găoace
Să'ntreacă, iese pe drumeți

Vezi, lângă buturuga joasă
Un ied colac e adormit
Și soarele în blana-i mătăsoasă
Cu dragoste-l privi vrăjit

Alături printre frunza naiul
Peste un ciot zace uitat
Un gândăcel abia cât scaiul
Pe el se plimbă 'ngândurat

Horia Stamatu
Aprilie 1940

Crăciunul prigoniților

— O pagină din viața de sbucium și chin a legionarilor cari au luptat și s'au jertfit pentru învierea neamului —

Camarazii Corneliu Georgescu, Constantin Papanace, dr. Șerban Milcoveanu și Dumitru Groza evocă zilele întunecate ale sărbătorilor Crăciunului petrecute în prigoană

Anul 1938 este considerat, pentru noi, un an negru.

Crăciunul acestui an, cel mai întunecat, marchează însă în istoria legionară etapa ultimă a luptei care a dus la biruința totală.

Peste frământările trecutului, evocările de astăzi ne întăresc în minte imaginea Crăciunului sângeros; legionarul nu uită; el își călește voința în durere, deoarece durerile trăite cu doi ani în urmă, pe vremea când stăpânirea organiza sinistra vânătoare a flăcăilor noștri, i-au dat mai multă putere de voință și viziunea profetică a minunei verzi.

Crăciunul 1938 a fost ultima încercare; toate celelalte încercări ale ocârmuirii de a destrăma rândurile legionarilor, — unii în lagăre, alții în celulele umede și reci, — au rămas zadarnice, după cum zadarnică a fost încleștarea sălbatecă a guvernului de atunci — odios patron al jafului și asasinatului — de a străpunge, mișelește, lanțul de fier al gărzilor noastre.

Legionarul a trăit în iadul fărădelegilor, determinat de spiritul plutocratic, momentul înălțător sufletului său în procesul intern ce se consuma; în timp ce spiritualitatea neamului românesc lua o formă definitivă, croită pe tiparul idealului legionar, născut din infinitele resurse ale acestui neam obidit.

Valoarea legiunii trebue căutată în procesul trăit de nație, el aducându-i purificare.

Sunt, așa dar, cu atât mai interesante stările sufletești ale martirilor și eroilor noștri, așteptând învierea prin moarte!

Comandantul Mișcării Legionare, Horia Sima, la Berlin, în timpul prigoanei.

La Vaslui, în prigoană

Ne-am adresat d-lui CORNELIU GEORGESCU, ministrul colonizării.

Crăciunul l-a prins în lagărul dela Vaslui. Iată câteva gânduri — o evocare — din sbuciumul pribegiei:

— Pe aripile înghețate ale vântului dangăte vagi de clopot pornite din clopotnițele Vasluiului anunță lumea năpăstuiților din lagăr că azi e sărbătoare, azi s'a născut Mântuitorul.

Zgâriem cu unghia chiciura de un deget așezată pe geamul înghețat al ferestrei. Prin luminișul deschis privim o clipă lumea „din afară". Aceleași rânduri nesfârșite și dese de sârmă ghimpată, aceleași sentinele încremenite în atitudinea de veghe comandată în fața inamicului, ocolind cât mai departe lagărul, mormânt viu a patru sute de legionari, adunați de prin toate colțurile țării și ținuți aci de ocârmuire să fie la îndemână, pentru praznicele de sânge pregătite.

Lagărul, ca și sufletele noastre, este adâncit în tăcere de moarte.

E Crăciunul, ziua Nașterii Mântuitorului. Stăpânirea nu îngădue slujirea unei liturghii. Și totuși, Mântuitorul pentru noi s'a născut, pentru noi cei obidiți, cei prigoniți pe nedrept. Pentru noi a purtat crucea suferinței și Învierea Sa, a însemnat și înseamnă biruința definitivă a Răului asupra Binelui.

E ziua nașterii Mântuitorului.

Noi trăim de o lună în Vinerea patimilor.

Călăii ne-au adus la cunoștință că ne-au ucis pe Căpitan. Ne vine rândul și nouă? — Se poate. Dar pe Căpitan nu l-au putut ucide. Căpitanul trăește și va trăi deapururi! Căpitanul e mai mare decât toată generația lui, puterea lui de jertfă copleșește toată puterea dură a călăilor săi. El este și va rămâne viu și creator în mijlocul neamului său, prin el ne va veni biruința după cum prin jertfa lui Iisus a venit mântuirea întregei omeniri.

Mântuitorul totuși s'a născut și împotriva voinții prigonitorilor săi a adus omenirii dar divin, Izbăvirea".

Noaptea Moș Ajunului

Evocarea d. CONSTANTIN PAPANACE, ministru subsecretar de stat la finanțe:

— „Zile de groază în prigoană. După asasinarea Căpitanului haite de agenți mișunau prin toate părțile. Vânau legionari. Ne urmăreau fără răgaz. Cercul de fier al poliției se strângea tot mai mult în jurul nostru. Multe „simpatii" și chiar prietenii se răciseră.

Adeseori trebuia să părăsim o gazdă, fără ca să știm încotro mergem.

Seara de Moș Ajun a acestui sinistru an am petrecut-o singur. Binevoitoarea mea gazdă a aranjat să meargă la o rudă a sa spre a evita niște musafiri veniți din provincie.

Dar începuse să fie îngrijorată, fiindcă i se părea că servitoarea care avea legături... cu un agent dela poliție începe să-mi bănuiască situația. A plecat și servitoarea la prietenul ei.

Am rămas singur. S'a întunecat. M'am întins pe pat și nu am aprins lumina, pentru ca să nu bănuiască vecinii că a rămas cineva acasă. Timpul trecea greu. Sinistru Crăciun. Gândurile mă năpădeau. Mă copleșea jalea din țară și simțeam îngrijorările celor de acasă. Nu știam nimic despre soarta mea.

Târziu am dat drumul la radio. Încet, încet, foarte încet. Palida luminiță a aparatului de radio era singura rază care străbătea acest Crăciun întunecat.

Cântecele de Moș Ajun veneau stinse, parcă din altă lume... Irod, stăpânea pe atunci".

Crăciunul în cetatea torturii dela Râmnicu-Sărat

Impresionante și uluitoare sunt mărturisirile d-lui Șerban Milcoveanu: D-rul Șerban Milcoveanu și-a petrecut Crăciunul anului negru în închisoarea dela Râmnicul Sărat alături de ing. Clime, Alecu Cantacuzino, Nicolae Totu, M. Polihroniade, Bănică Dobre, Traian Cotigă, Al. Tell, căp. Emil Șiancu, dr. Paul Craja, prof. Sima Simulescu, Aurel Serafim și atâți alți camarazi căzuți în dreapta credință legionară.

Mărturisirile camaradului dr. Milcoveanu sunt crâmpee din viața de martiri a celor ce și-au făcut Crăciunul în Cetatea torturii dela Râmnicul Sărat.

— „Cei cari acum cunosc cum legionarii au acceptat ca o nouă bătălie a jertfei să intre în temniță și deasemenea își pot da seama și câtă neștrămutată încredere aveam în Biruința mereu biruitoare și în cuvântul de ordine al Căpitanului, aceștia vor trebui să înțeleagă starea noastră sufletească și dumnezeească noastre sărbători din Crăciunul 1938-1939.

Stăteam întemnițați între zidurile și în celulele penitenciarului din Râmnicul Sărat, al cărui adjectiv de special s'a adeverit cu sângeroasă precizie mai târziu.

Noemvrie 1938. Ordine după ordine primeau în fiecare zi dela ministerul de Interne și Inspectoratul general al Jandarmeriei. Ni s'a aplicat cel mai sălbatic regim pe care l-a avut până în Septembrie 1939 Penitenciarul dela Râmnicul Sărat și cred că în general are-o închisoare politică din România. Din celule ni s'au ridicat toate lucrușoarele adunate încetul cu încetul și de o mie de ori mai dragi decât în viața de libertate. Ni s'au luat mirile [illegible] — cuvântul nu este exagerat — rămânând cu o haină după la halmeță pas cu pas. Odată și odată vei trebui să întrunești crâmpeie amintirii și să descriu acest regim.

Cu intuiția lui de mare realism politic, Mihail Polihroniade și-a dat seama că regimul din penitenciar este un termometru oglindind situația politică și că închisoarea este răspunsul la acțiunea legionară de afară și deci în ordinea atinge paroxismul.

Căpitanul, Nicadorii și Decemvirii sunt smulși în plină noapte din mijlocul nostru, strangulați pe șoseaua spre București și îngropați după împușcarea cadavrelor în păduricea de lângă închisoarea militară Jilava. Noaptea aceasta a despărțirii, a ultimei despărțiri, a ultimilor Lor gânduri și cuvinte — într'un cuvânt detașarea acestui mănunchi de arhangheli depe pământul lumii noastre spre senimul locaș al celor ce s'au apropiat de

Dumnezeu, socotesc nu ca martur și nici ca legionar — dar cred așa stăpân de cuvinte și adjective că este necondiționat cea mai sublimă pagină a eroismului românesc.

Abia la această dată, la 12 Decemvrie, ni s'a adus la cunoștință, asasinatul. Numai după 13 zile, acel 13 care revine fatidic în toată istoria legionară. In acest timp s'a discutat la Palat soarta noastră a celor 21 rămași încă în jurul d-lui ing. Gh. Clime și abia am fost îngăduiți — pentru a vorbi în termenii lor — să mai rămânem în viață.

Înțeleg că are o deosebită valoare istorică de a descrie aceste 13 zile cu presimțirea ce mintea ne refuza să credem că nu putui fi asasinați, precum sguduirea de trăsnet a fiecăruia din noi și a tuturora în grup când am aflat realitatea în toată cruzimea ei. O problemă de adâncă psihologie omenească a putut fi citită atât în felul cum fiecare dintre noi, 21 am primit lovitura, cât și în felul cum sufletul nostru comun legionar a reacționat așa deslănțuit, liber și fără ca cineva din noi să dea o directivă.

Pela ora 5 după masă, ni s'a spus că, Corneliu Z. Codreanu a fost împușcat, vrând să evadeze de sub escortă și ni s'a dat să luăm cunoștință de apelul camarazilor din lagărul dela Vaslui — astfel ca noi să ne precizăm poziția și atitudinea față de guvern.

„Eu mă retrag în celula mea. Voi continua rugăciunile. Ion Banea iei comanda!"

Ne-am întors spre penitenciar să [illegible] celulele noastre. Să ne înghițim durerea și să ne sfătuim.

Era frig afară, dar și mai de gheață ni se păreau acele ziduri. O tăcere de mormânt înlocuia viața sgomotoasă de mai înainte. Cu Nicadorii și Decemvirii era atâta viață, parcă făceau un stup de albine.

Întâmplător după un colț din sală am zărit niște ochi iscoditori. Un plutonier ne spiona pentru a raporta. Bucureștiul se interesa de starea noastră sufletească.

Dar ce poate conta toată această micime omenească?

Pentru obiectivul rândurilor noastre interesează aceste zile și starea sufletească care ne-a stăpânit în trista și cernita lor scurgere.

Dintr'un început o mărturisire de umilință și neputință mi se smulge din toată ființa și fără să o pot opri chiar dacă aș încerca.

Pentruce o mărturisire de umilință?

S'o spunem cu îndrăzneală: pentrucă ei au murit și eu trăesc.

Aici sunt simțăminte care sunt proprietatea lor și pe care ei le-au trăit cu o arzătoare intensitate. Eu le-am primit prin iubire și-mi revine doar funcția de a le reda. De aici o serie de întrebări. Contopirea noastră sufletească a fost suficientă ca exprimarea de către mine a simțămintelor lor să fie cea adevărată? Trăind, sunt destul de curat, ca să am dreptul de a-mi îndeplini obligația de a lăsa în scris ceeace ei n'a putut lăsa? Ei s'au jertfit pentru mișcare și au vrut numai binele ei, dar care mișcarea crede util și vrea ca să se cunoască acestea?

Nu cu ușurință își poate îndeplini un om ca toți oamenii o asemenea misiune față de o reală taină, trăită de martori, pe care i-ai cunoscut și desfășurată sub privirea lui Dumnezeu, atunci când întreaga națiune își avea ochii și nădejdile ațintite spre Râmnicul Sărat.

Și pentruce o mărturisire de neputință?

O știm cu toții: N'avem cuvinte și nici minte pentru a înțelege, dar pentru a sugera?

Inginerul Clime spune Tatăl Nostru

Fiecare din noi a reacționat într'un fel aparte. Dar toți apoi, fără să ne fi vorbit, ne-am îndreptat tăcuți, cu capetele plecate, cu umerii aduși, în hainele de zeghe, și unul după altul spre platforma de sus, așezată spre răsărit în interiorul penitenciarului. Am îngenunchiat, așa cum ne găseam fiecare.

D. ing. Gh. Clime a spus un Tatăl nostru. Cuvintele sunau rar, câte un plâns sguduia pe unul sau altul și simțeam cum în cer Căpitanul și camarazii primeau rugăciunea noastră.

Apoi ne-am sculat în picioare. Ne-am strâns unul cu altul în brațe. Ne-am amestecat lacrimile și durerea. Ca un munte prăbușit, dar încă mare, d. inginer Clime cu fața neagră și crăpată de durere, ne-a dat comanda cu o voce a cărei tărie părea că îl copleșită.

O altă interesantă lucrare artistică a Comandantului Bunei Vestiri Corneliu Georgescu, executată tot la Vaslui

Alcazarul României

Căpitanul ne spunea în Penitenciarul dela Râmnicu-Sărat la 5 Octombrie 1938:

— Lagărele și cei de afară. Am [illegible] numai de Râmnicul Sărat. Voi să nu dați nici un fel de declarații, orice lovituri să suferim aici. Mănunchiul acesta e suferința noastră va însemna Alcazarul României [illegible] spre o torță ce arde. Întreaga națiune își va avea astfel privirea mereu îndreptată spre noi. In felul acesta mișcarea nu va muri, ci va ieși din ce în ce mai vie în sufletul neamului!"

Și iată că acest gând de martiraj constituit care cumpănia asemănare a Căpitanului. Judecând politic bătălia [illegible] acceptată n'a fost suficientă, ci a trebuit jertfa morții. Dar [illegible] la o parte să încercăm care a fost resortul sguduirii noastre.

Nu știu cum să descriu și nici cum să încep. Dar îmi revine fiecare precizie în minte scena [illegible] în viață și care după [illegible] în [illegible] într'o baie de sânge.

Cea mai impresionantă durere a fost [illegible]. Îl iubea nespus de mult pe Căpitan și-i le[illegible] o fericită [illegible] de eroare [illegible]. Cu toate că [illegible] această pot ceeace poate doar a avea un om, totuși niciodată n'a avea nici cel mai mărunt simțământ de regret.

O mare greșală.

Parcă îl văd și acum.

Așezat pe pat și cu fața în mâini, plângea printre lacrimi, din când în când [illegible] „Căpitane, Căpitane... Ce-au făcut câinii cu tine... Unde ești acum... ai fost tare, dar legionarii tăi nu te-au înțeles și n'au putut fi tot atât de tari ca tine!".

Am încercat să-i opresc durerea. Nu se putea aceasta. Avea presimțirea hotărâtă că neamul românesc va pieri.

Îmi răspundea mereu:

— „Cine crezi, Șerbane, că va avea puterea și elanul să ridice iarăși atât de sus viața noastră? Nimeni! Nimeni!

— „Nu se poate, d-le inginer, va trebui să ne ridicăm iarăși".

— „Da, dar fără Căpitan?"

Deasemenea îmi reamintesc de George Furdui. Cea mai bogată cultură și cel mai cultivat creer din generația noastră, atât intelectualicește cât și sufletește.

Mereu îmi cita exemplul obișnuit cum a [illegible] securea și a fugit [illegible] pe Mihai Viteazul, de [illegible] cu capul în pământ și [illegible] această întrebare:

— „Nu se poate... Nu se poate... Căpitanul n'a putut fi asasinat... Merg până acolo și cred că chiar dacă s'a găsit ucigașul, care să tragă, încă glonțul să nu poată ieși din pușcă... Eu cred în Dumnezeu... Eu cred în dreptatea lui Dumnezeu"...

I-am atras atenția:

— „Dragă George, aceasta atunci trebue să fie o minune!".

— „Oh! Da, sigur!"

— „In orice caz Căpitanul n'a murit, tot îl avem în sufletele noastre...

— „Sigur, sigur!...

Mihail Polihroniade judeca însă altfel: judeca politic și realist. Mereu repeta:

„...Asasinarea Căpitanului nu este numai o crimă, ci este mai ales o mare greșală!"

Tot el mi-a povestit amănunțit împrejurările în care acest cuvânt s'a spus cândva în istoria franceză:

Gândindu-se la mișcarea Legionară și la linia noastră de acum înainte îi plăcea să-și repete deviza acelui rege francez:

—„Tout est perdu, hors l'honneur!"

Și nimeni ca el n'a avut sentimentul onoarei mai present înaintea ochilor în acele zile negre și în care atât de ușor puteai să alunecǐ.

Parcă îl văd pe d. Inginer Gh. Clime. In picioare lângă fereastră și căutând cu ochii departe. M'am întrebat atunci ce-l chinuia: destinul Mișcării sau poate încă aștepta vre-o veste dela Căpitan, pe care l-a iubit, atât și l-a întovărășit în lupte zi de zi timp de peste 20 de ani?

Întreaga lui ființă era numai înțelepciune. După câteva zile de durere petrecute numai în post și rugăciuni, în care timp desigur că a încercat să reia legătura cu Căpitanul, a ieșit din celula lui și ne-a spus:

— „Căpitanul a fost asasinat. Aceasta înseamnează că puterea de creație a Mișcării s'a micșorat mult de tot, dar în schimb credința în Mișcarea Legionară s'a adâncit și mai mult în sufletul neamului!"

La Râmnicul Sărat am recunoscut cu toții că cea mai puternică căpetenie în viață o avea în Alexandru Cantacuzino. Nu-i vorbea de hotărârea cu care sfida moartea și care înspăimântase pe toți dușmanii.

Cât timp ar fi fost liber nimeni nu îndrăznea să asasineze pe Căpitan, pentru că el era un al doilea care să-l continue. Dar ceeace îl definea era în primul rând intuiția genială cu care străfulgera dintr'odată orizonturile largi și liniile marei politici.

Cu toată asprimea rece a ființei lui și el a avut ochii plini de lacrimi și a sughițat în hohote de plâns. Dar după ce ochii i s'au uscat de lacrimi, primul a ridicat comanda Căpitanului și ne-a spus hotărât:

„...Camarazi, opriți plânsul. Priviți bărbătește înainte. Căpitanul ne-a fost asasinat, dar voința Lui este ca moartea Lui să ne fie steag de luptă și ea să ne aducă Biruința!".

La această chemare, ne-am înțeles misiunea.

Căpitanul a avut destinul lui Hristos-Omul.

Noi legionarii devenim apostolii care și răscolească sufletul mulțimilor și să ducă mai departe steagul până la Biruință. Și pentru aceasta niciunul dintre noi apostolii Căpitanului nu putem să ne sustragem dela răspunderea și împlinirea acestei sfinte misiuni.

Mlaștina desnădejdii

Mai apropiat de sufletul meu îmi era Gheorghe Istrate, comandantul Frățiilor de Cruce. Întotdeauna tare ca o piatră își făcea o tenace plăcere și repeta cu fălcile încleștate:

— „Câinii cred că s'a terminat cu noi... Se înșeală amarnic însă... Vor înebuni de groază când ne vor auzi că tot vom striga: Trăiască Legiunea și Căpitanul!... Da! Așa întreg. Trăiască Legiunea și Căpitanul! Abia atunci vor înțelege și ei că n'a murit Căpitanul... că nu L-au putut ucide!".

De câte ori strig acest Trăiască Legiunea și Căpitanul mă gândesc la Gh. Istrate, legionarul care în acele zile a avut curajul cel mai puternic de a crede în nemurirea Căpitanului.

Cuvinte asemănătoare și aceeaș linie au avut toți ceilalți camarazi martiri: Nicolae Totu, Bănică Dobre, Ion Banea, Gh. Apostolescu, Căpitan Emil Șiancu, Traian Cotigă, prof. Sima Simulescu, Alecu Tell, dr. Paul Craja și Aurel Serafim.

Imediat după asasinarea Căpitanului ne-a copleșit o nesfârșită desnădejde și un sentiment de neputință și rătăcire. Au fost câteva zile în care am avut senzația înfrângerii definitive și că singurul lucru ce-l mai puteam face era să murim pe pozițiile

Trei generații: Corneliu Zelea Codreanu, tatăl și Ion bunicul

apărându-ne onoarea și însoțind pe Căpitan. Atunci am simțit că sentimentul onoarei, nu este numai un ornament estetic, ci este și o forță în viață, o forță cu resorturi rezistente.

Decemvrie 1938 ne-a hrănit o scârbă de restul omenirei și chiar o ură împotriva acestui neam românesc care a primit atât de ușor și a acceptat asasinarea Căpitanului... Dar curând ne-am dat seama că una este poporul și alta este clasa lui conducătoare, singură vinovată.

Un singur lucru încălzea sufletele noastre și lumina nădejdiilor noastre: încă trăiau afară două mari căpetenii: profesorii Vasile Cristescu și Horia Sima.

Dar unde sunt acum sărmanii? Îi fugăresc ca pe câini? I-au împușcat în secuns? Au putut scăpa în străinătate?

Îndine ne vine o veste dela ei. Nu vor să părăsească pământul țării și stau aici să răzbune pe Căpitan.

Dar nu, nu, aceasta nu, ei trebue să plece, să scape, d-l Clime să le dea ordin. Cel puțin să rămâie ei și când cerul se va limpezi să fie cine să reînalțe Steagul legionar.

Nicolae Totu a fost acela care în pătimașa lui iubire pentru oameni și poporul sărman ne-a făcut să schimbăm răsvrătirea în compătimire și să înțelegem că românii sunt încă niște iobagi, pentru că noi legionarii eram cei cari trebuiam să le facem educația de stăpâni și să le sădim o conștiință vie.

Știți cum s'au petrecut lucrurile cu mine.

Într'o dimineață în Noembrie 1938 a venit un maior de jandarmi să-mi ceară declarație pentrucă e păcat de studiile și familia mea. Astfel cu câteva simple rânduri voi fi iarăși liber.

Răspunsul meu a fost întocmai ca al celorlalți camarazi:

„...Se poate d-le maior să aveți dreptate. Nu vă contrazic și poate Garda de Fier a murit de tot. Însă ceeace vă rog să credeți este că sunt un om de onoare. Nu pot să-mi părăsesc camarazii: voi rămâne cu ultimul până la sfârșit".

Maiorul mi-a mai adăogat:

„...Gândește domnule bine de tot! Familia d-tale e nenorocită. Poți fi util țării prin medicină. Și apoi bagă de seamă: lucrurile merg înăsprindu-se... nu se știe ce se poate întâmpla, vă veni și pedeapsa cu moartea"

Nu l-am mai răspuns nimic.

Pedeapsa cu moartea — asasinarea, — însă a venit. Deci se știa mai dinainte.

Infern

La 3 zile după asasinarea Căpitanului primim inspecția unui prim procuror dela Galați, trimes să facă un raport asupra mentalității noastre. Raportul era necesar în consiliul de miniștri pentru a se decide asupra soartei noastre.

Voi zugrăvi scena petrecută cu mine.

Fără să mai aștept cât de puțin deodată se deschide ușa dela celulă și apare o comisie de civili și jandarmi.

Procurorul mă întreabă:

— „Deținutul Șerban Milcoveanu, ai ceva de spus asupra regimului din penitenciar?"

— „Cum ați spus? Ați numit aceasta un regim? D-voastră ne țineți aici ca să ne asasinați. Ce-ați făcut cu băieții de jos? I-ați dus ca să-i asasinați! Dar să știți domnule procuror, că cei mai mari vinovați sunteți d-voastră, justiția, care ați jurat să respectați legile țării. Sunteți niște tâlhari, niște trădători. Copiilor voștri le va fi rușine să poarte numele vostru, iar în viitor când lumea va trece pe lângă crucile voastre va scuipa și va spune: aici e mormântul unui trădător".

Numai închiderea ușei dela celulă a oprit țipetele mele. Ajunsesem la capătul nervilor. După aceasta am simțit binele unei descărcări.

Când procurorul a ajuns cu ancheta în celula lui Alecu Tell au auzit niște strigăte și urlete sălbatice încât realmente se auzeau penitenciarul și toată strada aceea.

Sculptură în lemn a Comandantului Bunei Vestiri Corneliu Georgescu, lucrată în timpul prigoanei, la Vaslui

Oferta călăilor

Un înalt personagiu — astăzi mort — din banda prigonitoare a venit pe la sfârșitul lui Decemvrie 1938 la Râmnicul Sărat și a avut o lungă convorbire cu Traian Cotigă. I s'a spus că guvernul a câștigat partida și este stăpân pe situație. Apoi i s'a propus un târg. Anume să înlocuim pe Căpitan cu Regele Carol al II-lea și să facem în jurul acestuia un guvern puternic cu toți patrioții dela Călinescu până la legionari. Bine înțeles înalte interese cer aceasta și Patria cerând nu poate fi refuzată. Altfel vom putrezi în temniță și vom păcat de tinerețea noastră.

Un asemenea limbaj ar fi amețit pe oricine. Traian Cotigă a respins oferta în cuvinte precise.

La 7 Ianuarie 1939 autoritățile au înțeles că Mișcarea Legionară nu s'a predat și deci pentru a o stăpâni are nevoie să ne ție ostatici.

Deatunci am trăit cu toții soarta cea mai amară din lume, soarta ostaticului, căruia i se prelungește agonia și care știe că zilele îi sunt numărate și fără vreun penitență ad[illegible] că trebuie să se producă ceeace am așteptat aproape un an: răzbun[illegible]

Cel mai liniștit a putut fi numai Alecu Cantacuzino. Întrebat fiind dacă are de gând să mai evadeze și de aici, a răspuns după o lungă gândire probabil căutată:

— „N'am studiat încă această problemă!".

La plecare procurorul totuși nu s'a putut reține și i-a spus căpitanului de jandarmi care comanda penitenciarul:

— „Cum poți, domnule căpitan să trăești în iadul acesta?"

Ceeace aceasta a confirmat răspunzând:

— „Într'adevăr, domnule procuror și eu mă mir. Dealtfel mă aștept în fiecare zi ca deținuții să înebunească și să spargă ușile ieșind afară".

Mai târziu peste câteva luni am luat cunoștință prin familii de raportul pe care l-a depus acest procuror. Ajungea la concluzia că suntem cei mai periculoși deținuți care pot fi și că unul din noi dacă ar scăpa de aci ar ridica din nou întreaga țară și ar reface Mișcarea Legionară.

Rugăciunile de pe urmă

Într'o zi din Crăciunul 1938—1939 ne-am putut reuni cu toții în celula d-lui inginer Gh. Clime, părintele nostru sufletesc și tutunare.

Era seară și întuneric. Afară un frig groaznic îți crăpa obrazul și în celule îți intra în oase. Afară vuia vântul și bobițe de ghiață mângâiau geamul dela ferestre. Îngropați sub întuneric, frig și tăcere nu mai era o temniță, ci un mormânt.

In sobița de lut pe care o iubeam atât de mult, fiindcă constituia singura noastră distracție, pâlpâiau și încălzeau mai mult cu vederea câteva flăcări galbene.

D. inginer Clime stătea pe un butuc de lemn — fotoliul lui favorit și în acelaș timp de lux. Ne-a adus la cunoștință ultimele vești ce-i fusese aduse de afară. Ne-a vorbit mult de tot, ne-a spus cum a văzut lucrurile Căpitanul și cum a gândit. El ne-a pus în față ordinele de președinte al partidului și ceeace s'a executat și s'a făcut de organizația afară.

In fine că de-acum înainte nu voința noastră și nici a dușmanilor nu ne conduce, ci legi firești ale unei încleștări pornite din ireparabil și soluționabilă numai prin moarte.

Și a terminat astfel:

„...Dragii mei așa stau lucrurile. Așa nu se dau drumul oricâte declarații s'ar da, ne țin ostatici și au nevoie de aceasta. Afară încep pi[illegible] și dintr'o parte și dintr'alta. Ele nu se pot opri și nimeni n'are puterea aceasta... V'am chemat atunci când am hotărît acțiunea organizației și astăzi am datoria să vă spun acum: e bine să vă pregătiți și să faceți rugăciunile..."

Copleșiți de un asemenea destin [illegible] strânși în frigul care căuta să intre și în sufletele noastre, n'am putut decât să păstrăm tăcerea, învorbă [illegible] noapte.

Fiecare din noi privea în jos și se gândea la ceeace avea mai drag [illegible] acel moment. Poate că m'am gândit atunci și la doi ochi albaștri. Și mi s'au arătat mai frumoși decât erau în realitate. Singura dorință aveam ca cel puțin acești ochi să fie ei fericiți. Cât mai fericiți posibil.

Din această legănată visare [illegible] Mihail Polihroniade ne-a deșteptat și ne-a adus la realitate:

— „D-le inginer, n'avem nimic de spus... și așa este bine... nu este nici o diferență dacă vom muri toți sau murim numai unii..., să meargă înainte".

(Continuare în pag. 16-a)

Crăciunul copiilor

Mâine e Crăciunul! O filă cu roşu de muşcată a prins sorocul în calendar, o creangă de brad îşi scutură naftalina printre dulciurile care împodobesc vitrina unei cofetării şi o foaie de ziar tipărită în culori stridente, cu un Moş Crăciun gârbovit de coş, sub titlul uriaş, s'au grăbit să-l vestească.

Mâine e Crăciunul! A venit din nou la un sfârşit de an cu tâmple de argint, în acelaş zi în care a venit totdeauna în trecut.

L-au întâmpinat pe crestele munților hore de brazi cu beteală prinsă'n ramuri, pe întinsul țarinei, oglindă curată de argint. In casa ta şi a lui, în casa noastră a tuturora, îl aşteaptă lumină sfântă de candelă sub icoana Maicii Domnului, îl aşteaptă mirosul cald al cozonacului odihnind pe fața de masă albă.

Şi pretutindeni l-au aşteptat copiii. Inainte de toți, Crăciunul a aparținut copiilor. Moş Crăciunul tuturor amintirilor a avut totdeauna cel mai bun zâmbet şi cel mai blând cuvânt, pentru ei. Moş Crăciunul aşteptărilor, a dăruit împlinirile cele mai desăvârşite copiilor. Moş Crăciunul speranțelor e tot al lor.

Unde ai rămas anul acesta Moş Crăciune? Ochii şi sufletul celor mici au privit încrezători, prin fereastră, undeva departe, în calea paşilor tăi şi au aşteptat amuțind să-ți simtă umbra dragă în preajmă-le. Tu n'ai mai venit însă. Copiii au tăcut. O tăcere înțeleaptă, o tăcere dumnezească aşa cum noi cei mari n'o putem avea niciodată în fața lucrurilor uriaşe care ne copleşesc. Ei au tăcut şi tăcerea lor le-a împletit mânuțele în semnul unei rugăciuni cuminți:

— „Dă Doamne să vină la anu' Moş Crăciun!.. Să vină „la anu" cum a venit în trecut: cu tolba plină, plină, şi acasă să-i găsească pe cei mari, veseli şi buni, cu de toate pe masă, cu mulțumire în suflet.

(Aseară ningea mărunt şi des, de par'că se cernea o pulbere de beteală tocată prin sita fără de culoare a cerului. Şi în lumina felinarelor, ninsoarea părea găteală de mireasă pământului; lumea grăbea spre casă încărcată de pachete. Un copil cu glugă albă de lână, amestecat în gloata unui vagon de tramvai, privea cuminte pe fereastra aburită a vagonului, alături de mama sa. La un moment dat, se întoarse către maică-sa şi îi spuse cu fața luminată de un gând care venise de sus:

— Mamă, poate că tot o să vină Moş Crăciun!...

Răspunsul a amuțit, rămas pe pragul sufletului mişcat al mamei; în jur s'a făcut tăcere.

Cine îi spusese copilului că nu va mai veni Moş Crăciun? Inteleseseră care singur cu vârsta lui mărturiă, că în casa lor Moşul nu va mai putea intra anul acesta?

Şi totuşi cu încrederea veşnică a vârstei lui minunate, când a văzut cum ninge în seara de ajun, ca într'o poveste în care toate dorințele se împlinesc, şi-a amintit de popasul de sărbătoare cu brad împodobit al iernilor din trecutul lui apropiat şi gândul a întâlnit prin drumul de pulbere al zăpezii, o bucurie şi un dor, singurul lui dor:

— „Mamă poate că tot o să vină Moş Crăciun!..").

Moşneagul cu mantie lungă şi cu ciubote care nu fac sgomot, cu ochi blânzi şi cu barba de mătase, a apărut totuşi pe ici colo: în vitrine, încremenit într'un colț şi privind fără graiu mulțimea, sau la serbările cu pom şi cu lume mult, date de şcoli, de fabrici, de alte instituții care s'au gândit părinteşte la cei mici.

Acolo, l-au văzut copiii dedeparte, l-au ascultat vorbindu-le, l-au privit împărțindu-le punguțe colorate cu bomboane şi daruri utile de îmbrăcăminte. Acolo l-au văzut copiii săracilor, ca în fiecare an: lângă un brad uriaş cu toate lumânările aprinse, cu globuri de aur şi argint, cu îngeri încremeniți pe crengi, cu zăpadă de mătase ninsă pe crucile verzi. Şi deacolo au pornit în mahalaua lor depărtată, cu ulițe strâmte şi cu felinare sperioase, împărtăşind în seara aceea vecinilor, bătrânilor şi jucăriilor lor puține, bucuria bucuriilor lor.

Tot acolo, în sala plină cu scaune multe, l-au întâlnit anul acesta pe Moş Crăciun alături de pomul drag, copiii *refugiaților*. Nu semăna cu cel de anul trecut, din anii ceilalți: sacul acestuia era mai mare şi mai plin, darurile pentru ei însă nu erau prea multe: fiecăruia un lucruşor.

Copiii au tăcut şi au primit ce li s'a dat, zâmbind cuminte... Anul trecut n'a fost aşa: după ce o săptămână întreagă se rugaseră în genunchi la icoana de deasupra patului, pentru tot ce le dorise gândul o toamnă întreagă, în dimineața albă de Crăciun, la mama în dormitor îi aşteptaseră toate bucuriile împlinite.

Sunt scumpe toate. Şi Moşul cu barba ca a lui Dumnezeu, le cumpără şi el: de unde să aibe atâtea parale pentru toți copiii? Şi mamei i-a făcut anul acesta mai puțin cozonac, i-a adus un pachet mai mic decât anul trecut; a venit fără pompă, n'a mai lăsat în casă nici un brad gătit şi nu l-a simțit nimeni.

Cine ştie!... Poate că n'a venit deloc. In multe case n'a intrat deloc, prin unele sate nici n'a trecut; e şi având şi bătrânul socotelile lui!... A venit Crăciunul încet, anunțându-se cu zăpadă — pe ea n'a precupețit-o, dimpotrivă — dar pe Moşul cu sacul pe care poartă împliniri, l-a uitat pe drum.

— Un Crăciun fără Moş Crăciun! Un Crăciun al copiilor, fără multe bucurii...

Copiii înțeleg uneori dincolo de înțelegerea oamenilor mari şi tăcerile lor cuprind atunci vorbe care negrăite, spun mai mult decât înstrunările noastre.

Mulți dintre ei, au avut anul trecut un brad gătit cu bogăție, au primit cutii întregi cu păpuşi şi căluți de lemn, trenuri electrice şi automobile cu cheë. l-au văzut pe Moş Crăciun intrând în casa lor, aprinzând lumânările pomului şi rămânând cu ei la masa încărcată cu mâncăruri...

Si mulți dintre ei, şi-au lăsat jucăriile şi casa cu poarta pe unde an de an intrase Moş Crăciun, departe acolo în satul sau oraşul care a rămas azi în amintire. In noaptea asta de Crăciun, s'au găsit singuri, într'un pat nou, într'o cameră nouă, a cărei fereastră nu întâlneşte nici un drum care duce spre Moş Crăciun!...

Au aşteptat în patul tare, veghiat de lumina slabă aprinsă pe masa de lângă un perete alb şi despuiat de tablouri, până târziu, pândind orice sgomot, orice suflare. Târziu, când alături în camera la fel de albă, se auzea rară respirația părinților adormiți, miile de copii care au avut până în iarna trecută Crăciunul lor în casa lor, într'o urbe de unde au fugit într'o amiază în arşiță cu o căruță care hurduca nebuneşte peste gloduri înțelenite, s'au ridicat făcili în paturile albe privind pe fereastra prin care intrau luminile cerului şi şi-au împletit sufletul într'o rugă peste care au început să curgă lacrimi curate:

Dă Doamne ca la anul, să fim iar la casa noastră!... Moş Crăciune vino iar la anul, la noi acasă Moş Crăciune!...

Ce negrăit de frumoasă e ruga lor din seara asta Doamne!... „Să-i duci la casa lor; să vină Moş Crăciun la anul, iar acasă la ei!..."

Ce ți-ar fi putut cere altceva? In noaptea asta când cerurile Tale se deschid trimițând binecuvântări celor răi şi celor buni, înfrățindu-i?..

Dorurile copiilor se împlinesc. Şi împlinirea lor, o aşteaptă încrezători şi cei mari.

MIORIȚA MUŞAT

Activitatea şi realizările Casei Autonome a Monopolurilor

Cassa Autonomă a Monopolurilor a fost creată prin legea din 7 Februarie 1929.

Prin această lege, Statul a concedat şi transferat Cassei, cu titlu irevocabil, dreptul exclusiv de a exploata toate monopolurile, care până atunci fuseseră exploatate de către Regia Monopolurilor Statului.

Scopul principal al creerii Cassei Autonome a Monopolurilor a fost acela de a da putința acestei Instituții să contracteze pentru Stat împrumuturi, a căror garantare să se facă cu veniturile monopolurilor.

Veniturile Cassei provin din administrarea următoarelor şapte monopoluri:

1. — Tutunul
2. — Hârtia pentru țigarete
3. — Sarea
4. — Cărțile de joc
5. — Explozivi
6. — Chibriturile şi
7. — Brichetele.

Cassa Autonomă a Monopolurilor este condusă de un Consiliu de Administrație compus din şapte membri, numiți pe 4 ani şi anume:

1. Un preşedinte numit prin Decret Regal, pe baza recomandării Ministerului de Finanțe.
2. Directorul Datoriei Publice.
3. Directorul Contabilității Generale a Statului.
4. Un membru numit prin Decret Regal pe baza recomandării Ministerului de Finanțe.
5. Un membru numit prin Decret Regal pe baza recomandării Consiliului de Administrație al Căilor Ferate Române.
6. Un membru numit prin Decret Regal pe baza recomandării Băncii Naționale a României.
7. Un jurisconsult numit prin Decret Regal pe baza recomandării Ministerului de Justiție.

Direcțiunea Cassei Autonome a Monopolurilor este încredințată unui director general numit de Consiliul de Administrație, care este ajutat în îndeplinirea atribuțiunilor sale de 3 directori.

Veniturile aduse de monopoluri s'au cifrat, în anul financiar expirat, la 6.889.654.649 lei. Cel mai important este monopolul tutunului care a adus singur un venit de 5.552.537.919 lei.

Datorită climei şi naturii terenului, România este o țară producătoare de tutun. In anul 1939 s'a cultivat cu tutun o suprafață de 21.517 hectare de către 51.580 cultivatori, obținându-se o recoltă de 13.716.571 kg., venitul brut pe hectar fiind în mediu de 15.476 lei.

Fermentarea tutunului se face în magazii speciale — depozite de fermentare. Aci tutunul este ales pe calități şi apoi aşezat în condițiuni prielnice unei fermentări impuse de destinația care urmează a i se da în fabricațiune.

In 1939-40 s'a supus operațiunii de fermentare recolta din 1938 rezultând cantitatea de 11.292.094 kg.

Fermentarea s'a făcut în cele 26 depozite de fermentare existente la 31 Martie 1940. Din acestea, prin cedările teritoriale, C. A. M. a pierdut un număr de 9 depozite de fermentare situate respectiv în localitățile: Bazargic, Silistra, Chişinău, Orhei, Soldăneşti, Floreşti, Carei Mari, Satu Mare şi Valea lui Mihai.

Manufacturarea tutunului s'a făcut în cursul anului 1939-40 în cele 6 fabrici de tutun, ce le avea C. A. M. instalate respectiv în Bucureşti, Cluj, Iaşi, Timişoara, Sf. Gheorghe şi Chişinău, a căror producțiune în anul susmenționat a fost de 13.064.253 kg. produse fabricate.

In urma cedărilor teritoriale la care a fost forțată țara, C. A. M. a pierdut 3 manufacturi: Chişinău, Cluj şi Sf. Gheorghe, iar în cursul anului curent au început să funcționeze şi cele 2 fabrici aflate în construcție dela R. Sărat şi Tg. Mureş.

Zăcămintele de sare ale României sunt imense. In anul financiar expirat se găseau în exploatare 8 saline: Slănic (Prahova); Ocnele Mari (R. Vâlcea); Tg. Ocna (Bacău); Cacica (Câmpulung); Oc. Mureş (Alba); Ocna Dej (Someş); Praid (Odorhei); Ocna Sugatag (Maramureş) precum şi Tuzla (Basarabia), a căror producție a fost de 379.955.997 kg. sare.

Din acestea C. A. M. a pierdut 3 saline: Ocna Dejului, Praid şi Ocna-Sugatag precum şi sărăriile din Tuzla (Basarabia).

Calitatea sării româneşti este cu totul superioară.

După analizele chimice oficiale, procentul de clorură de sodiu al sării dela Slănic este de 99,8 la sută, ceeace o clasează în rândul celor mai bune din lume.

Prin legea pentru crearea C. A. M.-ului, monopolul chibriturilor a fost concesionat pe timp de 30 ani societății suedeze „STAB", în administrarea şi exploatarea căreia au fost trecute şi cele 3 fabrici de chibrituri ale Cassei, instalate respectiv în Bucureşti (Filaret), Cluj şi Timişoara.

In stabilimentele industriale şi miniere ale Cassei erau întrebuințați un număr de 3504 lucrători, care, pe lângă o bună salarizare mai beneficiază şi de o largă asistență pe care C. A. M. o pune în mod gratuit la dispoziția lor pentru a le ridica nivelul vieții lor sociale.

Pe lângă fiecare stabiliment există o cooperativă muncitorească şi cantină de unde muncitorii se aprovizionează cu cele necesare pe prețuri de en-gros, excluzând orice speculă.

Cassele de păstrare ale muncitorilor le dau posibilitatea de a-şi strânge economiile lor de care să beneficieze la nevoe.

Nu este neglijată nici educația spirituală a muncitorilor.

Cercurile culturale cu bibliotecile, şezătorile şi conferințele lor, organizate pe lângă fiecare stabiliment, completează educația profesională, socială şi morală a lucrătorilor C. A. M.

Pentru ca oricine să-şi poată face o idee de importanța pe care o are în economia națională industria tutunului, credem oportun să arătăm că în 1939-40 s'a consumat în România cantitatea de 12.666.655 kg., din care 45.93% sub formă de tutun tăiat, 52,92% în țigarete, 0,71% în țigări de foi şi 0,44% sub formă de diverse preparate (leşie pentru vite, praf insecticid.

In Statul național legionar C. A. M. a luat o serie de măsuri să naționalizeze distribuția produselor monopolizate.

Astfel a desființat soc. „Discom" rămânând cu aprovizionarea debitanților să se facă direct de C. A. M. sau prin distribuitori locali ori regionali, cu obligațiunea socială pentru aceşti concesionari de a angaja şi utiliza în serviciul său de distribuire numai personal de origină etnică română.

In ce priveşte pe debitanți, C. A. M. a luat dispozițiuni ca toate autorizațiunile pentru debite deținute de jidani să fie anulate şi în locul acestor debite devenite vacante, să se acorde autorizațiuni numai solicitatorilor de origină etnică română şi care nu au altă posibilitate de existență decât debitul, fiind obligați să exercite personal vânzarea.

Astfel instituția C. A. M. cu complexul ei caracter technic, economic şi social joacă un rol de seamă în structura Statului român.

„Strângeți fier vechiu şi veți crea bogății noui"

Grigore Iunian

de CRIȘU AXENTE

A murit Grigore Iunian și odată cu el un mare om de inimă și un mare caracter.

Noi legionarii îi prețuim amintirea pentru că ceeace contează, și ceeace ridică nivelul națiunilor este mărturisirea unei vieți întregi pentru o credință.

Indiferent ce credință. Am fi fericiți dacă toți românii ar trăi sincer o credință și ar face sacrificii pentru ea. Numai canaliile nu le putem suferi.

Căci o mare națiune înseamnează trăirea cu prețul sacrificiului în fiecare om, a unui ideal. De aceea în fața unui adversar ideologic de curățenia de simțire a lui Grigore Iunian, se vor închina toate steagurile pline de un profund regret.

Și ce om în sensul adânc al cuvântului a fost Grigore Iunian.

Căpitanul îl prețuia foarte mult, în timp ce Grigore Iunian era legat printr'o nedespărțită prietenie cu profesorul Nae Ionescu. Grigore Iunian a intrat în viața publică prin partidul liberal. A cunoscut toată drama noastră națională din timpul marelui războiu, toată frământarea aceea politică, tot sbuciumul năzuințelor noastre de împlinire, toată epopeea noastră.

Ani de suferință, de sete și de credință. Spirit extrem de lucid, el a intuit marile fenomene sociale și marile frământări de colectivitate care din adâncuri aveau să izbucnească din masele populare pe plan politic național.

Liberalismul prin problemele ridicate de războiu își trăia în Europa ultima decadă chinuită, iar în România, urma să se lichideze ca esență și ca drept social de viață politică în 1918.

Cu ce sensibilitate în orientare un grup de parlamentari (Grigore Iunian, George Diamandi, Grigore Trancu Iași, Tilică Ioanid, Mihail Macovei și alții) citesc în parlamentul dela Iași din 1917 declarația de înființare a noului partid al muncii.

Socotim înființarea acelui partid ca un semn prevestitor, poate inconștient, a unor alte stări de lucruri pe care ei încercau pe atunci să le formuleze.

Partid efemer însă, căci el se desființează, fiecare din partizani orientându-se către diferite curente de masă populară, eșite după revoluția sufragiului universal. Grigore Trancu Iași și Tilică Ioanid se îndreaptă către partidul Generalului Averescu. Mihail Macovei trece pe o baricadă socialistă. Grigore Iunian la rândul său se orientează în spre țărănism, acea puternică formă de mistică populară ce avea mai târziu să cunoască o formidabilă ascensiune. Aci dela început el are un rol hotărâtor.

Este semnificativ că nici unul dintre ei nu se mai uită îndărăt, nu se mai uită către partidul liberal.

In partidul țărănesc și mai târziu național-țărănesc, Grigore Iunian strălucește ca una din mințile cele mai sclipitoare, cu o autoritate necontestată până și de adversar.

Se degaja din Grigore Iunian un nu știu ce de frumusețe etică, de înălțime morală, alături de o profundă inteligență.

In haosul moral al partidelor de după războiu el alături de câțiva puțini, erau ca stâncile risipite pe întinsul mărei, pe care ochiul se odihnea obosit de talazuri.

Pe măsură ce falsa viață publică a României de după războiu desemna partidele mai mult ca pe niște grupări de personal politic decât ca pe niște poziții spirituale și sociale intransigente, fie ele și ale unei singure clase, conflictul interior se adâncea în acest om arătându-i neputința continuării.

Și astfel, părăsit de toți și la rândul său părăsindu-i, Grigore Iunian se reapucă să clădească pe vechile năzuinți, pe nevoile sociale ale țărănimii, înființând partidul radical-țărănesc.

El a jertfit onoarei gloria și adevărului din el, toată deșertăciunea omenească.

Măreția lui singuratică stă în faptul că a trăit indiferent cum, conform stărilor lui sufletești adânci, că nu a intrat niciodată în conflict cu sine însuși.

Toată lumea superficială a democrației a fost condusă de principiul: fii bine cu toții. Este oare acest lucru fericirea? Poate fi onoarea? Grigore Iunian a avut acest eroism de a nu fi bine cu toți dar a avut onoarea și fericirea de a fi bine cu el însuși. Grigore Iunian a fost cu adevărat omul cel liber. Glasul său s'a ridicat pe linia etică în parlamentul țării pentru toate cauzele pierdute și pentru toate năpăstuirile, a strigat pentru Stere Ciumetti, a răsunat peste scandalurile morale și financiare, a denunțat incapacitatea și corupția, a demascat josnicia, a prezis și a arătat catastrofa, a renunțat la glorie și la onoruri, a înfruntat cu eleganță indiferența, a respins ademenirea și compromisul, și când n'a mai putut vorbi, pentru că libertatea fusese sugrumată, a tăcut, a rămas mut, mut și singur, văduv și de gesturi și de cuvinte, dar îngrozitor de mustrător pentru toți acei care l-au înțeles dar care cu zâmbetul amar, i-au mai putut încă suporta privirile.

Azi Grigore Iunian într'un anumit sens, moare.

Dar în noi, peste tristeți, alături de certitudinea că el va rămâne pentru România, când peste numele altora se va fi așternut de o palmă praful pe monitoarele oficiale, pentru noi, spun, este și o undă de bucurie, că un om a mers până la capăt.

Indiferent ce capăt.

Cinstim în acest fel un caracter și suntem convinși că alături de câștigul națiunei întregi, mult mai multe și mai adânci ne leagă, decât ne despart.

El moare teribil de discret azi când în lume peste ciclul unor convingeri politice, istoria lasă o mare cortină și când peste hotare văduvite din nou la noi atâtea lacrimi sunt și atâta jale'n casă. Ușor și discret parcă să nu tulbure, să nu supere pe nimeni. E o dramă nemeritată a lui Grigore Iunian, mult pe deasupra unei drame meritate a lumii care se sfarmă. De aceea poate nici n'a avut nevoie de discursurile lor. Căci cu adevărat nu ei îi mai pot spune ceva, un ceva fie el cât de mic, ci pasul greu și apăsat pe țărână al țăranului, când va umbla printre morminte și îi va spune, că el, adică neamul românesc întreg, a întors foaia și a schimbat metoda, cucerind drepturile veșnice ale românilor.

Un uitat: Aurel C. Popovici

Ce ne desparte, și ce ne apropie de el

De trei decenii aproape, de când democrația egalitară și cosmopolită a avut cuvânt în țara rumânească, siluindu-i destinele, tezaurul spiritual cuprins în paginile cărților lui Aurel C. Popovici stă zăvorit cu șapte lacăte.

Gândirea politică atât de substanțială, atât de reprezentativă și ortodox-rumânească din *„Naționalism sau democrație*, a *fost*, pe toată această perioadă, umbrită de... „filosofia luminilor".

Faptul nu ne surprinde. Ba, până la un punct, pentru un „reacționar" de talia lui, trebuia, era chiar natural să se 'ntâmple așa. Fiindcă dela Mihail Eminescu încoace, până la Nae Ionescu al nostru, al generației noastre, ideologia democrației n'a cunoscut un adversar mai hotărât, mai categoric și consecvent decât Aurel C. Popovici.

Om de mari, de remarcabile resurse spirituale; inteligență de rară perspicacitate, alimentată de o vastă cultură, și altoită pe o structură etică de granit; cunoscător, prin viu, direct și îndelungat contact, al vieții sociale și politice a multor state europene — nimenea nu era mai pregătit să combată, cu o acerbă și impresionantă consecvență ideologia Revoluției Franceze decât băiatul meseriașului rumân *Constantin Popovici* din Lugojul Banatului.

„Naționalism sau democrație" marchează un moment sărbătoresc pe linia de mare tradiție a naționalismului nostru.

Spiritualitatea conservatoare trece o culme prin această „critică a civilizației moderne".

Aurel C. Popovici este continuatorul direct al spiritului și gândirii politice a lui Mihail Eminescu.

Ca și „al semnelor vremii profet", — cum îi spunea lui Eminescu, — pe latură negativă, — masivul luptător bănățean este dușmanul înverșunat al „păturei suprapuse"; criticul virulent și ironic al evreo-levantinismului și al pseudo-ideilor prin cari acesta a corupt spiritul și tradiția rumânească; adversarul tenace, al democrației și al civilizației materialiste și cosmopolite; într'o vorbă: al *progresismului* tip secolul XIX, cu tot ce implică el ca formalism și utopie.

Despre democrație și strălucirea goală a civilizației pe cari ea a creat-o, Aurel C. Popovici a formulat judecăți definitive, într'o vreme când la noi „puțini sesizau primejdia puterii dizolvante a acestei doctrine importate.

Ridicat din miezul realităților rumânești; și anume, din mijlocul unei familii de harnici meseriași cu tradiție, era firesc ca spiritul lui, în fond țărănesc, să reacționeze față de o ideologie politică și socială artificială și streină de *firea* și lucrurile așa de sănătoase dela noi. Intâmpinarea că reacționarismul și conservatorismul său s'ar datora originei sale sociale, — nu i se poate aduce, unui băiat de mic meseriaș, ridicat și el din țărănime. Iar formația intelectuală nu e decisivă pentru nimenea. Gândirea conservatoare a lui Aurel C. Popovici, și „reacționară" din punctul de vedere al progresiștilor, își are rădăcinile și-și trage seva din însăși realitatea noastră. Ferindu-se cu o mare grije de slăbiciunea teoretizărilor și a generalizărilor pripite, gândirea sa s'a mișcat pe viu, ținând permanent contact cu faptele; s'a hrănit întâi, cu ce este la noi, și numai pe urmă cu ceeace învață marea experiență istorică a popoarelor europene.

Pe linia lui Mihail Eminescu, conservator și „reacționar" ca și el, — democrației formale, raționaliste, și civilizației mecanice lipsită de suportul culturii naționale, Aurel C. Popovici îi opune naționalismul organic, tradiția și excelența culturii produse de geniul rasei.

Antiteza naționalism-democrație este ireductibilă. „Se înșală... toți naționaliștii cari nu pot înțelege că *între naționalism și democratism adevărat e o antiteză organică, dezastruoasă pentru cel dintâi.* Dezastruoasă dacă nu azi, atunci mâne sau poimâne, dar în orice caz. *Pentrucă naționalism înseamnează îngrijirea în prezent ca viitorul naționalității să nu fie primejduit. Al naționalității, nu numai al poporului!* Ceeace constitue o enormă, o esențială deosebire politică".

In altă parte: *„Omenirea e o abstracție, un cuvânt. Ea nu trăește și nu poate trăi decât prin naționalitățile ce o alcătuesc*".

Aurel C. Popovici și-a dat seama că democrația, — de pe urmele căreia profitau exclusiv elementele alogene și plebeiene ale societății rumânești— distruge însuși chiagul nostru etnic. Și, cu toată greutatea lui de tanc, a izbit: înapoi la națiune și naționalismul organic, la tradiție și *cultură*, la înțelepciunea practică a țăranului și a unui Iordache Golescu.

„Reacționar?"

Din punctul de vedere al democrației, — da! Nu și din acela al unui naționalism organic. Pentrucă „Principiul naționalităților a fost și este un principiu reacționar în toată puterea cuvântului. Pentrucă a fost și este cea mai firească și cea mai legitimă revoltă a naturii siluite a popoarelor; o reacțiune națională în contra sistemului de nivelare cosmopolită, în contra străduințelor brutale de intervenție a unor State ajunse pe mâna unor adevărați visători sau chiar vandali în politică și cultură".

Se prea poate ca în gândirea politică a lui Aurel C. Popovici să existe anumite părți reacționare. Reacționare, nu în înțelesul democratic, al falsului progresism, ci în acela, că ea nu se acordă integral cu cerințele și necesitățile de azi; pentru simplul fapt că Aurel C. Popovici nu e *de azi*; ci de *eri*, când nu existau problemele noastre; nici perspectiva noastră. Așa va fi fiind de-o pildă, ideia întoarcerii pur și simplu la trecut, la *formulele lui de viață*, fără îndoială depășite; la restaurarea rangurilor sociale boerești, în sensul existenței lor din vechime. Așa este apoi, fără nici-o îndoială, aversiunea, ura lui organică pentru tot ce este revoluție și schimbare în așezarea socială.

Trăsăturile acestea ne despart, hotărât, de gândirea lui Aurel C. Popovici. Ne despart, fiindcă noi ne dăm seama că întoarcerea talequale la trecut este o imposibilitate faptică, și deci o prejudecată; convinși fiind, cum ne învăța Nae Ionescu, — și nu numai el, — că „istoria nu poate fi oprită din curgerea ei".

Noi venim din marele rezervoriu etnic al massei rumânești compacte; din acest popor, pe care chiar el îl vedea „natură plină, o seculară întrupare de energii vitale". De aceia privim drept anacronică ideia restaurării rangurilor boierești trecute, — deși își are explicația ei tactică, în lupta dusă de el împotriva raționalilor democrați.

Ne desparte apoi de Aurel C. Popovici spiritul nostru hotărât revoluționar. Popovici ca și Eminescu, gândeau pur conservator. Nici nu puteau gândi altfel, atunci. Altul era momentul istoric; alte probleme. Viitorul era al spiritului Revoluției Franceze, al democrației. Reazimul masiv pe tradiție era, pentru ei, absolut necesar. Altul e momentul istoric acum, — și altele necesitățile. Democrația e lichidată, și teoretic și practic, în cea mai mare parte a Europei; e lichidată până și acolo de unde a pornit. In schimb, viitorul e al *Revoluției Naționale*.

Atunci existau partide cari sfâșiau unitatea spirituală și morală a Națiunii. Azi *Mișcarea Legionară* care o reface. Naționalismul generației noastre nu este static, ci revoluționar. Din tradiție, reținem numai elementele viabile, capabile să fructifice. Având rădăcinile în istoria noastră, trăgându-și seva din valorile vii ale trecutului, din ceeace are el permanent, etern, Mișcarea generației noastre stă cu ochii țintă spre viitor. De aci vine dinamismul, elanul ei impetuos, cuceritor, irezistibil.

Mihai Eminescu și Aurel C. Popovici au fost statici, conservatori și pasciști. Nu *puteau fi* altfel, atunci. Revoluționari au fost numai într'un anumit înțeles: acela de a valorifica, — într'un timp când ne depărtăm dela linia istoriei noastre, — ceeace alcătuește esența, permanența noastră. Dacă ei ar trăi acum? Dată fiind structura lor spirituală sunt încredințat că ar fi... legionari, cum sunt convins că 2+2=4?

Pe lângă trăsăturile acestea, — puține și neesențiale — cari ne despart sunt însă în gândirea lui Aurel C. Popovici, elemente prin cari e deadreptul *contemporan* cu noi.

Mai mult. Contemporan nu numai cu noi, ci contimporan cu istoria, cu ființa noastră eternă. Acestea sunt valorile permanente ale gândirii lui politice, acelea cari formează substanța lui spirituală: a lui și a noastră; a Neamului de eri, de azi, de mâine, — de totdeauna.

A sosit ceasul ca să desgropăm aceste elemente, să răscolim tezaurul spiritual al acestui luptător de rasă. A sosit ceasul să legăm firul rupt al istoriei noastre, prețuind cum se cuvine pe interpreții ethosului nostru real.

Linia noastră este Eminescu—A. C. Popovici—Nae Ionescu.

Niculae Tatu

Temeiurile politicei sociale în Statul Legionar

Curentul reformelor sociale s'a născut în statele liberalo-capitaliste ca o reacțiune împotriva pericolului socialismului și numai pentru asigurarea drepturilor sprijinite pe ideologia liberalistă. In atari condiții politica socială era menită să servească în primul rând stăpânilor și celor care aveau drepturi bazate pe buna lor stare socială și economică, iar cei mulți și plini de nevoi erau doar obiectul unor momeli, înfăptuite pentru adormirea pornirilor revoluționare periculoase pentru categoria exploatatorilor capitaliști. Datorită acestei nesincerități, politica socială nu a putut determina nici o îmbunătățire reală în viața categoriilor sociale, care justificau intervenția Statului, ci, cel mult, au reușit să creieze un mediu de abrutizare a acestora, avantajos regimului de exploatare bazat numai pe rentabilitatea capitalului.

Nesinceritatea conducătorilor regimului politic trecut rezultă și din faptul că acele categorii sociale, cum sunt de exemplu țăranii — deoarece nu reprezentau nici un pericol pentru proprietatea și atotputernicia capitalului, nu au putut să determine nici o acțiune serioasă de Stat pentru îndreptarea situației lor și pentru înlăturarea marilor nevoi în care s'au sbătut.

Țăranii, prin legătura lor cu pământul, au fost întotdeauna individualiști și astăzi ei constitue încă cel mai serios obstacol împotriva socialismului; proprietatea și rentabilitatea capitalului, în consecință, nu ar fi avut nimic de câștigat de pe urma unor măsuri de politică socială țărănească. Din contră, se poate discuta însemnatele pierderi de ordin economic pe care le-ar fi încercat industria stăpânită de cei care confunda interesele Statului cu cele ale buzunarului lor, de pe urma unei îndreptări a atenției Statului și spre marea categorie socială a țăranilor. Și atunci, când marile nevoi în care se sbăteau i-a împins la disperări ca cea din 1907 măsurile ce s'au luat de Stat pentru îndreptarea stării țăranilor s'au bazat pe forța brutală a armelor și au rodit marile vărsări de sânge românesc.

Și atât.

Pentrucă nu pot fi considerate drept politică socială țărănească puținele măsuri legale menite să încătușeze țărănimea și mai mult în lanțul nesfârșit al mizeriei pe care a cunoscut-o întotdeauna, mizerie proprie menținerii neamului într'o stare de totală prăvălire, avantajoasă celei mai barbare exploatări a puterii sale de muncă, de către străini și trădători.

In trecut, deci, temeiurile politicei sociale erau false și nefirești, atât sub raport real cât și pe plan ideologic, deoarece politica socială avea să servească tocmai acelora care aveau îndeajuns.

In Statul legionar temeiurile politicei sociale nu mai pot fi cele de până acum; Statul legionar își sprijinește existența și tăria pe ansamblul tuturor categoriilor sociale, iar acțiunea sa nu poate fi orientată decât spre soluționarea nevoilor sale reale ale întregei populații, în cadrul nevoilor Neamului.

Obiectivele politicei sociale fiind justificate de nevoia de a ridica nivelul de viață al indivizilor și de a-l menține ridicat, temeiurile politicei sociale în Statul legionar pot fi discutate din două puncte de vedere și anume:

1. Din punct de vedere real, temeiurile politicei sociale trebue să fie constituite de acea categorie a populației care, datorită nefuncționării normale a organismului stat-colectiv, ajunge să trăiască în nevoi materiale și morale.

2. Pe plan ideologic, temeiurile politicei sociale sunt constituite de gândirea legionară pe baza căreia se justifică intervenția Statului pentru îmbunătățirea stării acelor categorii sociale care alcătuesc realitatea Statului.

Temeiurile de ordin real ale politicei sociale nu pot fi constituite decât de elemente specific naționale: populația românească și nevoile sale caracteristice, iar temeiurile de ordin ideologic își au isvoarele în ideologia legionară, care caută mijloacele cele mai potrivite pentru asigurarea propășirii Neamului.

Pe plan real, populația României prezintă următoarea structură: 80 la sută din totalul populației trăește în sate ocupându-se aproape în mod exclusiv cu exploatarea solului și numai 20 la sută trăesc în orașe, activând mai ales în industrie comerț, transporturi, servicii publice, meserii, etc.

Sub raport economic țărănimea prezintă cele mai mari nevoi, influențând într'un mod cu totul compromițător viitorul Neamului. Această situație rezultă din următoarele cifre:

a) In România existau în 1930 un număr de 610.000 exploatări agricole mai mici decât 1 ha.; existau pe urmă 1.100.00 exploatări având între 1—3 ha., și 750.000 exploatări având între 3—5 ha. Cu alte cuvinte 75 la sută din numărul exploatărilor agricole erau sub 5 ha. întindere deținând în total 28 la sută din întinderea arabilă a Țării.

Micimea unor asemenea gospodării nu poate să asigure nici măcar existența familiei țărănești, dar să mai asigure un drum de propășire Neamului!...

Restul exploatărilor se grupează astfel: 23 la sută din gospodării dețin între 5—20 ha. pământ, reprezentând un total de 32 la sută din întinderea arabilă a Țării; 2 la sută din numărul gospodăriilor dețin între 20—100 ha., constituind 12 la sută din suprafața arabilă, iar restul de 0.5 la sută din exploatări au peste 100 ha., și chiar peste 500 ha. pământ, constituind în total 28 la sută din suprafața arabilă a Țării. Din această realitate rezultă că o majoritate zdrobitoare de 75 la sută din populația Țării deține abia 32 la sută din întinderea arabilă, pe când o minoritate de 25 la sută din populația Țării deține 68 la sută din întinderea arabilă.

Desigur că din 1930 până astăzi situația s'a putut înrăutăți și mai mult, datorită lipsei de rentabilitate a exploatărilor țărănești.

b) Inventarul exploatării agricole țărănești ne arată și mai mult situația economică deplorabilă acesteia: existau în 1936 peste 1 milion gospodării — aproximativ 1/3 din numărul gospodăriilor țărănești — care nu aveau plug și tot cam atâtea care nu aveau grapă, căruță, car și nici o vită trăgătoare.

c) Venitul brut realizat la ha. este mai mic decât costul de producție la ha. în cea mai mare parte a Țării, astfel că gospodăria țărănească lucrează deficitar, grevându-se cu datorii, iar urmarea acestui tragic adevăr este apariția proletariatului în agricultură și înstrăinarea capitalului gospodăriei țărănești.

In vreme ce situația economică a populației ocupată în exploatarea solului este cu adevărat compromițătoare pentru viitorul Neamului, categoriile sociale dela oraș își au asigurată existența printr'o serie de legi căci întreaga politică socială dusă de România până acum a fost îndreptată mai ales spre populația orașelor.

Un alt aspect pe care-l prezintă nevoile poulației rurale este constituit de situația natalității și mortalității. Din 600.000 copii ce se nasc anual în România circa 525 mii se nasc la sate și numai restul de 75.000 se nasc în orașe. Din copiii ce se nasc anual, în primul an de viață mor circa 120.000 copii. Dintre cei ce mor la țară abia 15 la sută sunt văzuți de medic înainte de a muri iar restul mor fără de nicio asistență medicală.

Iată deci cât de variate pot fi aspectele nevoilor populație, care pot constitui tot atâtea temeiuri reale pentru politica socială a Statului Legionar.

Pe plan ideologic temeiurile politicei sociale a României își au isvoarele în noulle concepte asupra muncii și asupra capitalului cum și în gândirea legionară pe baza căreia intervenția Statului nu poate fi justificată decât pentru împlinirea nevoilor populației în cadrul nevoilor Neamului.

In ideologia legionară cea mai de seamă bogăție a Neamului este munca. Nu numai pentrucă munca este elementul viu, reprezentat prin omul muncitor, ci pentrucă munca este cea mai mare virtute, creiatoare a toate și creiatoare a capitalului.

Pe baza acestui concept munca nu poate fi ținută într'o inferioritate față de capital ci din contră: capitalul datorează totul muncii îi datorează până și existența lui. Ca atare capitalul nu poate servi cu prioritate alte interese ca de pildă rentabilitatea, ci trebue să servească în primul rând interesele muncii și numai pe plan secundar capitalul mai poate sta și în slujba altor interese.

Pentruca munca să fie virtute, muncitorul trebue să fie pus în afara unor condiții care-l pot înlănțui în mari nevoi materiale și morale; el trebue să-și aibă asigurat nu numai dreptul de a munci, ci și dreptul la muncă. Iar în locul libertății de pe urma căreia capitalul a putut să abuzeze pentru asigurarea unei rentabilități în dauna muncii, trebue consacrate noulle principii de pe urma cărora capitalul are în primul rând datorii față de cei ce l-au creiat: muncitorii și numai după îndeplinirea îndatoririlor sale poate fi pusă și problema drepturilor capitalului. Cu alte cuvinte, capitalul nu trebue să îndeplinească numai o funcție economică, reprezentată prin rentabilitate, ci mai ales trebue să îndeplinească funcții de ordin social, reprezentate prin îndatoririle pe care le are de a ajuta și răsplăti pe cei ce ostenesc pe altarul producerii de bunuri pentru Neam.

Pentruca viața Statului să-și aibă rădăcinile adânc înfipte în elementele care pot asigura propășirea Neamului, rodind numai pe linia destinului său istoric, munca și capitalul trebuesc să fie deținute de români, în sens etnic al cuvântului. Elementele străine de Neamul Românesc pot fi creiatoare de valori pe linia aspirațiilor sale.

In Statul Legionar nu pot exista clase sociale opuse, având inte-

(Continuare în pag. 23-a)

O Duminică de Decembrie 1940 în Berlin

Dimineața

Zilele trecute a căzut zăpadă și în Berlin. Azi mai zărești sărăcăcioase pete albe numai în parcuri. Străzile masiv pavate sunt uscate și curate. Ziua e așa de clară și luminoasă încât îmi trezește bănuiala că Berlinul a înghițit un enorm bec electric, care-l luminează ventrioptic. Iarna a început să-și arate dinții printr'un puișor de ger pe care urechile îl apreciază la circa — 12 gr. Regret că n'am cu mine căciula fumurie cu care am biruit finerând, pe zonă, în Nordul Dobrogei năpraznicul ger de astă iarnă.

Duminica aceasta poartă în totul pecetea celei de a 4-a colecte de stradă făcută de tineretul hitlerist din Berlin în a doua iarnă de războiu.

In tramvae, autobuze, trenuri electrice, metrouri, străzi și piețe publice, copii până la 15-16 ani în costume de marinar sau ski — mulți cu capul gol și toți fără manta — agită rumeni de frig pușculițele de tablă roșie și invită publicul trecător să dea obolul pentru națiunea aflată în războiu.

Chiar un specialist în știința financiară ar fi, cred, încurcat dacă ar trebui să clasifice acest gen de resurse al Statului național-socialist.

Impozit direct nu e, fiindcă nu te pândește toba dacă nu l-ai achitat. Și indirect iar nu e, fiindcă nu se poate nega că sunt mulți cărora le scoate banii din buzunar o constrângere care, dacă nu-i statală în mod expres, e desigur socială: ți-e rușine de băeți.

Pentru gologanii pe care tineretul hitlerist îi adună în cutiile de chetă, se oferă publicului duminical fel de fel de desfătări: fanfare, marșuri, alergări, cortegii de personagii din basme, corturi în care se arată cum lucrează serviciul știrilor pe front sau cum decurg ședințele parlamentului englez.

E impozit sau plata biletului de spectacol?

Seara

De când cu bombardamentele engleze de astă toamnă, Berlinezii au luat obiceiul să nu se mai despartă seara cu formulele magice din timp de pace: la revedere, noapte bună sau somn ușor. Își spuneau în schimb: S. O. S. adică Schlafe ohne Sirene (dormi fără sirenă); Sofa, (schlafe ohne Fliegeralarm), (dormi fără alarmă aeriană); sau Bolona, Bombenlose nacht (noapte fără bombe).

De data aceasta magia salutului de despărțire nu și-a făcut efectul.

Englezii au venit.

Pe la 10 seara sirenele încep să mugească un muget care-ți amintește de contribuția originală de Anul Nou a docurilor din Brăila, Galați sau Constanța. Imediat a început să sune subțire și vesel, în curte, clopoțelul importantului personagiu însărcinat cu apărarea imobilului. Prin locuințele dela etaj încep să se simtă pași și pe urmă ropote pe scări și salturi în curte în direcția adăpostului antiaerian. Zăresc silueta albă a surorii de caritate.

In pivniță e cam frig. Începe în schimb să funcționeze imediat căldura socială. Unii conversează, alții râd sau povestesc glume, în timp ce alții încep să-și prepare cafeaua sau se instalează în fotolii cu cartea în mână.

Pivnița s'a transformat în cafenea de mâna III-a sau sală de așteptare clasa I-a.

Afară tună și fulgeră artileria antiaeriană.

Sorin Pavel

Berlin, Decembrie 1940.

Texte alese din „Naționalism și democrație"

„Defectul fatal al oricărei democrații e însuși principiul majorității suverane. Pentrucă faptul în sine că o politică oarecare întrunește o majoritate de voturi, nu înseamnează deloc că acea politică corespunde cu adevărat intereselor reale ale țării, nu înseamnează de loc că acea majoritate ar fi având o voință înțeleaptă, nu înseamnează nici măcar că acea majoritate ar fi existând de fapt. Mai adesea, majoritatea e o simplă scamatorie electorală, și chiar atunci când e reală, ea nu e în politică decât o iluzie. De aceea, oamenii politici, cu oarecare experiență în materie, n'au considerat-o și nu o consideră decât ca un malum necessarium când n'au încotro, dar și atunci numai ca un simplu element decorativ al politicei lor personale".

★

„Naționalismul e credință fără rezervă, fără discuție. E o credință de stâncă în rostul adânc al Statului, al religiunii, al moravurilor și obiceiurilor naționale bune; în aptitudinile de cultură, în menirea și viitorul unui neam".

★

„Intreaga civilizație a lumii nu se produce decât de naționalități. Și nu se poate menține și desvolta decât înlăuntrul lor. Omenirea e o abstracție, un cuvânt. Ea nu trăește și nu poate trăi decât prin naționalitățile ce o alcătuesc. *Chiar individul, oricât ar dori să se arunce în „omenire", totuși numai într'o naționalitate poate să cază, să dispară".*

★

„Căci mai sfinte decât toți sfinții pământului sunt condițiunile primordiale ale culturii unui neam. Și sfinții nu sunt decât aceia cari le întăresc. Și toți aceia cari le slăbesc, sunt cărturari nepricepuți, farisei sau vameși, origine ar fi ei".

Sportul românesc

Crăciunul sportivilor

In alți ani, Crăciunul sportivilor era altfel: nu se vorbea de apărare pasivă, de camuflarea ferestrelor, de concentrare și de atâtea alte noțiuni, de care — acum — ne lovim la tot pasul.

Și atunci, ca și acum, drumurile erau troenite și albite de zăpadă.

Și atunci ca și acum, jarul din sobă era atât de îmbietor.

Și atunci, ca și acum, Moș Crăciun așteptat cu tot atâta nerăbdare. Dar, un Moș Crăciun blajin, înveșmântat în purpură, nu în zale.

Un moșneag zâmbitor, împovărat de păpuși, bunătăți și tot felul de daruri.

De atunci, moșul s'a schimbat: sacul lui este plin de tancuri, tunuri, puști și platoșe pentru micuții care sunt mai răsboinici decât odinioară.

Pe acest Moș Crăciun îl așteptăm cu toții, mic și mare, sportiv și nesportiv.

Și este primul pe care sportivii îl sărbătoresc la ei acasă.

Până acum, îl așteptau pe meleaguri străine, unde reprezentau sportul românesc în întrecerile cu echipele locale.

Acum, toți sportivii români sunt acasă.

Așteaptă darul cel frumos: sport curat, curățat de mercenarismul trecutului, sport închinat României Legionare victorioase.

P. Manolescu

Ce vor face „ei" de sărbătorile Crăciunului
Sporturile de iarnă sunt singure stăpânitoare

Ca'n alți ani, Crăciunul sportiv 1940 este dominat de sporturile de iarnă.

E și firesc. Ce alte sporturi se pot practica iarna?

E drept că în străinătate, în football, rugby și hand-ball activitatea continuă în aer liber, în timp ce tenisul, ciclismul, natația, atletismul, etc. au câmpuri de activitate acoperite.

Dar la noi, mentalitatea trecutului încă mai stăpânește pe sportivii noștri.

★

Foot-ball-ul și-a încetat orice activitate.

Dar pe nămeții care acoperă locul cu balonul rotund, skiorii zburdă triumfători.

Amatorii vor popula până la refuz stațiunile sporturilor de iarnă. La Brașov, Poiana, Sinaia, în Bucegi cete de skiori pasionați se vor dărui cu totul sportului favorit.

Iar din prima zi de Crăciun, la Predeal vor începe cursurile școalei de ski.

★

Hockeyștii vor sărbători și ei sărbătorile jucând.

La Iași vor susține două matchuri amicale care, — în acelaș timp cu opera de propagandă pe care o vor desăvârși, — vor constitui un antrenament util înainte de turneul din Slovacia.

★

Tot de sărbătorile Crăciunului, echipele de volley și basket vor continua activitatea de săli în cadrul competițiunilor de iarnă.

Basketballiștii, în special, care trebue să desemneze dintre ei pe reprezentanții României pentru matchul cu Italia.

★

Nici „bobeurii" nu vor șoma.

Pârtia dela Sinaia este practicabilă și pusă la dispoziție pentru antrenament.

Ceea ce convine de minune practicanților acestui sport, cari, bine antrenați, se pot prezenta cu șanse la campinatele dela Insbruck.

Iată ce vor face „ei" de Crăciun.

O activitate mai mult sau mai puțin intensă, în care skiul are partea leului.

Sport și artă: iarna

„U" a scăpat de retrogradare căci a învins pe Gloria C. F. R. cu 1-0 (0-0)

GALAȚI 22 (Prin telefon). — 700 de spectatori au asistat la matchul Universitatea—Gloria C. F. R. pe care sibienii l-au câștigat în mod cu totul neașteptat cu 1—0.

Goalul a fost marcat de Țăranu II în minutul 55. Matchul a fost anost și nu a avut absolut nicio fază deosebită, toți jucătorii fiind la fel de slabi.

Singurii cari pot fi remarcați — cu oarecare bunăvoință — sunt Țăranu II, Boroș și Jarcă.

Gloria putea totuși să câștige cu 2—1, dar Boroș a plonjat de două ori în picioarele lui Cucula.

Terenul a fost bun, fără zăpadă iar timpul destul de puțin friguros.

In urma acestui rezultat „U" a făcut 9 puncte și a scăpat de retrogradare.

UN STIL VALAH IN FOOT-BALLUL ROMANESC...

După școala nefastă a C. A. O.-ului și aceea străină totuși a Ripensiei, football-ul nostru are acum condiții favorabile pentru a-și creea un stil propriu și unitar, care să redea însușirile specifice ale rasei...

Cum trebue să fie stilul viitorului

Există sau nu un stil românesc?... Iată o întrebare, pe care oamenii de specialitate și-au pus-o de atâtea ori. Și de atâtea ori răspunsul a fost negativ. Intr'adevăr, nu putea fi vorba de un stil românesc, în care virtuțile native ale rasei să apară clar și incontestabil.

Pentrucă niciodată footballul românesc nu a fost altceva decât un mozaic de valori și temperamente diverse, în care specificul românesc era o minoritate fără forță de dominare.

A fost evident un stil și este și azi un stil în footballul românesc. Au existat chiar școale de stil determinate mereu de valoarea excepțională a unor formații dar niciodată în conformitate cu fondul românesc autentic, care participă în realitatea sportivă.

O trecere în revistă este mai ales utilă astăzi, când footballul românesc este pe punctul de a se regăsi pe sine însuși.

„BUCUREȘTII DE ALTA DATA"...

La început a fost... forța liberă în footballul nostru. Footballul practicat în Capitală era desigur rudimentar, dar avea o personalitate a lui, care dacă nu era agreabilă era cel puțin puternică. Și mult mai plastic pentru redarea însușirilor noastre native.

Nu exista nicio preocupare de metodă și technica elementară impunea pe primul plan forța. Oamenii cei mai voinici erau cei mai buni jucători.

Un joc caracterizat printr'o goană patetică și desordonată după minge, un scop unic și rigid, acela de a degaja cât mai mult propriul teren de joc pentru a fi mai aproape de poarta adversă. Combinațiile din câmp erau ceva cu totul necunoscut și jocul aerian stăpânea autoritar de la un capăt la altul al jocului. Așa era footballul în „Bucureștii de altă dată"...

ȘCOALA C. A. O.

Contactul cu echipele și jucătorii din Ardeal a modificat acest stil, care nu putea reprezenta desigur altceva decât normala perioadă rudimentară de la început. Schimbarea nu a fost totuși fericită din acest punct de vedere foarte important, care este acel al stilului românesc."

Footballul valah a devenit o copie a stilului maghiar, care la rândul lui provenise dintr'o falsă înțelegere a jocului englez.

Reprezentantul autoritar al acestui stil, care a falsificat și modul de a vedea jocul de football al spectatorilor, a fost echipa orădeană C. A. O.

Explicabil. Era o echipă alcătuită din 11 unguri și a avut tot timpul o puternică tendință de a continua să graviteze spre Budapesta.

„Jocul mic", cu pase laterale și centimetrice. Un stil fragmentat fără nimic viril în el și cu vagi preocupări de metodă. Mingea mergea la omul liber nu la cel mai bine plasat. Tripleta Covaci — Bonay — Bodola a practicat până la exasperare acest stil ineficace și cu totul străin de fondul specific românesc.

Spectatorii au crezut că acesta este adevăratul football și jocul orădenilor a dat naștere la cea mai nefastă modă, pe care a avut-o footballul nostru.

Așa jucasera și echipele britanice la Budapesta și Viena când câștigaseră cu scoruri astronomice. Nimeni însă nu s'a gândit la o explicație totuși foarte simplă. Englezii jucau astfel pentrucă adversarii lor continentali erau mult prea slabi p... a juca altfel.

RIPENSIA ȘI UNIREA TRICOLOR

Stilul șablon al C. A. O. a sfârșit așa cum era și firesc să sfârșească prin a plictisi. Lipsa de variație a acest joc al cărui principal păcat ... că era mereu acelaș l-a fost fatal. Și dacă mai sunt și azi oameni ... să-l ducă dorul nu înseamnă n... E de vină standardul cu totul s... al football-ului de azi.

Școala orădeană a fost înlocuită de cea timișoreană. C. A. O. a fost detronat de Ripensia.

Dar mai întâi o reparație. Ripensia este prima echipă timișoreană, care s'a impus în footballul românesc. Este desigur Chinezul. Totuși nu poate fi vorba de o școală a Chinezului, pentrucă acesta a jucat numai sporadic la București și marea echipă a lui nu a participat la campionatul diviziei naționale, ... singur a creeat un stil al footballului nostru.

Stilul Ripensiei a fost mult mai frumos. Apropiindu-se mai mult de acela vienez, jocul Ripensiei era mult mai clar, mai inteligent și amintea mai degrabă valsul Dunării albastre decât caligrafia searbădă a echipei orădene.

Pasele rapide erau tot mici dar cu mai mult orizont și mult mai inteligent făcute. In arabescurile Ripensiei se putea distinge o preocupare rațională destul de marcată. Accentul principal cădea însă tot pe tech...

Școala Ripensiei nu a fost însă ... de dominantă ca aceea a orădenilor. Pentrucă ea a avut de luptat cu ... lui Unirii Tricolor atunci în cea mai mare formă a ei.

Steinbach venise din Anglia și Unirea Tricolor avea o echipă mare. La Obor s'a montat adevăratul stil britanic pe un temperament românesc autentic. Un joc larg, diametral opus școalei ungurești, cu deschideri pe aripi, în cruce și iute. Acestea au fost principalele caracteristice ale stilului oborean. In plus, o excepțională preocupare rațională de sistem și tactică.

In curând Unirea Tricolor a devenit o adevărată academie de football și nu este nicio exagerare dacă se afirmă că echipa oboreană a fost aceea care a inițiat stilul românesc.

STILUL VIITORULUI

Poate fi vorba de un stil românesc pentru viitor? Da, pentrucă condițiile favorabile ... azi întrunite — acela ... mult mai ... de ... pentru ...

Majoritatea jucătorilor minoritari buni ... plecat în teritoriile cedate ... școalele noastre de ... nașterea unui ... noi.

... să se ... cele ... de ... bine ... modul ... mai complet însușirile ... românești ... atunci ... Unirea Tricolor.

Stilul ... football românesc ... jucat ... Ia fi ... elegant, inteligent ... și echipele noastre ... ar fi ... fiecare moment, vitejia, puterea de luptă ... puterea ... sunt caracteristice stilului românesc.

După stilul unguresc și vienez, footballul nostru poate acum să ... „stil valah".

Eri în Europa

FOOT-BALL
DIVIZIA A

Bologna-Milano	4:2 (3:0)
Juventus-Atalanta	3:1 (0:1)
Novara-Triestina	0:0
Ambrosiana-Livorno	3:0 (2:0)
Genova-Torino	4:0 (2:0)
Florentina-Bari	4:0 (3:0)
Lazio-Venezia	4:1 (1:1)
Napoli-Roma	2:1 (1:0)

CLASAMENTUL

1	Ambrosiana	11	8	0	3	22:11	16
2	Bologna	11	7	2	2	24:14	16
3	Juventus	11	6	3	2	22:15	15
4	Fiorentina	11	5	3	3	24:18	13
5	Atalanta	11	4	5	2	17:14	13
6	Torino	11	5	3	3	21:18	13
7	Livorno	11	4	3	4	16:19	11
8	Roma	11	3	4	4	20:16	10
9	Novara	11	3	4	4	11:15	10
10	Venezia	11	3	4	4	16:23	10
11	Milano	11	3	3	5	14:14	9
12	Lazio	11	2	5	4	15:10	9
13	Napoli	11	3	3	5	14:20	9
14	Genova	11	3	2	6	17:19	8
15	Triestina	11	1	4	6	12:31	6
16	Bari	11	1	4	6	13:31	6

DIVIZIA B

Savona-Siena	2:0
Fanfulla-Spezia	2:1
Padova-Verona	3:1
Brescia-Modena	2:0
Anconitana-Macerata	1:0
Liguria-Reggiana	2:1
Alessandria-Udinese	1:0
Luchese-Pro Vercelli	2:1
Vicenza-Pisa	2:0

CLASAMENTUL

1	Brescia	11	10	0	1	24:9	20
2	Savona	11	6	3	2	22:9	15
3	Modena	11	7	1	3	29:14	15
4	Liguria	11	7	1	3	24:16	15
5	Alesandria	11	5	2	4	25:19	12
6	Vicenza	11	6	0	5	24:25	12
7	Siena	11	4	3	4	12:13	11
8	Lucchese	11	4	3	4	16:18	11
9	Macerata	11	5	1	5	15:18	11
10	Padova	11	4	2	5	23:22	10
11	Fanfulla	11	3	4	4	18:24	10
12	Reggiana	11	3	3	5	16:16	9
13	Udinese	11	3	3	5	14:15	9
14	Pisa	11	4	1	6	13:16	9
15	Anconitana	11	4	1	6	11:25	9
16	Verona	11	3	1	7	16:27	7
17	Spezia	11	2	3	6	12:22	7
18	Pro Vercelli	11	2	2	7	17:25	6

JUGOSLAVIA

Zagreb

Gradjanski-Ferencvaros 3:1 (1:1)

Beigrad

Concordia-Beogradski 3:3 (2:2)

OSTMARK

W. S. C.—F. A. C. 2:0

Rapid-Linzer ASK. 9:0

BASKET-BALL

MILANO, 22. — Etapa a treia a campionatului Italiei de basketball s'a soldat azi cu următoarele rezultate:

Triestina-Pirelli	33:24
Virtus-GUF Livorno	33:21
GUF Pavia-Giordana	33:31
Borletti-GUF Napoli	41:22
Parioli-Reyer	17:15

MEDALIA „celui mai cavaler jucător" va fi reînființată

Suspendările dictate de comisia campionatului național în contra jucătorilor vinovați de acte nesportive nu au dat aproape niciuna rezultat.

Este adevărat că numărul eliminațiilor a mai scăzut dar au mai fost după aceea acte nesportive.

Directoratul va lua în considerație și cealaltă metodă: aceea a răsplătirii meritelor.

Și speră ca metoda aceasta să aibe rezultate mult mai importante.

Metoda? Reînființarea „medaliei celui mai cavaler jucător".

Se pare că aceasta se va produce chiar la primăvară și va fi acordată chiar la sfârșitul campionatului.

Pentru cei cari nu știu: prima și singura medalie a fost acordată lui Petre Steinbach.

UN PREMIU PENTRU ECHIPE CAMPIOANE

Pentru a veni în ajutorul cluburilor, care sunt într'o situație financiară precară, directoratul se gândește la un premiu în bani, ce va fi acordat clubului campion.

Aceasta este o problemă, la care directoratul nu se gândește chiar atât de intens dar aceasta nu înseamnă că ideia nu e fericită.

Din contră. Și ar fi foarte bine dacă ele ar putea fi puse în practică amândouă.

Crăciunul prigoniților

(Continuare din pagina 13)

Intr'adevăr, aceasta a fost și hotărîrea noastră — numai că regele călău trebuia să cadă.

La acest răspuns nu știu ce s'o fi petrecut în sufletul părintesc al d-lui inginer Clime. In numele Căpitanului cred că a fost mulțumit de camarazii lui.

A fost înduioșat așa cum numai un om cald și părintesc ca el poate fi. Induioșare însă nu pentru el, ci pentru atâta viață și tinerețe ce era legată de soarta lui. Pentru aceasta zâmbetul feții îi era trist.

In noaptea măcelului din 21—22 Septembrie 1939 a cerut călăilor și s'a rugat în genunchi:

— *„Omorâți-mă pe mine. Cruțați-i pe ceilalți... ei sunt tineri, mai pot da țării ceva bun... Omorâți-mă pe mine... Omorâți-mă pe mine... Cruțați-i pe ceilalți"*...

Pentru atâta noblețe sufletească a trebuit să moară ca primii martiri creștini, asasinat în timp ce-și spunea rugăciunea în genunchi.

In cazematele Chișinăului

Camaradul **Dumitru Grosu**, comandantul corpului muncitoresc legionar, ne împărtășește amintirea primului Crăciun în prigoană, petrecut în fortăreața Chișinăului.

— *„Crăciunul anului 1938, primul Crăciun petrecut în închisoare m'a surprins în vestita temniță — fortăreață a Chișinăului. Ne aflam acolo foarte mulți camarazi; eu însă și alți câțiva ne bucuram de... privilegiul de a locui singuri... un apartament, adică o celulă umedă, fără pat, cu ciment pe jos și cu un singur geam orb, la înălțimea zidului de patru metri. Venisem aci, proaspăt ieșit din spitalul închisorii Văcărești, împreună cu Victor Diaconescu. Eram nu numai foarte slăbit dar depe urma regimului la care fusesem supus — bolnav în toată puterea cuvântului. Picioarele îmi erau pur și simplu distruse dela încetturi depe urma bătăilor pe care le suferisem la Prefectura Poliției. Zile și nopți întregi, necontenit un călău mă lăsa și altul mă lua în primire, călcându-mă cu picioarele și lovindu-mă cu tocul revolverului în cap și în piept, deși eram suferind.*

Un viscol cumplit urla printre zidurile sinistrei fortărețe. Imi aduc aminte, că în prima zi de Crăciun, mi s'a dat drept masă, mămăligă mucegăită și înghețată și o ciorbă de varză acră în care parcă fuseseră aruncate și fierte toate murdăriile pământului.

A doua zi un deținut, hoț, care se afla acolo, a isbutit să-mi treacă un cozonac și un ou trimis de un camarad...

A treia zi am cerut voe să mă duc la biserica din curtea închisorii. Bineînțeles că nu mi s'a permis.

Nu mi se îngăduia, nici cel puțin jumătatea de oră reglementară de ieșire din celulă la fiecare 24 de ore. Toți gardienii erau beți, vociferau, cântau și se înjurau toată noaptea ca într'un adevărat iad. Nu puteam să închid un ochi. Tremuram tot timpul, sbuciumându-mă în ghiarele unei temperaturi de 40 grade. Răcisem cumplit și boala mea devenise din ce în ce mai gravă.

In sfârșit, la câteva zile după Crăciun, călăii m'au ridicat pe targă și m'au dus la spitalul închisorii unde am dat peste Virgil Borza și peste Gârneanu, amândoi uciși apoi, la rând cu mulți alții...

Așa mi-am petrecut Crăciunul acum doi ani, între zidurile Cazematei Chișinăului, luptând cu ura prigonitorilor și cu moartea, în așteptarea învierii care nu a întârziat să vină prin voia Celui care s'a născut în umilul Staul dela Betleem, ca să sufere apoi și El chinurile prigoanei și moartea din mâna răilor și ticăloșilor, fiindcă aceasta este destinul tuturor Mântuitorilor, fie ei oameni sau Dumnezei".

CRACIUNUL într'un spital al CRUCII ROȘII GERMANE

In camera surorilor de caritate: se pregătesc darurile și micile surprize pentru pomul de Crăciun

Pregătirile în vederea Crăciunului încep la germani cu patru săptămâni înainte de această mare sărbătoare a Creștinismului. Duminicile din această perioadă (Advent *) prilejuesc și ele o mică sărbătoare, aceea a aprinderii lumânărilor Coroanei de Advent.

Administrația militară germană a luat toate măsurile pentru ca sărbătoarea Crăciunului să fie respectată în toate spitalele, clinicile, sanatoriile, spitalele mobile și cele de campanie, cu toate datinile ei. Aceleași măsuri au fost luate de Crucea Roșie germană pentru toate spitalele în care soldații germani răniți se află subt îngrijirea surorilor acestei instituții.

Intre soldații germani răniți și între îngrijitoarele lor s'a stabilit o sinceră prietenie, ale cărei dovezi se văd mai bine tocmai acum în preajma sărbătorilor Crăciunului. Surorile Crucii Roșii sunt samaritene ale iubirii de aproape și au misiunea de a îngriji de soldații bolnavi și răniți. Dragostea pentru acei ce sunt supt îngrijirile acestor surori este exteriorizată acum, în preajma Crăciunului, printr'o activitate neobosită. Tot timpul liber este consacrat confecționării și aranjării micilor daruri, care vor face bucuria răniților. Se lucrează și se pregătesc surprize de Crăciun, Surorile Crucii Roșii cunosc toate nevoile și toate dorințele răniților. Toate dorințele acestor răniți vor fi satisfăcute în limita putințelor îngerilor lor păzitori. Dispunând de modeste mijloace materiale, dar de multă sârguință și de multă dragoste, surorile merg după cumpărături sau confecționează ele singure toate darurile. Fotografiile noastre arată suficient de bine câtă fericire le procură surorilor această activitate.

Dar și răniții se gândesc la îngrijitoarele lor. Și ei vor să facă o surpriză surorilor, care-i îngrijesc. Pe furiș și cu teama de a nu fi văzuți de sora de serviciu, răniții pregătesc și ei la rândul lor micile daruri de Crăciun. In acest fel ei își vor arăta recunoștința și calda prietenie ce o nutresc pentru bunele lor îngrijitoare. Crăciunul este un prilej de a oferi cadouri. Pentru răniți și pentru surorile Crucii Roșii el este un prilej de cimentare a prieteniei ce s'a legat între zidurile spitalelor.

* Cele patru săptămâni dinaintea Crăciunului, la Germani nu sunt săptămâni de post. Această perioadă este numită „Advent" și este consacrată pregătirei marii serbări a Crăciunului. Nu se postește.

Aceste surori fac serviciul sub simbolul Crucii Roșii, semnul Convenției dela Geneva, semnul iubirii de aproape. Sora aceasta aprinde lumânările coroanei de „Advent". Cu patru săptămâni înainte de crăciun, la Germani în fiecare Duminică din această perioadă se aprinde câte o lumânare la această coroană de „Advent"

Nici răniții nu se lasă mai prejos. Pe furiș pregătesc și ei micile lor daruri pentru bunii lor îngeri păzitori, surorile de caritate

Pregătind surprizele lor, răniții trebue să fie foarte precauți pentru ca o ușă deschisă brusc să nu-i suprindă asupra faptului

Răniți se gândesc și la camarazii lor de pe front. In fotografia aceasta se vede cum este impachetat, cu grije un pom de Crăciun, care este trimis camarazilor, ce fac serviciul pe vasele de războiu germane din Marea Nordului

Sora Inge și sora Maria își dau toată osteneala să facă cât mai agreabilă viața în spital pentru acest rănit

Marea bucurie a tuturor: Pomul de Crăciun !

Un mijloc de căpătuire

Pe Grigore Pleşca l'am cunoscut [illegible] „Naţionala" [illegible]

Până [illegible] de grăniceri.

Timp de [illegible] ani l-am pierdut urma. L-am întâlnit la Bucureşti îmbrăcat elegant, cu lavalieră la gât, rotofei şi foarte mulţumit de sine. Parcă sfida pe toată lumea. L-am mai văzut des pe Calea Victoriei şi pe Bulevard, făcând promenadă, zâmbind femeilor pământeşte şi acostând cu un salut câte-o „femme" [illegible].

După un interval de timp, am dat de el într'o familie burgheză care sărbătorea onomastica fetei celei mai mari, o gudurică de vreo optsprezece ani.

Amfitrionul era măcelar angrosist şi din meseria lui agonisise o avere respectabilă cu care putea face faţă unor mese îmbelşugate şi cu foarte mulţi musafiri.

Grigore Pleşca îmi fusese prezentat de amfitrioană cu mult orgoliu, căci pe lângă numele lui n'a uitat să adauge... publicist şi conferenţiar.

Făcut un compliment respectuos şi mă retrăsei timid într'un colţ al salonului.

La masă nimerii chiar lângă Grigore Pleşca. După felul lui de a-mi vorbi şi de a mă privi, îmi dădeam seama că nu mă mai cunoaşte. De aceia îl observam atent.

El dădea tonul mesii închinând primul pahar în sănătatea amfitrionilor şi mai ales, a domnişoarei Tomida, care îşi serba onomastica.

Fata, ruşinoasă, îl mânca din ochi, iar maică-sa şi mai mult.

S'a servit ciorbă de potroace, raţă pe varză călită, pui cu cartofi prăjiţi şi cu gogoşari umpluţi, brânză, dulciuri şi fructe în care timp se deşertau nenumărate sticle cu vin alb de Drăgăşani.

Pofta de mâncare o deschidea Grigore Pleşca, dovedind că ştie să aprecieze o masă bună, golind singur vreo două sticle şi nelăsând farfuriile cu resturi de mâncare.

Ca intelectual, propuse să distreze masa în mod mai artistic şi începu să declame „Rugămintea din urmă" de George Coşbuc, „Deseratas" din Antologia Sanscrită şi „Blestemul Bardului" de Uhland, dând ochii peste cap, lovindu-se cu pumnii în piept sau sforăind pe nări ca o balenă.

Că din când în când se mai bâlbâia şi pierdea şirul era scuzabil. Băuse omul un pahar mai mult, de emoţie.

Dar Grigore Pleşca mai avea şi alte însuşiri. Ţinea să arate că este tenor liric şi că cunoaşte opere. Deaceia întrebă pe viorist, căci masa avea şi lăutari, dacă ştie să cânte din „Tosca".

— Ştiu, boierule!

— Atunci să mă acompaniezi încet din surdină!..

Şi Pleşca începu să cânte Aria lui Cavaradossi, ţipând ca un disperat, congestionându-se ca un epileptic şi sfârşind triumfător cu mâinile în- [illegible] Tomida [illegible]

[illegible] Pleşca [illegible]

— [illegible]

— Domnişoară şi domnilor! [illegible] Bănescu [illegible] domnişoară Tomida, vă urez realizarea tuturor viselor de fecioară, fericire şi sănătate. Ura!

— Ura! Să trăiască familia Bănescu!

Lăutarii începură să cânte şi ei în cor „Mulţi ani trăiască", acompaniaţi de Grigore Pleşca şi de o parte din asistenţă.

Domnişoara Tomida era profund emoţionată, doamna Bănescu era înduioşată, iar domnul Bănescu rumegându-şi mustaţa se roşi şi el după aceea şi zise:

— Vă mulţumesc, oameni buni şi vă rog ca de ziua mea, de Sfântu Constantin, să ne onoraţi cu vizita dumneavoastră!

— Cu toată plăcerea!

Grigore Pleşca fu de părere că în salonul alăturat s'ar putea dansa şi amfitrionii fură de acord.

S'a dansat Tango, Foxtrott, Rumba, Carioca în care Grigore Pleşca excela. Era un bun dansator. A dat o deosebită atenţie domnişoarei Tomida şi doamnei Bănescu, cărora nu uita după fiecare dans să le sărute mâna, ca un adevărat om bine crescut.

Obosit, Pleşca făcu o pauză şi se aşeză lângă mine, prilej ca să-l întreb:

— Ce carte aţi scris, domnule Pleşca?

— O lucrare interesantă, în cincizeci de pagini, intitulată „Hrana săracilor" şi în care tratez puterea nutritivă a urzicii, lobodei şi ştevieii.

— Şi unde aţi ţinut conferinţe?

— Am ţinut o conferinţă la Ateneul Popular „Răzvan Vodă" despre inteligenţa iezilor şi prin comparaţie, asemănarea lor cu Satirii din [illegible]

GRIGORE PLEŞCA
[illegible]
Preşedintele Asociaţiei turistice „[illegible]"
Bucureşti [illegible]

După această [illegible] am revăzut din nou pe Grigore Pleşca în casa familiei Bănescu. Acum el făcea parte din familie [illegible] amfitrionilor care îi dădură de soţie pe fiica lor Tomida.

Nunta era tot îmbelşugată dar lipsită de distracţii. Pleşca nici n'a mai declamat, nici n'a mai dansat şi n'a mai cântat. [illegible] Bănescu [illegible] iar doamna Tomida Pleşca [illegible] neamul [illegible].

Din [illegible] am aflat că Grigore Pleşca primise de zestre o casă şi trei sute de mii lei bani în mână, din care şi-a plătit vreo două sute de mii lei nişte datorii „de onoare" şi acum vrea să deschidă o băcănie la care — după cum spune el — nu se poate pierde parale.

Un prieten mai intim şi familiar, şopti şi el:

— Când l'a întrebat Bănescu pe acest Pleşca cum rămâne cu meseria lui de publicist şi conferenţiar, el i-ar fi răspuns: — Cum să rămână? E o meserie care nu mai merge şi numai în comerţ poate să se facă afaceri frumoase!

Cică domnul Bănescu ar fi spus înfuriat:

— Păi dacă era vorba să-mi dau fata după băcani sau cârciumari, aveam eu partide bune, oameni care aveau capitalul şi proprietatea lor, nu golani vânători de zestre!..

Dar Grigore Pleşca nu prea s'a sinchisit de apostrofele socrului său, când cu o carte de vizită şi un număr de telefon, recomandându-se publicist, conferenţiar şi preşedinte al unei societăţi turistice, a izbutit să-şi plătească datoriile şi să devină proprietar, având şi un capital ca să se facă băcan.

G. S. LAZARESCU

Imperativul românizării

Intreprinderile Fabricilor „Apretura"

Ce se poate înfăptui când omul sfinţeşte locul

Camaradul comisar av. dr. Iosif Pogăceanu şi dir. Fabricii în mijlocul muncitorilor legionari

Etica statului legionar, răsturnând calculele mărunte ale oamenilor de eri, zăgăzuind poftele nesăbuite de exploatare a străinilor, ridicând principiul muncii la rangul de dogmă şi integrând elementul etnic românesc în drepturile lui fireşti, şi-a atras împotrivă-i adversitatea laşă a profitorilor.

Aceşti trântori în halucinaţia huzurului în care se lăfăiau, n'au putut concepe ivirea procesului de trezire al conştiinţei unui neam, şi n'au prevăzut în orbirea lor, că această răbufnire va fi cu atât mai năvalnică, cu cât greutatea opresiunii păcatelor lor e mai mare.

Au negat dreptul legitim la viaţă al unei generaţii crescută în duhul căpitanului şi purificată prin purgatoriul suferinţei şi al jertfei de sine.

Negativitatea lor a contestat permanent posibilitatea de comprehensiune a acestei generaţii de a-se putea manifesta în inegalabilă măsură în orice domenii ale vieţii noastre naţionale.

Azi evidenţa faptei vine ca un imperativ neîndurător să arate contrariu, ceeace orbii n'au văzut şi necredincioşii au tăgăduit.

Generaţia proscrisă arată uşurinţa cu care este atât de proprie adaptării, fie literilor sau filosofiei, fie industriei sau comerţului, fie chiar artei politice de a guverna.

Peste tot dela muncitor la intelectual într'un ison se înalţă imn de slavă muncii. Este dorinţa unanimă a mântuirii, care răscoleşte sufletul naţiei pentru reabilitarea care trebue să vie.

O întreprindere — *Apretura* — a cărei evaluare se apropie de suma unui miliard, până eri străină de înţelegerea imperativului naţional, azi se găseşte în întregime românizată.

Personal conducător, ingineri technici, muncitorii toţi sunt români. Şi constatăm că acest miracol se înfăptueşte.

A ridicat standardul de viaţă al muncitorilor la această întreprindere, le-a mărit salariile, le-a asigurat o asistenţă medicală şi s'a îngrijit de educaţia lor morală, iar pe cei refugiaţi i-a primit cu toată căldura sufletească de care poate fi capabil un om *„care a fost batjocorit şi împuşcat şi care a gustat din plin paharul pribegiei"*.

Tot din iniţiativa comisarului de românizare s'au strâns 100.000 de lei pentru ajutorarea sinistraţilor, s'a făcut o cantină legionară în fabrică condusă de o absolventă a şcolii de menaj şi s'au expropriat dela Soc. Intrep. *„Apretura"* 28 ha. teren arabil pentru folosul legiunii care a fost arat şi semănat.

S'a organizat apoi serbarea pomului de Crăciun, mijloc prin care să se revină într'ajutorul familiilor şi copiilor muncitorilor, statornicindu-se astfel şi mai mult sentimentul solidarităţii româneşti între conducători şi conduşi.

O secţie a Fabricei: Sala maşinilor de răsucit

Serbarea pomului de Crăciun

Duminică 22 Decembrie a. c. a avut loc în com. Popeşti-Leordeni la întreprinderile Fabricelor „Apretura", serbarea Pomului de Crăciun şi împărţirea darurilor muncitorilor.

Serbarea a fost deschisă prin oficierea serviciului religios de către P. S. Părintele Paroh al Comunei şi cuvântarea Camaradului comisar de românizare Av. Dr. Pogăceanu.

Cuvântarea camaradului comisar av. dr. Iosif Pogăceanu

CAMARAZI,

Ne-am adunat astăzi aci pentru a sărbători împreună, în datină creştinească legionară, Naşterea Mântuitorului.

Am vrut ca cu ocazia acestei serbări să vă strecurăm o rază de bucurie în sufletele voastre pline de amărăciune de pe urma multor nenorociri ce s'au abătut în ultimul timp asupra ţării noastre.

Mişcarea Legionară întotdeauna şi-a avut îndreptat cel dintâi gând al ei către voi, către masa muncitorilor.

Conduşi de acest îndemn, am păşit cu multă râvnă de lucru pe terenul realizării astfel, în scurtul timp de două luni, de când funcţionez în calitate de comisar de românizare pe lângă această întreprindere, s'au realizat următoarele:

Am înfiinţat o cantină legionară, inaugurată în datină creştinească pe data de 10 Noembrie a. c., în care i-au masa circa 150 muncitori.

Am introdus în această întreprindere un suflet nou românesc, prin aceea că am impus a vi se respecta drepturile voastre, care în trecut au fost încălcate, am reintegrat în serviciu pe camarazii înlăturaţi pentru credinţa lor legionară şi am sporit rândurile voastre cu încă 90 români etnici, angajaţi în această fabrică. Vă asigur că procesul de românizare este în plină desfăşurare, efectele lui se vor vedea mai bine după sărbători, urmărindu-se complecta românizare.

Cantina legionară în interiorul fabricei

Salariile voastre au fost ridicate, pentru ca prin munca voastră să vă puteţi asigura un trai omenesc.

Dar am mai realizat ceva. Am întins prin voi, prin obolul fiecăruia o mână de ajutor fraţilor noştri refugiaţi, căzuţi în nenorocire prin vitregia vremurilor, prin colecta ce am făcut şi la care cu toţi aţi răspuns cu largă inimă, realizându-se suma de 60.000 lei, aţi dat dovadă de o înaltă conştiinţă patriotică.

Conducătorii întreprinderii în timpul serbării

Aţi împlinit ce-a poruncit Căpitanul:

Ajută-ţi fratele căzut în nenorocire! Nu-l lăsa!

Vom avea grije de asistenţa voastră socială, de problema morală şi religioasă pe care o vom pune pe primul plan.

In acest cadru, vom organiza conferinţe cu caracter patriotic, religios şi de specialitate, vă vom înfiinţa o bibliotecă cu o sală de lectură.

Pentru azi, am organizat această serbare, cu ajutorul camarazilor legionari, şi cu concursul material dat de către direcţiunea fabricei.

Aci este locul să amintim că direcţiunea acestei întreprinderi ne-a pus totdeauna la dispoziţie ajutoarele necesare, pentru realizările noastre.

Din fondul Pomului de Crăciun, vom distribui, la sfârşitul acestei serbări următoarele daruri:

700 pachete cu bomboane, cozonaci şi altele, la toţi copiii muncitorilor, 350 pachete de făină şi zahăr, la familiile mai lipsite şi cu copii.

Am dori ca prin aceste daruri, să strecurăm o rază de bucurie în sânul familiei voastre de ziua Naşterii Mântuitorului.

CAMARAZI,

Astăzi, când ţara trece prin mari greutăţi, când picurul desnădejdii, împins de multele nenorociri s'a strecurat în sufletele noastre, avem o datorie sfântă să nu descurajăm.

Să ne ridicăm frunţile spre cer, acolo, unde e sufletul Căpitanului, iar inimile să ni le îndreptăm spre Mântuitorul Iisus Christos.

Viaţa Căpitanului, plină de muncă, de sbucium şi suferinţă până la supremul sacrificiu să ne fie un îndreptar.

Duhul lui, care şi astăzi pluteşte printre noi, ne va întări în credinţă, în credinţa nesdruncinată că acest neam are dreptul la viaţă şi nu va pieri.

Ca unul care a fost batjocorit şi împuşcat de Unguri, în timpul ocupării Clujului, şi am văzut mormintele noastre sfinte răscolite de copitele năvălitorilor din pustă, am credinţa, că va veni momentul când, cu baioneta la armă vom şterge ruşinea încălcării graniţelor noastre sfinte.

Fiţi deci gata în orice clipă, pentru muncă şi pentru luptă.

Muncind cu toţi, cu dragoste în disciplină legionară şi ascultând de şefii noştri, vom ridica din nou ţara noastră scumpă pe culmile biruinţei, visate de Căpitan.

Atunci ca la o comandă ne va veni din adâncul mormintelor fraţilor ucişi, vom porni năvalnic spre desrobirea fraţilor şi pentru a răzbuna barbaria cotropitorilor.

Vom scoate din trupul Ardealului spada ungurească, pentru a o înfige în inima grofilor dela Budapesta.

Şi vom birui, căci dreptatea şi Dumnezeu e cu noi.

In duh legionar şi cu gândul la Dumnezeu, deschid această serbare.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul!

Răspunzând în numele muncitorimii legionare, camaradul Simion Nicolae, şeful secţiei „Mija Dumitru", mulţumeşte camaradului comisar dr. Pogăceanu şi îi asigură că preţuesc cu toţii aşa cum se cuvine râvna depusă pentru îmbunătăţirea vieţii lor.

A urmat apoi desfăşurarea programului serbării, compus din recitări, coruri, datini strămoşeşti, jocuri şi cântece naţionale.

Gazeta militară

Gazeta Militară de sub direcţia d-lui col. Al. Berleo, în ultimul său număr cuprinde articole: Ultimele evenimente internaţionale. Cauzele dezastrului francez. Pericolul războiului aero-chimic. Lupta înaintea vârfului infanteriei. Dreptul Ginţilor, războiul comercial şi neutru.

Spionaj şi contra spionaj. Informaţii militare din lumea întreagă. Recompensele date luptătorilor dimineţi. Ultime evenimente internaţionale. Ultimele ştiri de pe fronturi. Nota zilei, etc.

Gazeta Militară, e cel mai bun organ de specialitate scris pe înţelesul tuturor.

Piata de Crăciun

Darul Primăriei Capitalei pentru consumatorii bucureşteni: „Serviciul de Aprovizionare"

Crăciunul, ca motiv de îmbuibare trupească şi de lâncezeală a spiritului sufocat de chiolhanurile fără sfârşit, trebue să dispară dând loc unui Crăciun al reculegerii şi al înseninării morale.

Nu vom nega că există în cadrul acestei mari sărbători şi o latură peste care nu se poate trece cu uşurinţă, o latură, dacă se poate spune, economică, în care piaţa îşi are rolul ei.

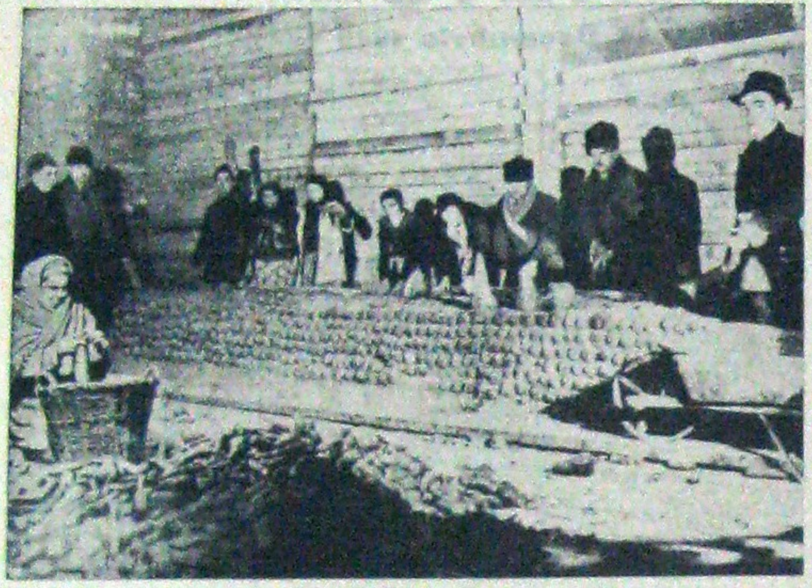
Pentru aceasta, în cele de mai jos, vom face o raită prin pieţele Capitalei căutând a împărtăşi cititorilor constatările noastre.

Să păşim, aşa dar, prin piaţă, pe la abator, prin târgul de păsări.

Aglomerate mai mult decât oricând în aceste zile de mulţimea celor cari vânzând ce au din produsele lor, caută să-şi facă rost de mărunţişul care le trebue pentru a împlini, — cu discreţie şi cu căldura cu care numai inimile de părinţi ştiu să o facă, — darurile legănate în ultimele săptămâni de copilaşii cari de mai multe zile nu visează decât pe Moş Crăciun... cu barba albă, albă... şi cu sacul mai plin decât altădată...

★

S'au gătit şi pieţele. Vitrinele tuturor magazinelor sunt pline, reclame mari atrag atenţia cumpărătorilor. Sunt aceleaşi de totdeauna, dar mai îmbietoare parcă.

La aranjatul morcovilor

Negustori robuşti, aşteaptă un alişveriş mai bun decât în trecut şi acest lucru, se adevereşte an de an pentru că mai ales în Capitală numărul populaţiei crescând şi cererea este mai mare şi mai diversă.

Anul acesta avem şi o serie de cumpărători deosebiţi. Sunt ofiţerii şi soldaţii germani, aflaţi în prezent la noi.

Crăciunul vine şi pentru ei. Şi ei au copii, fraţi şi surori mai mici şi părinţi cari aşteaptă un semn de îndulcitoare amintire.

I-am văzut făcând fotografii. I-am întâlnit în magazine diverse căutând lucruri uşor de împachetat, care să poată fi strecurate lângă o scrisoare care va lua drumul Patriei...

In piaţa păsărilor

Alte [illegible], porumbei, găini şi pui de tot felul umplu piaţa. Lângă ele curcani şi cocoşi îşi înfoaie penele. Iar alături tăcute şi triste parcă [illegible] de gâşte îşi aşteaptă cumpărătorii.

[illegible]

„ŞI LA OCHIU ŞI LA CANTAR"

[illegible]

... platforma din piaţa Obor în ultimele 2—3 săptămâni.

Mari şi frumoşi, graşi mai ales — sunt unii care se apropie de 200 kg. — marfa aceasta cu atâta căutare face să se îngâmfe proprietarii care-şi aşteaptă mușterii.

„Şi la ochiu şi la cântar", — [illegible]

[illegible]

Cum aşa se face târgul. Mai glumind, mai ocărând, se ajunge la aldămaş. Cine a vândut o face pe supăratul că a dat ieftin. Cine a cumpărat se mai socoteşte... dar târgul odată făcut s'a terminat.

★

Restul pieţei este acelaş de totdeauna. Se fac aprovizionări ca pentru trei zile. In tăcere, cu grabă.

Lumea începe să se deprindă cu spiritul nou al vremurilor de o ţinută mai sobră şi mai demnă.

Grija conducătorilor a îmbrăţişat toate domeniile, dela apărarea naţională până la educaţia copiilor.

Dar între cele dintâi a fost grija de a se da pieţelor stabilizarea şi disponibilităţile necesare.

De aceea în Capitală a fost organizat un Serviciu de aprovizionare.

Pentru a lămuri pe cetitorii noştri, cum este organizat şi care este scopul lui ne-am adresat d-lui primar Vasile Mailat, conducătorul aprovizionării, care a binevoit să ne dea următoarele precizări:

soluţiona toate problemele privind mişcarea pieţii.

Echipele de achiziţie ale biroului de achiziţie au însărcinarea de a se deplasa direct la producător pentru angajarea şi cumpărarea mărfii.

Depozitul stă la dispoziţia atât a engrosiştilor cât şi a oricărui consumator, putând satisface, pe baza aprobărilor prealabile, orice cerere.

Proecte de viitor

Incheindu-şi expunerea atât de preţioasă asupra bătăliei pe care a dat-o Legiunea pentru stabilizarea preţurilor pe piaţa Bucureştilor, d. primar Mailat mi-a arătat în câteva cuvinte şi o parte din proectele de viitor în această direcţie.

Primăria, — ne-a spus d-sa, — va construi, cât mai curând posibil, în cele patru mari sectoare ale Capitalei, patru silozuri de mare capacitate, amenajate special pentru depozitarea şi conservarea tuturor mărfurilor de strictă necesitate. Aceste mărfuri vor fi puse pe piaţă oricând s'ar încerca un preţ de speculă sau în cazul când piaţa n'ar fi suficient aprovizionată.

LA DEPOZITUL DIN SUBSOLUL HALEI OBOR

Serviciul de aprovizionare al Capitalei şi-a început funcţiunea imediat după ce a fost creat. Nu o să intrăm prea mult în amănunte. Dar oricine are drum în Piaţa Obor, poate întârzia câteva clipe în subsolul Halei, unde este amenajat un depozit după toate regulele. Imensul subsol a fost pavat în câteva zile, i s'a introdus lumină, au fost văruite boxele şi căptuşite cu dulap.

Odată direticarea aceasta terminată au început să sosească pline şi grele de roada pământului din toate colţurile ţării autocamioanele încărcate cu cartofi, fasole, ceapă, zarzavat, etc., cumpărate de echipele de achiziţionare.

In depozit, 60—80 oameni au lucrat zilnic, mai multe săptămâni, alegând încă odată şi clasând toate aceste alimente înainte de a le pune în siloz sau stivă.

Morcovii, ţelina, sparanghelul şi pătrunjelul au fost aranjate în stive (vezi clişeele noastre), frumos aranjate având între rânduri un strat de nisip, care fereşte de îngheţ şi de stricăciune. Cum temperatura în acest loc este constantă, — plus 5 grade, — întregul stoc de alimente aflate în depozit se află în cea mai mare siguranţă. Şef al depozitului este camaradul Mircea Petrovicescu, ajutat fiind de camarazii Robu Serghie şi Napoleon Ionescu.

In acest depozit se găsesc în momentul de faţă 80—100 vagoane cartofi şi câte 10—120 vagoane morcovi, ţelină, pătrunjel şi sparanghel.

Această cantitate poate face faţă oricând pentru un timp suficient de îndelungat cererilor pieţei, în caz când din motive neprevăzute ceilalţi negustori n'ar putea face faţă.

Acest depozit îngădue în acelaş timp menţinerea şi stabilizarea preţurilor la toate aceste articole.

★

Socotim că noua organizare şi stabilizare a preţurilor pieţei este una dintre marile binefaceri ale regimului şi darul cel mai potrivit pe care a reuşi să-l facă actuala conducere a Primăriei Capitalei cetăţenilor ei.

I. Nicolescu

Ce este şi cum funcţionează Serviciul de aprovizionare a Capitalei

[illegible]

CUM ESTE ORGANIZAT SERVICIUL

[illegible]

Intâiul pom de Crăciun al muncitorului legionar

[illegible]

TRAIASCA LEGIUNEA ŞI CAPITANUL!

TRAIASCA GENERALUL ANTONESCU, CONDUCATORUL STATULUI.

TRAIASCA COMANDANTUL NOSTRU HORIA SIMA.

[illegible]

Serbarea datinelor de Crăciun la Societatea română de radiodifuziune

[illegible]

„Concordia"

Societate Anonimă Română pentru Industria Petrolului

Acţionarii societăţii sunt convocaţi în adunare generală extraordinară pentru ziua de 30 Decembrie 1940, orele 11, la sediul societăţii în Bucureşti str. Matei Millo No. 15, având a delibera asupra următoarei ordine de zi:

1. Fixarea numărului membrilor Consiliului la 7 şi al cenzorilor la 3 şi al cenzorilor supleanţi la 3, cum şi modificarea Art. 5, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 36, 37 şi 40 din statutele societăţii după propunerile de mai jos şi cele ce se vor face şi admite de către acţionari, spre a fi puse de acord cu Decretul Lege No. 3548 din 1940 privitor la funcţionarea societăţilor anonime, cum şi cu dispoziţiunile noului Cod de Comerţ (vezi textul art. publicate în Monitorul Oficial No. 295 partea II-a).

2. Autorizarea membrilor Consiliului de Administraţie şi a Directorului General de a face parte şi din alte Consilii de Administraţie ale societăţilor având acelaş obiect social.

Acţionarii cari doresc a lua parte la adunare vor depune acţiunile lor cu 5 zile mai înainte de data fixată pentru adunare la casa Societăţii, la sediul social în Bucureşti, str. Matei Millo No. 15, sau la Zürich: la Credit Suisse; la Paris: la Banque de l'Union Parisienne, 6 ete 8, Boulevard Haussmann; la Bruxelles: la Compagnie Financière Belge des Pétroles; la Anvers: la Banque d'Anvers, 48, Place de Meir; unde vor depune şi procurile de reprezentare în adunare cel mai târziu cu 3 zile înainte de data fixată pentru adunare.

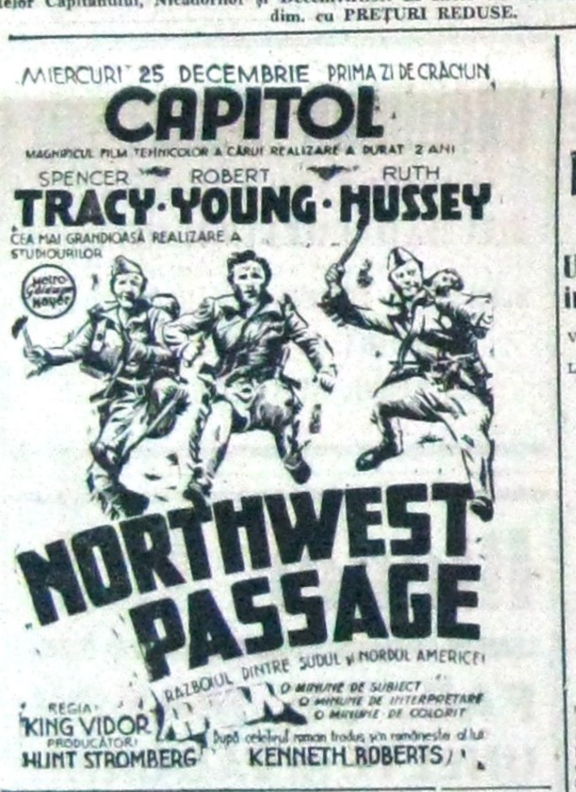
Dacă la data de 30 Decembrie 1940, adunarea nu se va putea ţine din lipsa numărului de acţionari cerut de lege sau din orice alt motiv, adunarea se amână pentru ziua de 31 Decembrie 1940, orele 11, în acelaş loc şi cu acelaşi ordine de zi, fără altă convocare şi va delibera oricare va fi numărul de acţionari prezenţi sau reprezentaţi.

Depunerea acţiunilor şi a procurilor de reprezentare va continua în acest scop pentru acţiuni până în seara zilei de 25 Decembrie 1940, iar pentru procuri până în seara zilei de 27 Decembrie 1940. Un birou special va funcţiona la sediul social şi în zilele de sărbători în acest scop.

CONSILIUL DE AD-ŢIE

Jurnal românesc O. N. C. cuprinzând: voiajul Domnului General Antonescu la Roma şi Berlin. Marea adunare a foştilor luptători. Reinhumarea osemintelor Căpitanului, Nicadorilor şi Decemvirilor. In zilele de Crăciun MATINEURI dela ora 9 dim. cu PREŢURI REDUSE.

De Crăciun la Capitol

Northwest Passage

cu Spencer Tracy, Robert Young, Ruth Hussey

O realizare tehnicolară de proporţii cari întrece tot ceeace s'a văzut în ultimii ani. O interpretare în fruntea căreia Spencer Tracy, Robert Young şi Ruth Hussey sânt trei nume de o solvabilitate ce nu mai are nevoe de girul câtorva adjective entuziaste. Scenariul, extras din romanul care a atins în America 50 de ediţii (500.000 volume vândute într'un singur an) şi care a fost tradus aproape în toate ţările din lume, inclusiv România. Regia: King Vidor. Producător: Hunt Stromberg.

Iată titlurile de nobleţe artistică ale filmului „Northwest Passage" premiera de Crăciun a Cinematografului Capitol.

Mai sunt necesare obişnuitele fraze de publicitate, pentru a convinge spectatorii bucureşteni că realizarea aceasta a studiourilor Metro-Goldwyn-Mayer — care a încântat o lume întreagă şi a ajuns ca prin minune din America până la Bucureşti — este spectacolul rar pe care-l aşteaptă de atâta vreme?

Imbinare de acţiune, de colorit, pe care paleta nici unui pictor nu l-ar putea ajunge, de clocotitoare momente de dramă luminate pe-alocuri de zâmbetul senin al unui humor reconfortant, „Northwest Passage" este mai presus de orice, un film de grandoare. O inegalabilă epopee dealungul căreia mii de figuranţi reuşesc să ţeasă — strunjiţi de talentul miraculos al lui King Vidor — un fragment din zbuciumata istorie a Statelor Unite, oferind proporţii de montare cum nu s'a văzut de multe ori.

De Crăciun la ARO
Edwige Feuillere John Lodge şi Jean Worms
In Dela Mayerling la Sarajevo
Un roman de dragoste imperială şi nefericită

Mai întâiu, Curtea imperială dela Viena.

Fastul strălucitor al acestei Curţi Luminată de serbări mărete şi de

muzica inegalabilă a lui Oscar Strauss. Apoi, un roman regesc dar timid de dragoste. Iubirea dintre Franz Ferdinand şi frumoasa contesă cehă Sophie Chotek, reuniţi de destin sub acelaş baldachin de dragoste şi nie, cu chiote solemne de fanfare şi moarte... Şi însfârşit, imperialul alaiu dela Sarajevo, cu fostul protocolar al unui superb sfârşit de lucu înmărmurirea unui atentat care-a sfârşit sub gloanţe trista viaţă a arhiducelui Franz Ferdinand şi a iubitei sale, şi-a dat frâu liber nimicirii de vieţi şi de popoare din 1914. Războiul...

Iată cadrul când idilic când fastuos, când romantic, când crâncen, în care se desfăşoară „DELA MAYERLING LA SARAJEVO", premiera de astăzi a Cinematografului ARO.

Ţesut dintr'un subiect de mare originalitate, filmul acesta a cărui valoare excepţională i-a deschis pretutindeni drum larg de succes, îmbină într'adevăr toate elementele unei producţii de mari proporţii; o acţiune de un interes pasionant, un dialog ce poartă girul consacrat a lui Antoine, un vestmânt muzical de mare inspiraţie semnat de Oscar Strauss, regia lui Max Ophuls şi o interpretare în fruntea căreia EDWIGE FEUILLERE şi-a culminat admirabila sa carieră cu o creaţie care a întrecut originalul, oferind o Sophie Chotek de o mie de ori mai frumoasă — cum scrie presa pariziană — decât nefericita soţie morganatică a arhiducelui Franz Ferdinand, strălucind de graţie, de sensibilitate şi talent.

Mai uman şi mai impresionant decât „Mayerling", „DELA MAYERLING LA SARAJEVO" face parte din seria excepţionalelor premiere din această stagiune ale Cinematografului ARO, unde valoarea neîntrecută a acestei producţii de artă dantelată — cu Edwige Feuillere, John Lodge şi Jean Worms în rolurile principale — va egala începând de astăzi răsunătorul succes pe care l-a repurtat pretutindeni unde a fost prezentat până acum, peste hotare...

Spectacolele Capitalei

Cinematografe

ARO: „Dela Mayerling la Sarajevo"; Jurnale noui.
REGAL (Bd. Elisabeta): „Diavolul focului" cu Louis Trunker.
CAPITOL (Bd. Elisabeta): „Northwest Passage" cu Robert Young, Spencer Tracy şi Ruth Hussey şi jurnal.
TRIANON (Bd. Elisabeta): „Răscoala munţilor" cu Calire Trevor şi John Wayne.
SELECT (Cal. Victoriei): „A opta nevastă a lui Barbă albastră" şi Jurnal şi 3 complectări.
FEMINA (Bd. Elisabeta): „Napoleon e de vină".
ARPA (Bd. Elisabeta): „Călăreţul misterios X 94" cu Tom Mix.
PALAS-BOULEVARD (Bd. Elisabeta): „Miezul nopţii" şi „Bengaly".
SAVOY (Cal. Victoriei): „Mezalianţa" şi „S. O. S. Tanger".
ROXY (Lipscani): „Patima" cu Bette Davis şi Franchot Tone, jurnal Ufa.
BITOLIA (B-dul Carol I): „Beau Geste" şi „Ispitele trupului", „Delir" şi „13 Scaune".
ELISEE (Str. Doamnei): „Traficanţii din Rio" şi „Ispita unei nopţi".
FORUM (Bd. Elisabeta): „Furtuna" şi jurnal.
OMNIA (Str. Schitu Măgureanu): „Casa de corecţie", jurnal, complectări şi trupa de reviste Titi Mihăilescu.
MIORIŢA (Moşilor): „Primul bal" şi „Casa de corecţie".
AMERICAN (Moşilor): „Lanţuri sfărâmate" şi „Stan şi Bran, Eroi fără voe".
NISA: „Steaua Nordului" cu Sonja Henje şi Tirone Power şi „La capătul pământului" cu Nanck Kelly.
SPLENDID (Moşilor): „Jesse James Brigandul", „Pygmalion".
BIRUINŢA (Bd. Elisabeta): „Ingeri cu feţe murdare" şi „Nebuniile vacanţei".
PARIS (Rahovei): „Focul din Chicago" şi „Cei trei muschetari".
MILANO (Călăraşi): „Femei deschideţi ochii" şi „Steaua nordului".
FRANKLIN (Str. Franklin): „Senorita" şi „Necunoscuta".
REX (Dudeşti): „Secretul celor 13 mascaţi" (operă completă).
MODEL (Piaţa Dr. Botescu): „Pantera neagră" şi „Agentul G intră în acţiune.
MARNA (Griviţa): „Lanţuri sfărâmate şi „Aladin în grota fermecată" şi trupa de reviste Titi Mihăilescu.
MARCONI (Griviţei): „Taifun" şi „Ali-Baba şi cei 40 de hoţi" şi trupa de reviste M. Nedianu şi M. Bejan.
LIA (Griviţa): Inchis pentru renovare.
AIDA (Rahovei): „Elisabeth şi Essex" şi „Bel-Ami".
ILEANA (Str. Avrig): „Secretul celor 13 mascaţi" (operă completă).
PACHE (Str. Mătăsari): „Cântecul deşertului" şi „Secretul".
ODEON (Str. 11 Iunie): „Diamantele sunt periculoase" şi „Geronimo".
VOLGA (Dorobanţi): „Saltul mortal" şi „Geniala travestire".
TOMIS (Călăraşi): „Destry" şi jurnale U.F.A. şi O. N. C.
IZBANDA (Văcăreşti): „Şarpele" şi jurnale.
BARCELONA (Str. Măgurele): „Stan şi Bran aviatori" şi „Mezalianţa" şi trupa de reviste Traian Florescu.
DACIA (Şos. Ştefan cel Mare): „Balalaica" şi „Romanţa".
ALCAZAR (Rahovei): „Dragostea mea te chiamă" şi „Viaţa e un joc".
FLORIDA (Bd. Ferdinand): „Stan şi Bran în Eroi fără voie", „Variete" cu Jean Gabin.
VOLTA-BUZEŞTI (Buzeşti): „La răscruce de vânturi" şi „Strigoii plictisiţi" (Technicolor) şi jurnal de războiu german.
COTROCENI (Cotroceni): „Vestul sălbatic" şi „Leopardul Suzanei".
CARMEN (Dudeşti): „Cocoşatul dela Notre-Dame" şi „Ştrengarul".
EDISON (Dudeşti): „Bestia" şi „Pat şi Pataşon în Paradis".
LILLY (Şos. Giurgiului): „Cruciadele" şi „Mister Zerro".
LIZEANU (Str. Lizianu): „Eroii alberici, „Evadatul din Alcatraz" şi Ansamblul de reviste Georgescu Iaşi.
VICTORIA (Dudeşti): „Groază în Shanghai" şi „Doi camarazi".
DICHIU (Str. Română): „Adevăr cu orice preţ" şi „Aproape de cer".
NONI (Str. 13 Septembrie): „Vin ploile" şi „Oameni fără nume".
VENUS (Dudeşti): „Cei 4 cavaleri", „Filmul în relief" şi comedie în culori naturale.
DIANA (Griviţei): „Agentul mascat" şi „Dragostea mea te chiamă".
TRIUMF (Griviţei): „Comoara din Insula Piraţilor" (operă completă).
GLORIA (Văcăreşti): „Maharajahul din Hollywood" şi „Tunelul".
PELEŞ (Calea Colentina): „4 bărbaţi şi un jurământ" şi „Trei sportivi".
GRAND (Crângaşi): „Frou-Frou" „Dragoste în zăpadă".
MEXIC (Şos. Giurgiului): „Suez" şi „Fiul păcatului".
UNIREA (Bd. Filantropia): „Sora de noapte" şi „Diavolii roşii".

RADIO

Luni 23 Decembrie 1940

RADIO ROMANIA
1875 m. (160 kHz) 150 kw.
RADIO BUCURESTI
364.5 m. (823 kHz) 12 kw.
POSTUL PE UNDE SCURTE 32.4 m.
(9260 kHz) 2 kw.

7.00: Ora dimineţii: Deschiderea emisiunii; Radio-jurnal, muzică (discuri); Sfaturi gospodăreşti; Inchiderea emisiunii.
13.15: Ora. Cota apelor Dunării şi a bărei Sulina, Informaţiuni artistice şi sportive.
13.30: Concert de prânz. Orchestra Radio dir. de Const. Bobescu: Uvertură la „Rosamunda" de Schubert; Habanera de Schmidseder; Serenada andaluză de Ernst Buder.
13.50: Serviciul de ştiri germane.
14.00: Continuarea concertului Orchestrei Radio: Barcarola de Cealkowsky; Malaguena de Moszkawcgi.
14.10: Radio jurnal (II).
14.30: Continuarea concertului Orchestrei Radio, dir. de Const. Bobescu: Baletul din opera „Faust" de Gounod; Marş Arie de balet şi Sărbătoarea ţigănească de Masenet.
15.00: Jurnal cultural.
18.30: „Debutanţi la radio. D-ra Lala Ionescu (voce): Dulce iubire de Cavalli; In fiecare Sâmbătă de Gordigiani; Dacă nu pot de Bellini; Făgăduiala de Rosini; Păstoriţa din Alpi, de Rossini; Licuriciul re Renato Brogi;
18.50: Farmecul sărbătorilor de iarnă de Pan M. Vizirescu.
19.05: Ora „Casei Naţionale de Economii şi cecuri poştale".
I. Dealul negru de Ion Zenea;
II. Viaţa economică creştină de I. Gh. Iosif, comisar al guvernului la CEK.
III. „Livretul de economie", scenariu radiofonic de Victor Hâlmu.
IV. Marşul muncitorilor de Ion Mânceata.
19.45: Serviciul de ştiri germane.
20.00: Radio jurnal (IV).
20.20: I. — Pr. I. L. Petrescu: Cântecul liturgic al Crăciunului cuvânt explicativ.
II. — Corul bis. S. Visarion, cond. de Vasile Popovici: D. magnum mysterium de Vittoria; Gaudent in coelis de Vittoria; Ego sum panis vivus de Palestrina.
Muzică bizantină: a) Aghios o Teos (sec. XI). b) Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu sec. XI); c) Astăzi Hristos în Vitleem se naşte (sec. VIII).
Muzică psaltică: Răspunsuri în stil psaltic de Paul Constantinescu.
21.00: Ora Italiei.
I. Prima femee a Academiei Italiene Ada Negri de prof. Alberto Gianola;
II. Muzică italiană de Crăciun (discuri).
III. Concert în la minor pentru patru piane şi orchestră de coarde de Vivaldi (discuri).
22.00: Radio-jurnal (V). Sport.
22.25: Maxim Vasiliu (voce): Cântece de Crăciun străine şi româneşti; Noaptea sfântă de Frantz Gruber; Cântec de Crăciun de Augusta Holmes; Dulce e svonul de clopot de Wilhelm Kritzner; Crăciunul de Massenet; Dimineaţa lui Crăciun de Brăiloiu; Colind din Bucovina de Liviu Rusu; Colind din Basarabia de Vasile Popovici; Două colinde din Ardeal de Tiberiu Brediceanu.
22.50: Muzică de dans (discuri): Vals de Ziehrer; Tango-habanera de Brühne (voce): Eric Helgar); Escapada, fox de Arndt.
23.00: Jurnal pentru străinătatea în limbile: germană, italiană şi franceză.

Marţi 24 Decembrie 1940

RADIO-ROMANIA
185 m. 160 kHz. 150 kw.
RADIO-BUCURESTI
364,5 m. 823 kHz. 12 kw.
RADIO ROMANIA, RADIO BUCURESTI ŞI POSTUL PE UNDA SCURTA 32,4 m.

7.00: ORA DIMINETII; Deschiderea emisiunii: Radio-jurnal; Muzică (discuri); Sfaturi gospodăreşti; Inchiderea emisiunii.
13.15: Ora. Cota apelor Dunării şi a bărei Sulina. Spectacole.
13.30: Muzică religioasă clasică (disc.): Kyrie eleison din „Messa în do minor", de Mozart (corurile Festivalului din Leida); Ariosa de Haendel şi Arie din „Patimile după Sf. Matei" de Bach (voce: Rosette Anday); Cor de Alain (corul catedralei din Lyon).
13.50: Serviciul de ştiri germane.
14.00: Orgă (discuri): Preludiu din „Messa pentru orgă" de Bach (orgă: Fritz Heitmann).
14.10: Radio-jurnal (II).
14.30-15.00: Muzică religioasă instrumentală (discuri): Fantezia în do minor de Bach (clavecin: Wanda Landowska); Sonata pentru vioară în la major Nr. 5 de Haendel (vioară: Carl Flesch); Suită în re minor de Haendel (pian: Edwin Fischer); Ave Maria de Schubert (vioară); Largo din oratoriul „Saul" de Haendel (orgă: Alfred Sittard).
18.30: Prezentarea colindătorilor din Bucureşti.
19.45: Serviciul de ştiri germane.
20.00: Radio-jurnal (III);
20.20: D-na Valentina Creţoiu Tasslan (voce): Cântece de Crăciun şi pentru copii: Două cântece de Crăciun germane; Joc de copii de Mozart; Ioana Ghica-Comăneşti: a) Iarba; b) A venit un lup; c) Cântec de leagăn; Kiriac: a) Mama; b) Nani, nani; c) Cântecul raţei; d) Meşterul fierar.
20.45: O, ce veste minunată! de Theodor Popescu.
21.00: „Muzică de Crăcuin" Orchestra Radio dir. de Th. Rogalski şi Corul Radio dir. de Radu Botez: Patru colinde de Cuclin Coroană de trandafir de Gh. Cucu (cor şi orch.); In oraşul Betleem de I. Chirescu (cor şi orch.); Kiriac: a) Sculaţi boeri; b) In poarta raiului; c) Plecarea magilor (cor şi orchestră). Cinci (voce: Ştefania Stavri): La poartă în Ţarigrad de V. Popovici; Noi umblăm şi colindăm de M. Bârcă; Colinda vânătorilor de S. Drăgoi; Citinel-citinară de I. Chirescu: Irozii de C. Bobescu.
22.00: Radio-jurnal (IV); Sport.
22.30: Continuarea concertului Orchestrei Radio: Intr'un magazin cu jucării de Engleman: a) Cântecul de leagăn al păpuşii; b) Căluţul; c) Pierrette; d) Parada păpuşilor; Crăciunul tabloul muzical de Königsbegger.
22.50: Coruri de copii (discuri): Două cântece populare (corul din Bielefelder); Melodii de Baumann şi de Spitta (corul din Bielefelder); Peste toate vârfurile e linişte de Kuhlau şi Cântec de seară de Bortnianski (corul din Bielefelder): Dormi „Prinţişorul meu" de Mozart, Cântecul de leagăn al Mariei de Reger şi Un cântec popular (Corul Domnului din Regensbourg.
23.10: Muzică distractivă (discuri):

Miercuri 25 Decembrie 1940

13.15: Ora; Spectacole.
13.20: Concert de prânz. Orchestra V. Predescu: Valurile Dunării, vals de Ivanovici; Mi-e frică, romanţă de Cantea; „Din toate" potpuriu de muzică variată aranjat de V. Predescu.
14.00: ORA VESELA: GRONER.
14.20: Continuarea concertului orchestrei V. Predescu; Trandafirii din Sud, vals de Strauss; Hora lui Ivanciu şi geambaralele de oln Mitana (solo ţambal Nicolae Ciuciu); In satul în care m'am născut, romanţă de Dendrino; Salutare, Viena, potpuriu de Dostal; Pentru ochii tăi, romanţă de Alexandru Leon şi studiu, melodie de Spiegler; Ţi-am scris o romanţă, Iubirea mea dragă, tango de Liliana Delescu şi Amorul, vals lent de Bergher.
18.00: Ora. Muzică distractivă (disc.): Potpuriu de melodii de Paul Jones; Două duete din „Voevodul ţiganilor" de Joh. Strauss (voce: Heinz Daum şi Rosl Seugers); Vals spaniol de Pescador şi Paso doble de Mateo; Ti-Pi-Tin-vals mexican de Grever (voce: Rosita Serrano); Potpuriu de valsuri de Chopin; Sevillana şi Zambara de Mostazo (voce: Esterlilita Castro); Potpuriu din „Studentul Cerşetor" de Millöcher; Selecţiuni de melodii de Sevier şi de Waller; Paso doble de Valsien.
19.30: Romanţe, cântă Mia Braia şi Petre Alexandru: La geamul tău luminat, tango de onel Fernic (duet); Ai să mă uiţi, romanţă de Dendrino (voce: Mia Braia); Lopătarul, romanţă (voce: Petre Alexandru); Sufleţele, sufleţele, cântec de Liliana Delescu (duet); De ce nu vii, sub salcia ce plânge, romanţă veche (voce: Mia Braia); Când luna Mai, romanţă veche (voce: P. Alexandru); Mai am un singur dor (duet); Minciuna, romanţă (Mia Braia); Mireila, romanţă veche (voce: P. Alexandru).
20.00: Orchestra „Luceafărul": Un potpuriu de Krömagger; Spune-mi un cuvânt de dragoste, tango de Frantz Krolop; Nocturna de Kisikowsky; Un vals de Rust; Serbarea florilor de cireşi, intermezzo din Disker; In zadar, serenada de Amade.; Potpuriu din „Vânzătorul de păsări" de Zeller; Vals boston de Skiner; Marş de Leopolli.
21.00: ORA GERMANIEI — „Crăciunul german".
22.00: Muzică distractivă.
22.40-23.30: Muzică distractivă (discuri): Narenta, vals de Komzak şi Legendele Dunărei, vals de Fucik; Fox de van Parys (voce: Jacques Pills) şi One step de Jan Parys (voce: G. Tabet); Selecţiuni de melodii de Kreisler; Lacrimi în inima mea, swing-step de Powell; Fox de Krueger (voce: Lilli Holm); San Fernando tango de Codevilla; Tango de Jaryă Fără un cuvânt de Legay (voce: Louis Lynel); Giannina mea, vals de Frimael şi Vals de Mult (voce: Fernando Orlandia); In Sud melodie de Myddleton.

Joi 26

13.15: Ora; Spectacole.
13.20: Muzică variată (distractivă): Potpuriuri de melodii de Thurban şi de Adanis; In magazinul cu păpuşi de Rich şi Holadrio de Schmidseder (Wurlitzer Orgel); Serenadă de Stanke şi Cântecul de dragoste al vioarei de Winkler; Picanterie de Hans Bund (pian: autorul); Rusticanella de Cortopassi; Deşteptarea florilor de primăvară de Löhr şi Cântecul de seară al păsărelei de Derksen; Potpuriu de melodii de Schmidt-Vagen.
14.00: „Cântec şi haz", (Ion Vasilescu).
14.20: Piese uşoare pentru vioară (discuri): Cântec fără cuvinte de Ceaikowsk (vioară: Sigmund Bieler.
18.00: ORA COPIILOR
Dans spaniol de De Falla (vioară: Erica Morini): Orientală de Cui şi Suvenir de Drdla; Romanţă de Svendsen (vioară Georg Kulenkampf); La Capricciosa de Ries (Jan Dahmen):
15.15: Muzică populară — Taraful Fănică Luca; Arii naţionale; Două romanţe (voce: Fănică Luca); Arii naţionale (solo ţambal: Niculaie Ciuciu); Două cântece populare (voce: Fănică Luca); Arii naţionale: nai: Fănică Luca).
1) Semnalul orei; 2) Marşul copiilor Legionari; 33) „La anul şi la mulţi ani", scenariu radiofonic de Atanasie Mitric, interpretat de elevele şcolii primare de fete nr. 13 de sub direcţia d-nei Marg. Daşchevici. Cond. muzicală Maria Diaconescu, Muzica: Niculae Oancea; 4) Vacanţă de Crăciun, versuri de Horia Furtună, recitate de d-na Lucia Dimitriu; 5) Jurnalul copiilor, Moş Costache Dămin-Bogdăneşti; 6) Semnalul orei.
19.00: Ora; Alfred Pagoni: (fluerat din gură): a) Arii din „Traviata" de Verdi; b) Lolita de Buzzi-Peccia; c) Potpuriu de valsuri.
19.10: Corul Bisericii Sf. Spiridon Nou cond de Ion N. Baston: Astăzi Christos în Vitleem, din Liturghia de Muzicescu; Păstorii, condusă de I. Baston; Pre tine te lăudăm, de Arghanghelsky; Slavă lui Dumnezeu, concert de Crăciun; Crăciun de Adam (solo: d-ra Leria Nicky Cucu acomp. de cor mixt).
19.35: Miron Soarec, pian: Program de Crăciun: Colinde de Agârbiceanu; De sus din cer de Joh. Gotfried Walter; Bucură-te fiică a Sionului, de Beethowen: Iarna de Schumann: Păstorii în faţa ieslii de Liszt; Marş pentru pomul de Crăciun de Gade.
20.20: Radio-jurnal (IV)
Avem 14 ani, cântec popular suedez; Dilema roşie de Warlamoff; Nebunatica, de Marchesti; Rândunelele satului, vals de Joseph Strauss.
Marinella de Serrano; Spune-mi, vals de Arditti.
20.40: Simplitate legionară de Ernest Bernea.
21.00: TEATRU: „MOTATA", comedie de Mihail Drumeş.
21.40: Muzică distractivă (discuri): Valsuri de Rust şi de Kawe; Te iubesc., e totul, de Gordoni (voce: Lys Gauty Lied de Strecker; In Mai, caricca de Jary şi Paso doble de Buder.
22.00: Radio-jurnal (V): Sport.
23.00: Muzică de dans (discuri): Slowfox de Freed şi Quickstep de Gordon; O zi de toamnă, tango de Vasilescu şi Ce te doare inimioară, tango de Gugu (voce: Gică Petrescu); Potpuriu de polci; Vals din filmul „Mazurca" de Kreuder şi Cântecul balalaicii, tango de Schmidseder; Potpuriu de valsuri de Joh. Strauss.
22.20; Transmisiune dela restaurantul Coana Cireşoaia (Voce). Rodica Bujor şi N. Stoenescu.

ZIUA	NATIONAL Sala Comedia 4.71.71	STUDIO V. ALEXANDRI 5.15.53	REGINA MARIA 3.93.45	SĂRINDAR 4.84.94	LUPTĂ şi LUMINĂ 5.69.23	TEATRUL EXCELSIOR 5.75.86	TEATRUL ION VASILESCU 4.85.56	ROXY (Tudor Musatescu) 5.88.00	TEATRUL Municipal (I. L. Caragiale) 4.60.60
Luni 23	Faust	Stăpânul casei	Onoarea	Fritz şi Frantz	Vicleimul şi capra	Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu	Imi pare rău de mine	Relache
Marţi 24	Relache	Relache	Relache	Relache	Relache	Relache	Relacho	Relache	Relache
Miercuri 25	Isabela Regina Spaniei Faust	Ginerele d-lui Prefect Stăpânul casei	Papa se lustrueşte Onoarea	Fritz şi Frantz Flacăra sfântă Fritz şi Frantz	Micul lord Soacra şi Nora	Vânzătorul de Păsări Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu Suflet candriu de papagiu	2.30 Imi pare rău de mine 5.45 D-ra Butterfley 9 Imi pare rău de mine	Schiţe şi momente Premieră Invierea
Joi 26	Isabela Regina Spaniei Isabela Regina Spaniei	Ginerele d-lui Prefect Capul de Raţoi	Onoarea Papa se lustrueşte	Fritz şi Frantz Coana Chiriţa în voiaj Fritz şi Frantz	Lie Viorie D'ale Carnavalului	Vânzătorul de Păsări Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu Suflet candriu de papagiu	2.30 Imi pare rău de mine 5.45 D-ra Butterfley 9 Imi pare rău de mine	Fiecare cum vede Invierea
Vineri 27	Faust Icarii depe Argeş	Stăpânul casei Ginerele d-lui Prefect	Papa se lustrueşte Onoarea	Fritz şi Frantz Flacăra sfântă Fritz şi Frantz	Vicleimul Lada cu Minuni Ginerele lui Hagi Petru	Vânzătorul de Păsări Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu Suflet candriu de papagiu	2.30 Imi rău de mine 5.45 D-ra Butterfley 9 Imi pare rău de mine	Schiţe şi momente Invierea
Sâmbătă 28	Isabela Regina Spaniei Faust	Ginerele d-lui Prefect Stăpânul casei	Onoarea Papa se lustrueşte	Fritz şi Frantz Fritz şi Frantz	Vicleimul D'ale Carnavalului	Vânzătorul de Păsări Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu Suflet candriu de papagiu	2.30 Imi pare rău de mine 5.45 D-ra Butterfley 9 Imi pare rău de mine	Fiecare cum vede Invierea
Duminică 29	Isabela Regina Spaniei Faust	Ginerele d-lui Prefect Capul de Raţoi	Papa se lustrueşte Onoarea	Fritz şi Frantz Coana Chiriţa în voiaj Fritz şi Frantz	Lie Viorie Soacra şi Nora	Vânzătorul de Păsări Vânzătorul de Păsări	Suflet candriu de papagiu Suflet candriu de papagiu	2.30 Imi pare rău de mine 5.45 D-ra Butterfley 9 Imi pare rău de mine	Schiţe şi momente Invierea

Familia noastră și Germania

de Contele **HIDEMARO KONOYE**
Fratele președintelui consiliului de miniștri al Japoniei

Articol scris în exclusivitate pentru Axa

Contele Hidemaro Konoye, fratele președintelui consiliului de miniștri din Japonia, care prin activitatea sa de diriginte invitat al celor mai bune filarmonici din Berlin și ale celor mai bune orchestre ale Reichului, a devenit cunoscut, povestește despre tema „Germania și Japonia", prin prisma specială a relațiilor familiei sale cu Reichul.

Inainte de toate, unele observații despre istoria familiei noastre. Ea este de peste patruzeci de generații, adică de peste o mie de ani, în cea mai strânsă legătură cu familia imperială, și anume după rang aparține, în primul rând de așa numitele familii „Fujiwara" — acestea sunt cinci familii, dintre care se alegea în vechea Japonie, cancelarul Imperiului. Singure femeile care aparțin acestor familii puteau să devină prin căsătorie chiar împărătese în casa imperială. Dacă prin urmare fratele meu conduce astăzi, în calitate de cancelar al imperiului (ministru-președinte) politica Japoniei, el continuă vechea tradiție a familiei noastre. Tot astfel se întâmplă și în cazul că mișcarea de reformă a imperiului, de sub conducerea sa, se face sub semnul „de întărire a puterii imperiale".

Mulți din strămoșii familiei noastre au fost diplomați, însă nu toți. Unii și-au dedicat viața filosofiei, alții artei și cunoscutei tezeremonii care a luat ființă din familia noastră. Deasemeni și bunicul nostru a aparținut diplomaților conducători ai Japoniei. Și aceasta, tocmai în acei ani hotărâtori pentru istoria Japoniei, prin anii 60 ai secolului trecut, când se termină cu epoca aceea a izolării, ei față de restul lumii. Japonia începu în vremea aceea să se familiarizeze cu metodele europene, utilizate în comerț, tehnică, politică și cultură. Generația tânără fu trimisă la studii în țările transmaritime. In curând s'a ajuns la un anumit obiceiu cu privire la trimiterea la studii în străinătate, a tinerilor japonezi. Dintâiu mergeau comercianții tineri în Statele Unite, prin care a fost stimulată Japonia, de-a se moderniza, pe urmă mergeau oamenii de științe în Germania; nobilii, care erau destinați pentru conducerea statului erau trimiși mai cu seamă în Anglia.

Familia noastră n'a avut nici un rol în această direcție a politicei Japoniei. Aceasta este meritul tatălui nostru Atsumaro Konoye. Bunicul a hotărât să-i dea tatălui meu, născut 1862, cariera de diplomat. La începutul anilor optzeci el plecă în Europa. Ținta prevăzută era, ca de obiceiu, Anglia. Insă descrierea victoriilor Germaniei din anul 1870 și personalitatea lui Bismark, au făcut asupra lui o impresie atât de mare, încât și-a exprimat dorința, să i se permită să studieze în Germania dreptul și științele de stat. Curtea imperială însă, de teamă să nu se introducă ideile social-democrației germane în Japonia, nu se putu decide să admită această dorință a tatălui nostru. S'au schimbat mai multe scrisori și însfârșit a obținut aprobarea intermediară de-a studia la Viena în splendida capitală a imperiului Austriac de pe atunci. Aici a stat șase luni, reușindu-i între timp să spulbere îngrijorarea curții imperiale, primind aprobarea să studieze la o universitate din Germania. Timp de șase ani a studiat la Bonn, și la Lipsca, fiind unul dintre primii japonezi, care și-a făcut educația juridică și politică în Germania.

Acești șase ani au fost hotărâtori pentru viața sa întreagă. Din notele sale zilnice, care ni s'au păstrat, putem vedea câte impresii durabile i-a oferit Germania cancelarului de fier, pe care l-a auzit în Reichstag vorbind. Până la moartea lui — a murit foarte tânăr 1904 — el a stat într'o permanentă legătură de corespondență cu profesorii lui și cu colegii săi de studii. Noi, fiii lui am continuat această corespondență. Cu profesorul Sommerlad din Halle de pildă, s'a stins și ultimul supraviețuitor al acestui cerc, dar și cu fiii prietenilor decedați ai tatălui nostru mai stăm în legături permanente.

Incheiem cu un mic episod aflat în notele zilnice cu privire la șederea lui în Germania.

In vacanțele de vară s'au întâlnit frații la Bonn. Tatăl nostru a vrut să învețe împreună cu fratele lui arta înnotului în apele Rinului, ambii fiind cam greoi și puțin flexibili. Progresele erau foarte slabe, ceeace provocă râsul spectatorilor dintre care unul zicea: „Ce înnotători slabi sunt japonezii!" Intre timp germanii și-au format alte păreri despre talentul la înnot al japonezilor...

★

Pe la sfârșitul anilor 80 ai veacului trecut s'a dat Japoniei o constituție după model european. Incă de pe când se afla în Germania, a colaborat tatăl meu la elaborarea acestei constituții, și influenței lui i se datorează, că nu s'a luat de model numai constituția engleză, ci și cea prusiană.

Când se înapoiase însfârșit tatăl nostru în anul 1890 în Japonia, el deveni vice-președinte al primului parlament, și pe lângă aceasta directorul școalei de nobili la etatea de 27 de ani. Și acasă în Japonia el a încercat pe cât îi era posibil, să păstreze intactă legătura cu Germania. Ofițeri germani, profesori universitari germani, comercianți germani și scriitori erau oaspeții săi obișnuiți, copii de profesori germani se jucau cu copiii casei. Astfel învățarăm noi, fără a ne da seama, încă de pe atunci, să vorbim puțin limba germană. Ultimele însemnări zilnice cuprind o dorință a lui, ca pe viitor copiii familiei noastre, să primească educația lor mai cu seamă în Germania.

In schimb am ajuns foarte puțin în contact cu englezii. Tatăl nostru, care se ocupa foarte mult cu istoria, a primit între timp o tot mai adâncă antipatie față de Anglia. Pe el îl revoltau tot mai mult metodele întrebuințate de această țară pentru a pătrunde în Asia de Est, înainte de toate însă metodele aplicate în războiul cu opiu dus contra Chinei, ale cărui efecte le-a văzut el personal. El dorea în general o China independentă față de-o putere străină. „Asia de Est" asiaticilor de Est! aceasta era lozinca sa. Mai cu seamă el, a pregătit rezistența Japoniei, deși n'a apucat războiul din 1904, murind câteva luni înainte de isbucnirea războiului.

Cu toate acestea Japonia nu putu să se lipsească în războiul contra Rusiei de ajutorul englez. Urmarea a fost că propaganda engleză și chiar și cea franceză au câștigat un teren foarte mare. Nobilimea dela curte, educată în Anglia, a primit după moartea tatălui nostru, o majoritate absolută și s'a putut întâmpla în Parlament, ca un ministru al imperiului să folosească cuvintele — „Marea noastră Britanie" — se poate să fi fost un lapsus, era însă totuși caracteristic. Poporul însă, și înainte de toate armata a rămas întotdeauna germanofilă. In aceasta se poate vedea înrudirea sufletească a două popoare ostășești.

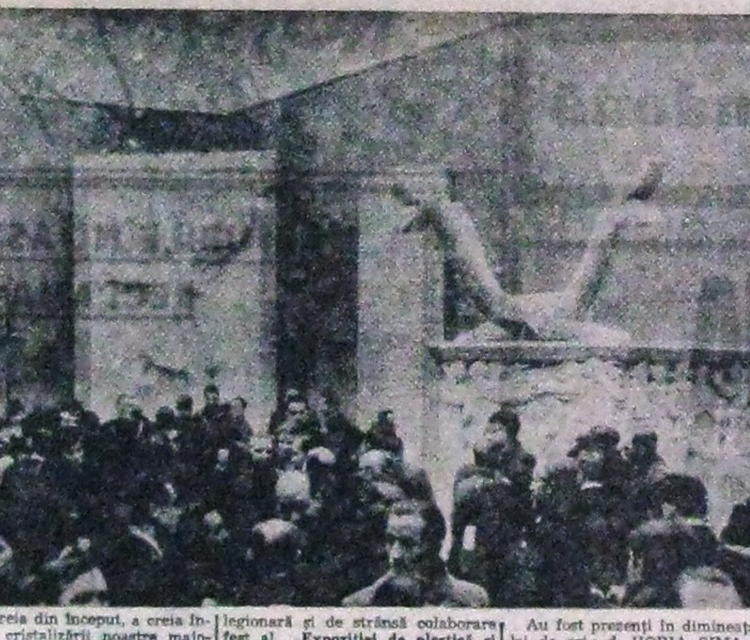
Lăsământul politic al tatălui nostru a continuat să trăiască în familia noastră. Fratele meu actualul prim-ministru, este pilonul acestui lăsământ. El n'a putut studia în Germania, din cauza războiului mondial care era concomitent cu anii lui de studii. Deabea după războiu a putut vedea Germania, vizitând în Bonn familia unui profesor, prieten al tatălui nostru, pe mormântul căruia să depună o coroană. Atitudinea sa sufletească a rămas neschimbată, aceeași moștenită dela tatăl nostru. El urmărea cu cea mai încordată atenție tot ce se petrecea în Germania, la început însă nu în avanscenă politicei, ci retras, așteptând, căci el n'a fost niciodată politician militant, mai curând filosof ca mulți din strămoșii noștri. El urmărea totuși o țintă bine fixată, de-a elimina la timpul oportun, nobilimea curții instruită la școala engleză, dela conducerea statului și în colaborare cu Germania să realizeze idei fundamentale a tatălui nostru. „Asia de Est"! asiaticilor de Est! Consomitent cu încheerea pactului celor trei puteri, a început să se îndeplinească și opera de viață a tatălui nostru.

In anul 1934 pe vremea primei mele șederi în Germania, îi trimisei fratelui meu o ilustrată cu chipul unui bărbat, despre care noi mai înainte n'au auzit încă nimic. In debitele de cărți poștale în Germania îmi bătu la ochi printre figurile lui Goethe și Bismarck o nouă figură.

Un prieten de-al meu îmi atăsese atenția asupra acestui bărbat, și asupra soartei politice a Germaniei, tocmai pe când era judecat de către Tribunalul din Lipsca. Eu expediai fratelui meu rapoartele despre procesul acesta din Lipsca, traduse de mine. Fratele meu cunoștea deja spre uimirea mea această mișcare. El îmi scrisese după cum îmi reamintesc, ca răspuns la comunicarea mea următoarele: „De ar reuși acestul bărbat să-și salveze Patria sa, care a ajuns într'o stare atât de disperată, încât probabil că deabea urmașului său o să-i reușească acest lucru!" Fratele meu nu i-a trecut prin minte că salvarea Germaniei va reuși atât de repede, și pe deasupra că aceasta a pus temelia unei noui orânduiri a lumii și că și el a putut colabora la aceasta. Chiar ca membru al familiei Konoye se simte fratele meu fericit de-a putea încheia în ceasul de față pactul tripartit cu un „bărbat atât de excepțional", cum l-a numit odinioară pe Adolf Hitler.

Deschiderea expoziției

grupului plastic Luchian în sala Dalles

....a creia din început, a creia începutul cristalizării noastre majore", cu aceste cuvinte ce caracterizează o epocă de răscruce istorică și efortul revoluționar al unei generații se încheie programul-manifest al Expoziției de plastică și muncă legionară" ce s'a deschis eri în sălile Dalles.

Sunt expuse în două săli mari lucrări realizate în spirit de echipă legionară și de strânsă colaborare fest al „Expoziției de plastică și sculptorii din gruparea Luchian și-au împletit eforturile lor creatoare și năzuințele lor pentru a dura un stil nou de artă, expresie directă a conștiinței revoluționare românești și a spiritului de comunitate legionară.

Pictura de chevalet nu mai corespunde spiritului revoluționar de astăzi, ea fiind o formă a individualismului care se lichidează pe zi ce trece mai definitiv.

Producția artistică de până acum a devenit obiect de muzeu și ca atare desuet, străin de realitatea vie în care ne mișcăm.

Revoluția așezării românești — pe care și-o propun toți cei adunați în grupul **Luchian** și în jurul **„Ideiei românești"** — se străvede destul de luminos în lucrările expuse în sala Dalles.

Dela fresca revoluției lui **Horia, Cloșca și Crișan** și acel portret al inginerului **Clime** cu atitudine și priviri explozive și totuși de uriașe stăpânire lăuntrică — datorite pictorului **Stoica**, la gravurile pline de echilibru ale lui **Alexandru Bassarab** sau acel princiar portret al lui **Cantacuzino**; dela Arhanghelul pentru sediul nou de **Dumitru Anastase** și Fântâna cu balauri și Făt Frumos la proectul palatului Căpităniei și proectul unei catedrale românești realizate de **C. Joica**, dela schițele lui Dan Iovănescu pentru un mausoleu Moța-Marin până la toate celelalte lucrări ale camarazilor din Grupul Luchian, întreagă această Expoziție Legionară prezintă roadele unei răscolitoare frământări artisticeștice — adevărat șantier de lucru pentru o fundamentală revoluționare a așezării românești.

Au fost prezenți în dimineața zilei de eri: d. HORIA SIMA, Comandantul Mișcării Legionare și vice-președintele Consiliului de miniștri, d-na **Elena Corneliu Zelea Codreanu**, d. ministru al Germaniei, **Fabritius**, d-nii miniștri **Traian Brăileanu, Vasile Iasinschi, Alexandru Constant**, d-nii **C. Stoicănescu**, inginer **Avram**, preotul **Alecu Popescu, Horia Cosmovici**, șeful presei și propagandei legionare. **Vladimir Demetrescu**, secretar general, **I. Ranetescu, Alexandru Randa, Dan Botta**, directorul artelor, **Pavel Costin Deleanu**, cu doamna, **Ilie Nicolescu, Vasile Mailat**, ajutor de primar, **M. Lefter, Trigara Samurcaș** cu doamna, **Virgil Cioflec, Alexandru Bassarab** cu doamna, **Crișu Axente, Horia Stamatu, Ștefan Ion Gheorghe, Dumitru Anastase, Luca Popovici, Cristea Grosu** cu doamna, **Gh. Vânătoru, Gh. Zlotescu, N. Stoica, Niculae Goga, Pușchilă, Stănescu, Zainea, Dan Iovănescu, Ion Pădureanu, I. Popeză** cu doamna, **D. Narti, M. Istrati, Alex. Zăgănescu, Andronic Cantacuzino, Andrei Costin, Ion Bodișteanu, Adrian Zaharescu**, dr. **Gh. Anastasescu** cu doamna, dr. **Ionel Constantinescu** cu doamna, **Ion Popovici, Ștefan Dragu, N. Cucu** cu d-na etc.

Preotul Alecu Popescu a oficiat sfeștania, după care s'au cântat cântece legionare.

Ideologie și Războiu

Sub titlul de mai sus, a apărut o interesantă lucrare, semnată de d. lt. col. C. Atanasiu, cunoscut publicului prin activitatea sa publicistică de ridicare a potențialului sufletesc de războiu.

Dela început autorul își precizează poziția spiritualistă față de fenomenul războiului, arătând că deasupra faptelor de armă se află spiritul, adevăratul creator al reformelor și conducător al tuturor încordărilor sângeroase. Pe acest drum s'ar găsi explicația războaielor, totul reducându-se, în fond, la lupta ideologică. Insemnătatea pe care d. lt. col. C. Atanasiu o dă filosofiei și ideologiei, ar impune ca să se dea o mai multă atenție ideilor fundamentale, ce agită spiritele și deci un războiu să fie purtat atunci când el este pregătit și din punctul de vedere ideologic. Ex.: național-socialismul.

Diversele probleme pe care autorul le tratează în legătură cu aspectul spiritual al războiului, ca de exemplu: „statica și dinamica războiului", „explicarea psihologică a înfrângerii polone", „războiul elitelor", etc., sunt tot atâtea capitole din „marea dramă sângeroasă" cum numea Jomini războiul.

Meritul cărții este, în primul rând, că întreține opinia publică intelectuală cu subiecte, ce consideră ca problemă centrală a vieții: apărarea patriei. In al doilea rând, ea orientează spiritele spre un plan cu totul superior, fiind vorba de marea putere a sufletului.

Această putere o vede autorul crescând în regimul totalitar, încheind cu speranța că potențialul sufletesc de războiu, va fi ridicat la cea mai mare valoare.

Huliganii din Palestina

In copilărie și chiar în anii adolescenței, sufletul meu n'a cunoscut ceeace este antisemitismul. Abia după ce am intrat în Universitate, am căutat să rezolv esența antisemitismului, nu atât ca să mi-l apropii cât ca să mi-l explic.

In toamna anului 1929, eram reporterul foarte tânăr al unui ziar din Capitală. In Palestina, arabii măcelăreau pe evrei. Am fost însărcinat de ziarul la care lucram să fac o anchetă la fața locului, pentru a cerceta cauzele revoluției arabe. Pe atunci, democrația era înfloritoare, iar Evreii, la noi în țară ca pretutindeni, atotputernici. Ziarul meu era „cel mai curajos ziar românesc" și de aceia avea datoria ca prin ancheta mea să deplângă suferințele „nobilului" popor ales în propria lui țară: în Palestina.

Timp de o lună de zile, am cercetat țara cunoscută în Biblie sub numele de Pământul Făgăduinții, oraș cu oraș, sat cu sat. Venisem dintr'o țară frumoasă, ale cărei bogății miraculoase erau stăpânite de evrei, dintr'o țară care se afla înscrisă a treia, după Statele Unite și Polonia, pe tabloul țărilor care contribuiau bănește la marea operă de reconstrucție a Statului național evreesc.

Principala critică pe care evreii și apărătorii lor o aduc antisemitismului este că acesta are la bază „un spirit de netoleranță care face rușine civilizației secolului al XX-lea". Pe mine unul acest argument nu mai m'a impresionat după ce am vizitat Palestina și am făcut cunoștință cu toleranța pe care evreii, veniți acolo ca pretutindeni, o arată față de populația autohtonă majoritară, față de mândra, nobila și atât de iubitoare de libertate națiune arabă.

In Palestina arabii au format și formează marea majoritate a populației. Timp de secole ei au fost singurii stăpâni ai acestei țări și numai după ce, în 1917, Anglia, pentru a câștiga sprijinul evreilor care nu era numai financiar dar însemna totodată intrarea Statelor Unite în războ, s'a hotărât să sprijine ideea realizării unui Cămin național evreesc, arabii și-au văzut contestate drepturile de stăpânire asupra Palestinei. Cu toate acestea, nici astăzi, după mai bine de 20 ani de imigrație continuă, evreii nu reprezintă 20 la sută din întreaga populație a Palestinei.

Puterea mondială a evreilor nu se explică prin calitățile de ordin spiritual pe care ei le-ar avea în detrimentul popoarelor ariene. Practicând de mii de ani uzura și comerțul, ei au reușit să acapareze bogățiile lumii, să dispună de cele mai mari capitaluri depe glob. Stăpânind aurul, ei au practicat corupția, au cumpărat pur și simplu ceeace numim puterea lor în lume. Cu Statul național evreesc au procedat la fel: l-au cumpărat.

Capitaliștii evrei din întreaga lume s'au asociat pentru a colabora la cucerirea Palestinei.

Numeroase societăți evreești au fost înființate cu scopul de a cumpăra pământul dela arabi. Tentați de prețurile enorme care li se ofereau, arabii au căzut în cursă. In puțini ani, ei au constatat că pământul nu le mai aparține, că din stăpânitori liberi au devenit sclavi și cerșetori pe întinsele latifundii evreești. Imigrația evreească creștea în măsura în care arabii rămâneau fără pământuri. Un sfert din pământul Palestinei este proprietatea celebrei familii Rotschild. Când arabii și-au dat seama că proaspeții coloniști evrei vor să stăpânească țara toată și să-i gonească pe ei în deșerturile Arabiei, au pus mâna pe topoare. Soarta evreilor din Palestina ca și a acelora din restul lumii este strâns legată de soarta Angliei. Dacă Anglia va fi învinsă în acest războ, arabii își vor recâștiga libertatea și pământul iar evreii vor trebui să se resemneze, plecând în vre-una dintre insulele marelui imperiu britanic.

Călătoria mea în Palestina m'a lămurit definitiv asupra problemei evreești. Când se găsesc în mijlocul altor popoare, evreii invoacă pentru ei spiritul de toleranță al autohtonilor. Imediat ce debarcă în Palestina, convingerile lor suferă o radicală transformare. Din democrați, ei devin naționaliști înverșunați; dragostea lor pentru toleranță se transformă în cea mai cumplită netoleranță: din filosemiți ei devin antisemiți. Transformarea este firească. Inainte se găseau într'o țară străină; acum se găsesc în „țara lor". Iși iubesc „țara lor" dar nu înțeleg că și „ceilalți" pot fi patrioți. In țara lor sunt naționaliști, dar când naționalismul este practicat de alte popoare, îl condamnă ca pe „o tendință primitivă" sau ca pe o „întoarcere la barbarie".

Realitatea este că poporul ales nu reprezintă decât un popor blestemat de Dumnezeu, un popor care prin materialismul lui feroce, prin pasiunea lui nelimitată pentru aur, a pervertit și pe celelalte popoare, având o influență detestabilă asupra sufletului lor. Capitalismul este în cea mai mare parte concluzia practicilor evreești. Suferințele de astăzi ale omenirei sunt cauzate de capitalism. Lupta împotriva capitalismului nu este în fond decât lupta împotriva tiraniei iudaice. Când capitalismul este în cea mai mare parte concluzia practicilor evreești. Suferințele de astăzi ale omenirei sunt cauzate de capitalism. Lupta împotriva capitalismului nu este în fond decât lupta împotriva tiraniei iudaice. Când capitalismul va fi învins, Ahasverus va fi doorit.

Petre Mihail

La Oficiul Naţional de Turism

S'a inaugurat prima expoziţie de fotografii documentare din Transilvania şi Maramureş

Cuvântarea d-lui Emil Bulbuc, secretar general al Ministerului Propagandei

In palatul subsecretariatului de Stat al propagandei, — str. Wilson 8 — s'a deschis prima expoziţie de fotografii documentare, cu subiecte din Transilvania de Nord, Nord-Est şi Maramureş.

Consacrată părţii de Miază-Noapte şi Răsărit a Ardealului, această expoziţie n'a vrut să fie o romanţare, prin fotografie, a pitorescului românesc, ci să prezinte imaginea reală a specificului autohton, căutând să accentueze valoarea care poate s'o aibă pentru noi, ca şi pentru străini, localizarea în spaţiu a documentului fotografic. A acelui document revelator al diversităţii şi, mai ales, al autenticităţii peisagiului şi etnicului românesc.

ASISTENŢA

La solemnitatea inaugurării expoziţiei au luat parte d-nii: Mihai Antonescu, ministrul justiţiei, Corneliu Georgescu, ministrul colonizărilor, Ion Mânzatu, dir. g-ral al Soc. de Radio-Difuziune, D. Puşcaru, dir. g-ral O. N. T., prof. P. P. Panaitescu, rectorul universităţii din Bucureşti, Emil Bulbuc, secretar g-ral la min. propagandei, N. Petraşcu, secretar g-ral al Mişcării Legionare, Tuliu, secretar g-ral al min. economiei naţionale, Bercea, dir. de cabinet al d-lui ministru Al. Constant, prof. univ. Al. Rădulescu, Costa, ataşat de presă al Italiei, Dupront, dir. Institutului francez de înalte studii, dr. Sleopoe, preşed. Clubului Alpin Român, etc.

CUVANTAREA D-LUI EMIL BULBUC, SECRETAR GENERAL AL MINISTERULUI PROPAGANDEI

D. Emil Bulbuc, secretar general al ministerului propagandei, deschizând expoziţia, a rostit următoarele:

Direcţiunea turismului deschide astăzi o expoziţie documentară de fotografii, din nordul Ardealului. Bucuria Naşterii Aceluia care a şters toată lacrima după toate feţele, coincide cu fericita iniţiativă de a se deschide această expoziţie, care aduce între noi pe fraţii rămaşi dincolo.

Aceasta nu este numai o expoziţie de fotografii a unor îndrăgostiţi de frumos.

Este pământul românesc de acolo.

Este sufletul fraţilor noştri şi carne din carnea noastră.

Deaceea, acest prilej aşi dori să fie un simbol şi o poruncă.

Simbolul că: suntem una cu toţii.

Şi porunca de a trăi în duhul dragostei.

Trăiască Legiunea şi Căpitanul.

★

După cuvântarea d-lui secretar g-ral Emil Bulbuc, asistenţa a vizitat marea sală a expoziţiei, în care sunt expuse o sută de fotografii, în care se relefează peisajul şi etnicul acelor părţi de ţară, unde pulsează „sufletul fraţilor rămaşi dincolo".

Economie - Muncă - Finanţe

Duşmanii planului decenal

Planul decenal are şi duşmani. Nu sunt mulţi, — dar sunt. Pentru acei cari s'au izbit în decursul anilor de combinaţiile marilor noştri financiari susţinuţi de vechile regimuri duşmane sunt cunoştinţe vechi. Astfel au fost timpuri când îi puteai întâlni peste tot locul, la oraşe, caşi în lumea ţărănească, trecând drept puternici zilei, oameni cu mari posibilităţi, cu renume şi trecut politic. Fără ei nu se putea face nimic pentru economia naţională. Prin ei însă, totul era posibil. Drepturile lor în această direcţie erau de necontestat şi adesea se moşteneau din urmaşi. Un liberal, de pildă, crescut în cercurile marilor financiari de aceiaşi culoare politică, era investit la o anumită vârstă cu titluri şi atribuţii asemănătoare cu ale mai marilor săi. Moştenind concepţia înaintaşilor, el devenia în virtutea unei vechi tradiţii liberale, un temut susţinător al intereselor castei din care făcea parte. Iar dacă din imprudenţa cuiva era incomodat în activitatea ce o desfăşura pentru menţinerea prestigiului economiei liberale, intervenţia şefilor era promptă şi dureroasă pentru vinovat.

Funcţionari ai statului, persoane cu răspunderi în posturile ce deţineau, fie ele cât de mare, au fost aspru pedepsite pentru îndrăzneala de a fi luat atitudine împotriva intereselor castei. Trecuţi pe lista neagră, toţi inamicii financiarilor cu trecut şi grade în marile partide politice de altădată, erau urmăriţi până la moarte. O reapariţie în posturile din care au fost alungaţi pentru exces de conştinciozitate şi de risipă de demnitate, era o minune — prea rară însă ca să se poată spună că au fost şi unii cari au scăpat de răzbunarea marilor financiari, reprezentanţi ai unor burghezii care a dispus cum a vrut de bogăţiile ţării. Ura lor, adesea, mergea până acolo, că acceptau orice compromis cu adversarul politic numai pentru a-şi vedea satisfăcut sentimentul răsbunării. Pact au făcut ei şi cu streinii de neam, cu marile consorţii evreeşti, cu toate că li se cerea drept preţ pentru acceptarea complicităţii de către acestea, ce avea Neamul mai scump: demnitatea naţională. Au renunţat la ea, cu toată inima. Şi fiindcă s'au înţeles în afaceri, au căzut apoi de acord şi asupra chestiunilor cari priveau însăşi interesele naţionale în general. Având cartea lor de vizită în mână, evreii s'au strecurat uşor în viaţa noastră economică, pe care o credeau definitiv subordonată intereselor lor.

Decepţia pe care o încearcă însă dela o vreme îi preocupă şi neliniştește în aceiaşi măsură şi pe susţinătorii lor de totdeauna. Iar dacă azi fac front comun împotriva măsurilor ce s'au luat pentru refacerea economiei naţionale, aceasta are o singură explicaţie: la câştig ca şi la pagubă, numai împreună...

Duşmanii planului decenal şi-au strâns, deci, rândurile şi, atât cât mai pot, încearcă să creeze o atmosferă ostilă aplicării planului. Ca să vorbim de pericolul lor, ne vine foarte greu. N'a fost simţit nicăieri şi nici nu va putea fi simţit cândva.

Atunci să-i punem pe duşmanii planului decenal în ghilimele: „Duşmanii" marei opere de refacere a economiei naţionale îşi fac iluzii degeaba.

Vasile Dova

—xoxoxoxo★oxoxoxox—

Agricultură şi agronomie

Criticii de profesie şi oamenii care bârfesc fără ca să fie informaţi, au aruncat toate păcatele de care suferă agricultura şi viaţa noastră rurală, în seama inginerilor agronomi.

Unii au contestat pur şi simplu raţiunea sau sensul de a fi al inginerului agronom.

Alţii n'au găsit în toată acţiunea migăloasă a tehnicianului şi omului de ştiinţă în ale agriculturii decât încurcarea drumului altora.

Şi foarte puţini, chiar dintre intelectuali, abia au izbutit să se lămurească ce este agronomia, ce este inginerul agronom şi în ce măsură agricultura are de câştigat de pe urma unor ştiinţe ale culturii pământului.

Pentru a da plugarilor adevăratul înţeles al acestor lucruri, precum şi pentru a lămuri pe toţi ce poartă interes unor astfel de probleme, e bine să facem anumite precizări.

Este mai întâi un fapt simplu şi elementar, că, întocmai ca în toate celelalte domenii de activitate ale omului, şi agricultura a strâns, dealungul veacurilor, o serie de experienţe şi învăţături, cari au putut deveni un sistem de reguli şi adevăruri cu valoare de ştiinţă.

Aceste adevăruri şi reguli care au legături cu ştiinţele biologice şi cu cele fizico-chimice în deosebi, formează ceeace numim noi agronomie.

Inainte vreme, când agricultura se făcea după unele practici transmise din tată în fiu, unele din aceste reguli au putut fi cunoscute, dar caracterul esenţial al culturii pământului era acela al unei culturi empirice, pe bază de ceeace vedea unul în experienţa lui obişnuită.

Când ştiinţele biologice şi fizicochimice au luat avântul care le-a dus la mari descoperiri şi adâncimi de adevăruri, agricultura a primit şi ea obligaţia de a se supune unei raţionalizări din ce în ce mai necesare.

Cunoştinţele de botanică au permis să se urmărească o serie întreagă de îmbunătăţiri în privinţa plantelor.

Cunoştinţele de geologie au permis constatarea unui întreg sistem de relaţii între sol şi plantă şi realizarea unor condiţii de cultură superioară.

Progresele tehnice au îngăduit, apoi, perfecţionarea uneltelor de lucru.

Iar complexitatea vieţii economice şi noua încadrare a producţiei agricole în producţia generală au impus studii atente asupra organizării producţiei, a valorificării produselor agricole şi a integrării economiei agricole în economia naţională.

Toate aceste necesităţi depăşeau capacitatea de înţelegere şi de lucru a plugarului. Erau necesare şcoli speciale în care să se pregătească elemente capabile de a urmări fenomenele constatate de ştiinţele agricole şi de a se strădui ca în lumina acestor învăţături să îmbunătăţească modul de cultură şi producţie.

Era necesară crearea unei atmosfere favorabile unei alte educaţii şi îndrumări a plugarului.

Din aceste nevoi crescânde au izvorît şcolile noastre de agricultură care aveau la început un caracter mediu, apoi superior, până la completa lor echivalenţă cu celelalte instituţii de învăţământ universitar.

A fost o evoluţie la mijloc şi tocmai aceasta a scos în relief necesităţile crescânde de formarea unor oameni de ştiinţă care să adâncească problemele şi să deschidă noui drumuri, şi a unor tehnicieni care să îndrumeze şi să conducă viaţa noastră agricolă, în conformitate cu cerinţele economice actuale şi posibilităţile ştiinţei.

Inginerul agronom răspunde astăzi mai multor necesităţi. El trebue să asigure continuarea cercetărilor ştiinţifice în laboratoare, institute ştiinţifice şi staţiuni experimentale. El are apoi conducerea şi îndrumarea vieţei rurale, ca şef de ocol sau conducător de Cameră agricolă.

Tot lui îi incumbă misiunea din ce în ce mai stăruitor necesară a agronomiei sociale, adică a învăţării plugarilor adevărurile ştiinţei agricole.

El trebue să desfăşoare deci, o activitate creatoare una de conducere şi una de îndrumare, care toate converg spre ridicarea nivelului agriculturii româneşti.

Acţiunea lui este, însă, cu atât mai grea, cu cât, la faptul că plugarul trebue desvăţat de năravuri moştenite din bătrâni, pentru a fi deprins cu un nou fel de lucru şi de viaţă, se adaogă o anumită indiferenţă şi chiar o neînţelegere faţă de inginerul agronom din partea tuturor celorlalţi intelectuali.

Aceasta este o greşeală nu numai pentru că a jignit şi demoralizat un corp de oameni de ştiinţă şi tehnicieni, atât de necesari pentru o ţară care trăeşte din agricultură, ci şi pentru că face nefireşti legăturile dintre economia agricolă şi economia naţională.

Aşa cum plugarul trebue să se bucure de o altă înţelegere din partea oraşului şi inginerul agronom, pentru a-şi putea îndeplini cu drag întregul apostolat la care este chemat, are nevoie din partea intelectualilor oraşului din partea conducătorilor vieţii economice, din partea tuturor, de o preţuire corespunzătoare aportului său la ridicarea economiei româneşti.

Ing. Al. V. Mireseu

Revoluţia economică

Vieaţa economică a fost în toate timpurile dominată de un anumit spirit director. Totdeauna o revoluţie a acestui spirit a adus după sine o schimbare la faţă a vieţii economice.

Economia capitalistă, născută din spiritul iudaic şi cel anglo-saxon, a intrat după răsboiul mondial într'o perioadă de prefaceri, cari s'au generalizat odată cu producerea crizei economice mondiale din anii 1931/32. Inechitatea în distribuirea produsului social a fost cauza principală, care a dat naştere tendinţelor de revoluţie în sânul economiei liberale. Vrajba iscată între clasa capitalistă şi muncitorime a îmbrăcat forme politice, încât lupta s'a dat în ultimă analiză tot în domeniul politic. Isbânda n'a fost nici de partea capitaliştilor, nici de partea muncitorilor. In viaţă, — şi realitatea istorică este şi ea tot viaţă! — învinge totdeauna compromisul. Intervenţiile nenumărate ale Statului în viaţa economică tind la găsirea unei soluţii de compromis pentru organizarea vieţii economice aşa fel, încât repartiţia socială a bunurilor să fie mai echitabilă, pentru a se evita ciocnirile violente de interese din sânul societăţii.

Interesele comunităţii naţionale au învins interesele egoiste de clasă ale capitaliştilor şi pe acelea ale muncitorilor. Naţionalismul totalitar, care triumfă astăzi în lume, este rezultatul final al răsboiului social care lichidează lumea şi economia liberală. Imperativul vremurilor noastre impune organizării sociale o singură ţintă: fortificarea naţiei în lupta ei de afirmare în concertul de foc al neamurilor.

Societatea românească a trăit de curând victoria revoluţiei politice legionare. Revoluţia economică în sens legionar se va face într'un tempo lent şi economia românească va purta pecetea unui alt spirit. Spiritul legionar va impune economiei româneşti, care era dominată până acum de spiritul iudaico-liberal, valorile etice sociale legionare. Forţele productive economice vor prinde aripi, iar bietul Român va participa şi el la prosperitatea economică a ţării.

Ordinea economică legionară va înlătura exploatarea omului de către om şi va aduce cu sine o distribuire echitabilă a produsului muncii naţionale.

Petre Ercuţă

Aranjamentul comercial dintre Iugoslavia şi România

BELGRAD, 22 (Rador). — Agenţia AVALA transmite:

D. Andres, ministrul comerţului, a făcut declaraţii reprezentanţilor presei, cu ocazia încheerii noului aranjament comercial dintre Iugoslavia şi România.

Intre altele, d. Andres a spus: Actualul acord a aşezat schimbul nostru comercial pe baze ce corespund mai bine condiţiunilor actuale şi nevoilor celor două state.

In ceeace ne priveşte, noi am consimţit la aprovizionarea României cu produse iugoslave, asigurând prin aceasta aprovizionarea ţării noastre, în schimb, cu articole româneşti şi cu produsele petrolifere de care avem nevoe.

Ministrul comerţului a adăugat că totdeodată a fost rezolvată şi chestiunea lichidării soldului clearingului anterior dintre Iugoslavia şi România.

Pentru încadrarea economiei naţionale într'o nouă organizare şi funcţionare

Concentrarea şi legarea grupurilor profesionale reprezentate pe piaţă în mari unităţi organice

Intr'o serie de articole economice ziarul nostru va desbate în coloanele sale funcţionarea şi evoluţia economiei naţionale dela 1920—1940, organizaţia şi starea actuală a aşa ziselor asociaţii, uniuni, sindicate şi tovărăşii de producători şi comercianţi şi mai ales — în cele mai mici amănunte, — organizarea economiei noastre naţionale în asociaţii fondate pe conceptul spiritului de echipă şi pe ideia concentrării tuturor părţilor şi a tuturor mărfurilor legate şi cimentate prin acelaşi substanţă (materie primă) în acelaş mănunchi.

Paralel cu această temă se pune şi chestiunea repartizării atribuţiunilor şi-a formelor de activare între ministerele şi instituţiile noastre.

Este o problemă tranşată, că în statele totalitare şi în sistemul economic dirijat, economicul activează cum politicul porunceşte. Cu alte cuvinte se pune problema de-a organiza o erarhie economică care să antreneze sfera economică a statului aşa cum doreşte centrul său politic.

In această ordine de idei apare metoda economiei liberale — egoistă şi nestăpânită — cu ţelul său organic: uzurparea drepturilor statului şi-a instituţiilor sale prin indivizi şi profesionişti grupaţi în unităţi semistatale, cu scopul de a-se anuma prerogative şi funcţiuni de pură esenţă statală, pentru operaţiunile elicii şi-a plutocraţiei care suge de trei veacuri şi nat şi Stat — la noi şi aiurea — şi care în ultima instanţă, prin inconştienţă şi degenerare se sufocă dela sine, trăgând la înăduşală pentru veacuri Statul şi Naţiunea pe cari s'a desvoltat şi şi-au închis ciclul.

In această ordine de idei vom arăta că nu o întâmplare a dat pe mâna alor „n" foruri oficiale rosturi cari aparţin unui singur for, vom arăta că nu excesul de zel a împins pe fiecare ministru să se ocupe de rosturile naturale ale altuia.

Vom dovedi că nu dorinţa de-a se activa cu rezultate pe suprafaţa unei zone de preocupări cât mai întinsă a împins parlamentele democraţiilor, să dea pe mâna alor trei excelenţe şi alor trei patru departamente — dela egal la egal — funcţiuni cari erau de o competenţă unică şi limitată şi'n orice caz de competenţe bine precisate.

Pofta de îmbogăţire şi răul din individ lăsate libere din frâul sobrietăţilor şi a nobleţei spirituale au acoperit toată manifestarea materiei, subjugând scopuri şi idealuri prin mijloace şi manifestări de instincte primare. In fine vom identifica precis starea de fapt.

Şi ca urmare vom pune la dispoziţia factorilor competenţi inventarul actual, vom indica în amănunte soluţii şi reforme!

Incepem seria cu un îndrumar care ni-l înfăţişează geniul şi unicitatea germanismului naţional-socialist, prin ceeace este şi ceeace dă corporaţia alimentării Reichului cu structura asociaţiilor sale profesionale, cu leacul unanim al reglementării pieţii, cu repartizarea zonelor de preocupări între cele mai mari organe cari dirijează materia şi mijloacele Reichului german: planul de patru ani, ministrul economiei naţionale, comisariatul general al preţurilor Reichului şi ministerul agriculturii şi-al alimentării (cu toate asociaţiile sale).

Sus, comandă Fuehrerul

El a stabilit standardul de viaţă pe care-l poate avea cetăţeanul german în raport cu scopurile şi cu marşul natural al comunităţii germane.

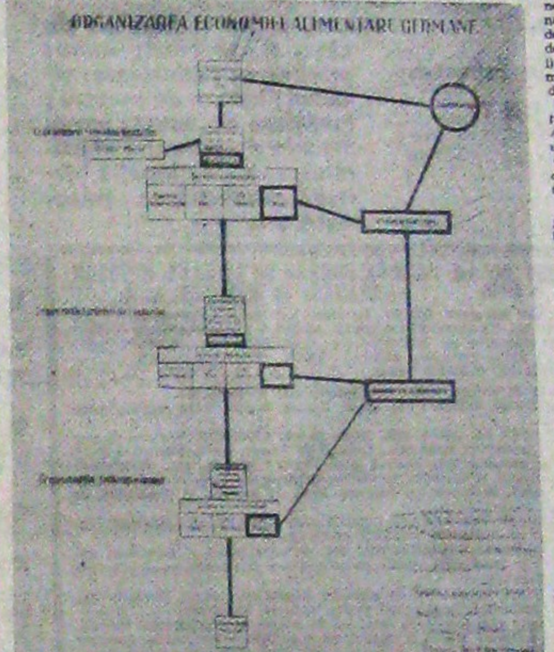
Toată materia şi toate mijloacele sunt date spre manevrare şi combinare primului său sfetnic, Hermann Goering, om tare, putere de muncă gigantică, autoritate net detaşată, patriotism, echitate, încarnarea gospodărului german idealist şi luptător care nu cunoaşte capitulări şi tranzacţii.

Materia şi mijloacele sunt planificate şi dirijate conform cadrului stabilit prin planul de patru ani. Sub îndrumarea şi orientarea aceasta funcţionează: Conducătorul economiei prin ministerul economiei naţionale, Conducătorul ţărănimii şi-al agriculturii germane prin ministerul agriculturii şi-al alimentării, Ministerul finanţelor, Comunicaţii, Organizaţiile ing. dr. Todt, Robert Ley, Hierl, Ministerul comunicaţiilor şi Comisariatul general al preţurilor.

Ministrul agriculturii are în seamă producţia şi valorificarea produselor agricole, direct şi prin asociaţii. Să se reţină că unităţile sale cari efectuează operaţii de comerţ, stau în legătură cu economia naţională şi cu comisariatul preţurilor în tot ce priveşte politica schimburilor, şi costul vieţii.

Cu alte cuvinte, politică economică face şeful planului de patru ani, economie naţională (adică coordonarea sectoarelor economice şi-a economiilor de rang constitutiv în corpul şi în întregul economic naţional), face ministerul economiei naţionale, economic agricolă, ministerul agriculturii, politică muncitorească miniştrii R. Ley şi Hierl, stocaj şi maşină de război ing. dr. Todt, comerţ şi operaţiuni economice asociaţiile economice dirijate de Stat şi nu Statul.

Documentarea celor de mai sus, o face cu prisosinţă schema aici prezentată.

Documentare plastică, rezumativă şi limitată la sector.

Limpezirea, reflexii şi învăţăminte oferim cetitorilor prin studiul ce urmează:

Corporaţia alimentării şi reglementarea pieţii în Germania

Corporaţia alimentării (Reichsnaehrstand) este o organizaţie totală a agriculturii germane, pedeoparte, şi a economiei alimentării germane, pe de alta. Ea a fost înfiinţată în baza legii din 13 Septembrie 1933 şi stă sub conducerea lui R. Walther Darre conducătorul ţăranilor, care — fiind în acelaş timp ministrul alimentaţiei şi agriculturii — este însărcinat şi cu conducerea oficială a politicei agrare germane.

Corporaţia alimentară încorporează toţi oamenii ocupaţi cu agricultura, şi cu transformarea produselor agricole. In acest sens corporaţia alimentării este comunitatea profesională a tuturor oamenilor ocupaţi cu agricultura şi cu valorificarea produselor agricole.

Din cauza legăturii strânse cu agricultura, aparţin Corporaţiei Alimentării şi cooperativele agricole şi asociaţiile şi uniunile agricole.

Ca organizaţie a economiei alimentării, Corporaţia Alimentării cuprinde pe deasupra toate grupările profesionale, cari nu aparţin agriculturii, dar cari servesc totuş alimentarea poporului prin faptul că prelucrează sau împart produse agricole. In această categorie nu cad numai comercianţii dela ţară (comerţul de animale de cereale, de cartofi, etc.), ci şi lăptăriile, morile, fabricile de zahăr, fabricile de bere, etc.

Conducerea Corporaţiei Alimentării revine conducătorului ţărănimei Reich-ului (Reichsbauernfuehrer) pentru întregul ţinut al Reichului; conducătorul organizaţiilor ţărăneşti ale ţinuturilor (Landesbauernfuehrer) pentru ţărănimea regională (în momentul de faţă în număr de 24); conducătorului organizaţiilor ţărăneşti cercuale (Kreisbauernfuehrer) pentru ţărănimea unui cerc (în momentul de faţă în număr de 520); iar conducătorului organizaţiilor ţărăneşti locale pentru ţărănimea din localitate. Prin aceasta se garantează o conducere unitară a Corporaţiei Alimentării şi executarea unitară a măsurilor acesteia până în cei din urmă săi.

Pentru executarea chestiunilor administrative s'au înfiinţat organe administrative. Ele se compun din Oficiul ad-tiv al conducătorului ţărănimii Reich-ului (Verwaltungsamt des Reichsbauernfuehrers), din Oficiile ad-tive ale organizaţiilor ţărăneşti ale ţinuturilor şi din Oficiile Organizaţiilor ţărăneşti cercuale.

Inăuntrul organelor administrative de o importanţă deosebită **Oficiile însărcinate cu chestiunile de specialitate ale Coorporaţiei** pentru cari s'au înfiinţat pentru întregul Reich, pentru organizaţiile ţărăneşti ale ţinuturilor şi pentru organizaţiile ţărăneşti cercuale, câte trei secţii principale.

Ingrijirea omului dela ţară

Secţia principală I. se ocupă cu îngrijirea omului dela ţară, instruirea şi învăţarea lui, tratamentul lucrătorilor agricoli, chestiunilor de arendă, colaborarea la colonizare şi la aplicarea legii pentru indivizibilitatea proprietăţii rurale (Reichserbhofgesetz).

Secţia principală a II-a se ocupă cu încurajarea producţiei, în special în ceeace priveşte mărirea capacităţii agriculturii germane, bătălia producţiunii, sfătuirea la chestiunile economice, chestiunile culturii plantelor, pomiculturii şi horticulturii, ale creşterii animalelor, ale proprietăţilor ţărăneşti forestiere, etc.

Secţia principală a III-a în sfârşit se ocupă cu dirijarea economiei alimentării, ceeace se înfăptueşte prin organizaţiile independente din punct de vedere juridic, pentru diferitele **Principiul hotăritor pentru aceste organizaţii a fost CONCENTRAREA GRUPURILOR PROFESIONALE REPREZENTATE PE PIAŢA, adică producători, prelucrători, comercianţi, sub o conducere unitară.** Astfel sunt grupaţi de ex. în uniunea economică de cereale, producătorii cooperativele, morile, comercianţii de făină, brutarii, etc. Aceste unităţi economice de cereale, la rândul lor, sunt concentrate, pentru tot cuprinsul Reich-ului, în Uniunea Centrală a Economiei germane de Cereale (Hauptvereinigung der deutschen Getreidewirtschaft). După acest principiu sunt organizate şi celelalte pieţe din economia alimentară. Actualmente există 10 (zece) uniuni centrale şi anume:

a) Uniunea centrală de economie germană de cereale şi furaje; b) Uniunea centrală de economie germană de animale; c) Uniunea cetrală de economiei germană de lapte şi grăsimi; d) Uniunea centrală de economie germană de ouă; e) Uniunea centrală de economiei germană de cartofi; f) Uniunea centrală de economie germană de zahăr; g) Uniunea centrală de economie germană de horticultură; h) Uniunea centrală de economie germană de viticultură; i) Uniunea centrală de economie germană de animale; c) Uniunea centrală de economie germană de piscicultură.

Aceste Uniuni centrale, aparţin secţiei principale a III-a a Coorporaţiei Alimentare a Reich-ului. In scopul unei colaborări unitare, asociaţiile economice existente precum şi ţinuturi aparţin secţiei principale III a Ţinutului.

Ţăranul găseşte, prin urmare, îngrijirea sa socială, juridică şi culturală la secţia principală I, îngrijirea profesională, încurajarea şi sfătuirea, la secţia principală II. Dirijarea valorificării produselor sale, în schimb, se execută de către asociaţiile înfiinţate în domeniul reglementării pieţii. Ţăranul este contribuabil cu cotizaţii faţă de Corporaţia alimentară a Reich-ului, dar nu şi faţă de asociaţii. Acestora din urmă le aparţine în mod formal, adică este supus măsurilor şi dispoziţiilor lor.

Importanţa Corporaţiei Alimentare a Reich-ului, ca organizaţie a agriculturii şi a economiei alimentare, constă în cele ce urmează:

1. Numărul mare de organizaţii, ce exista înainte în domeniul agricol, a fost înlocuit printr'una totală unitară, subîmpărţită.

2. Această organizaţie unitară este condusă responsabil din punct de vedere politic. Mulţi dintre conducătorii ţăranilor ocupă în acelaş timp funcţiuni politice în partid. Conducătorul ţăranilor Reich-ului este şi conducătorul Oficiului Reich-ului pentru politica agrară a Partidului naţional-socialist (Reichsleiter des Reichsamtes für Agrarpolitik der N. S. D. A. P.).

3. Forţele de autoadministrare, existente în agricultură, sunt puse în contact mai intim cu administraţia Statului. Din punct de vedere organizatoric acest fenomen îşi găseşte expresia în faptul că şeful Ministerului alimentării şi agriculturii, R. Walther Darré, este în acelaş timp conducătorul ţărănimii Reich-ului. Organul auto-administraţie al Coorporaţiei Alimentării deservește, deci, în acelaş timp, colaborarea şi executarea politicei agrare a Statului.

4. Pentru prima dată în istoria germană, ţărănimea germană obţine astfel o administrare proprie, adică o conducere responsabilă din punct de vedere politic, prin tovarăşi de meserie, şi un drept de colaborare intim la formarea vieţii şi muncii sale.

5. Conducerii ţărănimii i-a fost încredinţată, deasemenea, grija pentru întreaga economie alimentară, deci nu numai chestiunile de producţie, ci şi de plasament, de formare a pieţii şi a preţurilor.

6. Din punct de vedere juridic, Corporaţia Alimentării Reich-ului este o corporaţie de drept public. Dispoziţiunile sale cu caracter obligatoriu şi administraţia se bazează pe principii juridice publice. Ea nu este însă încorporată în Stat, ci este subordonată puterii conducerii Statului (Führungsgewalt des Staates) şi conducerii supreme a acestuia.

Politica economiei alimentare

Dirijarea economiei alimentare din punct de vedere al economiei generale se numeşte Reglementarea Pieţii (Marktordnung). Ea se îngrijeşte de o valorificare potrivită a producţiei agricole, de formarea unui preţ just pentru consumator, asigurarea alimentării poporului şi o raţionalizare a pieţii în scopul acoperirii necesităţii de alimentaţie a poporului, cât mai simplu şi mai ieftin. Piaţa sistemului liberar n'a corespuns acestor cerinţe. Prin import dezordonat, prin aprovizionarea neregulată a pieţii, prin uneltiri speculative de bursă şi cu elemente necinstite în comerţ s'a creeat un haos pe socoteala agriculturii şi-a Statului german. Pentru îndreptarea acestei desordini s'a procedat la dirijarea planificată a importului. Intre producătorii agricoli şi cumpărătorii lor s'au creat relaţiuni fixe de furnizare, prin introducerea de preţuri fixe pe toate pieţele principale, speculaţiile şi bursa au fost înlăturate. Elemente neserioase au fost excluse din comerţ. Consecinţele imediate ale acestor măsuri, a fost o urcare a preţurilor agricole şi o furnizare şi aprovizionare regulată a pieţii. Majorării capacităţii s'a dat o deosebită atenţie. S'au creat tipuri fixe şi standarduri, pentru unt, ouă, făină, etc. La formarea preţurilor s'a luat în seamă ca preţurile produselor agricole să fie coordonate unele cu altele şi stabilizate pe o linie medie.

Aceste multiple măsuri, cari aci nu pot fi desvoltate, se execută pe baza principiului conducător şi erarhic (Fuehrerprinzip). Preşedintele unei asociaţii are dreptul să dea dispoziţiuni obligatorii, şi în cazuri de contravenţie, să sancţioneze. In tot ceeace priveşte producţia, prelucrarea, distribuirea, calitatea, relaţiunile de furnizare, formarea preţurilor, constituirea şi funcţionarea întreprinderilor. Conducătorii uniunilor centrale au grije ca pieţele generale din subordine (a economiei cerealelor, a economiei laptelui, etc) să fie dirijate conform punctelor de vedere unitare şi ca acoperirea consumului să fie garantată şi în regiuni cu producţie deficitară.

Importanţa reglementării pieţii constă în cele ce urmează:

1. Desordinea din sistemul liberal pe pieţele economiei alimentare a fost înlăturată şi înlocuită printr'o reglementare totală responsabilă a pieţii, spre binele ţărănimii şi a consumatorilor.

2. Bătălia tuturor contra tuturor, denumită în epoca liberală „întrecere" este înlocuită prin contribuţia ordonată a tuturor întreprinderilor pentru întreaga comunitate germană.

3. Pe deasupra oricărei acţiuni a economiei private stă principiul naţional-socialist: **interes general înaintea interesului propriu.** Aceasta a dus la o prefacere radicală a acţiunii economiei private în scopul aprovizionării tuturor claselor sociale.

4. In mod corespunzător au fost învinse toate **normele de drept liberal** cari serveau desordinei, exploatării, dorinţei de câştig, şi au fost înlocuite **printr'un drept economic nou**, subordonat ideei dirijării economiei de către Stat.

Pe tărâmul de activitate al Corporaţiei Alimentării Reich-ului s'a creat prin aceasta **un drept nou de profesiune şi economie.** Ambele domenii juridice servesc binele comunităţii şi se integrează dreptului public german, în devenire.

Aurel Târnăveanu

Lărgirea bazei de petrol în Germania

In ultimul timp, exploatarea şi transformarea petrolului a făcut în Germania progrese însemnate.

Un pas mai departe în această acţiune de concentrare a tuturor energiilor, reprezintă şi fuziunea celor două societăţi principale de petrol din Germania, „Deutsche Erdöl A. G." şi „Deutsche Petroleum A. G.", care a avut loc la sfârşitul lui Martie. Graţie bogatelor zăcăminte de huilă şi lignit, noua întreprindere va căpăta o importanţă progresivă şi în domeniul producţiei de benzină sintetică din cărbune.

Extracţia de huilă a acestei societăţi a fost în anul 1939 cu mult superioară nivelului din 1938.

Citiţi şi răspândiţi „AXA"

Armata și principiul totalitar

de ALEXANDRU RANDA

Principiul totalitar înseamnă jertfirea completă și permanentă a egoismului individual pe altarul unei cauze superioare. Un stat, călăuzit în mod efectiv de o idee totalitară, va avea un potențial moral atât de ridicat, încât biruința sa față de un adversar cu forțe materiale nu prea exorbitante, lipsit de „flacăra mântuitoare" a unei idei mari, este garantată. Intreaga istorie a Europei post-belice nu este decât un lanț neîntrerupt de dovezi pentru confirmarea acestei teze. Pilda cea mai splendidă a acestei doveri pentru confirmarea acestei contopiri desăvârșite este oștirea admirabilă a celui de-al treilea Reich. Componenta revoluționară a diviziilor național-socialiste este factorul dominant al biruinței hitleriste. Nu este deloc o întâmplare că Ypres sau Verdun, orașe pentru cucerirea cărora Germania lui Wilhelm al doilea a sacrificat zadarnic hecatombe, au căzut 24 de ore de mai târziu, aproape fără luptă, în mâna armatelor Fuehrerului Adolf Hitler. Gândul revoluționar național-socialist a strâns armata și poporul german într'un bloc indisolubil. Toate energiile națiunei sunt concentrate în mod permanent asupra unui obiectiv unic: pregătirea și conducerea războiului devine astfel un act unitar de voință săvârșit de o națiune întreagă. In felul acesta se explică seria neîntreruptă a victoriilor germane și reducerea pierderilor la minimum, precum și dispariția completă a luptelor de „prestigiu" de nefastă memorie.

Doctrina militară românească s'a apropiat de mult înainte de înființarea statului legionar de preluirea principiului politic totalitar, ca potențial moral de luptă. Astfel, locot. colonel I. Șoreanu, deși mai pleacă dela ideea internațională că potențialul de război nu e „un rezultat al civilizației moderne, ci chiar o ființă ce [illegible]", ajunge totuși la concluzia, că inculcarea elementului naționalist, „care singur este izvorul de energie morală națională și care dă țării pentru caracterul în istoria lumii se impune cu necesitate". Mai adaugă formula prețioasă: „curentele naționaliste constitue un nesecat izvor de potențial moral de război". Maiorul Slătineanu merge mai departe: în remarcabilul d-sale studiu despre potențialul de război apare ideea, că „într'o epocă în care națiunile armate au înlocuit armatele naționale, potențialul de războiu ar fi „fructul sufletesc al unei națiuni", „cu cât omogenitatea de rasă va fi mai desăvârșită, cu atât națiunea va reprezenta o forță mai intensă fără divergențe de aspirațiuni". Studiul cel mai interesant l-a publicat d. maior Tomaescu (Știința militară și doctrina românească, București, 1937). „O cultură militară care să poarte marca naționalității nu se poate forma decât adăogând la fondul de cunoștințe și de teorii universale aportul experienței și filosofiei naționale".

Precum vedem, terenul este bine pregătit, pentru revoluționarea doctrinei și teoriei militare în sensul unei contopiri cu ideea totalitară a naționalismului integral. Astăzi, războiul a revenit, într'un ciclu impresionant, la forma lui absolută dela început. Monarhii veacului al XVIII-lea se țineau de celebra maximă, că poporul nici nu trebue să simtă, când Vodă se războește și „bataileză", în fruntea unor cete de mercenari pentru câștigarea sau apărarea unei circumscripții fiscale. Războiul modern, ca și cel din trecutul îndepărtat al istoriei, a devenit o luptă de existență, de biruință sau nimicire integrală. Desvoltarea uriașă a tehnicei de războiu învinge spațiul, pătrunde în dimensiunea a treia a aerului și complectează armele de distrugere mecanice cu arma chimică. In cartea mea „Europa Eroică" se găsește un pasaj, care nu a fost infirmat prin evoluarea evenimentelor: „Intr'un viitor nu prea îndepărtat ar putea să înceapă lupte gigantice, depășind cu mult primul războiu mondial 1914-1918.

Războiul, această „continuare a politicei cu alte mijloace" precum și pregătirea războiului, trebue să formeze cu politica țării un act unitar de voință, a cărui eficacitate crește în raport direct cu întrunirea conducerii militare și politice în mâna unui singur om de calități excepționale. Dacă această uniune personală, realizată printr'un geniu, nu există, rămâne numai o colaborare a resorturilor. In stilul lui Cavour, Bismarck sau Brătianu, colaborare ce presupune o înțelegere dactilă rafinată dar nu va împiedica niciodată cu totul degenerarea activităților coordonate în divergențe sau dușmanie. „Un popor care s'a obișnuit să pună conștiința în acțiunile sale de toate zilele, stăpânește taina marelor destine. Indemnat de un conducător, care posedă intuiția drumului drept, știind ce vrea, putând să-și exprime în chip simplu voința și având energia perseverenței de a ajunge ținta, e capabil de eforturi, în fața cărora cei seci de calități morale rămân liliputani viitorului". (Maiorul O. Verobchievici, Războiul viitor și populația civilă, București 1933). Dacă aceste condiții nu sunt date, momentul deslănțuirii războiului nu va fi niciodată cel prielnic și deciziunii campaniei întregi va fi turburată în mod nefast printr'aceasta greșală inițială. Astfel s'a svârlit Franța în 1870 în aventura campaniei nenorocite din acel an, cu toată împotrivirea atașatului militar dela Berlin. La fel, Germania lui Wilhelm al doilea, renunță la războiul preventiv din 1905, pentru a accepta lupta nouă ani mai târziu în condiții defavorabile. Cunoscut este, că intrarea în acțiune a României în 1916 a fost departe de a fi realizată în momentul cel mai oportun. Dar nu numai declanșarea ostilităților, ci chiar și operațiunile militare au fost deseori denaturate și stingherite. Amintim intervenția președintelui Lincoln în campania americană din 1862, marșul nenorocit al mareșalului Mac Manon dealungul graniței belgiene în 1870, bombardamentul inutil al Parisului în acelaș an, concentrarea greșită a armatelor austriace din 1914, și mai ales, intrarea în războiu a înțelegerii polono-franco-engleze împotriva celui de-al treilea Reich.

Intr'o epocă în care un războiu pierdut ar putea să aibă drept rezultat nu numai o pierdere de provincii, dar și nimicirea totală, ștergerea de pe harta etnografică a statului învins, răspunderea guvernanților devine imensă. Armata modernă a încetat de a fi un instrument automat, de sine stătător. Focul național și tehnica veacului face dintr'însa și poporul din care ia ființă, un singur organism. Intr'o epocă în care populația „civilă" ca atare încetează să existe și în care războiul aerian cere dela ultimul cetățean solidaritatea deplină cu țelul guvernanților, epoca democrațiilor sau a dictaturilor s'a sfârșit.

A spus odată Masaryk: democrația e discuțiune. Dacă această definiție este exactă, caracterul antitetic al democrației cu aristocrația se evidențiază. Discuțiunea și disciplina, anarhia sau ascultarea, egalitarismul sau ierarhizarea valorilor, discontinuitatea sau continuitatea, lenevia vorbăreață sau activitatea tăcută stau opuse, față în față.

Dar războiul viitorului nu va fi câștigat de simbriași ci de ostași eroici, a căror ascultare nu are un caracter automat, ci însuflețit, a căror elită se ridică la înălțimea unui ideal etnic și etic, atât de sublim, încât până și ultimul este gata să-și jertfească vieața. Acest ideal eroic nu poate fi înfăptuit decât de un număr restrâns de idei mari, cari au rămas singura mântuire a unei lumi dezorientate și decăzute. România este în situația extraordinar de favorabilă, de a fi călăuzită dela 6 Septembrie 1940 înainte de una din aceste idei dominante ale veacului al XX-lea. Acest fapt este chezășia cea mai puternică a viitorului nostru militar.

Dreptatea ungurească și dreptatea românească față de naționalități

Ungaria a devenit după arbitrajul dela Viena, un conglomerat de naționalități. Ea încearcă zadarnic să rezolve problemele grave puse de existența celor cinci grupuri naționale compacte: Românii (peste 1.400.000), Germanii (500.000), Slovacii (635.000), Rutenii (550.000) și Iugoslavii (185.000).

Neputând admite ca situația națională a unor grupuri etnice al căror număr trece de 3.500.000 să rămână nelămurită, Puterile Axei așteaptă dela Ungaria soluționarea problemei naționalităților.

Presa germană s'a ocupat aproape zilnic de această problemă, cerând Ungariei rezolvarea ei neîntârziată echitabilă și definitivă.

De curând d. V. Riedl a scris într'un editorial al ziarului „Berliner Boersenzeitung": „*Pentru Ungaria a rămas deschisă problema acordării drepturilor naționale, Slovacilor și mai cu seamă celui mai numeros grup național Românilor. Se cere o urgentă, largă, temeiucă și structurală rezolvare a problemei naționalităților din Ungaria*".

Germania vrea ca Ungaria să rezolve această problemă, căci, așa cum o afirmă d. R. Kolbert în „Freiheitskampf", „*Ungaria a ajuns la situația ei de astăzi datorită puterilor Axei. Ea trebuie să se arate demnă de încrederea și ajutorul acestor puteri și să realizeze pentru naționalități un statut model pe care să-l aplice întreg și cu deplină sinceritate*".

Așteptările Puterilor Axei au rămas până acum zadarnice. Sforțările guvernului din Budapesta pentru soluționarea chestiunii naționalităților sunt doar aparente. Despre adevărata atitudine a Ungariei vorbesc mai mult decât diversiunile și făgăduelile nenumăratele acte de neomenie săvârșite în întreg Ardealul de Nord după ocupația maghiară.

Guvernul din Budapesta întârzie să acorde drepturi politice naționalităților nemaghiare pe când presa maghiară continuă campania de injurii împotriva României, uitând tratamentul pe care l-a avut timp de 20 de ani, în România minoritatea maghiară și de care se bucură și astăzi Ungurii care au rămas în Ardealul de Sud.

România a tratat întotdeauna minoritățile potrivit dreptății și echității dintre neamuri.

Constituția din 1923 asigura în articolele 5, 6, 8 și 22 tuturor cetățenilor României fără deosebire de origine etnică, limbă sau religie, libertatea de conștiință, de instrucție, de presă de reunire, de asociere, precum și toate drepturile și libertățile acordate prin legi. Toți cetățenii români sunt egali în fața legilor și statul le garantează drepturile și libertățile.

Constituția din 1938 a menținut în articolele 4, 5, 10, 24, 26, 27 și 98, toate prevederile privitoare la minorități ale Constituției din 1923.

Legislația privitoare la naționalități a fost complectată creindu-se un statut al naționalităților.

Pentru a da o garanție respectării drepturilor naționalităților și a coordona activitatea organelor de stat, care privea problemele minoritare, direcția minorităților din Ministerul Cultelor a fost transformată în 1938 în Comisariat General pentru minorități.

Acest comisariat, cu atribuții cari înglobau toate relațiile dintre stat și grupurile naționale, a devenit mai târziu Minister al Minorităților.

Statutul Minorităților codificând situația naționalităților în stat, acorda acestora drepturi aparte. Naționalitățile primesc prin acest statut dreptul de a se constitui în comunități naționale care sunt nu numai expresia politică a grupurilor naționale, ci și reprezentanța lor culturală și socială.

O serie de legi speciale au venit să completeze prevederile acestui statut privitor la drepturile naționalităților.

Drepturile cari s'au acordat prin ultimele Decrete-Legi grupului etnic german, arată cum înțelege România să soluționeze problema naționalităților.

Aceste drepturi nu sunt decât rezultatul unei evoluții normale a politicei românești față de grupurile naționale.

Grupurile naționale din România au făcut timp de 20 de ani atât pe tărâm cultural și social, cât și pe tărâm economic, progrese vădite, care sunt cea mai elocventă dovadă a tratamentului de care s'au bucurat în România.

Pe plan politic, ele au izbutit să-și realizeze forme de organizare și viață proprie pe care nu le-au avut niciodată înainte, căci statul român le-a dat întotdeauna posibilitatea unei libere desvoltări politice.

Serbarea datinelor la Arsenalul aeronautic-Cotroceni

In ziua de 22 Decemvrie curent a avut loc serbarea Datinelor de Crăciun la Arsenalul Aeronautic de la Cotroceni. Conducerea serbării a avut-o d. comandor Ghițescu V. care a rostit și un cuvânt de deschidere.

Serbarea a început cu un serviciu religios, după care s'a cântat Imnul Regal, de către corul lucrătorilor, condus de Maestrul militar Vanghelescu. Au urmat coruri și recitări, executate de copii de trupă și ucenicii arsenalului și anume: Caporalul Zăbavă I., Marin C. și Neneicu C. (lucrători).

S'a remarcat în serbare o stea, premiată la concursurile datinelor, minunat împodobită, și a cărei fotografie o redăm aci.

N'aveau avioane

Sub titlul de mai sus, cunoscutul publicist francez Henri Bérand publică în „Gringoire" din 12 Decembrie a. c. una din cele mai emoționante mărturii asupra modului cum Marea Britanie a înțeles să vină în ajutorul aliatei sale... Rândurile acestea se adresează întregii lumi civilizate, se adresează Franței, se adresează morților, istoriei, se adresează în fine acelora cari continuă să asculte posturile de radio britanice. Nu toată lumea cunoaște adevărul asupra celor întâmplate în vara de pomină a anului 1940, când odată mai mult, perfida Anglie scrise pagini de josnică și rușinoasă trădare. Ultima josnicie consumată sub ochii noștri a fost omorul lui Jean Chiappe, doborît mișelește între Marsilia și Bizerta... „Omorul acesta — scrie Bérand — ia loc în lungul cortegiu de atentate comise [illegible] de o națiune care ne uimește. Listă seculară în care [illegible] sfinte iluminează nume de eroi și de regi... Dați de trădători în mâinile omorîtorilor, toți fură sacrificați [illegible] idoli ai egoismului englez..." Cine cunoaște cât de puțin istoria Franței și a Angliei, știe că ea se împletește din ură, din răzbunări, din războaie care fură lungi și dureroase și în fine din trădări care trebuiau să arate lumii civilizate rolul jucat de Anglia în istoria omenirii. De cele mai multe ori Franța a fost victima inconștientă a acestei puteri care a acumulat bogății imense prin jaf și prin trădare. Cazul Jeannei D'Arc și al lui Napoleon ar fi trebuit să ilustreze pentru vecinie „sinceritatea engleză" față de vecina sa de peste canal. Dar, deobiceiu, istoria nu învață nimic pe oamenii politici. Ultima mare greșeală, o comise guvernul francez în vara anului 1939 când îndemnat de Churchill, de Eden, de jidanul Hore Belisha, intră în războiul care trebuia să-i fie fatal. Peste câțiva ani, când furtuna de astăzi se va potoli, lumea va cunoaște în întregime cum s'a purtat Anglia față de Franța care și-a ținut toate angajamentele. Nici măcar adversarul de totdeauna al Franței nu poate nega loialitatea acesteia. In războiul acesta, ca și în războiul de acum douăzeci de ani, ea a risipit cu generozitate sângele celor mai buni fii ai săi, convinsă că aliata va respecta la rândul ei, obligațiile luate.

Cum a înțeles Anglia să-și îndeplinească aceste obligații o lume întreagă știe. Când soldații Franței mureau pe Somme, pe Aisne, în fața și'n spatele Parisului, armata britanică fugea demult peste canal... In înfrângere, [illegible] — așa cum se obligaseră! — [illegible]. Un martor ocular al dramei care s'a desfășurat în Iunie 1940, Jean Montigny a arătat că în intervalul dela 13 la 16 Iunie, când drama ajunsese la apogeu, numai 50 de avioane britanice mai brăzdau răzlețe cerul însângerat al sărmanei Franțe. (La vérité sur un mois dramatique de notre histoire). In schimb, după ce țara Mareșalului încerca să-și recapete liniștea și pacea, avioanele lui „Royal Air Force" incendiau orașele și satele pașnice din Provence, atacau orașe dezarmate, vapoare de războiu care odihneau inofensive în radele porturilor de războiu. Iar acum în urmă, comiteau ultima mârșăvie prin omorârea lui Jean Chiappe. Amintim toate acestea pentru oamenii de bună credință, le amintim pentru inconștienții cari văd în Anglia salvarea unei lumi cari mai poate reînvia, orice s'ar mai întâmpla în viitor și în sfârșit, pentru oricine mai crede că patria tuturor marilor trădări istorice, va mai putea câștiga o partidă pe care-a pierdut-o deja. Popoarele Europei se deșteaptă însă din amorțirea în care le aruncase minciunile unui neam rapace și viclean, care nu va mai găsi în viitor mercenari pentru scopurile sale diavolice. „A trecut momentul intrigilor engleze, spune H. Bérand. Mandel și Reynaud, nu mai sunt decât niște prizonieri ca și alții, toți așa de slabi și de ascultători. Incepe ispășirea ameților. După sclavi, stăpânii. Prieteni, fiți liniștiți! Acei cari trebuie să plătească, vor plăti !...".

Lumea veche și vinovată de pretutindeni, să ia aminte. Suntem în epoca ispășirilor.

Emanuel Voinescu

Temeiurile politicei sociale în Statul Legionar

(Continuare din pagina 5-a)

rese opuse și cu atât mai puțin nu poate exista lupta de clasă împotriva intereselor Neamului. Singura realitate vie în Statul Legionar trebue să fie acțiunea [illegible] a tuturor indivizilor, pentru satisfacerea intereselor lor numai pe drumul satisfacerii intereselor superioare ale Neamului. Intr'o atare situație politic socială nu poate avea alte izvoare decât nevoile specifice ale Neamului și nu poate satisface alte interese decât interesele Neamului.

A proteja categoriile sociale prin măsuri de politică socială nu înseamnă a suprima sau a reduce munca și nici a înlătura răspunderile celor care trebue să muncească. Din contră, politica socială trebue să cântărească vrednicia și nevrednicia, plătind fiecăruia după dragostea dată Neamului, prin muncă.

Fiindcă până astăzi românii dela Țară acumulează întreg tezaurul virtuților Neamului, politica socială trebue îndreptată mai ales spre această categorie socială rămasă nepăsată și nedeformată în idealurile ei de nicio influență străină și care constitue unica sursă de vitalitate pentru Neamul Românesc.

Opera finală a politicei sociale din România va fi înfrumusețată de răspândirea omului nou, legionarul, în toate domeniile. Omul nou, legionarul, ca patron de pe o parte și ca muncitor pe de altă parte, printr'o colaborare [illegible] din instinctul sănătos al colectivității naționale vor contribui fiecare la propășirea Patriei, găsind satisfacția cea mai mare nu în câștigul pe care-l poate realiza fiecare în dauna celuilalt ci — după porunca legii muncii legionare — în faptul de a fi pus amândoi cea mai tare cărămidă la fundamentul Învierii Neamului.

Prin această luptă de clasă, dictată pe ură, va fi înlocuită de lupta prin muncă din dragoste pentru Neam și Patrie.

Pentrucă numai în cadrul dreptății făcute Neamului și Patriei muncitorii vor putea ajunge stăpâni pe dreptul lor, cuprinzându-și peste veacuri dreptul atârnat la pâine și dreptul la onoare.

Ion Pupeza

Pomul de Crăciun al familiilor legionare

M. S. Elena și Ideea Românească

Cantina „Abator"

Copiii nevoiași, pe fețele cărora se poate citi bucuria adevărată a sosirii lui Moș Crăciun cântă veseli cântecele sărbătorești.

Pe cheiul „gârlei" lângă Abatorul Comunal există o cantină și un dispensar unde își găsesc zilnic hrană și îngrijire medicală vre-o trei sute de copii sărmani, elevi la școlile primare din cartier. Această mică instituție filantropică este susținută de familia **M. S. Elena** din corpul Doamnelor legionare și **Ideea Românească** din Corpul Răzleți.

Până a nu fi fost luată pe seamă de legionari activitatea cantinei era quasi-inexistentă, deoarece... era administrată de vechiul regim. Copii mâncau o zi, două, trei nu, iar mâncarea era o adevărată batjocură. Deși lângă Abator micii pensionari n'au văzut odată o bucățică de carne în blidul lor. Ce să mai vorbim de „highiena", „îmbrăcămintea" și „disciplina" acestora! Cu fețe rupte, cu haine ferfenițe, cei mai mulți desculți sau „încălțați" în niște obiecte stranii cari se puteau chema ghete numai fiindcă le purtau în picioare, nespălați și plini de păduchi.

La masă se dădeau adevărate bătălii pentru o bucățică de pâine, iar furturile între ei erau la ordinea zilei. (Aceste lucruri au fost constatate personal de semnatarul acestor rânduri).

După preluarea cantinei lucrurile au început să se schimbe, încetul cu încetul. In locul inomabilei fierturi (de fapt crudă) au început să apară mâncări suculente, părinții obligați să-și îngrijească mai bine copiii, ordinea și disciplina au început să domnească, cea ce a dus la o simțită ameliorare atât a stării higienice și sanitare (fiecare copil are o fișe medicală care indică simțitoare creșteri de greutate) cât și a celei morale, nici furturile nu mai există iar copiii nu mai au acea înfățișare de sălbăticiuni, ci una mai veselă și mai omenească.

Vă închipuiți că asemenea rezultate, care sunt în realitate adevărate performanțe, nu s'au putut efectua fără o muncă perseverentă și un devotament absolut, al legionarelor și legionarilor familiilor tutelare.

Dar pe lângă acești copii au început să-și revendice dreptul la existență și zece sugaci pentru cari nu s'a crutat deasemenea nici un sacrificiu. Asistența medicală condusă de camarada **dr. Stroia** s'a dovedit miraculoasă.

POMUL DE CRACIUN

Toate acestea însă, nu erau de ajuns. Copiii trebuiau îmbrăcați și încălțați. Și atunci a început o activitate febrilă pentru procurarea fondurilor și a materialului necesar confecționării. Familiile legionare au depus un supraefort căci pe lângă activitatea lor în cadrul ajutorului legionar au trebuit să realizeze opera începută prin mijloacele lor proprii făcându-și un punct de onoare **în a nu apela la ajutorul legionar central** și desăvârșind astfel o regulă legionară, aceea a **inițiativei**.

Așa, s'a putut ajunge ca Duminecă 22 Decembrie 1940 pomul de Crăciun să prezinte punctul culminant al acestei opere. In sala cea mare a cantinei, sub privirea Arhanghelului și a Căpitanului s'au găsit adunați cei circa 300 de copii care-și așteptau rândul într'o ordine desăvârșită, tot așa ca și camarazii lor mai mari legionarii. Sunt de față: domnul Ministru **V. Iasinschi** Comandantul Corpului Răzleți și d-nul comandant **dr. Ilie Nicolescu**, ajutorul său, d-na **Claudian Tell** comandanta corpului Doamnelor Legionare, Camarazii **Pavel Costin Deleanu** și d-na, Directorul „Axei", **Vasile Mailat** Primarul Sect. III, Inspector **Mircea Nicolau**, **Ecaterina Zăgănescu** șefa familei „M. S. Elena", **Valentin Hoeflich** șeful „Ideei Românești", precum și un numeros grup de participanți.

Pomul este împodobit și luminat. Imprejur stau șire de alimente, bocanci și ghete, paltonașe, haine, cămăși, ciorapi, flanele, mănuși, jucării, bomboane, nuci... Este o cantitate considerabilă de marfă, un adevărat magazin. In raportul pe care camaradul V. Hoeflich l-a dat d-lui Ministru a arătat că valoarea lucrurilor se ridică la circa **o jumătate milion de lei**. Impresionantă cifră!

In timp ce se împart daruri de către camaradul **A. Zăgănescu** corul copiilor și al legionarilor cântă frumoase cântece legionare și de sărbători; copiii cântă la perfecție cântecele legionare și toată ținuta lor dovedește efectele educației legionare ce le-a fost insuflată la cantină. Sunt voioși și disciplinați, nu se îngrămădesc ci așteaptă în ordine să fie strigați ca să li se dea pachetul cu haine și jucării precum și acel cu alimente pentru părinții lor nevoiași, zahăr, făină, slănină, săpun etc...

Aceste inițiative **pe teren**, aceste șantiere de muncă pe care le-au realizat familiile **M. S. Elena** și **Ideea Românească** alături de expoziția de artă legionară a grupării **Luchian** încadrată în **Ideea Românească** și deschisă tot azi, la **Dalles**, — dovedesc din plin capacitatea acestor unități legionare.

L. P.

D. Iasinschi ministrul muncii în mijlocul copiilor

Colindă din Țara Moților

De când Domnu s'a născut
Și pământul l-a făcut
Și Ceriu l-a ridicat
In patru stâlpi de argint
Și mai mult l-a împodobit:
Tot cu stele mărunțele
Și'n mijlocu stelelor
Luce luna
Cu lumina
Soarele.
Cu rozele
Ce-am văzut, Doamne, pe-acolo!
Oamenii cei spovediți,
Ca niște pomi înfloriți.
Oamenii nespovediți,
Ca niște butfieni pârliți.

Culegere de FLOREA FLORESCU

Și din Maramureș

Steaua de sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua lui Hristos
Răsare frumos
Steaua strălucește
Și lumii vestește
Steaua luminează
Și adeverează
Că astăzi curata
Prea neprihănita
Fecioara Maria
Naște pe Mesia
In țară vestită
Viflaim numită
Magii cum zăriră
Steaua și porniră
Mergând după rază
Pe Hristos să-l vază
Și după sosiră
Indată-l găsiră
La dânsul intrară
Și să închinară
Cu daruri sfinte
Lui Hristos menite
Luând fiecare
Bucurie mare

(Spusă de Stanca Gh., 29 ani, Cuhea-Maramureș, 1935).
Culegere de FL. FLORESCU

ULTIMA ORA

După Sheffield, orașul Liverpool a fost distrus în întregime de aviația germană

Flăcările incendiului se zăresc dela distanța de 200 km.

BERLIN, 23 (Rador). — Numeroase valuri de avioane germane de bombardament și-au luat sborul la 22 Decembrie, imediat după lăsarea întunericului, plecând să atace puternic un oraș industrial important din centrul Angliei.

Primele știri confirmă că o serie de incendii au fost observate îndată după deslănțuirea atacului.

BERLIN, 23. — (RADOR). — CORESPONDENTUL AGENȚIEI STEFANI TRANSMITE:

REZULTATELE BOMBARDAMENTULUI EXECUTAT DE AVIAȚIA GERMANA CONTRA ORAȘULUI LIVERPOOL SUNT FORMIDABILE.

INCENDII URIAȘE CONTINUA SA DISTRUGA DOCURILE, ANTREPOZITELE ȘI DEPOZITELE DE PETROL DELA BIRKENHEAD.

NUMEROASE EXPLOZII, INSOȚITE DE FLACARI URIAȘE, SUNT OBSERVATE DELA O DISTANȚA DE PESTE 200 KM.

Un impresionant gest de camaraderie făcut de misiunea militară germană din România

La apelul publicat în presă pe care l'au lansat doamnele Maria General Antonescu și Elvira Horia Sima cerând contribuțiuni pentru „Crăciunul Soldaților", s'a răspuns din toate părțile țării, cu un elan și cu un spirit de sacrificiu neașteptat.

Apelul a avut răsunet și la conducătorii misiunii militare a armatei germane ce se găsește în țara noastră.

Doamna Maria General Antonescu a primit din partea comandantului șef al acestei misiuni, Domnul General de cavalerie Hansen, următoarea scrisoare:

„Mult Onorată Doamnă,

Misiunea militară germană, care se găsește în România, a luat cunoștință de apelul pe care l-ați adresat mamelor, soțiilor și surorilor, prin care ați solicitat, mult onorată Doamnă, pachete cu daruri pe seama soldaților români cari, în timpul Sfintelor Sărbători ale Crăciunului, își fac datoria, departe de familiile lor.

Indemnați de sentimentul de cordială camaraderie care leagă soldații popoarelor noastre, puși în serviciul unor scopuri comune, ne permitem a vă trimite 1400 pachete pentru „Crăciunul Soldaților" și 1400 sticle cu vin, rugându-vă să binevoiți a dispune distribuirea lor conform intențiunilor D-Voastră.

Șeful Misiunii militare germane, Generalul de Cavalerie, HANSEN"

Englezii umăresc distrugerea căilor ferate elvețiene

BERNA 23 (Rador). — Corespondentul agenției STEFANI anunță:

Mai multe valuri de avioane britanice au sburat din nou Duminică seară deasupra spațiului elvețian, violând teritoriul național al Elveției.

Alarma antiaeriană a fost dată la Bale la ora 23 și 55, la Zurich la ora 21 și 15, iar la Berna la ora 21 și 58, (ora Elveției).

*

BERNA, 23 (Rador). — Corespondentul Agenției STEFANI transmite:

Aviația britanică urmărește distrugerea căilor ferate elvețiene. Aceasta rezultă precis din faptul că avioanele britanice nu s'au mulțumit numai să sboare pe deasupra orașului Zurich, ci au aruncat bombe, avariind liniile de cale ferată ce leagă acest oraș de cartierul Alistatten.

O altă bombă a distrus complet o casă de locuit, unde mai multe persoane au fost rănite.

Au fost scufundate 7 vapoare norvegiene

OSLO, 23 (Rador). — Corespondentul Agenției STEFANI transmite:

Următoarele șapte vapoare norvegiene, incorporate în marina comercială britanică, au fost scufundate în ultimul timp: BEAUFORT, SVEINJARL, STALHEIM, KINGHALFORN, TRES, BALZAC și GALLUS.

Ele au o deplasare totală de 12.350 tone.

Deocamdată lipsesc amănunte asupra datei și împrejurărilor în care ele au fost pierdute.

Lordul Halifax a fost numit ambasador la Washington

D. Eden a trecut la ministerul afacerilor străine

LONDRA, 23 (Rador). — Se anunța oficial că lordul Halifax, fost până acum ministru al Afacerilor Străine, a fost numit ambasador al Marei Britanii la Washington.

D. Anthony Eden, fost până acum ministru al Războiului, a fost numit ministru al Afacerilor Străine, post pe care l-a mai deținut între 1935—1938.

In locul d-lui Anthony Eden a fost numit ministru de Războiu d. David Margesson, fost până acum conducătorul grupului guvernamental din Camera Comunelor.

Lordul Cranborne, ministru al Dominioanelor, va înlocui în viitor în Camera Lorzilor pe lordul Halifax și va fi privit ca purtătorul de cuvânt al guvernului în Camera Lorzilor.

Numărul viitor al ziarului nostru va apare Vineri 27 Decembrie 1940 la orele obișnuite

Submarin britanic scufundat

AMSTERDAM, 23 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Amiralitatea britanică anunță oficial că submarinul SWORDFISH trebue considerat ca pierdut.

Echipajul normal al submarinului SWORDFISH se compune din 10 oameni, el având o deplasare de 640 tone la suprafața apei și de 935 tone când navigă sub nivelul apei.

M. S. Regele a asistat la serbarea pomului de Crăciun dela Cercul Militar dată în onoarea misiunii germane din România

In sala Cercului Militar, a avut loc aseară serbarea Pomului de Crăciun, dată în onoarea misiunii germane din România. Vasta sală a Cercului Militar, împodobită ca de sărbătoare, a cunoscut o atmosferă de sinceră prietenie creiată de prezența camarazilor germani alături de ofițerii români.

Sosirea M. Sale Regelui

La ora șase și un sfert Majestatea Sa Regele a sosit împreună cu d. General Antonescu, Conducătorul Statului Român, însoțit fiind de d-nii Aghiotanți Regali, d. colonel Pastia și Andronescu, și suita.

Majestatea Sa Regele ia loc în fața pomului de Crăciun, care este minunat împodobit cu sute de becuri reprezentând culorile naționale românești.

De o parte și de alta a M. Sale au luat loc d-nii General Antonescu și Fabricius, Ministrul Germaniei la București.

In fotoliile rezervate membrilor guvernului, au luat loc în primul rând d-nii: Horia Sima, vice președintele Consiliului de Miniștri, Comandantul Mișcării Legionare, având la dreapta sa pe d-nii: General Von Schleich și Hansen șefii misiunii germane la noi, iar la stânga pe membrii guvernului.

In partea stângă a sălii, vis-a-vis de M. Sa Regele a luat loc d-na General Ion Antonescu și întregul Corp ofiteresc al misiunii germane.

Oștirea noastră a fost reprezentată prin d-nii: general. Iacobici Iosif, Mazarini Nicolae, Calotescu, Corneliu, Dumitrescu Petre, inspector general de armată; generalii Ioanițiu Alexandru, șeful Marelui Stat Major, Tătăranu Nicolae, subșef al Marelui Stat Major, etc.

Serbarea Pomului de Crăciun începe cu colindul „Bună dimineața la Moș Ajun", cântat de corul școalei de ofițeri de geniu condus de căpitanul Mihuț Gheorghe.

După cântecele românești corul german al școlii Evanghelice Heinrich Schutz sub conducerea profesorului Iohanes Stadelman a executat câteva lieduri și bucăți ocazionale din folklorul muzical german. D-na Valentina Crețoiu Tassian, solistă la Opera Română a dat s-ăl-sa concursul la această măreață sărbătoare.

Terminându-se partea artistică d. general Pantazi în calitate de gazdă a mulțumit Suveranului și înalților oaspeți pentru onoarea ce a făcut oștirii participând la această serbare ostășească. D-sa a spus printre altele:

Să trăiți Majestate!

Ofițerii armatei sunt onorați de prezența în mijlocul lor a Generalului de Divizie, Mihai; Regele Țării.

Această înaltă bunăvoință simbolizează legătura strânsă camaraderească cu întreaga oaste a Țării.

Asigurăm pe Majestatea Voastră de profundul nostru devotament; urăm Majestății Voastre și Majestății Sale Regina Mamă fierbinți felicitări. Să trăiți Majestate și vă rugăm să binevoiți a ne permite să vă spunem că întreaga Nație pronunțându-vă numele, nu uită că-L purtați pe al lui Mihai Viteazul!

Domnule General, Conducător al Statului.

D-vs. sunteți exponentul cel mai calificat al Armatei.

Toată oastea vă cunoaște caracterul, temperamentul, competența și gândurile dvs.

Toată oastea palpită cu năzuințele Dvs.

Domnule general, vă cunoaștem la conducerea armatei din totdeauna.

Vă mulțumim pentru daruri mai ales pentru acela, că ne-ați pus din nou sabia în cingătoare.

Infelegem tâlcul.

— Armata tace.

Dvs. știți, ce va face, când veți ordona. Recompensa strădaniei Dvs., va fi atunci.

D-sa a adresat apoi cuvinte călduroase guvernului și comandanților misiunii germane.

După cuvântarea d-lui general Pantazi și-a făcut apariția tradiționalul Moș Crăciun, care a urat oaspeților Sărbători Fericite.

D. colonel Perieteanu a împărțit apoi darurile. Primul căruia i s'a înmânat daruri a fost M. Sa Regele.

Suveranul însoțit de Conducătorul Statului și Doamna general Antonescu și de domnii Horia Sima vice-președintele consiliului de miniștri și comandantul Mișcării Legionare, Fabricius, g-ralii Hansen și von Schleich au trecut apoi în salonul regal unde s'a servit o gustare. Aci d. general Antonescu închină pentru Majestatea Sa urându-i sănătate și lungă domnie glorioasă. Intreaga asistență s'a îndreptat către sala mare de recepție unde s'a petrecut câteva clipe de adevărată camaraderie ostășească și voioșenie.

La ora 8 și un sfert, Suveranul a părăsit sala Cercului Militar, împreună cu Conducătorul Statului d. general Ion Antonescu.

Reorganizarea Consiliului de stat francez

VICHY, 22 (Rador). — In „Monitorul Oficial a apărut legea pentru reorganizarea Consiliului de Stat.

Pe viitor, acest Consiliu se va compune din: un vicepreședinte, 5 președinți de secții, 36 consilieri ordinari, 40 consilieri extraordinari și alți 83 funcționari.

Atribuțiile Consiliului sunt:

— să ia parte la elaborarea legilor, în condițiile stabilite de constituție;

— să pregătească și să redacteze textele ce-i vor fi prezentate și să-și dea avizul asupra proectelor elaborate de guvern;

— să-și dea avizul asupra oricăror alte chestiuni pentru care competența sa este stabilită prin lege.

Consultarea Consiliului de Stat este obligatorie la elaborarea regulamentelor de administrație publică și a decretelor relative la aceste regulamente.

Numărul special de Crăciun al ziarului AXA cuprinde 26 pagini și se vinde cu 5 Lei

Cronica externă

Doctrină lui Monroe

In decursul timpului, politica Statelor Unite n'a fost niciodată propriu zis o politică de izolare, ci o politică de neamestec în afacerile europene. Statele Unite nu se arătau interesate de politica Europei, decât în măsura în care această politică nu afecta propriile lor interese politice sau economice. Această politică de neintervenție în treburile europene corespunde unei vechi tradiții și găsește expresie în așa zisă doctrină a lui Monroe.

James Monroe a fost al cincilea președinte al Statelor Unite și și-a exercitat mandatul prezidențial între anii 1817 și 1825. In ziua de 12 Decembrie 1823 el a pronunțat discursul care definea politica Statelor Unite față de Europa — politică, în liniile ei largi, aproape neschimbată —de-atunci și până în zilele noastre. In concepția lui Monroe această politică se traducea prin totala neintervenție a Statelor Unite în afacerile Europei și a Europei în afacerile Statelor Unite. Era o politică prea clară, pentru a mai prilejui discuții și interpretări.

Astăzi, doctrina lui Monroe formează obiectul unei pasionante discuții, nu numai în opinia publică a Statelor Unite ci și în aceia a Europei. Participând la această discuție, trebuie să avem în vedere condițiile și motivele politice speciale care au determinat pe James Monroe să rostească faimosul lui discurs. Acum 120 de ani, Europa era dominată de politica Sfintei Alianțe. Impărații Rusiei și Austriei și Regele Prusiei se unisera pentru a păstra ordinea europeană, adică pentru a împiedica tendințele naționaliste ale națiunilor oprimate din Europa, care vroiau să formeze state independente. Statele Unite, câștigate de ideile liberale ale revoluției franceze, se găseau în dezacord cu politica absolutistă a Sfintei Alianțe. Afară de aceasta, unele state europene aveau pretenții asupra unora dintre teritoriile lumei noui. Rusia revendica Alasca din America de Nord iar Spania ridica pretenții asupra statelor de limbă spaniolă din America de Sud ca și din America de Nord.

De atunci, doctrina lui Monroe a evoluat în mod considerabil, sub presiunea evenimentelor internaționale și sub influența însăși a evoluției politice și economice a Statelor Unite. In primul rând, Statele Unite care, în timpul președinției lui James Monroe, se mărgineau la 13 state dealungul Oceanului Atlantic, au cucerit toată America de Nord, întinzându-se până la Oceanul Pacific și enumărând, azi, 48 de State. Populația a crescut foarte mult. Unirea între Nord și Sud s'a făcut complet în urma războiului de succesiune. Din momentul în care Statele Unite prin creșterea progresivă a potențialului lor politic și economic au devenit o mare putere și-a avut raporturi din ce în ce mai importante cu restul lumii, cu Europa ca și cu Asia, era firesc ca doctrina lui Monroe să se adapteze la noile realități internaționale. Această adaptare la noua situație apărea cu atât mai naturală cu cât, în ultimul timp, Japonia devenise o mare putere cu tendințe de expansiune imperialiste, punând astfel Statelor Unite noui probleme. După ce-au participat în 1917 la războiul din Europa, determinând astfel victoria aliaților, Statele Unite au avut o contribuție imensă la conferința de pace care-a creiat marea ordine europeană. Acela care-a prezidat tratativele de pace și-a elaborat noile principii de drept internațional care trebuiau să asigure Europei o pace de lungă durată a fost președintele Wilson. Prestigiul, autoritatea mondială a Statelor Unite au crescut imens. Cu toate acestea, ele au refuzat să participe la noua organizare a lumii pe baza securității colective, deși ideea era în bună parte de origine americană. Statele Unite nu s'au înscris în Liga Națiunilor și-au încheiat pace separată cu Germania.

Astfel, după 1919, Statele Unite s'au înapoiat la doctrina lui Monroe. In această schimbare politică nu trebuie văzută teama de Europa, ci teama că diversiunile din Europa ar putea târî Statele Unite într'un nou războiu. Faptul că, din cauza dificultăților de ordin economic și financiar, cu toate continuele reduceri, nici-un stat al Europei nu și-a achitat datoriile de războiu, a întărit și mai mult în Statele Unite convingerea că cea mai bună politică de urmat față de Europa este tot aceia definită de James Monroe.

P. Mih.

Numeroși copii au murit de frig în Jugoslavia

BELGRAD, 22 (Rador). Din mai multe regiuni ale țării se anunță că numeroși copii au murit de frig în timp ce adunau vreascuri din păduri.

Dela fronrtiera Albaniei se anunță că un mare număr de lupi și mistreți au năvălit pe teritoriul iugoslav, din cauza gerului foarte aspru ce domnește în Albania. Deasemenea stoluri uriașe de rațe sălbatice și alte păsări s'au refugiat din cauza frigului, de pe malul vestic pe malul estic al lacului Ohrida

Mareșalul Petain este hotărît să păstreze drepturile câștigate de Franța în trecut

BEIRUT, 22 (Rador). — Adresându-se prin radio sirienilor și libanezilor, generalul Bergeret, ministrul de războiu al Franței, care face o inspecție în Siria și Liban, a declarat între altele:

Mareșalul Pétain este hotărît să nu ia nici o inițiativă militară împotriva cuiva, dar este tot atât de hotărît să păstreze Franței drepturile câștigate de ea în trecut. Pot să vă asigur că, cu toate preocupările sale de ordin european, mareșalul Pétain nu uită nici unul din teritoriile pe care fâlfâie drapelul francez.

Sentința într'un proces de spionaj din Italia

ROMA, 22 (Rador). — Sâmbătă seară s'a dat sentința în procesul de spionaj militar, intentat membrilor unei organizații de spionaj, cari operau în Italia în folosul unei puteri străine.

Falsul reprezentant de comerț Cocozza Aurellio a fost condamnat la moarte, ca și sergentul furier Ghezzi Francesco, din marina de războiu; 3 acuzați — bărbați și femei — au fost condamnați la muncă silnică pe viață; doi la 30 de ani și unul la 27 ani muncă silnică, iar alți 16 au fost condamnați la pedepse ce variază între 3 și 10 ani de închisoare. Trei inculpați au fost achitați din lipsă de dovezi.

Cei doi condamnați la moarte au fost împușcați Duminică dimineața.

Imprimeriile „CURENTUL", S. A. R., Strada Belvedere Nr. 6, București